

PROGRAMMABEGROTING 2025

Inhoudsopgave

Aanbieding aan Raad	3
Hoofdstuk 1: Algemeen	7
1.1 Planning & Control-cyclus	9
1.2 Indeling programmabegroting	9
1.3 Over de gemeente	11
1.4 Samenstelling gemeenteraad en college van burgemeester en wethouders	12
1.5 Begroting in één oogopslag	14
1.6 Financiële status en weerbaarheid	21
 <u>BELEIDSBEGROTING</u>	
Hoofdstuk 2: Programmaplan	23
2.1 Programma 0: Bestuur en ondersteuning	25
2.2 Programma 1: Veiligheid	35
2.3 Programma 2: Verkeer, vervoer en waterstaat	41
2.4 Programma 3: Economie	45
2.5 Programma 4: Onderwijs	51
2.6 Programma 5: Sport, cultuur en recreatie	57
2.7 Programma 6: Sociaal domein	64
2.8 Programma 7: Volksgezondheid en milieu	76
2.9 Programma 8: Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing (VHROSV)	86
Hoofdstuk 3: Paragrafen	95
3.1 Bedrijfsvoering	97
3.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	101
3.3 Financiering	109
3.4 Lokale heffingen	114
3.5 Onderhoud kapitaalgoederen	121
3.6 Grondbeleid	125
3.7 Verbonden partijen	126
3.8 Wet Open Overheid	150
 <u>FINANCIËLE BEGROTING</u>	
Hoofdstuk 4: Overzicht van baten en lasten	151
4.1 Overzicht van baten en lasten op programmaniveau	153
4.2 Toelichting baten en lasten – incidenteel en structureel	154
4.3 Overzicht van baten en lasten op taakveldniveau	160
4.4 Vooruitblik reserves en voorzieningen 2025-2028	161
Hoofdstuk 5: Uiteenzetting van de financiële positie	163
5.1 Financiële positie en toelichting	165
Hoofdstuk 6: Overigen	171
6.1 Indicatoren	173
6.2 Trefwoordenlijst	175
6.3 Lijst van afkortingen	178
Vaststellingsbesluit	181

AANBIEDING AAN RAAD

Democracity Basisschool Simpelveld

Inleiding

Hierbij bieden wij u de programmabegroting 2025 en de meerjarenraming 2026-2028 ter vaststelling aan.

Deze begroting is de derde van deze raadsperiode en is gebaseerd op het coalitieakkoord 'Verbindend duurzaam verder bouwen' en de vertaling hiervan in het collegeprogramma.

Wereldwijd is er sprake van spanningen en in Oekraïne woedt de oorlog nog steeds in alle hevigheid en ook de beelden uit Israël en de Palestijnse gebieden zijn hartverscheurend. Mede als gevolg hiervan is sprake van een grote vluchtelingenstroom, waardoor de druk op de opvang verder oploopt. Simpelveld neemt hierin haar verantwoordelijkheid met de tijdelijke gemeentelijke opvang. Uiteraard gaat dit gepaard met vragen en zorgen bij onze burgers. Gezamenlijk spannen wij ons in om e.e.a. op een verantwoorde- en respectvolle wijze te laten verlopen.

De begroting 2025 sluit met een positief saldo van € 40.837. Om te komen tot een sluitende begroting 2025 zijn maatregelen voorzien die verderop in deze begroting worden toegelicht. Voor de jaren na 2025 is echter sprake van tekorten. Met dit meerjarige perspectief zijn wij in gemeenschappelijkheid aan zet om te komen tot maatregelen die resulteren in een structureel sluitende begroting. Daarbij zijn fundamentele keuzes onontkoombaar. In dat kader zal uw raad in een later stadium worden gevraagd te besluiten over ombuigingsvoorstellen.

In lijn met de in onze collegeagenda 2022-2026 gekozen fasering staan voor 2025 en verder een groot aantal activiteiten en investeringen gepland. Een uitgebreide toelichting treft u bij de diverse programma's aan.

Wij wensen u veel leesplezier.

Simpelveld, 17 september 2024

Het college van burgemeester en wethouders,

De secretaris,

De burgemeester,

Dhr. G.H.J. Hollands

Mevr. S.C.J. Scheepers

HOOFDSTUK 1

De Bongard-Bocholtz

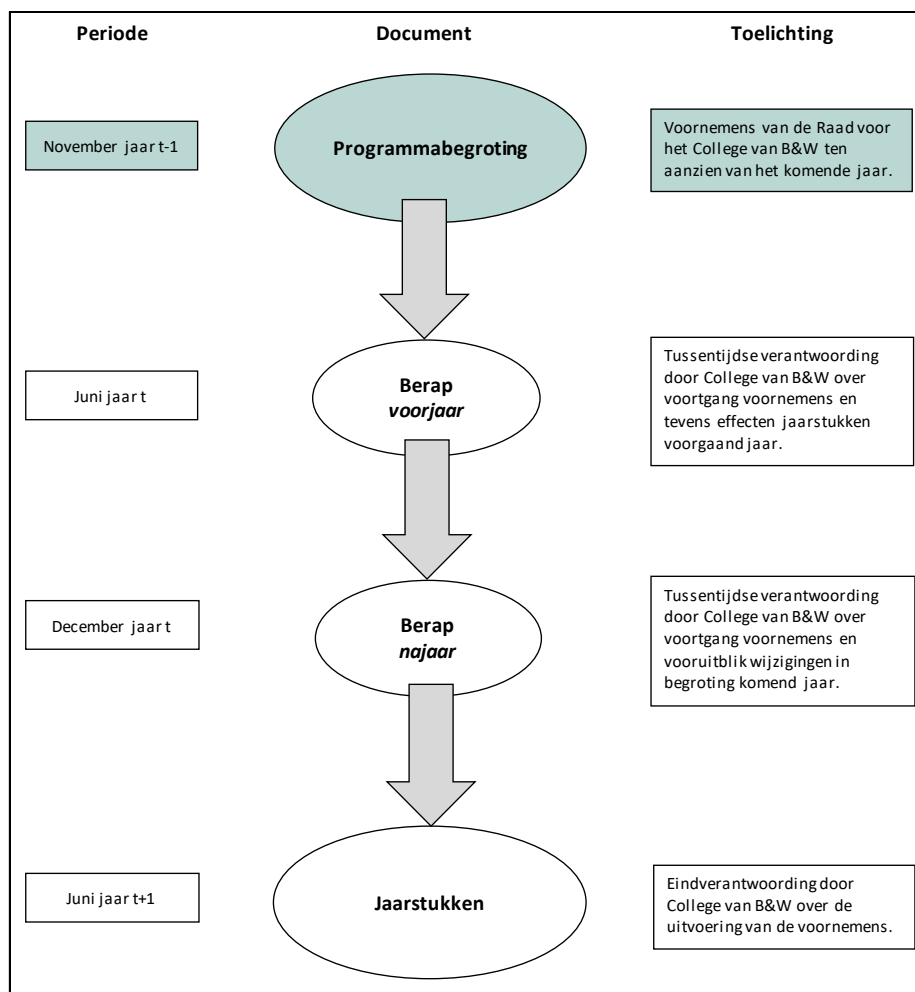
ALGEMEEN

1.1 Planning & Control-cyclus

De Planning & Control-cyclus van de gemeente Simpelveld kent de volgende documenten:

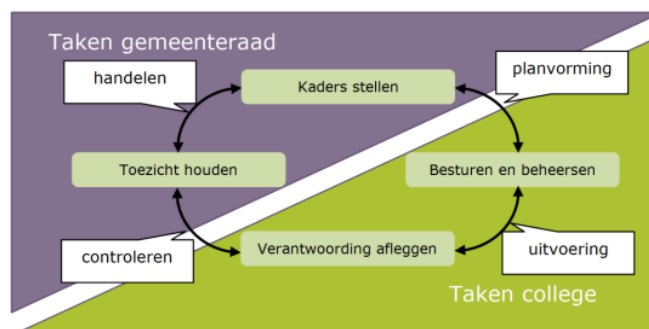
- Programmabegroting
- Berap *voorjaar*
- Berap *najaar*
- Jaarstukken

In onderstaand diagram wordt per P&C-document een korte toelichting gegeven. Tevens wordt het bijbehorende tijdspad globaal weergegeven. Door middel van arcering is in onderstaand diagram aangegeven waar we ons op dit moment in de P&C-cyclus bevinden.

1.2 Indeling programmabegroting

De programmabegroting is een belangrijk instrument voor de invulling van de kaderstellende- en controlerende rol van de raad. Middels de programmabegroting wordt de raad in staat gesteld om te sturen op hoofdlijnen en te controleren of de vooraf afgesproken doelstellingen worden gerealiseerd. Dit betekent op haar beurt dat het college verantwoording dient af te leggen over de uitvoering en de eventuele haalbaarheid van de "opdracht". De jaarstukken, bestaande uit het jaarverslag en de jaarrekening, zijn een instrument om deze verantwoording te kunnen afleggen. De indeling van de programmabegroting volgt de wettelijke voorschriften. De indeling van de verschillende hoofdstukken vindt u in de inhoudsopgave.

De beleidsbegroting

Wat staat er in de programma's?

Bij elk programma dienen de drie W-vragen, 'wat willen we bereiken?', 'wat doen we daarvoor?' en 'wat mag het kosten?' beantwoord te worden. De eerste W-vraag betreft 'wat willen we bereiken?'. Hier wordt een doel (= hoofddoelstelling) gesteld. Het is van groot belang om hier de juiste "onderleggers" voor te hebben. De strategische visie en de college-agenda zijn dergelijke "onderleggers". Daarnaast maken we gebruik van verplichte beleidsindicatoren die de maatschappelijke effecten toelichten die met ieder afzonderlijk programma worden beoogd. Als input dient hiervoor bijvoorbeeld het Burgeronderzoek Parkstad Limburg dat iedere twee jaar plaatsvindt. In 2023 heeft het Burgeronderzoek (vragen over veiligheid, wonen, openbare ruimte etc.) plaatsgevonden. Hieraan hebben alle Parkstad-gemeenten deelgenomen (incl. Beekdaalen en Voerendaal die 1x per 4 jaar i.p.v. 1x per 2 jaar deelnemen).

Eind 2023 heeft ook het stadsonderzoek naar de gemeentelijke dienstverlening plaatsgevonden in samenwerking met de gemeenten Heerlen, Brunssum, Voerendaal, Kerkrade en Landgraaf. Dit onderzoek vindt normaliter iedere twee jaar plaats, maar door capaciteitsproblemen en een organisatieverandering bij de gemeente Heerlen is dit onderzoek in 2021 niet uitgevoerd. Op dit moment zijn we aan de slag met de aandachtspunten die uit het onderzoek zijn voortgevloeid. Het volgende dienstverleningsonderzoek staat gepland voor 2025. Dan zullen we middels de onderzoeksresultaten kunnen bepalen of de ingezette acties tot verbetering hebben geleid.

Bij de tweede W-vraag, 'wat doen we daarvoor?', zijn in een overzichtelijk schema de prioriteiten en bijbehorende activiteiten aangegeven. De derde W-vraag, 'wat mag het kosten?', geeft de doorrekening weer van de baten en lasten per programma voor de periode 2025-2028. Verder worden per programma de investeringen aangegeven, mogelijke mutaties in reserves en de voornaamste verschillen ten opzichte van de begroting 2024 beknopt toegelicht. De gepresenteerde cijfers 2024 betreffen de gewijzigde cijfers na de berap voorjaar 2024.

Wat staat er in de paragrafen?

De (verplichte) paragrafen in hoofdstuk 3 zijn een dwarsdoorsnede van de programma's vanuit een specifiek perspectief (bijvoorbeeld onderhoud, lokale heffingen, weerstandsvermogen, bedrijfsvoering etc.). Dit zijn onderwerpen die in de basis in elk van de 9 programma's terugkomen. Het gaat om beleidslijnen van het beheerproces, waarbij sprake is van een groot financieel belang, een grote politieke betekenis of een aanzienlijk belang voor de realisatie van de beleidsvoornemens. Het doel van de paragrafen is, dat thema's die verspreid in de programma's zijn opgenomen, worden gebundeld in een kort overzicht. Hierdoor krijgt de raad inzicht in deze onderwerpen om de kaderstellende- en controlerende taak uit te voeren.

De financiële begroting

Wat staat er in de financiële begroting?

In hoofdstuk 4 is o.a. het overzicht van baten en lasten opgenomen waarin inzichtelijk per programma de baten en lasten worden weergegeven. Tevens is in dit hoofdstuk de vooruitblik reserves en voorzieningen opgenomen. De financiële positie en de toelichting hierop zijn terug te vinden in hoofdstuk 5. Onderdelen zijn o.a. de geprognosticeerde balans en het investeringsprogramma 2025-2028.

1.3 Over de gemeente

Sinds de gemeentelijke herindeling in 1982 vormen de voormalige gemeenten Simpelveld en Bocholtz samen de nieuwe gemeente Simpelveld. Het grondgebied van de gemeente heeft een oppervlakte van ongeveer 1.603 ha. De gemeente telt in totaal 10.258 inwoners (peildatum 1 januari 2024).

POORT VAN HET HEUVELLAND

Het prachtige heuvelachtige landschap is het decor voor de gemeente Simpelveld, gelegen in het beekdal van de Eyserbeek. Een dal met steile hellingen en heuvelplateaus met weidse uitzichten. Wie landelijk wil wonen met alle voorzieningen bij de hand, vindt dat in Simpelveld. Behalve een levendig centrum in de kern Simpelveld, met een gevarieerd winkelaanbod en levensloopbestendige appartementen, en een onlangs geheel vernieuwd centrum in Bocholtz, heeft de gemeente ook goede voorzieningen in het basisonderwijs, (ouderen)zorg, sport en recreatie.

In Simpelveld en Bocholtz vind je nog dat echte dorpsgevoel, waar mensen elkaar kennen en tijd voor elkaar maken. Beide dorpen hebben een bruisend verenigingsleven, van muziekverenigingen en zangkoren tot sportclubs en culturele instellingen.

HART VAN EEN GRENZELOZE REGIO

Zuid-Limburg maakt werk van grenzeloze groei, door te investeren in grensoverschrijdend openbaar vervoer en door krachten te bundelen over de grenzen heen. In het hart van die grenzeloze regio ligt de gemeente Simpelveld. Met aan de ene kant de stedelijke regio Parkstad Limburg, aan de andere kant de charme van het Limburgse heuvelland en op een steenworp afstand de keizerstad Aken, die zich manifesteert als het centrum van de high-tech-industrie. Dat maakt Simpelveld tot een prima uitvalsbasis om te wonen, te werken en te recreëren.

LIMBURG OP ZIJN BEST

Gemeente Simpelveld is ook het ideale startpunt voor wandel- en fietstochten, of dagtrips naar de toeristische attracties in Parkstad Limburg. Genieten van het Bourgondische leven in Limburg? In Simpelveld kan dat. Rust, ruimte, natuur en gastvrij ontvangen worden, dat is Limburg op zijn best. Wij hebben een breed en gevarieerd aanbod aan gezellige restaurants en overnachtingsmogelijkheden van een bungalowpark tot nostalgische Limburgse hoeves.

In Simpelveld is genoeg te beleven. Wij zijn de thuishaven voor de Zuid-Limburgse Stoomtrein Maatschappij. Wanneer u vanaf het nostalgische station met de stoomtrein vertrekt, waant u zich even terug in de tijd. Wat er in onze gemeente te zien of te doen is, vindt u allemaal terug op de website www.toeristichsimpelveld.nl.

GEMEENTEWAPEN & LOGO

Het gemeentewapen is ontleend aan het wapen van de familie Von der Leyen, heren van Simpelveld en Bocholtz van 1640 tot 1773: een zilveren (witte) paal in een azuren (blauw) veld. In de ene blauwe baan zijn afgebeeld een duif - als afbeelding van de H. Geest - en een ampul met olie - attributen van St. Remigius, patroonheilige van Simpelveld. In de andere blauwe baan staan twee schelpen - attributen die behoren bij St. Jacobus de Meerdere, patroonheilige van Bocholtz. Diezelfde symbolen zijn ook terug te vinden in de gemeentevlag.

Het logo van de gemeente geeft weer dat Simpelveld en Bocholtz in een dal liggen, waar de kerktorens net boven de groene heuvels uitsteken. Een centrale ligging, met wegen die over en om elkaar heen lijken te lopen, maakt de gemeente Simpelveld tot een aantrekkelijk woon- en leefgebied.

Met dit beeld voor ogen zijn ronde vormen gebruikt die een beweging uitdrukken en die tegelijkertijd het actieve verenigingsleven karakteriseren.

1.4 Samenstelling gemeenteraad en college van burgemeester en wethouders

DE SAMENSTELLING VAN DE RAAD

De raad van de gemeente Simpelveld telt 15 zetels, de verdeling over de verscheidene fracties is als volgt:

- 5 SAMEN 1**
R.H.A. Honings (fractievoorzitter), Mw. C.C.J. Honings, Mw. D.G.A. Honings, K.W.W. Bremen en J.M. Zwanenburg
- 4 Burgerbelangen**
W.J.H. Schleijpen (fractievoorzitter), H.A.J. Clignet, Mw. L.A.H. Schuyer-Dreesens en L.G.M. Deswijzen
- 3 Leefbaar Simpelveld**
F.J. Ortmans (fractievoorzitter), L.A.A.M. Schoonen en R.H.M. Kisters
- 2 CDA**
Mw. K.L.M. Vanhommerig-Dullens (fractievoorzitter) en J.H.M. van Kerkvoort
- 1 Lokaal Actief**
R.H.J. De la Haije (fractievoorzitter)

griffier: Dhr. Bc. F.G. Simons

SAMENSTELLING COLLEGE VAN BURGEMEESTER EN WETHOUDERS

burgemeester: S.C.J. Scheepers

Portefeuille: Algemeen bestuur, Openbare orde en Veiligheid, Handhaving, Financiën, Dienstverlening, Intergemeentelijke samenwerking.

wethouder: P.H. Spirk, loco-burgemeester

Portefeuille: Wonen en Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening, Milieu & Duurzaamheid, BOR (Beheer Openbare Ruimte).

wethouder: M.J.J.M. Gulpen

Portefeuille: Mobiliteit en Infra, Werk en inkomen, Sport, Personeel en Organisatie.

wethouder: A.A.H. Ernes

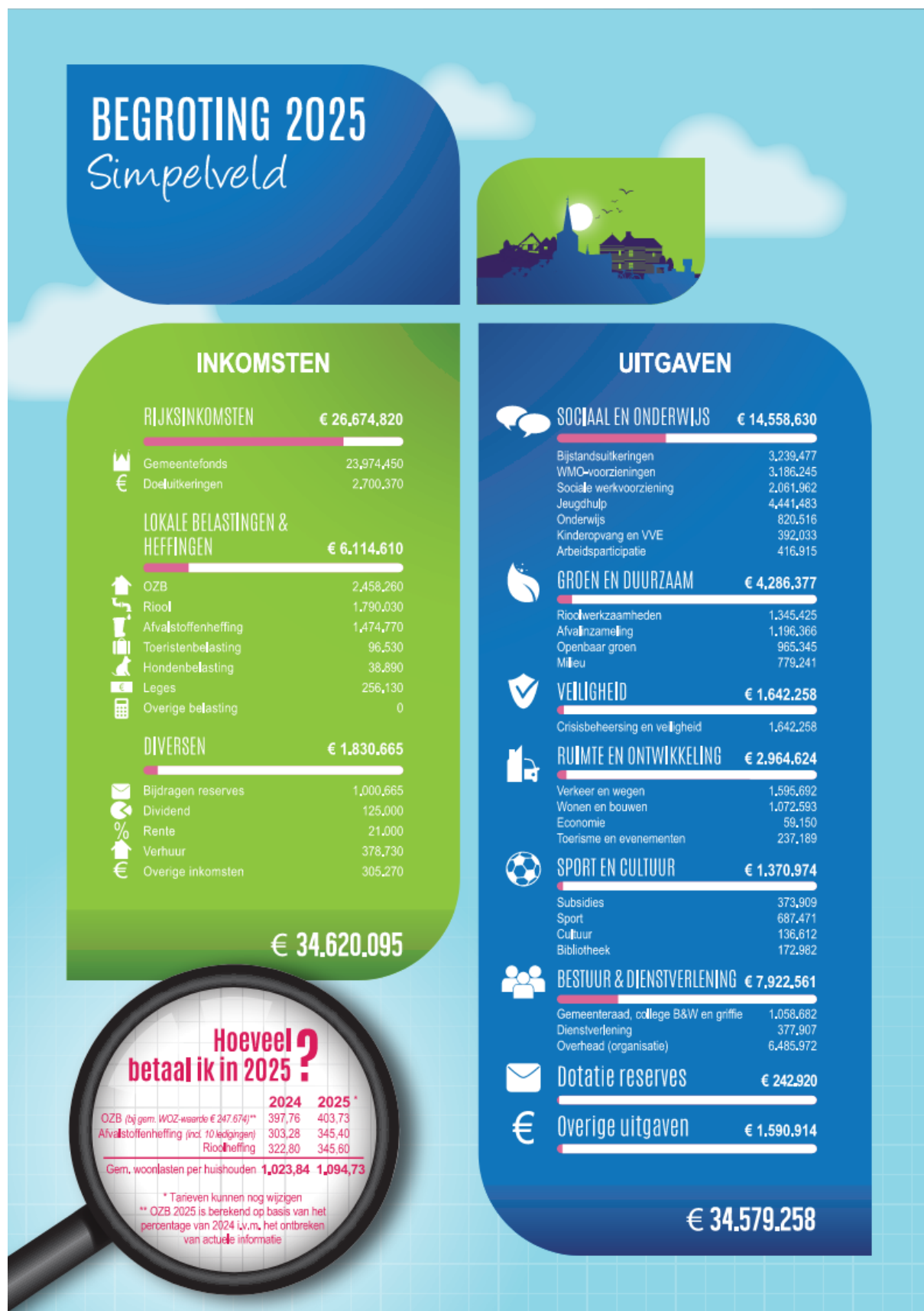
Portefeuille: Volksgezondheid, WMO, Jeugd, Cultuur.

wethouder: J.W.H. Hodinius

Portefeuille: Onderwijs, Welzijn, Economie en Toerisme, Evenementen.

Algemeen directeur/ gemeentesecretaris: G.H.J. Hollands

1.5 Begroting in één oogopslag

UITGANGSPUNT BEGROTING

Als uitgangspunt voor het opstellen van de begroting 2025 en de meerjarenraming 2026-2028 hebben de begroting 2024, de structurele effecten uit de Berap voorjaar 2024 en de afspraken uit het coalitieakkoord 2022-2026 'Verbindend duurzaam verder bouwen' gediend. De belangrijkste wijzigingen ten opzichte van de begroting 2024 (na wijziging berap voorjaar 2024) worden bij de diverse programma's toegelicht.

BEGROTINGSSALDI EN ANALYSE

De begroting 2025 en de meerjarenramingen 2026-2028 vertonen de volgende saldi:

Jaar	2025	2026	2027	2028
Saldi begroting	+40.837	-2.525.594	-1.897.871	-1.621.962

Gecorrigeerd voor incidentele inkomsten en uitgaven conform BBV-richtlijnen (zie blz. 159) zijn de saldi als volgt:

Jaar	2025	2026	2027	2028
Saldi begroting	+193.007	-2.298.424	-1.884.951	-1.609.042

De totaal geraamde baten en lasten zijn in 2025 € 34.620.095 respectievelijk € 34.579.258. In de voorliggende begroting zijn de effecten van de meicirculaire 2024 verwerkt. De effecten van de septembercirculaire zullen worden meegenomen bij het opstellen van de berap najaar 2024.

Zoals in de inleiding beschreven is deze begroting opgesteld in een periode van wereldwijde onrust en onzekerheid. De begroting 2025 sluit met een positief saldo van € 40.837. In de berap voorjaar was voor het jaar 2025 nog sprake van een tekort van € 741.809. Gecorrigeerd voor incidentele inkomsten en uitgaven bedraagt het positieve saldo € 193.007. In de jaren daarna is echter sprake van tekorten. De tekorten vanaf 2026 passen in het landelijke beeld.

Hierna worden de belangrijkste financiële mutaties na de berap voorjaar 2024 toegelicht.

Voor meer gedetailleerde informatie verwijzen wij naar de diverse programma's, waar de afwijkingen ten opzichte van de begroting 2024 (na wijziging berap voorjaar 2024) zijn toegelicht:

Algemene uitkering

De algemene uitkering is verwerkt op basis van de meicirculaire. Ten opzichte van de berap voorjaar zijn de meerjarige effecten als volgt:

Jaar	2025	2026	2027	2028
Effect meicirculaire	534.000	-37.000	257.000	701.000

Daarbij dient met betrekking tot de meeropbrengst voor het jaar 2025 te worden opgemerkt, dat deze mede ter compensatie is van de een jaar uitgestelde rijksmaatregelen om de instroom in de jeugdzorg te beperken. Als gevolg daarvan vervalt dit voordeel voor gemeenten. Voor Simpelveld wordt dit vervallen voordeel ingeschat op € 290.000. Per saldo is het voordeel in 2025 € 244.000.

Stelposten loon- en prijsstijging/cao

Voor de jaren 2025 t/m 2027 zijn stelposten voor het opvangen van loon- en prijsstijging van respectievelijk € 100.000, € 425.000, € 700.000 en € 975.000 opgenomen. Daarnaast is rekening gehouden met een mogelijke cao-stijging van 3% vanaf april 2025.

Bestaand, nieuw en rijksbeleid

Daarnaast hebben bij de diverse programma's mutaties plaatsgevonden. De wijzigingen kunnen verband houden met bestaand beleid, nieuw beleid of effecten van rijksmaatregelen. De omvangrijkste mutaties worden hierna opgesomd en toegelicht.

	2025	2026	2027	2028	
<u>programma 0. Bestuur en ondersteuning</u>					
bijdrage PIT	-57.000	-67.000	-92.000	-115.000	bestaand
applicatie burgerzaken	-35.000	-35.000	-35.000	-35.000	bestaand
<u>programma 1. Veiligheid</u>					
-					
<u>programma 2. Verkeer, vervoer en waterstaat</u>					
-					
<u>programma 3. Economie</u>					
-					
<u>programma 4. Onderwijs</u>					
-					
<u>programma 5. Sport, cultuur en recreatie</u>					
onderhoud groen en bomen	-55.000	-90.000	-90.000	-90.000	bestaand
<u>programma 6. Sociaal domein</u>					
jeugdzorg		-200.000	-200.000	-200.000	bestaand
vervallen rijksmaatregelen instroom jeugdzorg	-290.000				rijksbeleid
extra middelen inburgering	80.000	80.000	80.000	80.000	rijksbeleid
verschuiving doordecentralisatie beschermd wonen - rijksmiddelen	-75.000	-190.000	-156.000		rijksbeleid
verschuiving doordecentralisatie beschermd wonen - uitgaven		23.000	127.000		rijksbeleid
<u>programma 7. Volksgezondheid en milieu</u>					
-					
<u>programma 8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing</u>					
-					
	-432.000	-479.000	-366.000	-360.000	

Bijdrage PIT

De bijdrage aan PIT (wordt Solido) is verwerkt op basis van de meest actuele raming.

Applicatie burgerzaken

Om vanuit burgerzaken de klanten te bedienen wordt gebruik gemaakt van de applicatie Key2burgerzaken. Deze applicatie is aan het einde van de levensduur en zal op korte termijn niet meer ondersteund worden door de leverancier. Er zal een upgrade moeten plaatsvinden naar de nieuwe versie van het systeem.

Onderhoud groen en bomen

Het groenonderhoud in onze gemeente wordt deels uitgevoerd door de medewerkers van WOZL. De kosten hiervan nemen toe als gevolg van loon- en prijsstijgingen. Daarnaast blijkt het budget voor het bomenonderhoud ontoereikend te zijn om het gewenste onderhoud te kunnen uitvoeren.

Jeugdzorg/ vervallen rijksmaatregelen instroom jeugdzorg

Hoewel het aantal jongeren dat gebruik maakt van jeugdzorg licht daalt, nemen de kosten voor de zorg nog toe. In de berap voorjaar is het budget voor de jeugdzorg derhalve structureel met € 400.000 verruimd. Vanaf 2026 is dit budget verder verruimd met € 200.000. Mede gezien het grillige verloop van de zorgvraag, zal moeten blijken in hoeverre het budget passend is.

In 2023 heeft het ministerie van BZK en het Interprovinciaal Overleg (IPO) overeenstemming bereikt over de richtlijn jeugdzorg. Uitkomst hiervan is dat gemeenten vanaf 2026 rekening mogen houden met extra middelen uit de hervormingsagenda jeugdzorg (onderdeel algemene uitkering). Daarnaast mochten gemeenten in hun begroting rekenen op een besparing in de uitgaven jeugdzorg vanaf 2025 als gevolg van maatregelen die het Rijk zal uitwerken. Het jaar 2025 is voor het Rijk niet haalbaar gebleken. Het voordeel in 2025 vervalt hiermee. Gemeenten zijn hiervoor via de algemene uitkering gecompenseerd (zie tekst hiervoor bij algemene uitkering).

Extra middelen inburgering

Van het Rijk ontvangen gemeenten middelen voor inburgering. Bij de behandeling van de begroting 2025 en volgende van Kompas is hiermee al deels rekening gehouden. Op basis van de actuele beschikking blijkt dat de inschatting te voorzichtig is geweest. De verwachting is dat de ontvangen rijksmiddelen hoger zullen zijn dan eerder geraamd.

Verschuiving doordecentralisatie beschermd wonen

De doordecentralisatie beschermd wonen is diverse malen uitgesteld. De nieuwe streefdatum voor invoering is nu 1 januari 2026. Dat is een jaar later dan in de begroting 2024 werd voorzien. Derhalve schuiven de bijbehorende financiële consequenties een jaar op. Uitgangspunt is nu dat vanaf 2026 rijksmiddelen worden ontvangen. De rijksmiddelen zijn ruimschoots toereikend om de kosten als gevolg van de doordecentralisatie uit te dekken. Er is sprake van een financieel voordeel.

Naast de hierover benoemde mutaties, zijn in de voorliggende begroting maatregelen doorgevoerd om te komen tot een sluitende begroting voor het jaar 2025. Het betreft de volgende maatregelen:

	2025	2026	2027	2028
<i><u>faseren werkzaamheden</u></i>				
doorschuiven extra budget voor onderhoud en vervanging verkeersborden	20.000	-20.000		
(deels) doorschuiven budget opstellen soortenmanagementplan	75.000	-75.000		
doorschuiven budget ontwerp gemeentelijke begraafplaats	25.000	-25.000		
doorschuiven budget externe ondersteuning accommodatiebeleidsplan	50.000	-50.000		
<i><u>verlagen budgetten</u></i>				
WOO-gelden	25.000			
dotatie voorziening APPA-wethouders	15.000			
subsidie gezonde basisschool	15.000			
budget speelruimte	25.000			
investerings- en projectsubsidies	10.000			
budget omgevingswet	18.000			
<i><u>tijdelijk niet invullen functies</u></i>				
functie vastgoed medewerker	53.000			
functie strategisch adviseur	69.000			
<i><u>verbonden partijen</u></i>				
taakstellingen GR-en	100.000	100.000	100.000	100.000
<i><u>belastingmaatregelen</u></i>				
OZB-niet woningen	115.000	115.000	115.000	115.000
toeristenbelasting	27.000	27.000	27.000	27.000
hondenbelasting	19.000	19.000		
	661.000	91.000	242.000	242.000

Faseren werkzaamheden

Een aantal werkzaamheden die in de begroting 2024 voorzien waren voor het jaar 2025 zijn nu (deels) voorzien in 2026. Het betreft de volgende werkzaamheden:

- Extra onderhoud en vervanging van verkeersborden om de uitstraling en kwaliteit te verbeteren;
- Bij (na)isolatie van (spouw)muur en daken speelt de Wet natuurbescherming (Wnb) een rol. Binnen de Wnb geldt een verbod op het hinderen, verstoren en doden van beschermde dieren. Bij het verduurzamen van woningen moet dus rekening gehouden worden met beschermde dieren. Om te voorkomen dat woningeigenaren zelf ecologische onderzoeken moeten laten uitvoeren is het mogelijk om op gemeenteniveau een soortenmanagementplan (SMP) op te laten stellen. Met dat SMP wordt een gebiedsgerichte ontheffing aangevraagd voor vrijwel alle ingrepen gedurende de komende tien jaar. Doordat in de praktijk blijkt dat het lastig is om voldoende externe expertise te werven wordt het opstellen gefaseerd;
- Om de indeling en uitstraling van de gemeentelijke begraafplaats te verbeteren dient een inrichtingsplan te worden opgesteld;
- Om te komen tot een accommodatiebeleidsplan zal externe ondersteuning noodzakelijk zijn.

Verlagen budgetten

Van een aantal budgetten blijkt dat deze in de praktijk vooralsnog niet geheel worden benut. Het betreft de volgende budgetten:

- WOO-gelden: voor de kosten in verband met de Wet Open Overheid ontvangen gemeenten via de algemene uitkering middelen. Voor Simpelveld is dit een bedrag van afgerond € 43.000. Deze middelen zijn vanaf 2023 in de begrotingen gereserveerd. Vooralsnog blijkt het budget slechts beperkt te worden aangesproken en kan in 2025 het budget deels vrijvallen;
- Dotatie voorziening APPA-wethouders: als gevolg van de stijging van de rekenrente is de afgelopen jaren de noodzakelijke dotatie aan de voorziening APPA-wethouders lager dan geraamd. Vandaar dat voor 2025 de dotatie is verlaagd van € 42.500 naar € 27.500;
- Subsidie gezonde basisschool: in samenspraak met de regio is het voornemen om de gezonde basisscholen in onze gemeenten deels te subsidiëren via de regio-deal. Vooralsnog houden we rekening met een subsidiebedrag van € 15.000;
- Budget speelruimte: jaarlijks is een budget van € 50.000 voor de aanleg, verbetering en onderhoud van speelplekken beschikbaar. Daarnaast is ook nog de reserve speelruimte beschikbaar (stand per 1 januari 2024 € 49.786). Mede gezien de beschikbaarheid van de reserve is halvering van het budget in 2025 mogelijk;
- Investerings- en projectsubsidies: in de praktijk blijkt dat aanvragen voor investerings- en projectsubsidies slechts beperkt worden ingediend. Derhalve kunnen de beschikbare budgetten worden beperkt;
- Budget omgevingswet: voor de uitvoering van de Omgevingswet is structureel € 36.000 geraamd. Vooralsnog is het budget toereikend. Derhalve kan het beschikbare budget voor 2025 worden gehalveerd. Overigens zijn in het kader van de Omgevingswet ook nog de reserve implementatie Omgevingswet (stand per 1 januari 2024 € 219.074) en de reserve omgevingsvisie/plan (stand per 1 januari 2024 € 96.000) beschikbaar.

Tijdelijk niet invullen functies

Het functieboek kent o.a. de functies vastgoed medewerker en strategisch adviseur. De functie vastgoed medewerker is niet ingevuld en de functie strategisch adviseur wordt op korte termijn vacant. Voor 2025 wordt ervoor gekozen om de bijbehorende werkzaamheden binnen de bestaande bezetting en/of met beschikbare budgetten op te vangen.

Verbonden partijen

Een belangrijk deel van de gemeentelijke taken wordt uitgevoerd door de gemeenschappelijke regelingen. De deelnemende gemeenten aan de diverse verbonden partijen hebben hen schriftelijk verzocht om een bijdrage te leveren aan de financiële uitdagingen waarvoor gemeenten staan. In dat kader is een taakstelling voor alle verbonden partijen gezamenlijk van € 100.000 voorzien.

Belastingmaatregelen

Verder stellen wij de volgende belastingmaatregelen voor:

- OZB niet-woningen: omdat Simpelveld, in afwijking van de meeste andere gemeenten, een identiek tarief heeft voor woningen en niet-woningen, wordt voorgesteld om in 2025 het tarief voor niet-woningen te verhogen tot een niveau dat vergelijkbaar is met het tarief 2024 van de gemeente Voerendaal. Dit is overigens het laagste tarief voor niet-woningen in de Parkstad-regio;
- Toeristenbelasting: voor de toeristenbelasting wordt voorgesteld het tarief met € 0,20 te verhogen van € 1,55 naar € 1,75 per overnachting;
- Hondenbelasting: met betrekking tot de hondenbelasting is de afspraak deze in 4 termijnen af te schaffen. Inmiddels is de hondenbelasting in 2023 en 2024 met 50% verlaagd. Voorgesteld wordt om in 2025 een 'pas op de plaats te maken' en de verdere verlaging achterwege te laten en het tarief 2024 voor 2025 te handhaven.

ONTWIKKELING ALGEMENE RESERVE

De raad heeft de minimumomvang van de algemene reserve bepaald op € 3.000.000. In 2025 wordt aan deze voorwaarde voldaan. Eind 2025 wordt de algemene reserve geraamd op € 4,8 miljoen. Uit de vooruitblik reserves en voorzieningen blijkt dat deze drempel na 2025 wordt gepasseerd. Daarbij dient te worden opgemerkt dat daarbij geen rekening is gehouden met de resultaten van de eerder benoemde

ombuigingsvoorstellen. Als gevolg hiervan zal het perspectief uiteraard gunstiger worden. Voor een nader overzicht wordt verwezen naar de paragraaf 4.4 Vooruitblik reserves en voorzieningen 2025-2028.

INVESTERINGEN

De voorliggende begroting kent voor de komende vier jaar een investeringsprogramma van in totaal € 18.817.045. Het investeringsprogramma 2025-2028 ziet er als volgt uit:

2025		2026		2027		2028	
Programma 0. Bestuur en ondersteuning							
Transporter	55.200			Vervanging MAN-bus	70.000	Vervanging tractor	90.000
Klepelmaaier	19.200			Vervanging MAN-bus	70.000		
Programma 2. Verkeer, vervoer en waterstaat							
Rehabilitatie wegen	600.000			Rehabilitatie wegen	600.000		
Centrumvisie Simpelveld: onderdeel duurzaamheid	1.000.000						
Centrumvisie Simpelveld: onderdeel mobiliteit	500.000						
Uitbreiding Velocity / Mobiliteitsplan	24.340						
Haltevoorzieningen op orde/ Mobiliteitsplan	15.360						
Projectmatige vervanging masten openbare verlichting	31.560	Projectmatige vervanging masten openbare verlichting	47.620	Projectmatige vervanging masten openbare verlichting	49.960	Projectmatige vervanging masten openbare verlichting	45.000
Programma 5. Sport, cultuur en recreatie							
Vervanging en renovatie voetbalvelden (cf. raadsvoorstel juni 2023)	1.481.250	Vervanging en renovatie voetbalvelden (cf. raadsvoorstel juni 2023)	566.250				
Verledding tennisvelden- verlichting Simpelveld	30.000						
Programma 7. Volksgezondheid en milieu							
Gemeentelijke bijdrage ‘Water in Balans’ 2025- 2028	834.710	Aanpak riolering/waterover- last Bocholtzerheide	1.200.000				
Afkoppelen Bocholtz 2025-2028 (KRW)	2.387.500	Afkoppelen Bocholtz 2025-2028 (KRW)	2.387.500	Afkoppelen Bocholtz 2025-2028 (KRW)	2.387.500	Afkoppelen Bocholtz 2025-2028 (KRW)	2.387.500
KRW/aanpak wateroverlast Stampstraat, Stevens- & Nijswillerweg	1.002.500						
Aanpak knelpunten	200.000						
Reservering vervanging vrijverval riolen en gemalen inspectie 2024	300.000	Reservering vervanging vrijverval riolen en gemalen inspectie 2025	300.000	Reservering vervanging vrijverval riolen en gemalen inspectie 2026	300.000	Reservering vervanging vrijverval riolen en gemalen inspectie 2027	300.000
Totaal te ontvangen KRW subsidies project 2038	-465.905						
Totaal te ontvangen DHZ subsidie -nvt-							
TOTAAL	8.015.715		4.501.370		3.477.460		2.822.500

Ten opzichte van de meerjarenraming uit de begroting 2024 zijn voor het jaar 2025 de volgende nieuwe investeringen opgenomen:

Projectmatige vervanging masten openbare verlichting

In de raadsvergadering van 8 mei jl. is het beleidsplan openbare verlichting 2024-2027 vastgesteld. In het beleidsplan staat ook de projectmatige vervanging van de lichtmasten vermeld. De bijbehorende jaarlijks benodigde investeringsbudgetten zijn in het voorliggende investeringsprogramma opgenomen.

Verledding tennisveldenverlichting Simpelveld

De tennisvelden van Simpelveld worden nu nog verlicht door traditionele armaturen. Door het toepassen van ledverlichting kan het energieverbruik worden teruggedrongen.

Investeringsprogramma rioleringen

Het bestaande investeringsprogramma voor rioleringen is integraal herbeoordeeld. Op basis daarvan zijn voor de periode 2025-2028 nieuwe ramingen en prioriteringen opgesteld. Dit heeft geresulteerd in het voorliggende nieuwe investeringsprogramma. Het betreft met name het afkoppelen van de kern Bocholtz in verband met de kaderrichtlijn water. De investering 'afkoppelen Bocholtz 2025-2028' is financieel gelijkmatig over de uitvoeringstijd verdeeld en bestaat uit de volgende onderdelen:

- 2038-02 Afkoppelen omgeving Bethlehem-/Elisabethstraat;
- 2038-03 Afkoppelen Vlengendaal/Pleiweg;
- 2038-04 Afkoppelen Margriet-/Leliestraat;
- 2038-05 Afkoppelen omgeving Margriet-/Zonnebloemstraat;
- 2038-06 Afkoppelen Heiweg, Wijngracht en omgeving;
- 2038-07 Afkoppelen omgeving Overhuizer-/Paum-/Emmastraat;
- 2038-08 Afkoppelen omgeving Kerk-/Juliana-/Beatrixstraat;
- 2038-10 Afkoppelen Steenbergervoetpad;
- 2038-11 Afkoppelen omgeving Groeneboord/Persoon-/Kommerstraat.

Verder is in 2025 de aanpak van de wateroverlast in de Stampstraat, Stevens- en Nijswillerweg voorzien, in 2026 de aanpak van de wateroverlast in Bocholtzerheide.

Daarnaast dient de gemeente bij te dragen in het programma 'Water in Balans'. De doelstelling van het Waterschap Limburg met het programma Water in Balans is het aanpakken van wateroverlast door het veranderend klimaat.

Vervanging en renovatie voetbalvelden

Tot slot is, in afwachting van verdere besluitvorming, de investering 'vervangen en renovatie sportvelden' opgenomen conform het raadsbesluit van 22 juni 2023. Wel zijn de voorgenomen investeringen verschoven van de jaren 2024/2025 naar 2025/2026. Op deze wijze is de dekking van de kapitaallasten meerjarig geborgd.

LOKALE HEFFINGEN

Om te komen tot een sluitende begroting voor het jaar 2025 worden enkele maatregelen met betrekking tot de gemeentelijke belastingen voorgesteld. Deze zijn hiervoor reeds toegelicht. Daarnaast wordt voor de onroerendezaakbelasting woningen voorgesteld de huidige gedragslijn voort te zetten en het tarief met 1,5% te indexeren. Datzelfde geldt ook voor de lijkbezorgingsrechten. Bij de leges is getracht deze meer aan te laten sluiten bij de kosten die ook daadwerkelijk gemaakt worden voor de desbetreffende dienst. Dit zal nader uitgewerkt en toegelicht worden in een separaat aan de raad voor te leggen voorstel.

Voor de riool- en afvalstoffenheffing blijft de 100%-kostendekkendheid het uitgangspunt. Voor de rioolheffing is het voorstel het tarief met € 22,80 te verhogen naar € 345,60. Het voorstel is om het vaste tarief afvalstoffenheffing met € 12,12 te verhogen naar € 245,40. E.e.a. wordt uitgebreid toegelicht in de paragraaf lokale heffingen.

1.6 Financiële status en weerbaarheid

Het is van belang om inzicht te hebben in de financiële positie (hoe financieel gezond is de gemeente) en de financiële weerbaarheid (welke mogelijkheden zijn er in financieel moeilijke tijden). Om beter inzicht te geven in de financiële 'gezondheid' van Simpelveld is een zogenaamde 'stresstest' opgenomen die door middel van indicatoren inzicht geeft in de financiële status en weerbaarheid van de gemeente. Overigens is de samenstelling van de 'stresstest' geen 'exacte wetenschap' maar geeft deze uiteindelijk wel een indicatie van de financiële positie en de financiële weerbaarheid van de gemeente. De uitkomsten van de 'stresstest' staan in de vorm van een dashboard in onderstaande figuur:

RISICOPROFIEL	Zeergunstig	Gunstig	Neutraal	Ongunstig	Zeerongunstig
INDICATOR					
Lokale lasten					
Weerstandsvermogen					
Schuldpositie					
Aanwending externe financiering					
Verhouding vaste activa/reserves					
Reservepositie					
Voorzieningen					
Garantstellingen					
Rentelasten					
Grondexploitaties					
Begroting 2025 - 2028					
EMU-saldo					
OVERALL SCORE					

De conclusie is dat de financiële positie van de gemeente Simpelveld een (stabiel) positief beeld geeft op basis van de huidige stand van zaken. Dit blijkt uit het feit dat de overall score van de 'stresstest' redelijk constant is gebleven met een gemiddelde score van 3,1 t.o.v. de gemiddelde score van 3,2 in de programmabegroting 2024 en 3,3 in de programmabegroting 2023.

Hierna worden de verschillende indicatoren en scores toegelicht.

- *Lokale lasten*
De lokale lastendruk is de druk van de lasten van rioolheffing, afvalstoffenheffing en OZB. De gemiddelde lokale lastendruk binnen Nederland over 2023 is € 944 (Limburg: € 963) voor meerpersoonshuishoudens (bron: COELO). De score voor Simpelveld wordt bepaald door de procentuele afwijking ten opzichte van het landelijk gemiddelde. Simpelveld heeft een lokale lastendruk van € 1.045 en scoort daarmee zeer ongunstig. Hoe hoger de lastendruk, des te 'risicovoller' aangezien er minder mogelijkheid is tot stijging van de tarieven en dus minder ruimte in de begroting gecreëerd kan worden.
- *Weerstandsvermogen*
Het weerstandvermogen geeft de mate aan, waarin de gemeente in staat is om de nadelige gevolgen van risico's op te vangen zonder dat het beleid moet worden aangepast. De ratio voor het weerstandsvermogen is voor Simpelveld als zeer gunstig te classificeren. Gesteld kan worden dat de gemeente Simpelveld zeker voldoende ruimte heeft om incidentele risico's te kunnen opvangen. Zaak blijft het om structurele budgettaire risico's te kunnen blijven dekken.
- *Schuldpositie*
De schuldpositie wordt uitgedrukt in de debt ratio. Deze ratio geeft aan welk aandeel van de bezittingen is belast met schulden. Hoe lager de uitkomst hoe gunstiger dit is. Immers dan wordt meer gefinancierd met eigen vermogen in plaats van met vreemd vermogen. De score voor Simpelveld wordt bepaald door de procentuele afwijking ten opzichte van het landelijk gemiddelde (45,1%). Simpelveld heeft een debt ratio van 59% en scoort daarmee zeer ongunstig.
- *Aanwending externe financiering*
De ratio 'Externe financiering in % materiële vaste activa' biedt inzicht in de financiering van de materiële vaste activa. Het percentage van 36% geeft aan dat de materiële vaste activa grotendeels zijn gefinancierd

met eigen middelen, slechts 36% is gefinancierd met vreemd vermogen. Dit is laag ten opzichte van de 50% die landelijk als acceptabel wordt beschouwd. Simpelveld scoort daarmee gunstig.

- *Verhouding vaste activa/reserves*

Deze indicator wordt als volgt berekend: immateriële vaste activa + materiële vaste activa - eigen vermogen. Een negatieve uitkomst is gunstig; immers bij het in één keer volledig afschrijven van de immateriële en materiële vaste activa, resteert nog steeds eigen vermogen. De ratio voor Simpelveld is 40% waardoor Simpelveld voor deze indicator ongunstig scoort.

- *Reservepositie*

Om de financiële positie van een gemeente te bepalen, wordt ook wel gekeken naar de solvabiliteitsratio. De solvabiliteit geeft een goed beeld van de mate waarin een gemeente zijn bezittingen financiert met eigen vermogen of vreemd vermogen. De solvabiliteit wordt uitgedrukt als het aandeel van het eigen vermogen in het balanstotaal; hoe lager dit percentage des te hoger de financiële afhankelijkheid (van derden/ financiers). Volgens het CBS bedraagt de gemiddelde solvabiliteit over 2023 van alle gemeenten in Nederland 40%. Simpelveld heeft een solvabiliteit van 31% en scoort daarmee neutraal.

- *Voorzieningen*

De voorzieningen geven inzicht in het 'gereserveerde' bedrag voor kwantificeerbare toekomstige voorziene risico's/verliezen en voorziene toekomstige benodigde middelen aan onderhoudsuitgaven voor de kapitaalgoederen. De omvang van de voorzieningen op het balanstotaal is gemiddeld. De voorzieningen zijn toereikend en zijn gebaseerd op onderliggende stukken. Onderhoudsvoorzieningen zijn gebaseerd op onderhoudsplannen. Echter opgemerkt wordt dat de plannen zijn opgesteld op basis van een minimaal niveau van onderhoud. Voor Simpelveld betekent dit derhalve een neutrale score.

- *Garantstellingen*

Deze indicator heeft betrekking op de garantstellingen en de gewaarborgde leningen. Hoe hoger de omvang hoe hoger het risico van daadwerkelijke garantiestelling. Bij Simpelveld is met name sprake van gewaarborgde geldleningen in de sociale woningbouw en de bevordering van het eigen woningbezit. Deze geldleningen in de sociale sfeer zijn gegarandeerd door het WSW, Waarborgfonds Sociale Woningbouw, waarbij de gemeente als achtervang optreedt. Het risico is hierdoor zeer beperkt en ligt in lijn in vergelijking met referentiegemeenten. Derhalve is de score neutraal.

- *Rentelasten*

Middels deze indicator wordt inzicht verkregen in welk deel van de exploitatie gebonden is door de netto rentelasten. Hoe meer vreemd vermogen, hoe hoger de rentelasten en des te lager de flexibiliteit van de begroting (meer vaste lasten). Voor Simpelveld betekent dit dat ongeveer 1,19% van de exploitatie bestaat uit de netto rentelasten. De score is gunstig.

- *Grondexploitaties*

De omvang van de balanspost voorraden (= grondexploitaties) is nul. Derhalve is de score zeer gunstig.

- *Begroting 2025 – 2028*

Gestreefd wordt naar een structureel financieel evenwicht. De begroting '25 sluit met een positief saldo. Voor de jaren '26 en verder is echter sprake van tekorten. De tekorten vanaf 2026 passen in het landelijke beeld. Dit resulteert in een neutrale score. Wij sluiten ons aan bij de door de provincie en de VNG uitgezette lijn om het ongunstige financiële toekomstperspectief van gemeenten helder te presenteren. Aandachtspunt blijft, evenals voorgaande jaren, met name de structurele exploitatieruimte. Met dit meerjarige perspectief zijn wij in gemeenschappelijkheid aan zet om te komen tot maatregelen die resulteren in een structureel sluitende begroting. Daarbij zijn fundamentele en pijnlijke keuzes onontkoombaar.

- *EMU-saldo*

Het investeringsprogramma in 2023 was fors, waardoor het EMU-saldo een tekort liet zien. In 2024 en de daaropvolgende jaren zal het EMU-saldo verder afnemen als gevolg van een groot aantal geplande activiteiten en investeringen die onze gemeente toekomstbestendig moeten houden. Derhalve is de score neutraal.

HOOFDSTUK 2

Archeofestival 2024

PROGRAMMA -PLAN

Programma

0. Bestuur en ondersteuning

Onder dit programma vallen de volgende taakvelden:

Bestuur, burgerzaken, beheer overige gebouwen en gronden, overhead, treasury, OZB-woningen, OZB niet-woningen, belastingen overig, algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds, overige baten en lasten, vennootschapsbelasting en mutaties reserves.

Strategische visie

De kernwaarden en speerpunten van onze gemeente zijn vastgelegd in de in 2013 vastgestelde Strategische Visie 2013-2023. In het Coalitieakkoord '22-'26 en in het daaraan gelieerde Collegeprogramma '22-'26 hebben we onderkend, dat deze kernwaarden en speerpunten een uitstekende basis kunnen blijven bieden voor onze route in de komende tijd. Mede vanuit deze basis werken we in 2024 aan een Strategische agenda voor de periode 2024-2030.

Onze kernwaarden maken deel uit van de organisatie-identiteit en hebben betrekking op het gewenste gedrag van de gemeente. De kernwaarden die we in onze gemeente centraal stellen zijn:

- **Klantgericht**
- **Kwaliteit**
- **Samenwerken**

De speerpunten duiden aan op welke thema's (beleidsvelden) de gemeente zich focust. De speerpunten die centraal staan zijn:

- **Toerisme en recreatie**
- **Blijven wonen (met de benodigde basisvoorzieningen)**
- **Participatie (burgers, ondernemers en maatschappelijke organisaties)**
- **Kleinschalig ondernemerschap**

College-agenda

In de op 27 september 2022 vastgestelde college-agenda zijn de uitgangs- en actiepunten uit het coalitieakkoord 'Verbindend duurzaam verder bouwen' op hoofdlijnen verwoord en -vanuit het besef dat niet alle actiepunten tegelijk kunnen worden opgepakt en een fasering derhalve noodzakelijk is- voorzien van een grofmazige meerjarige planning. Daarmee betreft onze meerjarige college-agenda (puur) de planmatige vertaling van het coalitieakkoord 2022-2026, waarbij we benadrukken, dat de dynamische wereld om ons heen om wendbaarheid vraagt: snel en adequaat kunnen inspelen op veranderende en vaak onvoorspelbare omstandigheden. In dat licht spreekt het vanzelf, dat onze agenda zich niet beperkt tot uitvoering van de actiepunten uit het coalitieakkoord, maar dat deze doorlopend verder wordt vormgegeven via de daarvoor geijkte kanalen. Met name de jaarlijkse programmabegroting biedt hiervoor het passende instrumentarium.

Onze collegeagenda ligt voor een groot deel ten grondslag aan voorliggende programmabegroting. Daarmee houden we koers voor wat betreft de doorontwikkeling van bestaande thema's en opgaven en bouwen we verder op eerder ingezette uitgangspunten, kernwaarden en beleidslijnen. Daarnaast spelen we met voorliggende programmabegroting in op ontwikkelingen, zetten we nieuwe accenten en geven we invulling aan nieuwe c.q. gewijzigde opgaven.

Dit vindt zijn vertaling in de in elk programma onder 'Wat doen we daarvoor?' beschreven prioriteiten en activiteiten.

Wat willen we bereiken?

HOOFDAMBITIE

De verdere vertaling van de genoemde speerpunten naar dit programma wordt tot uitdrukking gebracht in de volgende hoofdambities:

1. Behouden/versterken van voldoende bestuurskracht om met de beschikbare kwaliteiten en middelen (bestuur, personeel, financiën, ruimte) zowel de door rijk en provincie opgelegde opgaven als de eigen gemeentelijke opgaven te realiseren.
2. Een bestuur dat doeltreffend, open en inzichtelijk is.
3. Prudent omgaan met de financiering en algemene dekkingsmiddelen omwille van een structureel gezonde financiële huishouding, zodat de doelstellingen van de programma's uitvoerbaar zijn c.q. worden en derhalve ten gunste komen van alle inwoners.

BELEIDSINDICATOREN

Aan de hand van de volgende verplichte beleidsindicatoren worden de maatschappelijke effecten toegelicht die met dit programma worden beoogd:

Indicator	Eenheid	Bron	Realisatie 2018	Realisatie 2019	Realisatie 2020	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Realisatie 2023
Formatie ambtelijke org.	Fte per 1.000 inwoners	Gemeente	7,0	6,9	6,5	6,97	7,48	7,74
Apparaatskosten	Kosten per inwoner	Gemeente	€ 650	€ 678	€ 723	€ 810	€ 807	€ 905
Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	Gemeente	12%	16%	10,71%	12,14%	10,98%	14,66%
Overhead	% van totale lasten	Gemeente	17%	17%	15,62%	18%	19%	18%

Om de realisatie van de hoofddambities van dit programma te kunnen meten, zijn deze vertaald naar de volgende indicator:

Indicator	Bron (*)	Streef-waarde	Realisatie 2015	Realisatie 2017	Realisatie 2019	Realisatie 2023	Hoogste Parkstad
De gemeente betreft inwoners voldoende bij haar activiteiten	Burgerondz. Parkstad Limburg (Gem.dienstverl.)	38%	n.b.	33%	30%	21%	38%
Transparante besluitvorming	Burgerondz. Parkstad Limburg (Gem.dienstverl.)	19%	23%	27%	25%	16%	19%
Tevredenheid gemeentelijke dienstverlening	Burgerondz. Parkstad Limburg (Gem.dienstverl.)	7,1	6,9	7,1	6,7	6,3	7,1
De gemeente reageert snel	Burgerondz. Parkstad Limburg (Gem.dienstverl.)	39%	20%	23%	20%	28%	39%
De gemeente komt afspraken na	Burgerondz. Parkstad Limburg (Gem.dienstverl.)	43%	32%	35%	31%	29%	43%

* Burgeronderzoek Parkstad Limburg wordt tweejaarlijks uitgevoerd, derhalve wordt bovenstaand niet de realisatie van elk jaar weergegeven. Vanwege de organisatieverandering bij de gemeente Heerlen is het stads onderzoek naar de gemeentelijke dienstverlening etc. in 2021 niet gefaciliteerd kunnen worden, waardoor de uitvoering van het onderzoek geen doorgang heeft gevonden. Hierdoor ontbreekt de kolom "Realisatie 2021".

KADERSTELLEDE BELEIDSNOTA'S

Het beleid in Simpelveld met betrekking tot dit programma is onder meer vastgelegd in de volgende documenten:

1. Strategische visie 2013-2023 gemeente Simpelveld (2013);
2. College-agenda 2022-2026 (2022);
3. Diverse gemeentelijke belasting- en legesverordeningen;
4. De verordeningen '212', '213' en '213a' (2023);
5. De nota Auditcommissie (2022);
6. Het Treasurystatuut (verwerkt in Verordening 212) (2023);
7. De nota Reserves en voorzieningen (2024);
8. De nota Activeren en afschrijven (2022);
9. De nota Inkoop- en aanbestedingsbeleid (2024);
10. De nota Misbruik en oneigenlijk gebruik (2019);
11. De nota Risicomanagement en weerstandsvermogen (2019);
12. Regeling productverantwoordelijkheid (2016);
13. Notitie Burgerparticipatie (2016).

Wat doen we daarvoor?

Prioriteiten	Activiteiten
Strategische Agenda 2030	-Opstellen meerjarige Strategische Agenda
Regionale samenwerking	-Samenwerking Parkstad Limburg -Samenwerking Zuid-Limburg
Burgerparticipatie	-Herijking/ doorontwikkeling Notitie Burgerparticipatie Simpelveld 2016 - Instellen jeugdraad
Dienstverlening	-Visie dienstverlening -Dienstverleningsonderzoek -Meldingen openbare ruimte -Digitale dienstverlening -Burgerpanel

Prioriteiten	Activiteiten
	-Regelgeving vergunningen en evenementen
Vluchtelingencrisis	-Vluchtelingelopvang

Strategische agenda 2030

Opstellen langjarige Strategische visie Simepveld

Als uitvloeisel van het actiepunt in onze College-agenda '22-'26, is afgelopen jaar met uw raad meermaals van gedachten gewisseld over de ontwikkeling van een toekomstgerichte langere termijnstrategie.

Samen hebben we de behoefte erkend aan een 'stip op de horizon', een 'toekomstbeeld op de lange termijn', met als centrale vraag: 'Welke gemeente willen we in 2035/2040 zijn?'

Daarmee is het karakter van het actiepunt in onze collegeagenda verlegd van 'agendavorming 2030' naar 'visievorming 2040'.

In lijn met hetgeen we hebben besproken in de raadsinformatiebijeenkomst op 29-4-24 zijn we medio 2024 de 'voorbereidende fase' van het visietraject gestart.

Onlangs is deze voorbereidende fase afgerond en is het resultaat hiervan besproken tijdens een raadsinformatiebijeenkomst (30-9-'24). Daarbij is tevens met uw raad van gedachten gewisseld over de samenstelling (profielen) en rol/ kaders van een voor de visie-ontwerpfase in te stellen 'denktank/ klankgroep' en over een aangescherpt procesplan voor de visie-ontwerpfase.

Natuurlijk blijven we, ook in de visie-ontwerpfase, aandacht besteden aan de eerder benoemde aandachtspunten:

- gehele raad periodiek lopende het gehele proces betrokken houden en meenemen;
- burgerparticipatie is evident; daarbij is duidelijkheid vooraf over kaders van belang;
- raad blijft in positie; 'denktank' niet als 'schaduwraad', maar als 'klankbord/ panel'.

Met de medio 2025 verwachte afronding van de recent opgestarte visie-ontwerpfase zullen we over een meerjareavisie beschikken, die richting en aspiraties voor de toekomst definieert en een gedeeld, overkoepelend kader biedt, dat voor de langere termijn de basis vormt voor strategieën en acties en zo bijdraagt aan de bestuurlijke stabiliteit van onze gemeente.

Regionale samenwerking

Samenwerking Parkstad

Het belang en toegevoegde waarde van intergemeentelijke samenwerking is onomstreden: met de zich stapelende en qua complexiteit toenemende gemeentelijke opgaven neemt het belang van een goed functionerende regionale samenwerking tussen gemeenten, maar ook met maatschappelijke en economische partners, alsmaar toe.

Daarbij moeten we met het oog op onze beschikbare organisatie- en uitvoeringskracht onderkennen dat we voor wat betreft onze (bestuurlijke en ambtelijke) inzet en inbreng in de veelheid van in Zuid-Limburg functionerende samenwerkingsverbanden gehouden zijn tot het maken van keuzes.

Daarbij is volstrekt helder dat onze focus op de eerste plaats in Parkstad ligt.

De effectieve en succesvolle samenwerkingspraktijk zoals die de afgelopen jaren in Parkstad is gegroeid is vormgegeven via een gemeenschappelijke regeling van de 7 colleges. Deze bestaat uit het Dagelijks Bestuur (zijnde de 7 burgemeesters), het Algemeen Bestuur (zijnde het DB + 7 wethouders) en de thematische Bestuurscommissies (bestaande uit de betreffende portefeuillehouders).

Deze constructie is een antwoord op het vraagstuk van de democratische legitimatie van het regiobestuur, aangezien de reguliere verantwoordingslijnen gehandhaafd blijven. De vertegenwoordigers in de bestuurlijke gremia leggen immers verantwoording af aan het eigen college en de eigen raad.

In lijn met de vastgestelde Strategische agenda Parkstad Limburg 2021-2030 werken we in Parkstadverband samen op de thema's Wonen en Herstructurering, Economie en Toerisme, Ruimte en Mobiliteit, Duurzaamheid, Sociaaleconomische structuurversterking en Grensoverschrijdende samenwerking. Binnen Parkstad hebben we de ambitie om op het gebied van brede welvaart op het niveau van het Nederlands

gemiddelde uit te komen. Hiervoor is een langjarige aanpak noodzakelijk, welke langs een drietal sporen verloopt: (1) een gebiedsgerichte aanpak; (2) verbeteren van brede welvaart door economische kansen aan te grijpen en door grensoverschrijdende samenwerking en (3) door versterking van organisatie- en uitvoeringskracht.

Een belangrijke rol in de samenwerking is weggelegd voor de bestuurscommissies, samengesteld uit de portefeuillehouders van de deelnemende gemeenten.

Naast de specifieke aandachtsgebieden en opgaven van elke bestuurscommissie zijn o.a. de Regiodeal 2.0 en de uitvoering en voortgang van de Regiodeal 1.0 algemene opgaven waaraan in de Parkstadsamenwerking wordt gewerkt. Met de ontwikkeling van een 'nieuw narratief', dat bijdraagt aan onze gezamenlijke ambities op het gebied van brede welvaart, willen we mensen, bedrijven en organisaties binden aan onze regio en samen werken aan een ontwikkelperspectief voor de regio met een bijbehorende regionale kansenagenda. De dit jaar gegeven aanzet hiertoe krijgt in 2025 zijn vervolg.

Samenwerking Zuid-Limburg

Complementair aan de Parkstadsamenwerking houden we voor specifieke opgaven verbinding met de (Zuid-) Limburgse gemeenten. Daarbij hanteren we een open benadering: per onderwerp/ project bepalen we vanuit het principe "coalition of the willing" onze inbreng en deelname dan wel de wijze waarop we ons -vanuit onze Parkstadsamenwerking- laten vertegenwoordigen.

Medio 2024 (Raadsinformatiebrief 17 juli 2024) hebben wij uw raad geïnformeerd over een tweetal (met elkaar samenhangende) documenten, die komende jaren van richtinggevende betekenis zullen zijn: de Agenda Zuid-Limburg en het Ontwikkelperspectief NOVEX-gebied Zuid-Limburg. Beide documenten zijn in brede samenwerking (provincie, rijk, waterschap, gemeenten) tot stand gekomen, waarbij wij in Parkstadverband hebben bijgedragen.

In eerdergenoemde Raadsinformatiebrief is een webinar in het vooruitzicht gesteld over de achtergrond, inhoud en samenhang van beide leidende documenten, die ook in 2025 verdere aandacht gaan krijgen.

Burgerparticipatie

Herijking/ doorontwikkeling Notitie Burgerparticipatie 2016

Burgerparticipatie is niet nieuw in onze organisatie. De in 2016 vastgestelde Notitie Burgerparticipatie biedt een kader en geeft overzicht van de verschillende manieren waarop we burgers en organisaties bij onze (beleids)processen betrekken. Inmiddels is het wenselijk om de notitie door te ontwikkelen passend bij de huidige tijd en aan te vullen met de nieuwste ontwikkelingen. Omdat de Notitie Burgerparticipatie een direct verband heeft met c.q. een uitvloeisel is van zowel de strategische visie als de dienstverleningsvisie, zal het actualiseren plaatsvinden na het afronden van deze visies.

Inrichten platform voor burgerparticipatie en -onderzoek

Burgerparticipatie is er in verschillende vormen, zowel persoonlijk als tegenwoordig zeker ook digitaal. Om meer inwoners te bereiken en meer digitale burgerparticipatie mogelijk te maken, is de wens om een digitaal participatieplatform in te richten. Met deze applicatie moeten de verschillende fronten waar we inwoners bevragen samen worden gevoegd. Dit zal ook de herkenbaarheid verhogen, hetgeen de respons ten goede komt. In 2024 zijn gesprekken gevoerd met leveranciers en met gemeenten die reeds van een participatieplatform gebruik maken. Tevens is in het 4^e kwartaal een pilot gehouden, onder andere door het uitvoeren van het Cliëntervaringsonderzoek, waarmee een mogelijk geschikte applicatie is getest. In het 1^e kwartaal 2025 verwachten we derhalve een definitieve keuze te maken en het platform vervolgens in te richten in 2^e kwartaal.

Instellen Jeugdraad

In 2024 is er vormgegeven aan jeugdparticipatie. We vinden het belangrijk dat kinderen in de gemeente Simpelveld meepraten, meedoen en meebeslissen over zaken die belangrijk zijn voor hen. Jongeren worden uitgedaagd om actief te participeren in de buurt. Die Jeugdraad heeft tot taak het college van Burgemeester en Wethouders gevraagd en ongevraagd te adviseren over het gemeentelijk beleid inzake jeugd en jongeren, alsmede over ontwikkelingen en voornemens die, in het algemeen, gevolgen kunnen hebben voor de positie van jeugd en jongeren. In 2025 zetten we dit door.

Dienstverlening

Visie dienstverlening

Eind 2024 is een nieuwe visie op dienstverlening vastgesteld voor de jaren 2025 tot 2028. De afspraken uit het Kwaliteitshandvest dienstverlening en het Protocol post, e-mail, telefonie, balie en internet zijn naar aanleiding van de nieuwe visie ook herijkt. In 2025 worden de nieuwe visie met de bijbehorende aandachtspunten voor de komende jaren en de afspraken die volgen uit het Kwaliteitshandvest en Protocol gedeeld met de organisatie. Daarna wordt aan de slag gegaan met de eerste thema's/aandachtsgebieden door middel van acties en/of activiteiten. Alle nieuwe medewerkers worden daarna tijdens hun inwerkperiode meegenomen in de visie op dienstverlening om hen vanaf de start mee te geven hoe wij onze dienstverlening zien, wat wij van medewerkers verwachten en wat zijn/haar rol hierin is.

In 2025 zullen we tevens onderzoeken wat de mogelijkheden zijn voor het doorlopend meten van de kwaliteit van onze dienstverlening en of dit kan bijdragen aan het verhogen van de kwaliteit van onze dienstverlening.

Dienstverleningsonderzoek

Iedere twee jaar vindt het Dienstverleningsonderzoek Parkstad plaats, in samenwerking met de gemeenten Heerlen, Brunssum, Voerendaal, Kerkrade, Landgraaf en Beekdaelen. In 2025 wordt dit onderzoek weer uitgevoerd.

Meldingen openbare ruimte

In 2024 is BuitenBeter gekozen als applicatie waarmee burgers meldingen in de openbare ruimte en overlastmeldingen eenvoudig digitaal kunnen doorgeven. Met deze applicatie hebben we als gemeente tevens een goed overzicht van meldingen en kunnen we eenvoudig en efficiënt de melder informeren over het resultaat. In januari gaat de applicatie live. We streven ernaar zoveel mogelijk meldingen digitaal - via de applicatie - te ontvangen, waarmee we het aantal telefoontjes naar het KCC verminderen. Om dit te bereiken zal gedurende 2025 een communicatieplan worden uitgerold om burgers te overtuigen om van het nieuwe kanaal gebruik te maken.

Digitale dienstverlening

Mede ingegeven door de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv), die naar verwachting op 1 januari 2026 in werking zal treden, onderzoeken we hoe we de digitale dienstverlening voor onze inwoners kunnen verbeteren. De Wmebv regelt dat burgers en bedrijven hun zaken die ze met de overheid doen, digitaal kunnen afhandelen. Zij krijgen daarmee het recht om officiële berichten, zoals aanvragen voor vergunningen en bezwaarschriften, elektronisch te zenden. In 2024 is voor alle processen binnen de gemeente die onder de Wmebv vallen vastgesteld wat het elektronische kanaal wordt dat hiervoor wordt opengesteld en zijn deze kanalen ingericht. Na inventarisatie blijkt dat de webformulieren met zo'n 30-tal moeten worden uitgebreid. Hiermee is een start gemaakt in 2024, maar dit zal een uitloop kennen in 2025.

Daarnaast is, samen met de functioneel beheerders en het management, een haalbare optimalisatie van de digitale (post) informatiestroom uitgewerkt. In de ideale situatie worden in één persoonlijke internetpagina ("MijnSimpelveld") alle documenten en contactmomenten getoond aan de burger, ongeacht de applicatie (domein) waarin het proces wordt uitgevoerd. Op dit moment worden zaken ontwikkeld in de markt, maar is dit nog niet mogelijk. Ook is niet duidelijk op welke termijn dit wel realiseerbaar is. Daarom is ervoor gekozen om stapsgewijs voor de verschillende applicaties (domeinen) een MijnOmgeving in gebruik te nemen. Naast dat we op deze manier de digitale dienstverlening doorontwikkelen naar de huidige tijdsgeest, maakt dit een stap naar één MijnSimpelveld in de toekomst eenvoudiger. In 2025 nemen we de verschillende MijnOmgevingen stap voor stap in gebruik.

Regelgeving vergunningen en evenementen

In het coalitieakkoord 2022-2026 is opgenomen om de regelgeving rond vergunningen en evenementen te evalueren met het doel onnodige regelgeving in te trekken. In 2024 is gestart met het verbeteren van de processen, mede door het uitwerken van de klantreis. Dit krijgt in 2025 een vervolg, waarbij we ook blijven kijken naar onnodige regelgeving of het vereenvoudigen van regelgeving rond vergunningen.

Vluchtelingencrisis

Vluchtelingenopvang

Zolang de oorlog in de Oekraïne voortduurt, zal de noodzaak bestaan de ontheemden uit de verschillende regio's van Oekraïne een veilig (tijdelijk) thuis te bieden. In 2024 verblijven er nog 14 personen binnen de gemeentelijke opvang. Voor 2025 is de verwachting dat dit aantal stabiel blijft.

Op 1 februari 2024 is de Spreidingswet in werking getreden. Doel van deze wet is om te komen tot voldoende opvangplekken en een evenwichtigere verdeling van asielopvang over provincies en gemeenten. De nieuw ingevoerde Spreidingswet schrijft voor dat ook de gemeente Simpelveld asielzoekers dient op te vangen en onder te brengen in (tijdelijke) huisvesting. In dit kader heeft het college van B&W op 27 augustus jl. een gedoogbeschikking afgegeven voor het inrichten van een tijdelijke gemeentelijke opvang (TGO). De raad en burgers zijn tijdens diverse bijeenkomsten en publicaties meegenomen.

In het nieuwe regeerakkoord (15 mei 2024) stonden de voornemens om de Spreidingswet in te (laten) trekken en om een nieuwe tijdelijke Asielcrisiswet met crisismaatregelen op te zetten. Dit kan invloed hebben op de verantwoordelijkheden en taken van gemeenten in Nederland op het gebied van de opvang van asielzoekers en de huisvesting van statushouders. Het kabinet zal echter eerst een voorstel moeten doen om de Spreidingswet in te trekken en een nieuwe tijdelijke Asielcrisiswet aan te nemen. Totdat er wetten definitief afgeschaft zijn of nieuwe van kracht zijn, gelden de huidige wetten en regels zoals de taakstelling voor opvang van statushouders en de Spreidingswet.

KENGETALLEN

	Bron	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Aantal inwoners (peildatum 1 januari)	BRP Gemeente	10.516	10.557	10.555	10.475	10.338	10.392
Bevolkingsdichtheid (inw. per km ²)	CBS	656	658	658	654	650	649
Aantal huishoudens	CBS	4.874	4.896	4.939	4.909	4.929	4.962
Gemiddelde huishoudgrootte	CBS	2,1	2,1	2,1	2,14	2,12	2,10
Aantal voltrokken huwelijken in Simpelveld	Register Burgerlijke Stand Gemeente	39	29	15	31	31	30
Aantal voltrokken partnerregistraties in Simpelveld	Register Burgerlijke Stand Gemeente	16	13	14	13	7	15

Wat mag het kosten?

BATEN EN LASTEN

	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten excl. kvst. & kapitaalst.	4.015.326	4.148.415	3.979.612	4.575.683	4.964.273	5.285.366
Baten	25.883.309	25.903.765	27.217.550	25.921.985	26.348.635	26.847.875
Saldo excl. kvst. & kap. Ist.	21.867.983	21.755.350	23.237.938	21.346.302	21.384.362	21.562.509
Lasten kostenverdeelstaat	4.001.708	4.185.207	4.289.482	4.503.352	4.503.352	4.503.352
Kapitaallasten	218.535	246.560	272.921	253.475	229.001	220.005
Saldo van baten en lasten	17.647.740	17.323.583	18.675.535	16.589.475	16.652.009	16.839.151
Toevoegingen	200.000	200.000	230.000	230.000	230.000	230.000
Onttrekkingen	1.056.350	404.989	712.515	199.515	199.515	199.515
Gerealiseerd / geraamd resultaat	18.504.090	17.528.572	19.158.050	16.558.990	16.621.524	16.808.666

In onderstaande tabel is het saldo van baten en lasten op productniveau weergegeven:

	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Saldo van baten en lasten:						
0.1 bestuur						
gemeenteraad	-280.109	-268.360	-284.157	-284.157	-284.157	-284.157
raadscommissie	-24.046	-35.689	-36.655	-36.655	-36.655	-36.655
college b & w	-545.670	-610.745	-605.138	-620.138	-620.138	-620.138
raadsgriffier	-129.292	-127.005	-132.732	-132.732	-132.732	-132.732
intergemeentelijke samenwerking	-234.953	-260.831	-268.811	-284.811	-292.811	-298.811
bestuurlijke vernieuwing	0	0	0	0	0	0
0.2 burgerzaken						
B.R.P.	-190.556	-260.736	-292.702	-236.702	-236.702	-236.702
naturalisatie	2.772	-8.099	-8.539	-8.539	-8.539	-8.539
burgerlijke stand	84.881	166.140	165.398	80.398	80.398	80.398
verkiezingen	-95.888	-77.110	-59.564	-80.264	-100.964	-59.564
0.4 overhead						
secretaris & secretarijekosten	-231.707	-188.079	-195.012	-195.012	-195.012	-195.012
voorlichting & gemeenteberichten	-133.442	-129.892	-135.071	-135.071	-135.071	-135.071
juridische kwaliteitszorg	-290.618	-162.709	-192.175	-217.175	-217.175	-217.175
representatie, promotie & P.R.	-29.036	-22.906	-23.043	-23.043	-23.043	-23.043
onderscheidingen en eremedailles	0	0	0	0	0	0
accountantskosten	-56.454	-58.303	-74.119	-74.119	-74.119	-74.119
programmabegroting & jaarverslag	-156.311	-169.662	-178.131	-178.131	-178.131	-178.131
rekenkamer	-9.339	-22.154	-22.612	-22.612	-22.612	-22.612
overhead kosten	-5.162.739	-5.668.330	-5.663.509	-5.883.177	-5.889.348	-5.909.858
0.5 Treasury						
treasury	139.828	5.973	6.298	7.296	7.456	7.583
deelnemingen energiebedrijven	389.116	95.245	142.339	142.495	142.520	142.539
bespaarde rente reserves en voorzieningen	0	0	0	0	0	0
0.61 OZB woningen						
WOZ	-152.312	-111.280	-101.250	-109.510	-114.570	-119.980
OZB Eigenaren	1.995.820	2.003.650	2.032.360	2.061.500	2.091.500	2.122.880
heffing & invordering gem. bel.	81	0	9.980	9.980	9.980	9.980
0.62 OZB niet-woningen						
WOZ	0	0	0	0	0	0
OZB Eigenaren	155.153	167.000	234.300	236.850	239.450	242.070
OZB Gebruikers	102.779	129.440	181.620	183.590	185.590	187.620
0.64 Belastingen overig						
hondenbelasting	56.794	38.890	38.890	19.450	0	0
precariobelasting	458	0	0	0	0	0
heffing & invordering gem. bel.	-26.786	-25.127	-25.364	-25.754	-25.994	-26.254
0.7 Algemene uitkering gemeentefonds						
algemene uitkering gemeente-fonds	22.402.682	23.186.285	23.974.450	22.948.020	23.359.520	23.822.730
0.8 overige baten en lasten						
algemene baten & lasten	-27.595	-319.103	-86.746	-629.377	-953.507	-1.274.970
saldo van kostenplaatsen	0	0	0	0	0	0
algemene baten & lasten	0	0	0	0	0	0
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)						
Vennootschapsbelasting (VpB)	0	0	0	0	0	0
0.10 Mutaties reserves						
Mutaties reserves	950.576	262.069	757.745	46.390	46.390	46.390
Gerealiseerd / geraamd resultaat	18.504.090	17.528.572	19.158.050	16.558.990	16.621.524	16.808.666

MUTATIES IN RESERVES

In programma 0 zijn de volgende mutaties in reserves met betrekking tot dit programma geraamd.

	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Toevoegingen (lasten)						
reserve personeel	200.000	200.000	230.000	230.000	230.000	230.000
Subtotaal toevoegingen	200.000	200.000	230.000	230.000	230.000	230.000
Onttrekkingen (baten)						
algemene reserve (inzet tbv tekort alg.uitkering)			513.000			
reserve Covid-19	169.236					
reserve inzet taakstelling	199.515	199.515	199.515	199.515	199.515	199.515
reserve overloop	423.999					
reserve personeel	263.600	205.474				
Subtotaal onttrekkingen	1.056.350	404.989	712.515	199.515	199.515	199.515
Totaal	-856.350	-204.989	-482.515	30.485	30.485	30.485

INVESTERINGEN

2025		
	- Transporter Openbare Werken	55.200
	- Klepelmaaier Openbare Werken	19.200
2026	Geen	
2027		
	- Vervanging MAN-bus	70.000
	- Vervanging MAN-bus	70.000
2028		
	- Vervanging tractor	90.000

TOELICHTING

De voornaamste mutaties ten opzichte van de begroting 2024 (na wijziging) zijn de volgende:

- Algemene uitkering incl. effecten meicirculaire 2024*	788.165
- Het dividend Enexis* is conform de begrotingsbrief 2024 van de Provincie meerjarig verwerkt. In de begrotingsbrief 2025 is door de Provincie hierover geen aanvullend advies gegeven. De raming van het dividend is vanaf 2025 hoger (€ 0,40 per aandeel). Het jaar 2024 is incidenteel lager (€ 0,23 per aandeel).	47.000
- Stijging kosten onderhoudsabonnementen applicaties. Onder andere door overstap naar nieuwe burgerzaken-applicatie	-70.250
- Meerkosten diensten PIT op basis van actuele raming*	-56.590
- Op basis van de ervaringen van de afgelopen jaren wordt voor het jaar 2025 de dotatie aan de voorziening APPA lager geraamd	15.000
- Het beschikbare budget in het kader van Wet Open Overheid wordt in 2025 deels afgeraamd, omdat het betreffende budget nu nog slechts beperkt wordt gebruikt	25.000
- Algemene taakstelling gemeenschappelijke regelingen in het kader van het financiële perspectief van deelnemende gemeenten	100.000
- Indexering OZB-opbrengst woningen*	28.710
- Indexering en extra verhoging opbrengst OZB niet woningen*	115.040
Totaal	992.075

*zat ook al (deels) in jaarschijf 2025 van de meerjarenraming 2024-2027

Verschillen ten opzichte van de begroting 2024 kapitaallasten en de loonkostenverdeelstaat worden hier niet verder toegelicht. Deze verschillen zijn met name het gevolg van wijzigingen in de renteomslag en de afdelingsplannen (grondslag loonkostenverdeling).

Wat zijn de risico's?

De volgende financiële risico's kunnen worden benoemd:

- Aanbestedingen (risico kan zich breed voordoen)
- Verbonden partijen (risico kan zich breed voordoen)
- Gevolgen BsGW door invoering fiscale vereenvoudigingswet
- Actuele beheerplannen
Beheerplannen geven inzicht in de benodigde financiële middelen om kapitaalgoederen te onderhouden op basis van het gewenste kwaliteitsniveau. Het risico kan zich voordoen bij alle programma's waarbij er sprake is van gemeentelijke gebouwen. Het beheerplan gebouwen 2023-2032 is in 2023 vastgesteld
- Oorlog in Oekraïne/ wereldwijde spanningen en onrust (risico kan zich breed voordoen)
- Nieuwe wetten en deregulering van regelgeving door het Rijk/Rijksbezuinigingen (risico kan zich breed voordoen)
- Nieuwe organisatievisie

Voor een nadere toelichting van de risico's zie de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Programma

1. Veiligheid

Onder dit programma vallen de volgende taakvelden:
Crisisbeheersing en brandweer, openbare orde en veiligheid.

Strategische visie

De beleidsvelden in dit programma hebben met name een relatie met de volgende speerpunten:

Blijven wonen (met de benodigde basisvoorzieningen)

- *Leefbaarheid en veiligheid worden gewaarborgd.*

Participatie (burgers, ondernemers en maatschappelijke organisaties)

- *Gemeente neemt de positie in van 'regiegemeente'.*
- *Inzetten op samenwerking met maatschappelijke actoren.*

College-agenda

Zoals aangegeven in programma 0 zijn de prioriteiten en activiteiten per begrotingsprogramma beschreven onder de paragraaf 'Wat doen we daarvoor?'

Wat willen we bereiken?

HOOFDAMBITIE

De verdere vertaling van de genoemde speerpunten naar dit programma wordt tot uitdrukking gebracht in de volgende hoofdambitie:

De gemeente Simpelveld zorgt voor leefbare wijken en kernen waar burgers en bezoekers zich veilig voelen. Tevens zorgt de gemeente Simpelveld samen met de burgers en ondernemers voor verhoging van de fysieke en sociale veiligheid.

De hoofdambitie van het veiligheidsbeleid van de gemeente Simpelveld is het zorgen voor leefbare kernen waarin alle mensen zich veilig voelen door het, mede in regionale samenwerking, door de gemeente gevoerde veiligheidsbeleid, zoals voldoende politiezorg, verantwoorde brandweertzorg en een geactualiseerd rampenplan. Integrale veiligheid in Simpelveld betekent niet alleen samenwerken, maar ook samen werken aan de verbetering van de lokale veiligheid met interne en externe partners. Dit wil de gemeente mede bereiken door het verantwoordelijkheidsgevoel voor veiligheid meer bij burgers en ondernemers te leggen en dat gevoel ook te verhogen. Hierdoor zijn de burgers bereid samen met de gemeente de veiligheid te bevorderen en criminaliteit c.q. overlast te verminderen of te voorkomen. Tevens wordt er meer aandacht geschonken aan sociale veiligheid: burgers bewustmaken van wat ze zelf aan sociale controle kunnen betekenen.

BELEIDSINDICATOREN

Aan de hand van de volgende verplichte beleidsindicatoren worden de maatschappelijke effecten toegelicht die met dit programma worden beoogd:

Indicator	Eenheid	Bron	Realisatie 2018	Realisatie 2019	Realisatie 2020	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Realisatie 2023	
								SPV	NL
Verwijzingen Halt	Aantal per 1.000 inwoners van 12 tot 18 jaar	St. Halt	25	20	14	16	3	7	9
Winkeldiefstallen	Aantal per 10.000 inwoners	CBS	1,89	1,90	1,89	0,95	3,84	1,92	25,18
Geweldsmisdrijven	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	2,4	2,4	1,4	2,4	2,4	2,4	4,3
Diefstallen uit woning	Aantal per 10.000 inwoners	CBS	26,51	17,12	12,32	7,64	11,51	10,58	12,78
Vernielingen	Aantal per 10.000 inwoners	CBS	12,31	30,43	27,48	24,82	32,61	25,97	39,32

Om de realisatie van de hoofdambitie van dit programma te kunnen meten, is deze vertaald naar de volgende indicator:

Indicator	Bron (*)	Streefwaarde	Realisatie 2015	Realisatie 2017	Realisatie 2019	Realisatie 2021	Realisatie 2023	Laagste Parkstad
Onveiligheidsgevoel in de eigen buurt – aandeel inwoners dat zich wel eens onveilig voelt in de eigen buurt	Burgeronderzoek Parkstad Limburg	19%	20%	21%	13%	17%	25%	19%

* Burgeronderzoek Parkstad Limburg wordt tweejaarlijks uitgevoerd, derhalve wordt bovenstaand niet de realisatie van elk jaar weergegeven.

KADERSTELLEDE BELEIDSNOTA'S

Het beleid in Simpelveld met betrekking tot dit programma is onder meer vastgelegd in de volgende documenten:

1. Strategische visie 2013-2023 gemeente Simpelveld (2013);
2. College-agenda 2022-2026 (2022);
3. Verordening openbare orde en veiligheid (2021);
4. Het regionale crisisplan (2020);
5. Integrale Veiligheidsplan SVBBL 2023-2026 (2023);
6. Uitvoeringsprogramma integrale veiligheid 2023-2026 (2023);
7. Nota evenementenbeleid 2015 (2015, evaluatie 2017);
8. Regiovisie Zuid-Limburg 2024-2031 "Samen sterk, iedereen veilig" Aanpak geweld in afhankelijkheidsrelaties (2024).

Wat doen we daarvoor?

Prioriteiten	Activiteiten
Integraal veiligheidsbeleid	- Opstellen en uitvoeren lokaal uitvoeringsprogramma - Veiligheid/Leefbaarheid in wijken - Zorg en veiligheid - Jeugdveiligheid - Crisisbeheersing - 'Bibob'-beleid - Ondernijning

Integraal veiligheidsbeleid

In 2023 is door de gemeenteraden van de SVBBL-gemeenten (Simpelveld, Voerendaal, Brunssum, Beekdaelen en Landgraaf) de kadernota Integraal Veiligheidsplan SVBBL 2023-2026 vastgesteld. De looptijd van deze kadernota bedraagt vier jaar. In het verlengde van het integraal veiligheidsbeleid, is het gebruikelijk dat iedere gemeente een uitvoeringsprogramma integrale veiligheid opstelt, waarin de prioriteiten worden geconcretiseerd en de vertaalslag naar de uitvoering wordt gemaakt. Met de uitvoering van de in het uitvoeringsprogramma 2020-2023 geprioriteerde onderwerpen is in 2020 gestart en gedurende de looptijd van het programma is de uitvoering van deze onderwerpen voortgezet. Voor wat betreft enkele taken in het programma heeft herprioritering plaatsgevonden. Bij het opstellen van het nieuwe uitvoeringsprogramma is rekening gehouden met de huidige uitdagingen en ambities. We zetten in op een reeks aan thema's, zoals veiligheid/leefbaarheid in wijken, zorg en veiligheid, mensenhandel, jeugdveiligheid, crisisbeheersing en 'Bibob'-beleid. Daarbij hanteren we waar mogelijk een preventieve aanpak, hebben we oog voor burgerparticipatie en sturen we op een nauwe (integrale)samenwerking met de vele betrokken beleidsvelden en ketenpartners. Een en ander wordt hieronder nader toegelicht.

Opstellen en uitvoeren lokaal uitvoeringsprogramma

Het Integraal Veiligheidsplan SVBBL 2023-2026 is in 2023 opgesteld en vastgesteld. Het uitvoeringsplan 2024-2026 is in concept klaar en zal binnenkort aan het college worden voorgelegd ter vaststelling

Veiligheid/Leefbaarheid in wijken

We zetten in op het terugdringen van (jeugd)overlast. Dit doen wij door de casuïstiek aan te pakken middels de Integrale Aanpak Wijkgericht Werken (IAWW). De gemeente vervult hierin een regierol en brengt de benodigde partners samen om de casuïstiek te bespreken, werkafspraken daaromtrent te maken en indien nodig een plan van aanpak op te stellen. Casuïstiek wordt gevolgd en indien de aanpak dit vergt opgeschaald naar bijvoorbeeld het Zorg- en veiligheidshuis. Op dit moment onderzoeken we om het IAWW en meldpunt verder te professionaliseren en uit te breiden met een informatieknoppunt dat schakelt tussen informatie en tendensen tussen het sociaal domein, VTH en OOV. Op deze manier wordt de burger beter gehoord en draagt dit bij aan een integraal beeld, waardoor er informatie-gestuurd te werk kan worden gegaan. We verwachten eind 2024 hier meer duidelijkheid over te hebben.

Zorg en veiligheid

Ook in 2024 is samengewerkt met en procesregie gevoerd door het Zorg en Veiligheidshuis Parkstad bij casuïstiek waarbij raakvlak is tussen zorg en veiligheid. Hierbij kan worden gedacht aan personen die verward gedrag vertonen en een veiligheidsrisico vormen, radicalisering en polarisatie, nazorg ex-gedetineerden en geweld in afhankelijkheidsrelaties. Het Zorg- en Veiligheidshuis is ook nauw betrokken binnen het IAWW Simpelveld en de aanpak van jeugdoverlast. Sinds 1 januari 2024 is het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad overgegaan in een gemeenschappelijke regeling. De gemeente Simpelveld investeert ook zelf in een continue verbetering van de samenwerking tussen zorg en veiligheid. De toegenomen complexiteit van casuïstiek, waarbij vrijwel altijd sprake is van een combinatie van problemen, vergt een gezamenlijke aanpak door zorg en veiligheid op elkaar af te stemmen. De verbetering van de aanpak borgen we zowel bestuurlijk als ambtelijk door periodieke overleggen met portefeuillehouders en betrokken ambtenaren en door het oppakken van de daaruit voortvloeiende afspraken.

Beleid mensenhandel

Door de Zuid-Limburgse gemeenten is beleid opgesteld ten aanzien van de aanpak mensenhandel. Om gezamenlijk uitvoering te geven aan dit beleid worden er met alle partners intervisiebijeenkomsten georganiseerd om samen sterker te kunnen optreden in de uitvoering van het beleid tegen mensenhandel.

Jeugdveiligheid

Ieder kwartaal bespreekt de Driehoek SVBBL (Simpelveld, Voerendaal, Brunssum, Beekdaalen en Landgraaf) de belangrijkste leefbaarheids- en veiligheidstrends. In de afgelopen jaren kwamen de thema's jeugdoverlast- en criminaliteit steeds prominent naar voren. Aanvullend daarop is in 2022 een onderzoek gepubliceerd door de Vakgroep Jeugdige Ondernemers, onderdeel van het Regionaal Informatie- en Expertisecentrum Limburg (RIEC). Uit dit onderzoek is gebleken dat ook ondermijnende jeugdcriminaliteit nadrukkelijk zijn intrede heeft gedaan in Limburg en veel (kwetsbare) jeugdigen hier op allerlei manieren mee in aanraking komen. Zowel in de Driehoek SVBBL als in de Driehoek Parkstad is bestuurlijk en ambtelijk de behoefte naar voren gekomen om structureel te investeren in dit veiligheidsveld. Onze jeugd heeft immers de toekomst! Naast de interne overleggen is daarnaast ook binnen de SVBBL-gemeenten, politie en het OM een ambtelijke werkgroep doende om in regionaal verband samen te werken op het thema jeugdoverlast. In deze werkgroep worden signalen en best practices gedeeld, waarbij de aanpak binnen de regio wordt afgestemd om een waterbedeffect te voorkomen. Ook is er vanuit Parkstad een gemêleerde werkgroep van professionals actief die geregeld info met elkaar deelt. Het delen van die info is hard nodig om te kunnen sturen. Samen met o.a. het veiligheidshuis wordt ook ingegaan op individuele jeugdgroepen (Jeugd Preventie Programma). Daarnaast zijn er in 2024 Straatcoaches ingezet en wordt voor 2025 gezien of deze structureel ingezet kunnen worden. Er zal naast de samenwerking met de Parkstadgemeenten ook intensiever met de Heuvellandgemeenten worden samengewerkt. Voor de jeugd is begin juni 2024 een Jeugd Ontmoetingsplek (JOP) gerealiseerd aan de Bochtterweg.

Crisisbeheersing

Een deel van de openbare veiligheid betreft de crisisbeheersing bij incidenten en calamiteiten vanuit de Veiligheidsregio Zuid-Limburg (VRZL). De VRZL is een samenwerkingsverband van de brandweer, de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR), de gemeenten en de politie. De gemeentelijke taak binnen de crisisbeheersing is de Bevolkingszorg (communicatie, publiekszorg en herstellzorg). De piketfunctionarissen, waarvan gemeente Simpelveld er één heeft, voeren deze taak binnen piketpools uit. Het college van B&W heeft op 27 augustus jl. besloten in te stemmen met het aangaan van een gebruikersovereenkomst met de gemeente Heerlen voor het gebruik van een dienstvoertuig voor de Officier van Dienst Bevolkingszorg (Parkstad-Zuid). Voor de gemeentelijke taken wordt het plan geactualiseerd en geven we voortzetting aan de opleidingen inzake lokale crisisorganisatie.

'Bibob'-beleid

Samen met de SVBBL-gemeenten zijn wij ons BIBOB-beleid aan het actualiseren met de bedoeling dit zo goed mogelijk op elkaar af te stemmen. Ook zetten wij specifiek in op de verdere intensivering van de integrale aanpak en controles van de georganiseerde criminaliteit en ondermijning binnen onze politieregio SVBBL. We nemen deel aan de Ondermijningstafel SVBBL, werken binnen de Driehoek-SVBBL met geprioriteerde thema's. Samen met Parkstad proberen wij steeds vaker een vuist te maken en de samenwerking op te zoeken.

Ondermijning

De aanpak van ondermijning is een speerpunt van het kabinet, politie, OM en de gemeenten. Om een vuist te kunnen maken bij de aanpak van ondermijning is een goede regionale samenwerking tussen partners noodzakelijk. De rol van gemeenten en daarmee de bestuurlijke aanpak van ondermijning is het afgelopen decennium duidelijk groter en belangrijker geworden. De regierol, coördinatie en uitvoering vraagt veel van gemeenten. Niet alleen capaciteit maar ook een impuls in kwaliteit. We kunnen dit bereiken door onze krachten te bundelen en met name te investeren in onze gemeenschappelijke informatiepositie. Daarnaast is een verdere investering in specialistische expertise noodzakelijk om bijvoorbeeld digitale- en financiële vormen van ondermijning te kunnen bestrijden. Een structurele investering in het kennisniveau en bewustzijn van onze medewerkers en bestuur is essentieel. Hiertoe is in 2021 begonnen met het organiseren van bewustwordingssessies voor diverse afdelingen binnen de organisatie. Dit is ook een onderdeel van de Limburgse Norm voor een weerbare overheid. Bewustwording blijft binnen alle lagen van onze organisatie structureel aandacht houden.

Om de samenwerking binnen Parkstad, op het thema ondermijning, te versterken is het ACT! Interventieteam Parkstad in het leven geroepen. Daarmee maakt dit interventieteam deel uit van het netwerk ACT! Limburg dat bestaat uit vijf interventieteams die samen zorgen voor een gecoördineerde- en integrale aanpak van ondermijning, ondermijnende criminaliteit en complexe handavings- en overlastzaken. In deze aanpak werken ze samen met partners, inwoners, bedrijven en bezoekers om criminaliteit buiten de deur te houden. Door deel uit te maken van een netwerk, werkt Simpelveld niet alleen samen met Parkstad maar ook het ACT! Interventieteam Maastricht-Heuvelland.

KENGETALLEN

	Bron	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Vernieling	VNG gebiedsscan	26	36	29	23	34	28
Diefstal a.g.v. inbraak woning	VNG gebiedsscan	28	27	13	9,6	12	11
Overlast jeugd	VNG gebiedsscan	52*	17	33***	30	37	26
Aantal branden gebouwen	Brandweer ZL	3	5	2	9	2	5
Aantal buitenbranden en autobranden	Brandweer ZL	12	8	9	9	20	18
Zwaar verkeersongeval met gewonden of dodelijke slachtoffers	Brandweer ZL	0	4**	2	1	3	9*****
Dienstverlening	Brandweer ZL	5	11	6	1	4	3
Leefmilieu	Brandweer ZL	29	22	21	13	4	20
Leefmilieu-stank/hinder/lucht/verontreinigde bodem	Brandweer ZL	0	0	6	11	10	n.b. *****
Aantal geruimde hennepplantages	RIEC (Hennepmonitor)	1	2	2	3****	3	5

* Overlastmeldingen jeugd voornamelijk door één en dezelfde persoon in de kern Bocholtz en veel meldingen over de overlastgevende groep in de kern Simpelveld, zie hierboven.

** Betreft beknellingen in voertuigen.

*** Overlastmeldingen jeugd voornamelijk op één locatie, telkens door dezelfde personen. De Covid-19 pandemie heeft hierbij een rol gespeeld.

**** Waarvan eenmaal enkel voorbereidingshandelingen.

***** Uit de rapportage is niet te herleiden of het (zwaar)gewonden of een dodelijk ongeval betreft.

***** Geen uitsplitsing gemaakt in rapportage Brandweer ZL naar soorten leefmilieu. Alles valt onder één noemer, met ingang van de Begroting 2025 enkel nog het kengetal "Leefmilieu" opnemen. Het kengetal "Leefmilieu-stank/hinder/lucht/verontreinigde bodem" komt hiermee te vervallen. Niet meer apart meetbaar.

Wat mag het kosten?

BATEN EN LASTEN

	Rekening	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Lasten excl. kvst. & kapitaalst.	1.448.404	1.363.008	1.253.590	1.290.990	1.327.330	1.365.910
Baten	124.740	18.240	18.330	18.420	18.510	18.620
Saldo excl. kvst. & kap. st.	-1.323.664	-1.344.768	-1.235.260	-1.272.570	-1.308.820	-1.347.290
Lasten kostenverdeelstaat	224.287	353.868	381.658	381.658	381.658	381.658
Kapitaallasten	6.808	7.103	7.010	6.910	6.879	6.846
Saldo van baten en lasten	-1.554.759	-1.705.739	-1.623.928	-1.661.138	-1.697.357	-1.735.794
Toevoegingen	0	0	0	0	0	0
Onttrekkingen	0	0	0	0	0	0
Gerealiseerd / geraamd resultaat	-1.554.759	-1.705.739	-1.623.928	-1.661.138	-1.697.357	-1.735.794

In onderstaande tabel is het saldo van baten en lasten op productniveau weergegeven:

	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Saldo van baten en lasten:						
1.1 crisisbeheersing en brandweer						
plaatselijke brandweezorg	-24.338	-33.838	-35.179	-35.079	-35.048	-35.015
regionale brandweer	-786.353	-868.400	-900.890	-927.820	-955.920	-984.920
rampenbestrijding	-20.057	-14.418	-14.724	-14.724	-14.724	-14.724
1.2 openbare orde en veiligheid						
toezichthouder/BOA	-253.905	-367.318	-206.739	-206.739	-206.739	-206.739
beleid openbare orde & veiligheid	-265.162	-211.830	-229.027	-234.747	-240.447	-246.317
uitvoering APV & bijzondere wetten	-201.753	-200.935	-228.369	-233.029	-235.479	-239.079
doodsschouw	-2.331	-5.000	-5.000	-5.000	-5.000	-5.000
nachtregisters	-859	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000
Gerealiseerd / geraamd resultaat	-1.554.759	-1.705.739	-1.623.928	-1.661.138	-1.697.357	-1.735.794

MUTATIES IN RESERVES

Geen

INVESTERINGEN

Geen

TOELICHTING

De voornaamste mutaties ten opzichte van de begroting 2024 (na wijziging) zijn de volgende:

- Aanpassing gemeentelijke bijdrage o.b.v. begroting 2025	
Veiligheidsregio*	-31.960
- Aanpassing gemeentelijke bijdrage o.b.v. begroting 2025 Veilig	
Thuis*	-22.560
Totaal	-54.520

*zat ook al (deels) in jaarschijf 2025 van de meerjarenraming 2024-2027

Verschillen ten opzichte van de begroting 2024 van kapitaallasten en de loonkostenverdeelstaat worden hier niet verder toegelicht. Deze verschillen zijn met name het gevolg van wijzigingen in de renteomslag en de afdelingsplannen (grondslag loonkostenverdeling).

Wat zijn de risico's?

De volgende financiële risico's kunnen worden benoemd:

- n.v.t.

Voor een nadere toelichting van de risico's zie de paragraaf Weerstandsvormogen en risicobeheersing.

Programma

2. Verkeer, vervoer en waterstaat

Onder dit programma vallen de volgende taakvelden: Verkeer en vervoer, parkeren en openbaar vervoer.

Strategische visie

De beleidsvelden in dit programma hebben met name een relatie met de volgende speerpunten:

Toerisme en recreatie

- *De gemeente behoort tot één van de mooiste plekjes in Zuid-Limburg;*
- *Voor de regio Parkstad is de gemeente dé uitvalsbasis (slapen in Simpelveld, dagattracties in Parkstad);*
- *We leggen een verbinding tussen de toeristische elementen en het centrum van beide kernen.*

Blijven wonen (met benodigde basisvoorzieningen)

- *De ruimtelijke omgeving krijgt een sterke kwaliteitsimpuls en behoud het groene karakter;*
- *Leefbaarheid en veiligheid worden gewaarborgd;*
- *De basisvoorzieningen zijn van een goede kwaliteit.*

College-agenda

Zoals aangegeven in programma 0 zijn de prioriteiten en activiteiten per begrotingsprogramma beschreven onder de paragraaf 'Wat doen we daarvoor?'

Wat willen we bereiken?

HOOFDAMBITIE

De verdere vertaling van de genoemde speerpunten naar dit programma wordt tot uitdrukking gebracht in de volgende hoofdambities:

1. Goede bereikbaarheid van Simpelveld voor inwoners en bezoekers;
2. Binnen Simpelveld kan veilig aan het verkeer worden deelgenomen;
3. Goede parkeermogelijkheden in de kernen en nabij recreatiepunten;
4. Toereikend openbaar vervoer in de kernen.

Het spreekt voor zich dat een goede infrastructuur van cruciaal belang is voor de bereikbaarheid van Simpelveld naar en vanuit de omliggende gemeenten, maar ook voor de verbinding tussen de verschillende locaties binnen de gemeente (van toeristische elementen naar kernen en vice-versa). Maar ook voor de uitstraling van onze (toeristische) gemeente is een in goede staat verkerende infrastructuur van wezenlijk belang.

BELEIDSINDICATOREN

Om de realisatie van de hoofdambities van dit programma te kunnen meten, zijn deze vertaald naar de volgende indicatoren:

Indicator	Bron (*)	Streef-waarde	Realisatie 2015	Realisatie 2017	Realisatie 2019	Realisatie 2021	Realisatie 2023	Hoogste Parkstad
Tevredenheid onderhoud wegen, straten en pleinen	Burgerondz. Parkstad Limburg	59%	51%	51%	56%	50%	50%	59%
Tevredenheid onderhoud straatverlichting	Burgerondz. Parkstad Limburg	81%	69%	71%	68%	75%	74%	81%
Tevredenheid over parkeergelegenheid	Burgerondz. Parkstad Limburg	65%	58%	59%	65%	57%	59%	65%

* Burgeronderzoek Parkstad Limburg wordt tweejaarlijks uitgevoerd, derhalve wordt bovenstaand niet de realisatie van elk jaar weergegeven.

KADERSTELLEDE BELEIDSNOTA'S

Het beleid in Simpelveld met betrekking tot dit programma is onder meer vastgelegd in de volgende documenten:

1. Strategische visie 2013-2023 gemeente Simpelveld (2013);
2. College-agenda 2022-2026 (2022);
3. Wegenbeheerplan 2020-2024 (2020);
4. Mobiliteitsplan 2022-2032 (2022);
5. Beleidsplan openbare verlichting 2024-2027 (2024);
6. Collegebesluit uitbesteding gladheidsbestrijding (2021).

Wat doen we daarvoor?

Prioriteiten	Activiteiten
Wegbeheer	- Uitvoering MUP wegenbeheerplan 2020-2024
Mobiliteit	- Uitvoering MUP

De onderwerpen uit de collegeagenda welke betrekking hebben op verkeer, vervoer en waterstaat maken onderdeel uit van het thans vigerende beleid.

Wegbeheer

Uitvoering MUP-wegenbeheerplan 2020-2024

Aan het wegenbeheerplan is een meerjaren uitvoeringsplan (MUP) gekoppeld voor de periode tot en met 2024. In dit MUP zijn een twintigtal wegen genoemd waaraan uitvoering gegeven wordt. Uitvoering variërend van groot onderhoud tot complete reconstructies. Aangezien de wateropgave, mede als gevolg van toenemende extreme buien die lokaal wateroverlast veroorzaken, steeds belangrijker wordt, worden projecten integraal bekeken. Daar waar op diverse wegen vanuit wegbeheer uitsluitend asfaltvervanging hoefde plaats te vinden, wordt een volledige reconstructie uitgevoerd waarbij de wateropgave is meegenomen. Deze integrale aanpak zorgt ervoor dat wegen toekomstgericht worden aangelegd. In de meeste gevallen zorgt een integrale aanpak wel voor een langere voorbereidingstijd en uitvoeringsperiode. Voor 2025 is de uitvoering van de reconstructie van de Stampstraat, Puntelstraat, Kanthuisstraat, Nijswillerweg, Sint Nicolaasbergweg, Stevensweg en Pr. Hendrikstraat voorzien. Daarnaast wordt gestart met de projectvoorbereiding voor de reconstructies van een aantal wegen die voor uitvoering gepland staan in 2026/2027.

Mobiliteit

Uitvoering MUP

Aan het vigerende mobiliteitsplan is een meerjarig uitvoeringsplan 2022-2032 (MUP) gekoppeld en vastgesteld in de raadsvergadering van april 2022. Inmiddels zijn er diverse onderdelen van het mobiliteitsplan in gang

gezet en sommige onderdelen zelfs al afgerond. In 2024 is een integraal onderzoek in gang gezet naar de utilitaire en recreatieve fiets- en wandelnetwerken binnen de gemeente Simpelveld. De resultaten die uit dit onderzoek volgen, dienen als basis om de komende jaren fysieke projecten voor te bereiden en uit te voeren. Tevens zal in de periode van medio 2025 tot en met 2027 de volgende laadpalenconsessie in uitvoering gaan, waarbij er binnen de gemeente Simpelveld naar verwachting 30 tot 40 laadpalen worden bijgeplaatst.

KENGETALLEN

	Bron	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Weglengthe (in km)	2-jaarlijkse wegininspectie	77,5	77,5	77,5	77,5	77,5	77,5
Voertuigtypen							
- personenauto's	CBS	6.085	6.068	6.142	6.171	6.125	n.b.
- bedrijfsvoertuigen	CBS	1.011	995	1.008	1.028	1.035	n.b.
- motorfietsen	CBS	523	520	535	524	547	n.b.
- Voertuigen met bromfietskenteken	CBS	623	611	599	612	632	n.b.
Aantal lichtmasten	Spie	2.514	2.514	2.514	2.514	2.514	2.543
Aantal armaturen	Spie	2.683	2.683	2.683	2.683	2.683	2.579
Stroomverbruik openbare verlichting (in kWh)	Vattenfall	331.444	254.685	317.087	324.940	n.b.*	290.367

*Stroomverbruik openbare verlichting is i.v.m. overgaan naar nieuwe energieleverancier niet inzichtelijk. Tot op heden nog steeds geen afrekening 2022 van "oude" energieleverancier mogen ontvangen.

Wat mag het kosten?

BATEN EN LASTEN

	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten excl. kvst. & kapitaallst.	1.114.054	877.020	983.520	1.011.415	991.415	991.415
Baten	53.087	6.950	31.980	32.020	32.060	32.100
Saldo excl. kvst. & kap. lst.	-1.060.967	-870.070	-951.540	-979.395	-959.355	-959.315
Lasten kostenverdeelstaat	244.044	398.671	446.230	446.230	446.230	446.230
Kapitaallasten	116.535	161.364	165.941	391.072	385.937	381.763
Saldo van baten en lasten	-1.421.546	-1.430.105	-1.563.712	-1.816.697	-1.791.522	-1.787.308
Toevoegingen	0	0	0	0	0	0
Onttrekkingen	0	0	0	0	0	0
Gerealiseerd / geraamd resultaat	-1.421.546	-1.430.105	-1.563.712	-1.816.697	-1.791.522	-1.787.308

In onderstaande tabel is het saldo van baten en lasten op productniveau weergegeven:

	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Saldo van baten en lasten:						
2.1 verkeer en vervoer						
wegen, straten & pleinen	-1.293.353	-1.228.451	-1.386.970	-1.612.101	-1.606.966	-1.602.792
verkeersmaatregelen	-123.922	-197.356	-172.327	-200.222	-180.222	-180.222
2.2 parkeren						
parkeergelegenheden	-2.710	-2.674	-2.717	-2.677	-2.637	-2.597
2.5 openbaar vervoer						
openbaar vervoersbeleid en -beheer	-1.562	-1.624	-1.697	-1.697	-1.697	-1.697
Gerealiseerd / geraamd resultaat	-1.421.546	-1.430.105	-1.563.712	-1.816.697	-1.791.522	-1.787.308

MUTATIES IN RESERVES

Geen

INVESTERINGEN

2025

- Rehabilitatie wegen	600.000
- Centrumvisie Simpelveld: onderdeel duurzaamheid	1.000.000
- Centrumvisie Simpelveld: onderdeel mobiliteit	500.000
- Uitbreiding Velocity / Mobiliteitsplan	24.340
- Haltevoorzieningen op orde/ Mobiliteitsplan	15.360
- Projectmatige vervanging masten openbare verlichting	31.560

2026

- Projectmatige vervanging masten openbare verlichting	47.620
--	--------

2027

- Rehabilitatie wegen	600.000
- Projectmatige vervanging masten openbare verlichting	49.960

2028

- Projectmatige vervanging masten openbare verlichting	45.000
--	--------

TOELICHTING

De voornaamste mutaties ten opzichte van de begroting 2024 (na wijziging) zijn de volgende:

- Geen

	0
Totaal	0

Verschillen ten opzichte van de begroting 2024 van kapitaallasten en de loonkostenverdeelstaat worden hier niet verder toegelicht. Deze verschillen zijn met name het gevolg van wijzigingen in de renteomslag en de afdelingsplannen (grondslag loonkostenverdeling).

Wat zijn de risico's?

De volgende financiële risico's kunnen worden benoemd:

- Actuele beheerplannen
Beheerplannen geven inzicht in de benodigde financiële middelen om kapitaalgoederen te onderhouden op basis van het gewenste kwaliteitsniveau. Het wegenbeheerplan is eind 2020 door uw raad vastgesteld. Het beheerplan openbare verlichting is in 2024 door de gemeenteraad vastgesteld. M.b.t. het wegenbeheerplan is het voorstel de looptijd tot en met 2026 te verlengen, omdat het plan nog actueel is en het bijbehorende meerjarenuitvoeringsplan nog volop in uitvoering is.

Voor een nadere toelichting van de risico's zie de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Programma

3. Economie

Onder dit programma vallen de volgende taakvelden:

Economische ontwikkeling, fysieke bedrijfsinfrastructuur en economische promotie.

Strategische visie

De beleidsvelden in dit programma hebben met name een relatie met de volgende speerpunten:

Toerisme en recreatie

- *De gemeente behoort tot één van de mooiste plekjes in Zuid-Limburg;*
- *De gemeente ontwikkelt en profileert zich als toeristische gemeente;*
- *Voor de regio Parkstad is de gemeente dé uitvalsbasis (slapen in Simpelveld, dag-attracties in Parkstad);*
- *Voor het Heuvelland zijn we een goede aanvulling en geen concurrent: we werken nauw samen met deze gemeenten en stemmen elkaars aanbod goed af met behoud van eigen identiteit en zelfstandigheid;*
- *We zetten in op het behoud van de ZLSM als uniek toeristisch element;*
- *We leggen een verbinding tussen de toeristische elementen en het centrum van beide kernen;*
- *We zetten in op het creëren van een unieke camping in Bocholtz met een verwijzing naar het Romeins verleden;*
- *Beide kernen hebben ieder een toeristisch thema: Bocholtz = Romeins en Simpelveld = Stoomtrein.*

Kleinschalig en startend ondernemerschap

- *Meedenken met en adviseren van startende ondernemers: maken van een ondernemersloket;*
- *Mensen met een uitkering of geringe kansen op de reguliere arbeidsmarkt motiveren en begeleiden naar een ZZP-omgeving.*

Participatie (burgers, ondernemers en maatschappelijke organisaties)

- *Inzetten op samenwerking met maatschappelijke actoren;*
- *Kracht van de maatschappij benutten.*

College-agenda

Zoals aangegeven in programma 0 zijn de prioriteiten en activiteiten per begrotingsprogramma beschreven onder de paragraaf 'Wat doen we daarvoor?'

Wat willen we bereiken?

HOOFDAMBITIE

De verdere vertaling van de genoemde speerpunten naar dit programma wordt tot uitdrukking gebracht in de volgende hoofdambities:

1. Het versterken van de lokale economische kracht en het versterken van de economische structuur voor kleinschalige-, startende- en innovatieve ondernemers;
2. Samen werken aan een toeristische- en recreatief aantrekkelijke en een ondernemende gemeente, waarbij de (van oudsher) aanwezige kwaliteiten worden benut.

BELEIDSINDICATOREN

Aan de hand van de volgende verplichte beleidsindicatoren worden de maatschappelijke effecten toegelicht die met dit programma worden beoogd:

Indicator	Eenheid	Bron	Realisatie 2019	Realisatie 2020	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Realisatie 2023	
							SPV	NL
Functie-menging ¹	%	CBS/BAG/LISA	29,3	29,5	30,0	30,0	29,9	54,2
Vestigingen van bedrijven	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64	LISA	124,3	123,0	131,1	134,1	144,1	181,8

1. de functiemengingsindex weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.

Om de realisatie van de hoofdambities van dit programma te kunnen meten zijn deze vertaald naar de volgende indicator:

Indicator	Bron	Realisatie 2020	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Realisatie 2023
Aantal toeristische overnachtingen	BsGW	48.668	56.416	47.283	63.741
Bedrijvendynamiek: vestigingen*	Etil, Sijpeveld aan het werk	4,3%	2,0%	3,9%	n.b.**

* verhouding aantal oprichtingen/vestigingen van bedrijven t.o.v. aantal opheffingen/vertrokken bedrijven.

*** Etil-rapportage 'Sijpeveld aan het Werk ...; de gemeentelijke economie in beeld'. De meest recente rapportage dateert van december 2023 en heeft betrekking op de situatie op de peildatum 1 januari 2023 en de ontwikkelingen in 2022.

KADERSTELLEDE BELEIDSNOTA'S

Het beleid in Sijpeveld met betrekking tot dit programma is onder meer vastgelegd in de volgende documenten:

1. Strategische visie 2013-2023 gemeente Sijpeveld (2013);
2. College-agenda 2022-2026 (2022);
3. Nota Lokaal Economisch Beleid gemeente Sijpeveld (2015);
4. De menukaart van Sijpeveld, toeristisch recreatief uitvoeringsprogramma (2015);

Wat doen we daarvoor?

Prioriteiten	Activiteiten
Lokaal ondernemerschap	- Stimuleren lokaal ondernemerschap - Stimuleringsfonds startende ondernemers
Gebiedsontwikkeling/ versterken toerisme	- Project vakantie-resort Heuvelland - Project Uitkijkpunt Hulsveld - Project gebiedsontwikkeling Stationsomgeving - Realisatie Parkstadroute - Romeins villalandschap
Regiodeal 2.0 propositie centrumgebied kern Sijpeveld	- Ontwikkeling centrumvisie Sijpeveld

Lokaal ondernemerschap

Stimuleren lokaal ondernemerschap

Om de investeringen die we hebben gedaan om de kern Bocholtz aantrekkelijker te maken en daarmee ook (economisch) te laten renderen, is het zaak om ondernemers aan te trekken die passen bij wie en wat we willen zijn en die samen met ons werk maken van 'lokaal ondernemerschap'. Samen met bureau Via Story uit Maastricht, Stichting 'Streetwise' en ondernemersvereniging 'Bóches Bei-ee' is in het najaar van 2023 op een interactieve wijze een aanzet gegeven voor het ontwikkelen van een marketingstrategie. Tijdens deze sessie zijn in eerste instantie de kansen en sterktes van Bocholtz in beeld gebracht. Aan de hand van deze eerste opzet is exclusief voor Bocholtz een strategie opgesteld. Afhankelijk van de uitkomst van de tussentijdse evaluatie (Q3-Q4 2024) zal de marketingstrategie in 2025 worden uitgerold.

Stimuleringsfonds startende ondernemers

Om ervoor te zorgen dat de gemeente Simpelveld een fijne plek voor haar bewoners en bezoekers blijft en daarmee haar verzorgingsfunctie naar de toekomst toe kan behouden, zetten wij de komende jaren nadrukkelijk in op het verduurzamen van de woningvoorraad en de uitbreiding met nieuwbouwwoningen. Dit draagt onder meer bij aan meer economisch draagvlak voor (commerciële) voorzieningen, waardoor Simpelveld ook aantrekkelijker wordt voor nieuwe ondernemers. Het aantrekken van nieuw ondernemerschap wordt daarnaast ook gestimuleerd met het aanbieden van actieve begeleiding van ondernemers, het soepel laten verlopen van diverse procedures en trajecten, die vaak een barrière vormen voor ondernemers om een zaak te openen en met de uitvoering van een gemeentelijke startersregeling. Voor de uitvoering van de eerste twee instrumenten maken wij gebruik van de expertise van Stichting Streetwise en onze eigen bedrijfscontact-functionaris. De startersregeling wordt als actiepoint in het uitvoeringsplan van het Experience Masterplan Centrum kern Simpelveld opgenomen.

Gebiedsontwikkeling/ versterken toerisme

Project vakantie-resort Heuvelland

Er heeft inmiddels met partijen overleg plaatsgevonden over de ontstane situatie. Initiatiefnemer is bij herhaling in de gelegenheid gesteld om een nieuwe aanvraag in te dienen en alle hierbij behorende vragen compleet en volledig en ter goedkeuring gemeente te beantwoorden. Op 1 mei 2024 heeft er overleg plaatsgevonden tussen de gemeente en Bouwbedrijf van de Ven zijnde de eigenaar van de onderhavige ontwikkellocatie. Wij gaan er vooralsnog vanuit dat er binnen afzienbare tijd meer duidelijkheid gegeven kan worden over de verdere ontwikkelingen waarbij er breder naar andere ontwikkelmogelijkheden wordt gekeken.

Project uitkijkpunt Hulsveld

Na de afronding van het Technisch Ontwerp van het zuidelijk plandeel (eind 2023) van het Uitzichtpunt Hulsveld, is in het begin van 2024 de aanbesteding voor de uitvoeringswerkzaamheden opgestart en de omgevingsvergunning aangevraagd. Na contact met de appelanten die de procedure aanhangig hebben gemaakt bij de Raad van State is door het college besloten om de verdere planuitwerking (aanbesteding en omgevingsvergunning) in afwachting van de behandeling van de zaak in de bodemprocedure op te schorten.

Project gebiedsontwikkeling Stationsomgeving

De gebiedsontwikkeling Stationsomgeving ZLSM is één van de 15 sleutelprojecten binnen IBA Parkstad. De Gemeente, Provincie, IBA, ZLSM en de bewoners werken samen aan de ambitie en het strategisch doel om bestaande (dag)attracties en nieuwe sleutelprojecten in samenhang te laten bijdragen aan de toeristisch-recreatieve en economische potenties op lokaal- én regionaal niveau. Doel is om door de aanleg van een spoorpark in samenhang met de kwalitatieve opwaardering van de openbare ruimte van de Stationsstraat een regionale recreatieve hub te ontwikkelen en te realiseren. Het project 'Gebiedsontwikkeling Stationsomgeving ZLSM' wordt gefaseerd aangepakt waarbij de volgende percelen te onderscheiden zijn: het parkeerterrein gelegen aan de Vroenkuilerweg, de Stationsstraat en het Stationsemplacement incl. het historisch laad- en loosterrein. De start van de uitvoeringswerkzaamheden is voorzien medio 2025.

Realisatie Parkstadroute

De werkzaamheden voor het aanleggen van de Parkstadroute op het grondgebied van de gemeente Simpelveld zijn in de zomer van 2024 gestart. De werkzaamheden worden eind 2024/begin 2025 afgerond. De ruimtelijke procedures voor de aanleg van de Parkstadroute zijn doorlopen en hebben niet tot bezwaren geleid.

Romeins villalandschap

Op 14 juni 2024 hebben de Arbeitsgemeinschaft (AG) Charlemagne, waarbij onder meer zijn aangesloten de Stadt Aachen, de StädteRegio Aachen, de Deutschsprachige Gemeinschaft in België, de gemeente Vaals en de Stadsregio Parkstad Limburg samen met de gemeente Simpelveld een intentieovereenkomst ondertekend voor het realiseren van een Romeins Villalandschapspark in het grensgebied van Bocholtz en Orsbach. Voor de ontwikkeling van dit Euregionaal Romeins Villalandschapspark is in 2024 bij de Stadsregio Parkstad Limburg een subsidieaanvraag Regio Deal II (van € 108.000) ingediend en daarnaast hebben wij een Interreg Europe subsidie ter grootte van € 250.000 aangevraagd. Doel van het aan te leggen park is het op een kwalitatief hoogwaardige- en innovatieve manier realiseren van een Romeins Villalandschapspark, waarbij de Romeinse nederzettingen (aan beide kanten van de grens), de historische wegen en de historische gebouwen thematisch met elkaar in relatie en hun betekenis voor de grensregio tot uitdrukking worden gebracht.

Regiodeal 2.0 propositie centrumgebied kern Simpelveld, Specifieke Uitkering (SpUk) Impulsaanpak Winkelgebieden (IW) 2022 en Stratenaanpak Parkstad Limburg

Ontwikkeling centrumvisie Simpelveld

Om achterstanden in de eigen regio te kunnen aanpakken, is de Stadsregio Parkstad Limburg in 2019 met het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties Regio Deal 1.0 overeengekomen. Eind 2022 is in vervolg op de eerdere Regio Deal, Regio Deal 2.0 aangevraagd. In Regio Deal 2.0 staat de term 'brede welvaart' centraal. Bij het begrip 'brede welvaart' gaat het niet alleen om materiële welvaart of economische groei, maar (vooral) ook om aspecten als gezondheid, educatie, vrijetijdsbesteding en de kwaliteit van de leefomgeving. De centrale opgave is derhalve: de verbetering van de sociaaleconomische structuur (SES), de veiligheid en duurzaamheid. Met als doel: het realiseren van duurzaam economisch groeipotentieel en veilige(re), leefbare en gezonde(re) wijken en kernen. Als focusgebied voor de uitwerking van Regio Deal 2.0 hebben wij voor het centrum van de kern Simpelveld het Experience Masterplan Centrumgebied (kern) Simpelveld opgesteld.

Op 19 juni 2024 hebben wij voor het focusgebied Centrum kern Simpelveld bij de Stadregio Parkstad Limburg de definitieve Regio Deal Aanvraag II ter grootte van € 675.000 ingediend. Deze aanvraag is voor het volledige bedrag gehonoreerd. Tevens hebben wij bij het Ministerie van Economische Zaken een zogenaamde Specifieke Uitkering Impulsaanpak Winkelgebieden 2022 (SpUk IW 2022) ter grootte van 1,8 miljoen euro aangevraagd. Als onderbouwing voor de beide hierboven genoemde subsidieaanvragen dienen de in het Experience Masterplan Centrumgebied (kern) Simpelveld opgenomen uitgangspunten:

1. Het optimaliseren van de winkelstructuur en openbare ruimte in het centrum van de kern Simpelveld, passend bij de bovenlokale winkelbehoefte van het verzorgingsgebied.
2. Het verwerven en amoveren van leegstaand winkel- en/of horecavastgoed in de kern van het betreffende winkelgebied.
3. Het toevoegen van 0 tredenwoningen t.b.v. een gezonde- en toekomstbestendige woningvoorraad in de gemeente Simpelveld om op die manier een bijdrage te leveren aan de Woondeal Limburg.
4. Het uitbreiden van de parkeergelegenheid, passend bij de groei van zowel de supermarkt als de toename van het aantal woningen binnen het plangebied.

Voor de uitvoering van de hier vorengenoemde maatregelen is het centrumgebied van de kern Simpelveld in drie deelgebieden opgedeeld;

Deelgebied 1: Supermarkt Plus/Marktstraat;

Deelgebied 2: Markt;

Deelgebied 3: Vergroenen Markt + openbare ruimte centrumgebied.

Tenslotte hebben wij om de transformatie van het 'oude' naar het 'nieuwe' (compact en toekomstbestendig) kernwinkelgebied op een goede manier af te ronden nog een vierde dimensie aan het focusgebied toegevoegd: transformatie Kloosterstraat en Dorpstraat.

In de Dorpstraat en een deel van de Kloosterstraat zijn verschillende leegstaande winkelpanden. Deze straten behoren niet meer tot het toekomstig kernwinkelgebied. Om verdere leegstand en een achteruitgang in de leefbaarheid in deze straten tegen te gaan, is in kaart gebracht wat de juiste aanpak in deze straten is. Om dit te kunnen doen, zijn in opdracht van de gemeente gesprekken gevoerd met diverse pandeigenaren in de Dorpstraat en Kloosterstraat. Na overleg met de Stadsregio Parkstad Limburg hebben wij besloten om voor de verdere transformatie van de Dorpstraat-Kloosterstraat deel te gaan nemen aan het reeds in 5 andere Parkstadgemeenten bestaand project: 'Stratenaanpak Parkstad Limburg'. Dit met als doel om te stimuleren dat leegstaande winkelpanden in een afgebakend gebied van de Dorpstraat en Kloosterstraat transformeren naar andersoortige functies. In 2025 zal de verdere planuitwerking van het Centrumgebied kern Simpelveld plaatsvinden.

KENGETALLEN

	Bron	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Totaal aantal toeristische overnachtingen	BsGW	43.316	44.205	48.668	56.416	47.283	63.741
Werkgelegenheid (aantal werkzame personen)	E,til	2.227	2.199	2.199	2.233	2.243	2.211*
waaronder Gezondheids- en welzijnszorg	Idem	516	536	536	557	533	519*
Detailhandel	Idem	352	351	351	352	351	348*
Zakelijke dienstverlening	Idem	197	223	223	247	261	285*
Aantal vestigingen	E,til	797	810	810	842	854	882*
waaronder Detailhandel	Idem	67	69	69	77	79	78*
Zakelijke dienstverlening	Idem	144	152	152	158	164	185*
Bouwnijverheid	Idem	89	88	88	93	93	101*

* Bron is jaarlijkse Etil-rapportage 'Simpelveld aan het Werk ...; de gemeentelijke economie in beeld'. De meest recente rapportage dateert van december 2023 en heeft betrekking op de situatie op de peildatum 1 januari 2023 en de ontwikkelingen in 2022.

Wat mag het kosten?

BATEN EN LASTEN

	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten excl. kvst. & kapitaallst.	175.577	171.860	187.230	187.940	188.650	189.360
Baten	97.355	63.670	99.530	99.570	99.630	99.690
Saldo excl. kvst. & kap. lst.	-78.222	-108.190	-87.700	-88.370	-89.020	-89.670
Lasten kostenverdeelstaat	91.566	94.786	103.291	103.291	103.291	103.291
Kapitaallasten	0	0	5.818	5.590	5.541	5.502
Saldo van baten en lasten	-169.788,17	-202.976	-196.810	-197.252	-197.853	-198.464
Toevoegingen	0,00	0	0	0	0	0
Onttrekkingen	0,00	0	0	0	0	0
Gerealiseerd / geraamd resultaat	-169.788,17	-202.976	-196.810	-197.252	-197.853	-198.464

In onderstaande tabel is het saldo van baten en lasten op productniveau weergegeven:

	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Saldo van baten en lasten:						
3.1 economische ontwikkeling						
weekmarkten	-10.013	-11.533	-12.726	-12.686	-12.626	-12.566
advisering economische ontwikkelingen	-42.770	-40.573	-41.244	-41.434	-41.624	-41.814
3.2 fysieke bedrijfsinfrastructuur						
bedrijfsterreinen	-1.074	-1.650	-2.180	-2.220	-2.260	-2.300
3.4 economische promotie						
toerisme	-58.476	-97.779	-79.742	-79.994	-80.425	-80.866
volksfeesten, kermissen & evenementen	-57.455	-51.441	-60.917	-60.917	-60.917	-60.917
Gerealiseerd / geraamd resultaat	-169.788	-202.976	-196.810	-197.252	-197.853	-198.464

MUTATIES IN RESERVES

Geen

INVESTERINGEN

Geen

TOELICHTING

De voornaamste mutaties ten opzichte van de begroting 2024 (na wijziging) zijn de volgende:

- Meeropbrengst toeristenbelasting door (extra) verhoging tarief	35.810
Totaal	35.810

Verschillen ten opzichte van de begroting 2024 van kapitaallasten en de loonkostenverdeelstaat worden hier niet verder toegelicht. Deze verschillen zijn met name het gevolg van wijzigingen in de renteomslag en de afdelingsplannen (grondslag loonkostenverdeling).

Wat zijn de risico's?

De volgende financiële risico's kunnen worden benoemd:

– N.v.t.

Voor een nadere toelichting van de risico's zie de paragraaf Weerstandsvormen en risicobeheersing.

Programma

4. Onderwijs

Onder dit programma vallen de volgende taakvelden:
Onderwijshuisvesting, onderwijsbeleid en leerlingenzaken.

Strategische visie

De beleidsvelden in dit programma hebben met name een relatie met de volgende speerpunten:

Blijven wonen (met benodigde basisvoorzieningen)

- *Leefbaarheid en veiligheid worden gewaarborgd;*
- *De kernen zijn aanvullend aan elkaar voor wat betreft de basisvoorzieningen: niet elke voorziening is in elke kern aanwezig;*
- *Basisvoorzieningen zijn beschikbaar, fysiek of op een andere wijze: de gemeente faciliteert dit;*
- *De basisvoorzieningen zijn van een goede kwaliteit.*

Participatie (burgers, ondernemers en maatschappelijke organisaties)

- *Inzetten op samenwerking met maatschappelijke actoren;*
- *Kracht van de maatschappij benutten;*
- *Vraag en aanbod van burgers met elkaar verbinden;*
- *Trots zijn op wat 'we' doen: laten zien welke kracht onze burgers hebben;*
- *Inzetten op samenredzaamheid en leefbaarheid.*

College-agenda

Zoals aangegeven in programma 0 zijn de prioriteiten en activiteiten per begrotingsprogramma beschreven onder de paragraaf 'Wat doen we daarvoor?'

Wat willen we bereiken?

HOOFDAMBITIE

De verdere vertaling van de genoemde speerpunten naar dit programma wordt tot uitdrukking gebracht in de volgende hoofdambities:

1. Sluitende regionale aanpak ter voorkoming van voortijdig schoolverlaten en een regionale samenwerking ter zake de uitvoering en handhaving van de Leerplichtwet.
2. Het verbinden van de gemeentelijke toegang tot geïndiceerde jeugdhulp, preventief gemeentelijk beleid en passend onderwijs.

BELEIDSINDICATOREN

Aan de hand van de volgende verplichte beleidsindicatoren worden de maatschappelijke effecten toegelicht die met dit programma worden beoogd:

Indicator	Eenheid	Bron	Realisatie Schooljr. '17/'18	Realisatie Schooljr. '18/'19	Realisatie Schooljr. '19/'20	Realisatie Schooljr. '20/'21	Realisatie Schooljr. '21/'22	Realisatie Schooljr. '22/'23 (**)	
								SPV	NL
Absoluut verzuim	Per 1.000 leerlingen	DUO/ Ingrado	0	0	0	0	0	0	n.b.
Relatief verzuim	Per 1.000 leerlingen	DUO/ Ingrado	20	29	10	16	13	23	27
Voortijdige schoolverlaters totaal (VO+MBO)	%	DUO/ Ingrado	1,7	1,5	0,9	2,0	1,2	1,4	2,4

** Betreft voorlopige cijfers. In het 2^e kwartaal van 2025 zijn de definitieve cijfers over schooljaar 2022/2023 pas beschikbaar.

Om de realisatie van de hoofdambities van dit programma te kunnen meten zijn deze vertaald naar de volgende indicator:

Indicator	Bron (*)	Streef-waarde	Realisatie 2015	Realisatie 2017	Realisatie 2019	Realisatie 2021	Realisatie 2023	Hoogste Parkstad
Tevredenheid basisonderwijs	Burgerondz. Parkstad Limburg	87%	76%	88%	90%	89%	82%	87%

* Burgeronderzoek Parkstad Limburg wordt tweejaarlijks uitgevoerd, derhalve wordt bovenstaand niet de realisatie van elk jaar weergegeven.

KADERSTELLEDE BELEIDSNOTA'S

Het beleid in Simpelveld met betrekking tot dit programma is onder meer vastgelegd in de volgende documenten:

1. Strategische visie 2013-2023 gemeente Simpelveld (2013);
2. College-agenda 2022-2026 (2022);
3. Beleidskader Jeugdhulp Zuid-Limburg 2024-2028 (2024);
4. Bestuursovereenkomst 2016 inzake regionale samenwerking uitvoering en handhaving leerplichtwet en wet- en regelgeving in het kader van Voortijdig Schoolverlaten (2016);
5. Verordening bekostiging leerlingenvervoer gemeente Simpelveld (2023);
6. Educatieve Agenda Parkstad "Een kansrijke toekomst voor de jeugd in Parkstad" (2024).

Wat doen we daarvoor?

Prioriteiten	Activiteiten
Onderwijs	- Doorontwikkeling Gezonde basisschool van de Toekomst - Uitvoering Ambitiedocument onderwijs PSL - Ontwikkeling educatieve agenda Parkstad - Leerlingenvervoer (samenwerking G16) - Onderwijsachterstandenbeleid
Onderwijshuisvesting	- Ontwikkelen integraal huisvestingsplan (onderwijs) - Integraal Kind Centrum (IKC) Bocholtz
Verbinden onderwijs en zorg i.h.k.v. passend onderwijs	- Ondersteunen regionale aanpak voortijdige Schoolverlaters (VSV) - Ondersteunen regionale aanpak laaggeletterdheid

Onderwijs

Doorontwikkeling Gezonde basisschool van de toekomst

Sinds 2020 werken de scholen samen met de gemeente aan de Gezonde Basisschool van de Toekomst (GBT). In 2021 begonnen de scholen als beweegschool, wat meteen een succes was. Dit blijkt uit het stijgende aantal kinderen dat meedoet. In mei 2023 zijn beide scholen begonnen met het dagelijks geven van een gezond tussendoortje, zoals groente en fruit. De scholen zijn veranderd van leerscholen naar leefschole. Dit betekent dat ze dagelijks zorgen voor gezonde voeding, beweging, culturele activiteiten (in samenwerking met lokale verenigingen) en gelijke kansen voor elke jongere in de gemeente Simpelveld. Ook voor schooljaar 2024-2025 is afgesproken om door te gaan met de huidige aanpak: beweegpauzes en een dagelijks gezond tussendoortje. Het lukt de scholen echter niet om de lunches voor de leerlingen te verzorgen vanwege een tekort aan vrijwilligers en pedagogisch medewerkers.

Uitvoering Ambitiedocument onderwijs PSL

De regio Parkstad heeft stevige ambities om achterstanden, die al generaties lang bestaan, in te lopen. Dit heeft geresulteerd in een breed gedragen visie en ambitie op het gebied van onderwijs- en kind-ontwikkeling. Dit ambitiedocument is in 2022 gelanceerd. In het voorjaar van 2024 heeft het een vervolg gekregen middels een conferentie met experts, onderwijs-, kind-partners en overheden. De verdiepende sessies hebben tot de conclusie geleid dat de regionale werkagenda Onderwijs - en Kind-ontwikkeling 2023-2026 drie grote opdrachten omvat:

1. Het opstellen van een gezamenlijke Educatieve Agenda Parkstad
2. De ontwikkeling van een Parkstad Monitor Onderwijs & Kind-ontwikkeling
3. Coördinatie en organisatie van de opschaling van de Rijke Schooldagen in Parkstad

Ontwikkeling educatieve agenda Parkstad

De agenda is een gezamenlijk initiatief van kind- en onderwijsorganisaties, de zeven Parkstad gemeenten en de Stadsregio Parkstad Limburg en is in 2024 bestuurlijk vastgesteld. De educatieve agenda Parkstad is een opdracht die voortkomt uit het ambitiedocument Onderwijs. Het doel is om meer samenhang en samenwerking te creëren, zoals ook aangegeven in het eerder vastgestelde ambitiedocument 'Onderwijs en Kindontwikkeling' uit 2022. Deze agenda wordt bovendien ook ingezet als instrument in de landelijke lobby. Hiermee laten we zien waar we gezamenlijk in Parkstad voor staan. Inzet van de lobby is herkenning en erkenning van de opgaven en het verkrijgen van structurele (en meer) financiering om de ambities, doelen en acties te kunnen realiseren.

Leerlingenvervoer (samenwerking G16)

In 2020 hebben alle gemeenten in Zuid-Limburg het leerlingenvervoer gezamenlijk aanbesteed. De gemeente Simpelveld heeft de lopende vervoersovereenkomst uitgediend tot en met 31 juli 2021 en is per 1 augustus 2021 ingestroomd in het leerlingenvervoer Zuid-Limburg. In deze nieuwe aanbesteding wordt het vervoer van alle 16 gemeenten in Zuid-Limburg gecombineerd tot zo efficiënt mogelijke routes. De samenwerking hieromtrent loopt via een contractmanager en de Zuid-Limburgse gemeenten. We streven er bij het leerlingenvervoer naar dat kinderen (en jongeren) zo zelfstandig mogelijk naar school gaan, eventueel met hulp van hun ouders. Ook de komende jaren blijven we kinderen en hun ouders hier gericht in ondersteunen en leggen we de focus op het bevorderen van de eigen kracht en ontwikkeling van kind en gezin. Het primaire doel is het vergroten van de zelfredzaamheid, bijkomend voordeel is minder druk op het aangepast vervoer waardoor het leerlingenvervoer uitvoerbaar blijft.

Onderwijsachterstandenbeleid

Het doel is het voorkomen en terugdringen van onderwijsachterstanden, waarbij de primaire focus ligt op voor- en vroegscholen. Simpelveld voert een actief beleid. Samen met kind-experts als de jeugdgezondheidszorg, voorschoolse voorzieningen en basisscholen geeft de gemeente invulling aan een kader voor het tegengaan van onderwijsachterstanden.

Onderwijshuisvesting

Ontwikkelen integraal huisvestingsplan (onderwijs)

Met het wetsvoorstel doelmatige aanpak onderwijshuisvesting worden gemeenten verplicht een Integraal Huisvestingsplan (IHP) voor schoolgebouwen te maken. Een van de doelen is het geven van meerjarige

zekerheid voor schoolbesturen. Gemeenten en schoolbesturen hebben al geruime tijd de ambitie om de verouderde schoolgebouwen aan te pakken en toekomstbestendige, duurzame en gezonde schoolgebouwen te realiseren, die geschikt zijn voor hedendaags en inclusief onderwijs. In 2024 is dit plan opgezet en vanaf 2025 treedt het IHP in werking.

Integraal Kind-Centrum (IKC) Bocholtz

Basisschool Bocholtz is samen met kinderdagverblijf 'Jij en ik' en buitenschoolse opvang 'Ziezo (Humankind)' in de Brede School Bocholtz gehuisvest. Ook de openbare bibliotheek is sinds schooljaar 2016-2017 onderdeel van de brede school. De huidige gebruikers – Onderwijsstichting MOVARE, Stichting Humankind en Bibliotheek Kerkrade e.o. – willen samen met de gemeente Simpelveld hun samenwerking verder ontwikkelen in een nieuw te vormen Integraal Kind-Centrum (IKC). Er wordt vanuit een gezamenlijke pedagogische visie een integrale kind-voorziening met bijpassende huisvesting gerealiseerd voor de opvang en het onderwijs voor kinderen van 0 tot 13 jaar. Het is een voorziening voor kinderen waar zij de dag doorbrengen om te ontmoeten, spelen, leren, ontdekken, bewegen, sporten en ontwikkelen. In 2024 is onderzocht wat de mogelijkheden zijn. Afhankelijk van de resultaten van het onderzoek wordt bepaald welke stappen genomen gaan worden.

Verbinden onderwijs en zorg i.h.k.v. passend onderwijs

Ondersteunen regionale aanpak voortijdig schoolverlaters (VSV)

In het kader van passend onderwijs is er meer aandacht voor thuiszitters en voortijdig schoolverlaters. Bureau Voortijdig Schoolverlaten voert voor de Parkstadgemeenten de Leerplichtwet uit en de taken die moeten leiden tot het voorkomen van voortijdig schoolverlaten.

Ondersteunen regionale aanpak laaggeletterdheid

Gemeente Simpelveld is aangesloten bij het Bondgenootschap Geletterdheid Parkstad (BGP). Dit samenwerkingsverband loopt van 1-1-2022 tot en met 31-12-2025. In de samenwerkingsovereenkomst is vastgelegd wat de ambities zijn en hoe er wordt samengewerkt. Het BGP wil het bestaan van laaggeletterdheid en beperkte basisvaardigheden in Parkstad agenderen en aanpakken middels netwerken, kennisdeling en samenwerking. Hierbij wordt aangesloten bij het Plan van Aanpak Basisvaardigheden Zuid-Limburg 2020-2024. Ingezet wordt op de volgende pijlers:

- Preventie: voorkomen van taal- en rekenachterstand bij kinderen;
- Inclusie: zorgen dat iedereen kan meedoen door te schrijven in eenvoudige taal;
- Opsporen van inwoners met beperkte basisvaardigheden en doorverwijzen naar een passend aanbod;
- Meer mensen met Nederlands als moedertaal doorverwijzen naar het volwassenenonderwijs;
- Beperkte basisvaardigheden verhelpen met scholing en/of begeleiding.

Eind maart 2024 is de gemeente Simpelveld gestart met een maatwerktraject Integrale Aanpak Sociaal Domein, begeleid door Stichting Lezen en Schrijven. Hierbij is het doel om ons huidige aanbod volledig in kaart te brengen en hierin de samenwerking tussen de verschillende beleidsterreinen op dit vlak te verbeteren. Dit traject duurt tot eind 2024/begin 2025.

KENGETALLEN

	Bron	2018	2019	2020*	2021	2022	2023
Leerlingenvervoer							
- gemiddeld aantal leerlingen	Gemeente	62	70	64	66	69	70
- gemiddeld aantal vervoersdagen per maand	Gemeente	17	17	15	17	16	16
- gemiddeld aantal ritten per maand	Gemeente	483	509	475	582	480	507
- gemiddeld aantal ritten per dag	Gemeente	29	31	33	34	28	31

* Omdat in april 2020 geen vervoer mogelijk was hebben de cijfers 2020 betrekking op 11 maanden.

Wat mag het kosten?

BATEN EN LASTEN

	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten excl. kvst. & kapitaalst.	669.581	790.000	837.220	855.120	857.130	859.170
Baten	152.149	115.000	115.000	115.000	115.000	115.000
Saldo excl. kvst. & kap. lst.	-517.432	-675.000	-722.220	-740.120	-742.130	-744.170
Lasten kostenverdeelstaat	39.744	51.920	56.861	56.861	56.861	56.861
Kapitaallasten	132.164	162.471	158.179	150.992	149.758	148.836
Saldo van baten en lasten	-689.341	-889.391	-937.259	-947.973	-948.749	-949.867
Toevoegingen	0	0	0	0	0	0
Onttrekkingen	0	0	0	0	0	0
Gerealiseerd / geraamd resultaat	-689.341	-889.391	-937.259	-947.973	-948.749	-949.867

In onderstaande tabel is het saldo van baten en lasten op productniveau weergegeven:

	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Saldo van baten en lasten:						
4.2 onderwijshuisvesting						
bijzonder basisonderwijs	-190.769	-275.140	-263.245	-278.245	-278.245	-278.245
huisvesting bijzonder basisonderwijs	-158.952	-198.160	-193.934	-186.748	-185.514	-184.592
4.3 onderwijsbeleid en leerlingzaken						
leerplicht en leerlingen administratie	-56.900	-58.094	-76.214	-77.044	-77.044	-77.044
school-/leerlingenbegeleiding	0	0	0	0	0	0
leerlingenvervoer	-237.982	-258.524	-287.123	-287.123	-287.123	-287.123
voor- en vroegschoolse educatie	-44.737	-99.473	-116.744	-118.814	-120.824	-122.864
Gerealiseerd / geraamd resultaat	-689.341	-889.391	-937.259	-947.973	-948.749	-949.867

MUTATIES IN RESERVES

Geen

INVESTERINGEN

Geen

TOELICHTING

De voornaamste mutaties ten opzichte van de begroting 2024 (na wijziging) zijn de volgende:

- Bijdrage aan gezonde basisschool van de toekomst vanuit de regio deal Stadsregio Parkstad Limburg	15.000
- De kosten voor de leerplicht en leerlingenadministratie stijgen als gevolg van opschaling van bureau VSV in verband de in de loop der jaren toegenomen werkzaamheden voor het bureau	-18.000
- De kosten schoolvervoer nemen toe, met name door indexering t.o.v. 2024. Echter de stijging is lager dan waarmee in de meerjarenraming van de begroting 2024 rekening is gehouden*	-27.680
Totaal	-30.680

*zat ook al (deels) in jaarschijf 2025 van de meerjarenraming 2024-2027

Verschillen ten opzichte van de begroting 2024 van kapitaallasten en de loonkostenverdeelstaat worden hier niet verder toegelicht. Deze verschillen zijn met name het gevolg van wijzigingen in de renteomslag en de afdelingsplannen (grondslag loonkostenverdeling).

Wat zijn de risico's?

De volgende financiële risico's kunnen worden benoemd:

- Beheerplan onderhoud gebouwen: beheerplannen geven inzicht in de benodigde financiële middelen om kapitaalgoederen te onderhouden op basis van het gewenste kwaliteitsniveau. Het beheerplan gebouwen 2023-2032 is in 2023 vastgesteld.

Voor een nadere toelichting van de risico's zie de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Programma

5. Sport, cultuur en recreatie

Onder dit programma vallen de volgende taakvelden:

Sportbeleid en activering, sportaccommodaties, cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie, cultureel erfgoed, media en openbaar groen en (openlucht) recreatie.

Strategische visie

De beleidsvelden in dit programma hebben met name een relatie met de volgende speerpunten:

Blijven wonen (met benodigde basisvoorzieningen)

- *Elke kern behoudt zijn eigen identiteit;*
- *We streven naar behoud van historische panden;*
- *Leefbaarheid en veiligheid worden gewaarborgd;*
- *De kernen zijn aanvullend aan elkaar voor wat betreft de basisvoorzieningen: niet elke voorziening is in elke kern aanwezig;*
- *Basisvoorzieningen zijn beschikbaar, fysiek of op een andere wijze: de gemeente faciliteert dit;*
- *De basisvoorzieningen zijn van een goede kwaliteit.*

Participatie (burgers, ondernemers en maatschappelijke organisaties)

- *Inzetten op samenwerking met maatschappelijke actoren;*
- *Kracht van de maatschappij benutten;*
- *Vraag en aanbod van burgers met elkaar verbinden;*
- *Trots zijn op wat 'we' doen: laten zien welke kracht onze burgers hebben;*
- *Inzetten op samenredzaamheid en leefbaarheid.*

College-agenda

Zoals aangegeven in programma 0 zijn de prioriteiten en activiteiten per begrotingsprogramma beschreven onder de paragraaf 'Wat doen we daarvoor?'

Wat willen we bereiken?

HOOFDAMBITIE

De verdere vertaling van de genoemde speerpunten naar dit programma wordt tot uitdrukking gebracht in de volgende hoofdambitie:

1. Het bevorderen van kunst- en cultuuruitingen met aandacht voor aansluiting op de toeristisch-recreatieve doorontwikkeling van de gemeente.
2. Een zo groot mogelijke deelname van de inwoners aan het lokale sportaanbod, teneinde de gezondheid van de inwoners en de sociale contacten te bevorderen.
3. Het in stand houden en daar waar mogelijk verbeteren van dit lokale sportaanbod.

BELEIDSINDICATOREN

Aan de hand van de volgende verplichte beleidsindicatoren worden de maatschappelijke effecten toegelicht die met dit programma worden beoogd:

Indicator	Eenheid	Bron	Realisatie 2012	Realisatie 2016	Realisatie 2020
Niet-sporters	%	Gezondheidsmonitor (GGD, CBS en RIVM)	48,5%	55,5%	56,2%

De Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen geeft inzicht in de gezondheid en leefstijl van Nederlanders van 19 jaar en ouder en vindt elke vier jaar plaats. In het najaar van 2024 vindt een nieuwe meting plaats.

Om de realisatie van de hoofdambitie van dit programma te kunnen meten, is deze vertaald naar de volgende indicator:

Indicator	Bron	Streef-waarde	Realisatie 2015	Realisatie 2017	Realisatie 2019	Realisatie 2021	Realisatie 2023	Hoogste Parkstad
Heeft op cultuuraanbod weinig te bieden*	Burgerondz. Parkstad Limburg (Gem.dienst-verl.)	12%	27%	22%	26%	n.b.***	51%	12%
Tevredenheid sportgelegen-heden	Burgerondz. Parkstad Limburg **	79%	81%	83%	92%	81%	79%	79%
Tevredenheid onderhoud openbaar groen	Burgerondz. Parkstad Limburg **	57%	47%	41%	42%	47%	55%	57%
Tevredenheid over inrichting openbaar groen	Burgerondz. Parkstad Limburg **	55%	40%	38%	44%	50%	49%	55%

* Gevraagd is om aan te geven in hoeverre men het hiermee eens is. Met de hoogste score uit Parkstad wordt dus de beste score (eigenlijk dus de laagste score) bedoeld.

** Burgeronderzoek Parkstad Limburg wordt tweejaarlijks uitgevoerd, derhalve wordt bovenstaand niet de realisatie van elk jaar weergegeven.

*** Stadsonderzoek naar de gemeentelijke dienstverlening etc. is in 2021 niet uitgevoerd. Vanwege de organisatieverandering bij de gemeente Heerlen is het onderzoek (nog) niet gefaciliteerd kunnen worden.

KADERSTELLEDE BELEIDSNOTA'S

Het beleid in Simpelveld met betrekking tot dit programma is onder meer vastgelegd in de volgende documenten:

1. Strategische visie 2013-2023 gemeente Simpelveld (2013);
2. College-agenda 2022-2026 (2022);
3. Subsidieverordening gemeente Simpelveld 2022 (2021);
4. Notitie haalbaarheidsonderzoek Combinatiefunctie(s) gemeente Simpelveld (2016);
5. Haalbaarheidsonderzoek kunstgras Gemeente Simpelveld (2017);
6. Groenstructuurplan (2022);
7. Culturele agenda gemeente Simpelveld (2018);
8. Sportakkoord II (2023);
9. Herijking lokaal/regionaal Sportakkoord gemeente Simpelveld (2023);
10. Plan van Aanpak GALA 2024-2026 gemeente Simpelveld (2023).

Wat doen we daarvoor?

Prioriteiten	Activiteiten
Basisvoorzieningen	- Opstellen accommodatie beleidsplan (toekomstbestendig accommodatiebeleid / kwalitatief toegankelijke basisvoorzieningen / ondersteunen en faciliteren verenigingsleven) - Gefaseerde realisatie voorzieningen openbare ruimte (o.a. beweegroute) - Opstellen meerjaren onderhoudsplan (MJOP) buitensportaccommodaties - Speelruimtebeleid
Sport en cultuur	- Herijken sportakkoord en de culturele agenda
Cultureel erfgoed	- Afronden nota Cultureel Erfgoed (incl. kerkenvisie)
Bibliotheekwerk	- Visie op bibliotheekwerk/ realiseren bibliotheek van de toekomst (IDO) en verruimen openingstijden van beide locaties
Natuur en landschap	- Kwaliteit buitengebied - Casus Roekenkolonie
Groen	- Groenere gemeente

Basisvoorzieningen

Opstellen accommodatie beleidsplan (toekomstbestendig accommodatiebeleid/kwalitatief toegankelijke basisvoorzieningen/ondersteunen en faciliteren verenigingsleven)

Een vitale samenleving met sociale cohesie, sport, kunst en cultuur en participatie passend bij de behoeften van onze inwoners nu én in de toekomst is een belangrijke waarde in ons gemeentelijk beleid. Passende voorzieningen en accommodaties dragen daaraan bij en hebben invloed op de toekomst van onze inwoners en verenigingen. Vooruitkijkend zien we een aantal (landelijke) ontwikkelingen die ook een lokale weerslag kennen. De komende decennia vergrijsd de bevolking van Nederland en dus ook van Simpelveld. Mensen willen zich minder binden en hun vrije tijd flexibel indelen. Dat heeft invloed op het verenigingsleven. We stellen steeds hogere eisen aan kwaliteit van maatschappelijke accommodaties. Dit alles heeft natuurlijk invloed op de vraag en behoefte aan accommodaties. Daarom is het van belang een actueel en toekomstbestendig accommodatiebeleid te ontwikkelen. Als eerste stap om te komen tot een accommodatiebeleidsplan dient er een uitgebreide inventarisatie van de huidige accommodaties plaats te vinden. De opstart van het beleidsplan is in 2026 voorzien. Hiervoor is een bedrag van € 50.000 geraamd voor externe ondersteuning.

Gefaseerde realisatie voorzieningen openbare ruimte (o.a. beweegroute)

De realisatie van het burgerinitiatief 'Beweegroute Simpelveld/Bocholtz' heeft in 2024 helaas vertraging opgelopen. Naar verwachting zal de beweegroute (in de kern Simpelveld) in 2025 echter wel gerealiseerd zijn en gaat het burgerinitiatief zich verder oriënteren hoe ook een beweegroute in de kern Bocholtz gerealiseerd kan worden.

Opstellen Meerjaren onderhoudsplan (MJOP) buitensportaccommodaties

De intentie is om meerjaren onderhoud/investeringsplannen voor de buitensportaccommodaties te laten opstellen. Voor wat betreft de voetbalcomplexen is het plan dit na eventuele vernieuwing/renovatie van de velden te laten opstellen. Ook voor de tenniscomplexen is het de bedoeling de meerjaren onderhoud/investeringsplannen in 2024/2025 te (laten) opstellen.

Speelruimtebeleid

De realisatie van een nota speelruimtebeleid is vanwege interne prioriteitstelling een jaar opgeschoven. De planning is om in het 1e kwartaal van 2025 een nieuwe nota Speelruimtebeleid gemeente Simpelveld op te stellen samen met betrokken partijen en burgers (burgerparticipatie). Rond de zomer 2025 wordt deze nota dan aan de raad ter vaststelling voorgelegd.

Sport en cultuur

Herijken sportakkoord en de culturele agenda

Herijking van het sportakkoord is reeds in 2023 afgerond. De voorwaarden zoals gesteld in de SPUK/GALA zijn verwerkt in het sportakkoord/plan van aanpak SPUK/GALA. In 2025 wordt verder uitvoering gegeven aan het plan van aanpak SPUK/GALA en het herijkte sportakkoord. De herijking van de culturele agenda start eind 2024 en wordt in 2025 gerealiseerd.

Cultureel erfgoed

Afronden nota Cultureel Erfgoed (incl. kerkenvisie)

Vanwege externe omstandigheden werd het opstellen van de nota Cultureel Erfgoed (incl. een kerkenvisie) doorgeschoven naar 2024. Op dit moment voorzien wij de aanbidding aan de gemeenteraad in de loop van 2025.

Bibliotheekwerk

Visie op bibliotheekwerk/realiseren bibliotheek van de toekomst (IDO) en verruimen openingstijden van beide locaties

In het kader van het realiseren van toekomstgerichte bibliotheekvoorzieningen in de gemeente Simpelveld is in 2023 een subsidieaanvraag gedaan op basis van de regeling 'Eenmalige specifieke uitkeringen lokale bibliotheekvoorzieningen 2023-2024 (SPUK Bieb). Inmiddels hebben we een positief toekenningsbericht mogen ontvangen. Beide bibliotheeklocaties zijn sinds begin 2024 10 uur per week extra geopend. De nadruk ligt hierbij op samenwerking met scholen, kinderopvanglocaties en peuterspeelzalen. Een deel van de nieuwe openingstijden (2,5 uren) wordt gebruikt om andere- en nieuwe bezoekers aan te trekken. De bibliotheek heeft ook subsidie aangevraagd voor BoekStart in de kinderopvang, die is toegekend voor 2024-2026. In de afgelopen periode zijn er gesprekken geweest met kinderopvanglocaties en de peuterspeelzaal. Er zullen acties worden opgezet op basis van deze subsidie, hetgeen de samenwerking zal intensiveren.

Natuur en landschap

Kwaliteit buitengebied

De natuur en kwaliteit van water staan onder druk en het klimaat verandert. Een transitie van het landelijk gebied is nodig om te komen tot toekomstbestendige functies. Mede daarom is het Limburgs Programma Landelijk Gebied (LPLG) gestart, zie hiervoor programma 7.

Casus Roekenkolonie

In het gebied tussen de Brandstraat, Scheelenstraat, Hennebergstraat en Bulkemstraat is een roekenkolonie aanwezig. De activiteiten van deze kolonie worden door diverse omwonenden al meerdere jaren als overlastgevend ervaren. In 2023 is een roekenbeschermingsplan opgesteld met onder andere als doel sturing proberen te geven aan de locatie van de kolonie. Om roeken te mogen verplaatsen/ontmoedigen is een ontheffing vanuit de Provincie Limburg benodigd. Deze ontheffing heeft de gemeente Simpelveld verkregen en is inzetbaar tot en met 1 mei 2026. In 2024 zijn diverse werkzaamheden en ontmoedigingsmaatregelen conform ontheffing uitgevoerd. Het voornemens is dit in 2025 te continueren. De geraamde gelden voor de jaren 2025 en 2026, met betrekking tot advies- en uitvoering, zijn in voorliggende begroting meegenomen.

Groen

Groenere gemeente

In 2025 e.v. wordt - evenals voorgaande jaren - meer groen en bloeiende planten in onder andere de kernen gerealiseerd en wordt de gewenste uitstraling van een 'groene(re) gemeente' verder vorm gegeven.

Naar aanleiding van de motie: ‘actieplan bomenaanplant’ worden in de periode 2022 t/m 2025, met uitloop Tot maart 2026 (gezien het plantseizoen) 200 nieuwe bomen geplant op project- en vergroeningslocaties. Tot en met plantseizoen 2023/2024 zijn reeds 128 van de 200 nieuwe bomen geplant. Het voornemen is de resterende bomen aankomend plantseizoen (2024/2025) en plantseizoen 2025/2026 te planten.

Naar aanleiding van de motie: ‘onderzoek verhogen budget inrichting en onderhoud openbaar groen’ is o.a. bepaald dat op diverse locaties flora- en fauna mengsels worden ingezaaid, met als doel de entree van de gemeente op te fleuren. Het voornemen is om dit in 2025 voort te zetten en mogelijk uit te breiden.

KENGETALLEN

	Bron	2018	2019	2020	2021*	2022	2023
Bibliotheek							
- aantal leden bibliotheek Bocholtz	Bibl. Kerkrade e.o.	646	578	527	511	528	498
- aantal leden servicepunt Simpelveld	Bibl. Kerkrade e.o.	645	625	586	524	500	486
Bibliotheek							
- aantal uitleningen bibliotheek Bocholtz	Bibl. Kerkrade e.o.	16.518	14.635	8.212	6.689	11.968	12.185
- aantal uitleningen servicepunt Simpelveld	Bibl. Kerkrade e.o.	14.365	13.677	7.961	4.818	11.676	11.065
Bibliotheek							
- omvang collectie bibliotheek Bocholtz	Bibl. Kerkrade e.o.	11.677	12.208	11.365	11.320	11.968	11.010
- omvang collectie bibliotheek Simpelveld	Bibl. Kerkrade e.o.	6.712	7.460	7.181	7.407	7.352	7.557
Aantal leden sport	Gemeente	3.010	2.930	2.912	2.913	2.437	2.316
- binnensport	Gemeente	1.018	990	1.031	1.016	1.000	959
- buitensport	Gemeente	1.992	1.940	1.881	1.897	1.437	1.357
Aantal jeugdleden (< 13 jaar) sport	Gemeente	461	434	442	429	707**	708
- binnensport	Gemeente	203	188	197	183	276**	306
- buitensport	Gemeente	258	246	245	246	431**	402
Aantal speellocaties	Gemeente	12	12	11	12	12	12
Aantal speeltoestellen	Gemeente	42	42	50	54	53	53

* In 2021 is de bibliotheek van 1 januari tot en met 19 mei gesloten geweest.

** Vanaf 2022 wordt er in de deelsubsidieverordening stimuleringsubsidie Sport 2022 geen onderscheid meer gemaakt tussen jeugdleden <13 en jeugdleden >13 jaar (tot 19 jaar).

Wat mag het kosten?

BATEN EN LASTEN

	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten excl. kvst. & kapitaalst.	1.794.005	1.793.400	2.069.900	2.138.740	2.009.860	2.015.750
Baten	207.717	151.670	263.830	252.110	181.670	181.670
Saldo excl. kvst. & kap. lst.	-1.586.289	-1.641.730	-1.806.070	-1.886.630	-1.828.190	-1.834.080
Lasten kostenverdeelstaat	205.325	331.659	368.624	368.624	368.624	368.624
Kapitaallasten	49.349	60.044	58.288	55.462	54.889	54.429
Saldo van baten en lasten	-1.840.962	-2.033.433	-2.232.982	-2.310.716	-2.251.703	-2.257.133
Toevoegingen	3.920	3.920	3.920	3.920	3.920	3.920
Onttrekkingen	0	50.000	0	0	0	0
Gerealiseerd / geraamd resultaat	-1.844.882	-1.987.353	-2.236.902	-2.314.636	-2.255.623	-2.261.053

In onderstaande tabel is het saldo van baten en lasten op productniveau weergegeven:

	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Saldo van baten en lasten:						
5.1 sportbeleid en activering						
sport algemeen	-156.069	-131.962	-125.740	-139.363	-141.647	-143.964
5.2 sportaccommodaties						
binnensport Bocholtz	-294.062	-222.642	-271.609	-271.052	-270.962	-270.891
binnensport Simpelveld	-48.634	-65.680	-71.767	-70.534	-70.289	-70.092
beheer (niet groene) sportterreinen	-866	-46.293	-39.664	-39.375	-39.295	-39.230
beheer groene sportvelden	-100.045	-119.187	-152.762	-156.245	-156.238	-156.233
5.3 cultuurpresentatie, cultuur-productie en cultuurparticipatie						
subsidies kunst en cultuur	-73.869	-96.332	-98.326	-99.736	-100.986	-102.256
kunst en cultuur	-21.622	-63.016	-54.339	-54.339	-54.339	-54.339
muziekonderwijs	-119.818	-119.480	-119.480	-119.480	-119.480	-119.480
5.5 cultureel erfgoed						
monumentenbeleid	-436	-454	-475	-475	-475	-475
5.6 media						
bibliotheekwerk	-148.531	-164.284	-172.982	-174.550	-176.734	-178.963
5.7 openbaar groen en (openlucht) recreatie						
natuur- en landschaps-bescherming	-29.028	-75.495	-90.031	-90.031	-25.781	-25.781
openbaar groen	-777.075	-836.324	-965.345	-1.000.174	-1.000.143	-1.000.118
speelsterreinen en recreatie-voorzieningen / JOP's	-70.906	-92.284	-70.463	-95.363	-95.335	-95.312
Gerealiseerd / geraamd resultaat	-1.840.962	-2.033.433	-2.232.982	-2.310.716	-2.251.703	-2.257.133

MUTATIES IN RESERVES

In programma 0 zijn de volgende mutaties in reserves met betrekking tot dit programma geraamd.

	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
<i>Toevoegingen (lasten)</i>						
reserve speelruimte	3.920	3.920	3.920	3.920	3.920	3.920
Subtotaal toevoegingen	3.920	3.920	3.920	3.920	3.920	3.920
<i>Onttrekkingen (baten)</i>						
reserve speelruimte		50.000				
Subtotaal onttrekkingen	0	50.000	0	0	0	0
Totaal	3.920	-46.080	3.920	3.920	3.920	3.920

INVESTERINGEN

2025

- Vervanging en renovatie voetbalvelden (cf. raadsvoorstel juni 2023)	1.481.250
- Verledding tennisveldenverlichting Simpelveld	30.000

2026

- Vervanging en renovatie voetbalvelden (cf. raadsvoorstel juni 2023)	566.250

2027

Geen

2028

Geen

TOELICHTING

De voornaamste mutaties ten opzichte van de begroting 2024 (na wijziging) zijn de volgende:

- Eenmalig deels aframen budgetten voor investerings- en projectsubsidies	10.000
- Bijstelling budget wsw-medewerkers buitendienst i.v.m. cao-stijging en overheadkosten	-45.500
- Vanaf 2025 wordt het onderhoud groen van het centrumgebied Bocholtz meegenomen bij het reguliere onderhoud. Derhalve is er sprake van een kostenstijging t.o.v. 2024*. Daarnaast is een deel van het groenonderhoud opnieuw aanbesteed. Dit resulteert in stijging van het benodigde budget. Dit is reeds in de berap voorjaar 2024 financieel vertaald	-45.440
- In de meerjarenraming is een structureel budget beschikbaar voor het onderhoud en aanleg van openbare speelplekken. Voor het jaar 2025 wordt hiervan eenmalig de helft afgeraamd. Naast het structurele budget is ook nog de reserve speelruimte beschikbaar	25.000
Totaal	-55.940

*zat ook al (deels) in jaarschijf 2025 van de meerjarenraming 2024-2027

Verschillen ten opzichte van de begroting 2024 van kapitaallasten en de loonkostenverdeelstaat worden hier niet verder toegelicht. Deze verschillen zijn met name het gevolg van wijzigingen in de renteomslag en de afdelingsplannen (grondslag loonkostenverdeling).

Wat zijn de risico's?

De volgende financiële risico's kunnen worden benoemd:

- Actuele beheerplannen
Beheerplannen geven inzicht in de benodigde financiële middelen om kapitaalgoederen te onderhouden op basis van het gewenste kwaliteitsniveau. Het groenstructuurplan is in 2022 door de gemeenteraad vastgesteld.

Voor een nadere toelichting van de risico's zie de paragraaf Weerstandsvormen en risicobeheersing.

Programma

6. Sociaal domein

Onder dit programma vallen de volgende taakvelden:

Samenkracht en burgerparticipatie, toegang en eerstelijnsvoorzieningen, inkomensregelingen, WSW en beschut werk, arbeidsparticipatie, maatwerkvoorzieningen (WMO), huishoudelijke hulp WMO, begeleiding WMO, overige maatwerkarrangementen WMO, jeugdhulp begeleiding, jeugdhulp behandeling, jeugdhulp zonder verblijf overig, pleegzorg, gezinsgericht, jeugdhulp met verblijf overig, jeugdbehandeling GGZ zonder verblijf, beschermd wonen (WMO), maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO), jeugdbescherming en jeugdreclassering.

Strategische visie

De beleidsvelden in dit programma hebben met name een relatie met de volgende speerpunten:

Blijven wonen (met benodigde basisvoorzieningen)

- *Leefbaarheid en veiligheid worden gewaarborgd.*
- *De kernen zijn aanvullend aan elkaar voor wat betreft de basisvoorzieningen: niet elke voorziening is in elke kern aanwezig.*
- *Basisvoorzieningen zijn beschikbaar, fysiek of op een andere wijze: de gemeente faciliteert dit.*
- *De basisvoorzieningen zijn van een goede kwaliteit.*

Participatie (burgers, ondernemers en maatschappelijke organisaties)

- *Inzetten op samenwerking met maatschappelijke actoren.*
- *Kracht van de maatschappij benutten.*
- *Vraag en aanbod van burgers met elkaar verbinden.*
- *Trots zijn op wat 'we' doen: laten zien welke kracht onze burgers hebben.*
- *Inzetten op samenredzaamheid en leefbaarheid.*

College-agenda

Zoals aangegeven in programma 0 zijn de prioriteiten en activiteiten per begrotingsprogramma beschreven onder de paragraaf 'Wat doen we daarvoor?'

Wat willen we bereiken?

HOOFDAMBITIE

De verdere vertaling van de genoemde speerpunten naar dit programma wordt tot uitdrukking gebracht in de volgende hoofdambities:

In de kadernotitie 'SAMENLEVEN: Omvorming van het sociale domein' (2014) staat de volgende doelstelling geformuleerd: In 2020 heeft onze gemeente grote sprongen gemaakt in de participatie van burgers, ondernemers en maatschappelijke organisaties op het sociale domein:

- a. Burgers participeren maximaal in de maatschappij en ontvangen zo nodig een passend en integraal ondersteuningsaanbod waar mogelijk op basis van eigen kracht;
- b. De eigen kracht van de burger en de maatschappij wordt maximaal benut, waarbij:
 - burgers elkaar vinden omdat de gemeente heeft gezorgd voor het matchen van vraag en aanbod;

- burgers zelf met ideeën bij de gemeente komen voor wijkprojecten: de gemeente neemt hierbij een meedenkende houding aan, maar laat de uitvoering bij de burger;
 - de kracht van de maatschappij ervoor heeft gezorgd dat D'r Durpswinkel een succes is: de gemeente maakt terugtrekkende bewegingen.
- c. de organisaties die actief zijn op het gebied van wonen-welzijn-zorg hebben een systeem ontwikkeld waardoor er goed wordt samengewerkt en casuïstieken integraal worden opgepakt.

Hoofdambitie 1: De klant staat centraal!

- 1gezin-1plan-1regisseur
- Integraal werken: één organisatie/ partner is regisseur, moet samenwerken met anderen (brede benadering van de situatie) en verbinden
- We kennen de klant
- Niemand valt buiten de boot: iedereen doet mee!
- Maatwerk in plaats van standaardpakketten

Hoofdambitie 2: Voorzieningenpakket

- Meer collectief, minder individueel
- Meer richten op vroege signalering en preventie: licht waar het kan, zwaar waar het moet
- Laagdrempelige toegang
- Kwaliteit waarborgen met beperkte middelen

Hoofdambitie 3: SAMENleven = eigen kracht

- Cultuuromslag bij burgers:
 - insteken op wat iemand wel nog kan (demedicaliseren, ontzorgen en normaliseren)
 - inschakelen eigen netwerk
 - collectieve voorzieningen zijn voorliggend
- Cultuuromslag bij gemeente:
 - zorgen dat iedereen ergens 'bij' hoort
 - iedereen doet mee
 - insteek is de kwaliteiten van onze burgers (stimuleren van positief zelfbeeld)
- Cultuuromslag bij instellingen:
 - 'gezamenlijke' verantwoordelijkheid geven (niet instellingsbelang maar klantbelang is leidend)
 - samenwerken
 - regie nemen
 - budget is gemaximaliseerd en dus leidend
 - signaalfunctie is verplicht voor iedereen die een rol heeft!
- De rol van omgeving
 - Eigen kracht versterken, ook bij de omgeving
 - Bijzondere aandacht voor mantelzorgers (hoe ver reikt de eigen kracht?)

Hoofdambitie 4: Rol van de gemeente

- Regierol
- Eindverantwoordelijk & budgetverantwoordelijk
- Inzetten op eigen kracht, van burgers én van instellingen: aanspreken op verantwoordelijkheden!
- Verbindingen leggen
- Steviger inzetten op resultaatgerichtheid (control-functie)

BELEIDSINDICATOREN

Aan de hand van de volgende verplichte beleidsindicatoren worden de maatschappelijke effecten toegelicht die met dit programma worden beoogd:

Indicator	Eenheid	Bron	Realisatie 2018	Realisatie 2019	Realisatie 2020	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Realisatie 2023	
								SPV	NL
Kinderen in uitkerings-gezin	% kinderen tot 18 jaar in bijstands-gezin	CBS*	4	4	4	4	4	n.b.	n.b.
Werkloze jongeren	% 16 t/m 22 jarigen	CBS*	2	2	2	2	2	n.b.	n.b.
Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS*	12,7	11,9	12,6	13,0	13,4	11,1	11,1
Jongeren met jeugd-bescher-ming	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS*	2,3	1,7	2,3	2,0	1,5	1,1	1
Jongeren met jeugd-reclasse-ring	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	CBS*	0	0	0	n.b.	n.b.	n.b.	0,3
Banen	Aantal per 1.000 in de leeftijd 15-74	CBS / LISA*	270,7	276,3	272,4	283,6	287,9	289,6	714,7
Netto arbeids-participa-tie	% van de werkzame beroeps-bevolking t.o.v. de beroeps-bevolking	CBS*	66,1	66,8	66,0	67,6	69,1	70,0	73,1
Personen met een bijstands-uitkering	Aantal per 10.000 inwoners van 18 jaar e.o.	CBS*	204	170,6	180,8	204,2	181,5	170,4	344,8
Lopende re-integratie-voorzie-ningen	Aantal per 10.000 inwoners van 15-64 jaar	CBS*	276,8	248,6	389,1	394,8	399,0	388,5	191,5
Clënten met een maatwerk-arrange-ment WMO	Aantal per 10.000 inwoners	CBS*	n.b.	710	740	740	720	740	700

* via de website www.waarstaatjegemeente.nl

Om de realisatie van de hoofddambities van dit programma te kunnen meten, zijn deze vertaald naar de volgende indicatoren:

Indicator	Bron (**)	Streef-waarde	Realisatie 2015	Realisatie 2017	Realisatie 2019	Realisatie 2021	Realisatie 2023	Hoogste Parkstad
Maatschappelijke participatie *	Burg.ondz. Parkstad Limburg	3,6	3,8	3,8	3,6	3,6	3,6	3,6
Eenzaamheid	Burg.ondz. Parkstad Limburg	15%	15%	11%	9%	17%	19%	15%
Zelfredzaamheid	Burg.ondz. Parkstad Limburg	8,9	8,4	8,1	8,5	8,5	8,9	8,9

* Score voor maatschappelijke participatie loopt van 0 (=zeer laag) t/m 10 (=zeer hoog).

** Burgeronderzoek Parkstad Limburg wordt tweejaarlijks uitgevoerd, derhalve wordt bovenstaand niet de realisatie van elk jaar weergegeven.

KADERSTELLEDE BELEIDSNOTA'S

Het beleid in Simpelveld met betrekking tot dit programma is onder meer vastgelegd in de volgende documenten:

1. Strategische visie 2013-2023 gemeente Simpelveld (2013);
2. College-agenda 2022-2026 (2022);
3. Kadernotitie Omvorming van het sociale domein Simpelveld - "Samenleven" (2014);
4. Gemeenschappelijke regeling Werkvoorzieningsschap Oostelijk Zuid-Limburg (2015);
5. Gemeenschappelijke regeling Werkgeversservicepunt Parkstad (2017);
6. Gemeenschappelijke regeling ISD Kompas (2020);
7. Nota Gemeentelijk Armoedebeleid (2022);
8. Handhavingsverordening ISD Kompas 2023 gemeente Simpelveld (2023);
9. Verordening afstemming ISD Kompas 2023 gemeente Simpelveld (2023);
10. Verordening individuele Inkomensvoorslag ISD Kompas 2023 gemeente Simpelveld (2023);
11. Verordening Participatiewet IOAW en IOAZ ISD Kompas gemeente Simpelveld (2023);
12. Beleidskader Arbeidsmarktbeleid Parkstad Limburg 2016-2020 (2016);
13. Verordening Wet Inburgering (2022);
14. Beleidsplan WMO 2015 (2014);
15. Wmo-verordening 2018 (2018);
16. Besluit nadere regels maatschappelijke ondersteuning gemeente Simpelveld 2018 (2018);
17. Protocol Hulp bij het huishouden gemeente Simpelveld 2018 (2018);
18. Nadere regels Wmo opvang en Beschermd wonen gemeente Simpelveld 2017 (2016);
19. Notitie Vrijwilligerswerk en mantelzorg (2009);
20. Subsidieverordening gemeente Simpelveld 2022 (2021);
21. Visie Opvang & Beschermd wonen Parkstad 2017 (2018);
22. Personen met verward gedrag: Bouwstenen voor een gezamenlijke aanpak in Parkstad Limburg 2017 (2018);
23. Beleidskader Jeugdhulp Zuid-Limburg 2024-2028 (2023);
24. Beleidsagenda Jeugdhulp Parkstad 2019-2022 (2019);
25. Verordening jeugdhulp gemeente Simpelveld 2020 (2019);
26. Beleidsregels jeugdhulp gemeente Simpelveld 2023 (2022).

Wat doen we daarvoor?

Prioriteiten	Activiteiten
Minimabeleid	- Uitvoering kadernota Armoedebeleid - Schuldhelpverlening - Implementatie volwassenenfonds - Voortzetting voorzieningenwijzer - Taakstelling statushouders
Maatwerkvoorzieningen WMO	- Contracten maatwerkvoorzieningen
Vergroten zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie (WMO)	- Versterken sociale basis en wijkinfrastructuur; - Mantelzorg - Versterken mentaal welbevinden
Beschermd wonen en maatschappelijke opvang	- Uitstel doorcentralisatie beschermd wonen; - Project Skaeve Huse - Project kleinschalige opvang
Jeugdwet	- Continueren centrumregeling werving Jeugdhulp - Sub-regionale samenwerking Brunssum, Kerkrade en Simpelveld - Ontwikkeltraject Ambulante jeugdhulp - Hervormingsagenda - Inzetten op versterken sociale pedagogische basis - Landelijke tarieven gecertificeerde instellingen
Jeugd- en jongerenwerk	- Jeugd- en jongerenwerk doorlopende aanbodlijn in opvang en begeleiding - Systeemproblemen in de zorg

Minimabeleid

Uitvoering kadernota Armoedebeleid

In maart 2023 is de herijkte nota Armoedebeleid (voor de drie Kompas-gemeenten) door de raad vastgesteld. Daarnaast is in 2023-2024 samen met de gemeenten Beekdaelen, Voerendaal en ISD Kompas een communicatieplan opgesteld voor de uitvoering van het armoedebeleid. Voor 2025 e.v. wordt de herijkte nota armoedebeleid conform de speerpunten uit de nota en het gezamenlijke communicatieplan uitgevoerd.

Schuldhelpverlening

Samen met de overige 2 Kompasgemeenten (Beekdaelen en Voerendaal) en ISD Kompas wordt ook in 2025 bekeken hoe we preventief meer mensen uit de schuldhelpverlening kunnen houden, bijvoorbeeld door continuering van de inzet van de voorzieningenwijzer, aansluiting bij een organisatie als Schuldhelpmaatje en de inzet van de vroegsignalering. In 2025 zal blijken wat de inzet van deze voorzieningen heeft opgeleverd en hoe zich dit verhoudt tot het aantal schuldhelpsaneringstrajecten.

Implementatie volwassenenfonds

Het Volwassenenfonds is een minimaregeling die bestemd is voor inwoners uit de drie Kompas-gemeenten, vanaf 18 jaar, met weinig of geen eigen vermogen en met een inkomen dat lager is dan 120% van de bijstandsnorm. In 2024 is het Volwassenenfonds Sport en Cultuur Limburg een volledig jaar operationeel geweest. In 2025 wordt gekeken wat de resultaten en deelname aan het Volwassenenfonds is geweest. Voor 2025 en verdere jaren zijn structureel middelen begroot voor uitvoering van het Volwassenenfonds.

Voortzetting voorzieningenwijzer

In 2024 is besloten om de inzet van de voorzieningenwijzer voor een periode van 3 jaar voort te zetten. Jaarlijks zal er (aan het einde van het jaar) een evaluatie plaatsvinden. De resultaten over 2024 worden begin 2025 bekend.

Taakstelling statushouders

De taakstelling statushouders voor 2025 is nog niet bekend. Er dient wel rekening te worden gehouden met het feit dat de taakstelling voor 2024 (bestaande uit het restant 2023 (10), de 1e helft 2024 (11) en 2e helft 24 (10) in totaal dus nog 31 statushouders) wellicht op 31-12-2024 nog niet gerealiseerd is. Het overschot uit 2024 dient dan meegenomen te worden naar 2025.

Maatwerkvoorzieningen WMO

Contracten maatwerkvoorzieningen

In 2024 is de maatwerkvoorziening hulpmiddelen aanbesteed. Gemeente Simpelveld is daartoe opnieuw een inkoop samenwerking aangegaan met gemeenten Brunssum, Kerkrade en Landgraaf. Het contract start met ingang van 1 januari 2025 en heeft een initiële looptijd van 4 jaar. De contracten van de maatwerkvoorzieningen hulp bij het huishouden en traplift zijn verlengd. De dienstverlening van de huidige aanbieders wordt gecontinueerd.

Vergroten zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie (WMO)

Versterken sociale basis en wijkinfrastructuur

Op 3 februari 2023 is het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) ondertekend door VNG, VWS, ZN en GGD GHOR Nederland. Het akkoord omvat afspraken over het bereiken van een gezonde generatie in 2040: weerbare, gezonde mensen die opgroeien, leven, werken en wonen in een gezonde leefomgeving met een sterke sociale basis. Gemeenten kunnen voor de eigen inzet op de doelen in het GALA een beroep doen op rijksfinanciering vanuit de brede specifieke uitkering. Om de sociale basis te versterken zetten we in de gemeente Simpelveld in op het zicht- en vindbaar maken van de voorliggende voorzieningen. Dit doen we o.a. door middel van een digitale sociale kaart die te vinden is onder WijSimpelveld.nl. Een platform waar inwoners laagdrempelig gebruik van kunnen maken, om hiermee o.a. zelfredzaamheid te versterken. Het aanbod van wijkvoorzieningen vanuit de locaties 'De Rode Beuk' en 'Op de Boor' wordt hiermee eveneens verstevigd. We investeren in een collectief, breed en toegankelijk aanbod voor jong én oud (zonder indicatie). Hiermee willen we de vitaliteit van inwoners versterken. Door het organiseren van ontmoeting tussen verschillende doelgroepen weten we eenzaamheid te verminderen en wordt de saamhorigheid en verbondenheid tussen inwoners versterkt. Er worden themagerichte 'buurttafels' georganiseerd om proactief de samenwerking en ketenaanpak tussen zorgverleners en het voorliggend veld te optimaliseren ('korte- lijntjes').

Mantelzorg

In 2022 heeft het college besloten te starten met een mantelzorgwaardering in de vorm van een lokale tegoedbon (uniek in onze regio) van €50. De komende jaren zal deze vorm van waardering worden gecontinueerd. In samenwerking met de gemeenten Brunssum, Kerkrade, Heerlen, Landgraaf en Voerendaal wordt het huidige gesubsidieerde aanbod van het Steunpunt Mantelzorg Parkstad geëvalueerd en mogelijk herijkt. De door het Steunpunt geleverde ondersteuning staat onder forse druk. Het aantal nieuwe vrijwilligers dat zich bindt aan een organisatie neemt af en de hulpvragen worden steeds complexer.

Versterken mentaal welbevinden

Welzijn op Recept heeft tot doel het verhogen van het welbevinden van mensen met psychosociale problematiek die hiervoor bij de huisartsenpraktijk komen en geen medische of psychologische behandeling nodig hebben. De huisarts verwijst hen door naar een buurtschakel, die met de persoon in gesprek gaat over waar deze behoefte aan heeft. In Simpelveld zijn er reeds vele verbindingen gemaakt tussen het medische en sociale domein. Met Welzijn op Recept borduren we hierop voort doordat we in beide kernen begin 2024 zijn gestart met dit aanbod (in samenwerking met zorgaanbieder Meander).

Beschermd wonen en maatschappelijke opvang

Uitstel doorcentralisatie beschermd wonen

Beschermd wonen wordt een taak van niet alleen centrumgemeenten, maar van alle gemeenten. Daarover bereikten de VNG en de ministeries van VWS en BZK reeds in 2019 een akkoord. Daaraan gekoppeld komt er een nieuwe financiële verdeling over gemeenten en een woonplaatsbeginsel. Het woonplaatsbeginsel bepaalt welke gemeente verantwoordelijk is voor het bieden van beschermd wonen aan een cliënt. Zowel de financiële herverdeling als de invoering van het woonplaatsbeginsel zijn meermaals uitgesteld. De nieuwe streefdatum voor de invoering is nu 1 januari 2026.

In Parkstad is in de afgelopen jaren op alle vlakken (beleid en uitvoering) al voorgesorteerd op de doordecentralisatie van beschermd wonen:

1. Er is door alle gemeenten een gezamenlijke regionale visie beschermd wonen en opvang vastgesteld;
2. Er is een regionale uitvoeringsagenda beschermd wonen en opvang;
3. Er heeft een herijking van het aanbod en een nieuwe inkoop plaatsgevonden. Sinds 1 januari 2023 wordt een samenwerkingsverband van aanbieders via een lumpsum gesubsidieerd;
4. De werkwijze rondom het regionale loket beschermd wonen en opvang is in alle gemeenten geïmplementeerd;
5. Alle gemeenten dragen hun steentje bij als het gaat om spreiding van beschermd wonen en opvang over de hele regio: kleinschalige opvang in de wijk, de Skaeve Huse, Housing, doorstroomwoningen, etc.;
6. We zijn met alle Parkstadgemeenten een kostenverdeelsleutel overeengekomen die vanaf het decentralisatiejaar ingaat.

Project Skaeve Huse

Gemeente Simpelveld heeft, net als gemeente Voerendaal, de opgave om één Skaeve Huse (1 per 10.000 inwoners) te realiseren. Beide gemeenten hebben hierin de samenwerking gezocht en het perceel aan de Kerkstraat 2 te Ubachsberg als meest geschikt bevonden voor het plaatsen van twee Skaeve Huse.

Naar aanleiding van een tragische gebeurtenis is het project Skaeve Huse door centrumgemeente Heerlen on hold gezet. Tevens heeft de gemeenteraad van Voerendaal een motie aangenomen om definitief een streep te trekken door de huidige locatie voor Skaeve Huse in Ubachsberg. Simpelveld is onverminderd wettelijk verantwoordelijk om een inclusieve omgeving te creëren voor alle doelgroepen. In afwachting van de uitkomsten van verschillende onderzoeken voor de doelgroep beschermd wonen, zijn de Parkstadgemeenten in overleg met centrumgemeente Heerlen. Vooralsnog betekent dit voor deze doelgroep dat er geen bewoning zal plaatsvinden op de locatie Ubachsberg.

Project kleinschalige opvang

In Parkstad is afgesproken om de opvang van daklozen kleinschalig te maken. Ook LEVANTOgroep, eigenaar van crisisopvang Heugderlicht, wil de re-integratie van daklozen in de maatschappij bevorderen door middel van kleinschalig wonen in een reguliere woning. In gemeente Simpelveld wordt hiervoor een woning beschikbaar gesteld door Krijtland Wonen. LEVANTOgroep zal deze woning huren van Krijtland Wonen en maximaal twee bewoners, afkomstig van crisisopvang Heugderlicht, hierin plaatsen. Deze bewoners dienen voldoende stabiel te zijn om herintreden naar zelfstandig wonen mogelijk te maken. Hierbij zijn deze bewoners onder voortdurende begeleiding van het bestaande team van Heugderlicht.

Jeugdwet

Continueren centrumregeling werving Jeugdhulp

Sinds 2015 zijn gemeenten bestuurlijk en financieel verantwoordelijk voor de uitvoering van de Jeugdwet en daarmee voor alle vormen van jeugdhulp, kindbescherming en jeugdreclassering. De gemeenten in Zuid-Limburg werken op dit terrein samen. Voor Simpelveld geldt dat de gemeente Maastricht fungeert als centrumgemeente en zorgdraagt voor alle zaken omtrent inkoop, contractering, facturatie en monitoring. Het toegangsproces en de preventieve en voorliggende jeugdhulp worden lokaal uitgevoerd.

Sub-regionale samenwerking Brunssum, Kerkrade en Simpelveld

In de regio Parkstad wordt de ambulante jeugdhulp door de gemeenten Heerlen, Voerendaal en Landgraaf in een eigen aanbesteding uitgevoerd, met uitzondering van de ambulante begeleiding bij verblijf. De gemeenten Brunssum, Kerkrade en Simpelveld voeren het ambulante ontwikkeltraject samen met de gemeenten in Zuid-Limburg uit. Mede door de vanuit de inhoud gestuurde gemeenschappelijkheden tussen de drie gemeenten, wordt momenteel gezamenlijk het Project ontwikkeltraject ambulant vormgegeven. In de uitvoering wordt zo veel mogelijk samengewerkt met alle Parkstadgemeenten.

Ontwikkeltraject Ambulante jeugdhulp

Nadat gemeenten op 1 januari 2015 verantwoordelijk werden voor de jeugdhulp is er veel ontwikkeld, veranderd en verbeterd. Desondanks is geconstateerd dat de, met decentralisatie van de jeugdhulp, beoogde transformatie, nog onvoldoende heeft plaatsgevonden. En de kosten van de jeugdhulp nemen nog steeds toe terwijl de hulp voor de meest kwetsbare jeugdigen onder druk staat. Sinds medio 2021 wordt gewerkt aan de doorontwikkeling van de inkoop jeugdzorg. Het jaar 2022 heeft in het teken gestaan van verdere uitwerking van de transformatie door het uitwerken en implementeren van een nieuwe inkoopsystematiek. Dit uiteraard na opdrachtverstrekking door en samen met de andere gemeenten in Zuid-Limburg. In 2023 is ook de ambulante jeugdhulp (inclusief ontwikkeltraject) gegund d.m.v. dialoogsessies. In 2024 is gestart met het vormgeven van de ontwikkelagenda en in 2025 wordt hier verder vorm aan gegeven. De ontwikkelagenda is de basis voor het jeugdhulplandschap en bestaat uit de volgende thema's:

- Ontwikkeling integraal aanbod aan ambulante dienstverlening (alternatief voor huidige arrangementensystematiek);
- Samenwerking voorliggend veld en onderwijs;
- Normaliseren (afbakening inzet en perspectief centraal stellen);
- Regie (welke vormen en waar beleggen?);
- Financieel kader;
- Monitoring.

Hervormingsagenda

Het huidige jeugdstelsel is niet houdbaar, vandaar dat het ministerie van VWS, zorgaanbieders, cliënten(vertegenwoordigers), professionals en de VNG de Hervormingsagenda Jeugd 2023-2028 hebben opgesteld om de hulpverlening te verbeteren en het jeugdstelsel beheersbaar te maken. De definitieve vaststelling van de Hervormingsagenda Jeugd betekent dat alle partijen in volle vaart aan de slag gaan met de grootste hervorming van de jeugdzorg sinds 2015. De Hervormingsagenda is een beleidsagenda die een maatschappelijke beweging wil stimuleren, zodat voor jeugdigen die dat nodig hebben blijvend hulp beschikbaar is. De vraag naar jeugdhulp kan niet los worden gezien van (de situatie van) het gezin waarin een jeugdige opgroeit: armoede, schulden, huisvestingsproblematiek, onderwijs, druk van de prestatie maatschappij en problematiek van ouders en is domein overstijgend. De uitvoering van de hervormingsagenda staat de komende jaren centraal.

Er zijn drie thema's die direct actie vragen van gemeenten:

1. Formatie van stevige lokale teams (Incl. verbinding met flankerende domeinen)
2. Ander schaalniveau voor specialistische hulp (verplichting regiovorming)
3. Afbouw residentieel verblijf.

Jaarlijks wordt een monitor ingevuld over de inspanningen en de effecten.

Inzetten op versterken sociale pedagogische basis

Een van de opdrachten van de transformatie jeugd is het versterken van de sociale (pedagogische) basis. Een stevige pedagogische basis stimuleert de ontwikkeling van kinderen en ondersteunt ouders bij het opvoeden. Een stevige basis draagt bij aan het gezond, veilig en kansrijk opgroeien en helpt bij het omgaan met alledaagse problemen. Een stevige sociale basis is een belangrijk onderdeel van preventiebeleid voor de jeugd. Het is van belang dat jeugdigen en gezinnen zoveel mogelijk toegerust zijn om (hulp)vragen gezamenlijk en in hun sociale context op te pakken en als dat niet lukt, antwoorden laagdrempelig weten te vinden. We leggen aan ouders beter uit waar ze terecht kunnen met hun vragen. Daarbij is lokaal een stevige pedagogische basis nodig, waarbij aandacht is voor ouderschap, de context van het gezin en het brede sociale domein. De pedagogische basis bestaat uit basisvoorzieningen voor jeugdigen en gezinnen zoals opvang, onderwijs, welzijn, jongerenwerk, sport en jeugdgezondheidszorg en lokale teams met laagdrempelige informatie voor ouders over opvoeden en opgroeien (ook online).

Jeugd- en jongerenwerk

Jeugd- en jongerenwerk doorlopende aanbodlijn in opvang en begeleiding

Het jeugd- en jongerenwerk is een belangrijke voorziening voor de jeugdigen (zowel recreatief als preventief). Daarnaast is jeugd- en jongerenwerk een belangrijke partner in de verbinding met jeugdhulp en met veiligheid. Door een doorlopende lijn van aanbod te organiseren in de opvang en begeleiding van kinderen en jeugdigen, ontstaat grip op de doelgroep. Doel hiervan is ook het opbouwen van een basis voor het voorliggend veld van jeugd.

Systeemproblemen in de zorg

Er zijn een aantal risico's rondom het zorglandschap in Zuid-Limburg. De situatie bij XONAR blijft fragiel. De ontwikkelingen die XONAR laat zien in het operationeel herstel zijn positief. Wij zien dit echter nog niet terug in de cijfers. De financiële situatie van XONAR blijft daardoor zeer kwetsbaar. Naast XONAR zijn er ook financiële problemen bij andere zorgaanbieders: De Mutsaersstichting (trede 4), Pactum (trede 3) en Via jeugd (trede 3).

KENGETALLEN

	Bron	2018	2019	2020	2021	2022***	2023***
Uitkeringsgerechtigden per trede participatieladder*	Kompas	134	141	145	130	109	
- Trede 1: Geïsoleerd	Kompas	1,1%	0,7%	2,8%	0%	n.b.	
- Trede 2: Sociale contacten buiten de deur	Kompas	31,4%	34,8%	37,2%	35,4%	n.b.	
- Trede 3: Deelname georganiseerde activiteiten	Kompas	25,8%	26,2%	21,4%	21,5%	n.b.	
- Trede 4: Onbetaald werk	Kompas	29,4%	24,1%	20%	18,5%	n.b.	
- Trede 5: Betaald werk met ondersteuning	Kompas	10,4%	5,0%	8,3%	7,7%	n.b.	
Niet ingedeeld**	Kompas	n.v.t.	n.v.t.	10,3%	16,9%	n.b.	
Wet Sociale Werkvoorziening (Wsw)							
- Taakstelling/gerealiseerde arbeidsplaatsen	WOZL	100,52	97,29	85,82	80,83	n.b.	
Hulpvragen Wmo							
- binnengekomen bij de gemeente	Zorg-Ned/Gemeente	402	486	543	580	547	565
- binnengekomen bij d'r Durpswinkel	Impuls	416	593	356	233	526	588
Maatschappelijk Werk							
- uren maatschappelijk werk	Impuls	1.937	2.017	2.217	3.278	3.806	2.000
Ouderenwerk							
- uren ouderenwerk	Impuls	916	771	920	633	379	916

* Trede participatieladder:

- Trede 1 Geïsoleerd: Heeft niet of nauwelijks contact met anderen dan huisgenoten.
- Trede 2 Sociale contacten buiten de deur: Heeft minimaal één keer per week fysiek contact met mensen die geen huisgenoten zijn.
- Trede 3 Deelname aan georganiseerde activiteiten: Neemt deel aan activiteiten in georganiseerd verband zoals verenigingen of opleiding.
- Trede 4 Onbetaald werk: Doet onbetaald werk.
- Trede 5 Betaald werk met ondersteuning: Heeft een arbeidscontract met een werkgever of is zzp'er en ontvangt daarbij ondersteuning.

** Uitkeringsgerechtigden waarvan nog niet is bepaald in welke trede hij/zij wordt opgenomen.

*** ISD Kompas werkt sinds 2022 niet meer met de participatieladder, derhalve worden deze kengetallen dan ook niet meer geregistreerd. Vanaf 2023 wordt een indeling gemaakt naar arbeidsfitheid. Deze kengetallen kunnen niet eerder dan bij het opstellen van de jaarstukken 2024 worden verwerkt in een nieuwe tabel. Op dit moment is het bij Kompas systeemtechnisch niet mogelijk om de betreffende gegevens uit het systeem te halen en hier een tabel met vergelijkingsmateriaal van andere jaren mee te bouwen.

Wat mag het kosten?

BATEN EN LASTEN

	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten excl. kvst. & kapitaalst.	14.383.738	12.510.710	12.732.250	12.679.290	12.458.520	12.476.990
Baten	3.465.824	2.367.350	2.451.670	2.561.700	2.702.920	2.860.480
Saldo excl. kvst. & kap. lst.	-10.917.913	-10.143.360	-10.280.580	-10.117.590	-9.755.600	-9.616.510
Lasten kostenverdeelstaat	637.654	738.604	844.731	844.731	844.731	844.731
Kapitaallasten	35.915	35.349	91.545	88.633	72.536	72.052
Saldo van baten en lasten	-11.591.483	-10.917.313	-11.216.856	-11.050.955	-10.672.868	-10.533.294
Toevoegingen	67.000	0	0	0	0	0
Onttrekkingen	134.346	0	0	0	0	0
Gerealiseerd / geraamd resultaat	-11.524.137	-10.917.313	-11.216.856	-11.050.955	-10.672.868	-10.533.294

In onderstaande tabel is het saldo van baten en lasten op productniveau weergegeven:

	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Saldo van baten en lasten:						
6.1 samenkracht en burgerparticipatie						
jeugdzorg / algemene voorzieningen	-155.090	-171.572	-259.207	-261.047	-262.917	-264.817
WMO / algemene voorzieningen	-777.203	-752.093	-763.167	-768.907	-773.847	-778.847
kinderopvang	-8.453	-13.028	-31.710	-29.796	-28.494	-27.226
jeugd- & jongerenwerk	0	0	0	0	0	0
subsidies jeugd	-16.771	-18.660	-18.814	-18.814	-18.814	-18.814
vluchtelingen	657.915	-18.862	-19.402	-19.402	-19.402	-19.402
mfc Op de Boor	-90.258	-24.423	-87.580	-79.637	-63.750	-63.434
6.21 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen WMO						
WMO / toegang en eerstelijnsvoorzieningen	-7.085	-9.000	-9.000	-9.000	-9.000	-9.000
6.22 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd						
Jeugdhulp / toegang en eerstelijnsvoorzieningen	-285.357	-441.751	-406.886	-408.176	-409.486	-410.816
6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal						
Integraal / toegang en eerstelijnsvoorzieningen	-269.401	-32.000	-32.000	-32.000	-32.000	-32.000
6.3 inkomensregelingen						
inkomen	-311.399	-477.970	-251.915	-261.915	-271.915	-281.915
sociale zorg	-1.377.251	-805.011	-899.382	-909.382	-919.382	-929.382
6.4 WSW en beschut werk						
beschut werk	-2.346.139	-2.191.905	-2.061.962	-1.912.392	-1.485.082	-1.175.972
6.5 arbeidsparticipatie						
arbeidsparticipatie	-208.974	-355.170	-416.915	-426.915	-436.915	-446.915
6.60 hulpmiddelen en diensten WMO						
WMO / maatwerkvrz.materieel, woon- en vervoersdiensten	-331.993	-263.230	-337.150	-302.580	-308.380	-314.280
6.91 Coördinatie en beleid WMO						
WMO / Beleid en administratie (alle vrz.)	-138.255	-127.206	-133.132	-133.132	-133.132	-133.132
6.711 Huishoudelijke hulp WMO						
WMO / Huishoudelijke hulp	-1.082.544	-1.000.000	-1.165.000	-1.165.000	-1.165.000	-1.165.000
6.712 Begeleiding WMO						
WMO / Begeleiding	-527.883	-480.000	-480.000	-480.000	-480.000	-480.000
6.714 Overige maatwerkarrangementen WMO						
WMO / Overige maatwerkarrangementen	-4.477	-4.125	-1.861	-1.838	-1.834	-1.831
6.791 PGB WMO						
WMO / PGB	-129.367	-110.000	-110.000	-110.000	-110.000	-110.000
6.792 PGB Jeugd						
Jeugd / PGB	-31.086	-45.000	-45.000	-45.000	-45.000	-45.000
6.751 Jeugdhulp ambulant lokaal						
Jeugdhulp ambulant / inkoop lokaal	-89.475	-63.450	-52.000	-52.000	-52.000	-52.000
6.752 Jeugdhulp ambulant regionaal						
Jeugdhulp ambulant / inkoop regionaal	-2.137.159	-2.060.550	-1.965.000	-1.675.000	-1.675.000	-1.675.000
6.762 Jeugdhulp met verblijf regionaal						
Jeugdhulp met verblijf / inkoop regionaal	-1.573.457	-1.048.070	-1.255.000	-1.530.000	-1.530.000	-1.530.000
6.821 Jeugdbescherming						
Jeugdbescherming	-133.300	-169.838	-139.098	-139.098	-139.098	-139.098
6.822 Jeugdreclassering						
Jeugdreclassering	-389	-10.910	-10.580	-10.580	-10.580	-10.580
6.92 Coördinatie en beleid Jeugd						
Uitvoeringskosten Maastricht	-81.104	-67.000	-77.000	-77.000	-77.000	-77.000
Beleid en administratie Jeugd (alle vrz.)	-121.829	-135.655	-177.771	-177.771	-177.771	-177.771
6.811 Beschermd wonen (WMO)						
WMO / Beschermd wonen	-12.365	-9.824	-10.325	-14.574	-37.070	-164.063
6.812 Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)						
WMO / Maatschappelijke- en vrouwenopvang	-1.333	-11.010	0	0	0	0
Gerealiseerd / geraamd resultaat	-11.591.483	-10.917.313	-11.216.856	-11.050.955	-10.672.868	-10.533.294

MUTATIES IN RESERVES

Geen.

INVESTERINGEN

Geen.

TOELICHTING

De voornaamste mutaties ten opzichte van de begroting 2024 (na wijziging) zijn de volgende:

- Aanpassing kosten jeugdzorg*	-71.000
- Opvoeren rijksbudget inburgeringsgelden conform geraamde besteding door ISD Kompas	80.000
- Aanpassing gemeentelijke bijdrage o.b.v. begroting 2025 WOZL/WSP Parkstad*	80.510
- Deels reserveren van de toename van de integratie-uitkering participatie in de meicirculaire ten behoeve van een mogelijk hogere bijdrage aan WOZL/WSP Parkstad*	-15.000
- Onder andere via de berap voorjaar is vanaf 2025 het budget WMO huishoudelijke hulp verruimd*	-165.000
- Via de berap voorjaar is het budget hulpmiddelen vanaf 2025 verruimd in verband met de verwachte effecten van de aanbesteding hulpmiddelen	-75.000
- Geraamde huur restaurantgedeelte Op de Boor	18.000
Totaal	-147.490

*zat ook al (deels) in jaarschijf 2025 van de meerjarenraming 2024-2027

Verschillen ten opzichte van de begroting 2024 van kapitaallasten en de loonkostenverdeelstaat worden hier niet verder toegelicht. Deze verschillen zijn met name het gevolg van wijzigingen in de renteomslag en de afdelingsplannen (grondslag loonkostenverdeling).

Wat zijn de risico's?

De volgende financiële risico's kunnen worden benoemd:

- Sociaal domein: zorgplicht en openeinderegelingen
- (Financiële) problemen bij jeugdzorginstellingen
- Lagere rijksbijdrage gebundelde uitkering door daling aantal cliënten (Kompas)
- Ontwikkeling wsw-populatie (WOZL/WSP Parkstad)

Voor een nadere toelichting van de risico's zie de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Programma

7. Volksgezondheid en milieu

Onder dit programma vallen de volgende taakvelden:
Volksgezondheid, riolering, afval, milieubeheer en begraaftplaatsen.

Strategische visie

De beleidsvelden in dit programma hebben met name een relatie met de volgende speerpunten:

Blijven wonen (met benodigde basisvoorzieningen)

- Leefbaarheid en veiligheid worden gewaarborgd;
- De kernen zijn aanvullend aan elkaar voor wat betreft de basisvoorzieningen: niet elke voorziening is in elke kern aanwezig;
- Basisvoorzieningen zijn beschikbaar, fysiek of op een andere wijze: de gemeente faciliteert dit;
- De basisvoorzieningen zijn van een goede kwaliteit;
- De ruimtelijke omgeving krijgt een sterke kwaliteitsimpuls en behoudt het groene karakter.

Participatie (burgers, ondernemers en maatschappelijke organisaties)

- Invzetten op samenwerking met maatschappelijke actoren;
- Kracht van de maatschappij benutten;
- Vraag en aanbod van burgers met elkaar verbinden;
- Trots zijn op wat 'we' doen: laten zien welke kracht onze burgers hebben;
- Invzetten op samenredzaamheid en leefbaarheid.

College-agenda

Zoals aangegeven in programma 0 zijn de prioriteiten en activiteiten per begrotingsprogramma beschreven onder de paragraaf 'Wat doen we daarvoor?'

Wat willen we bereiken?

HOOFDAMBITIE

De verdere vertaling van het genoemde speerpunt naar dit programma wordt tot uitdrukking gebracht in de volgende hoofdambities:

1. Het blijven garanderen van de milieukwaliteit voor onderdelen als bodem, geluid, gezondheid en veiligheid; het voldoen aan de (wettelijke) milieukwaliteiten en dat voor de toekomst zo houden; het behalen van de wettelijke eisen op het gebied van lucht, geluid, water, bodem, afval, veiligheid en risico's.
2. Aansluitend op de basismilieukwaliteit voortdurend zoeken naar kansen om de leefkwaliteit, en op de langere termijn de duurzaamheid, te verbeteren: het verhogen van de milieukwaliteit draagt bij aan een aantrekkelijke woon-, werk- en recreatieve omgeving; per gebied wordt gestreefd naar verschillende milieu- en leefkwaliteitskenmerken, passend bij de kenmerken en mogelijkheden van de gebieden.
3. Bewust maken van de eigen verantwoordelijkheid van burgers door in te zetten op preventie (inclusief communicatie) over o.a. gezondheid, veilig wonen en ouder worden.

BELEIDSINDICATOREN

Aan de hand van de volgende verplichte beleidsindicatoren worden de maatschappelijke effecten toegelicht die met dit programma worden beoogd:

Indicator	Eenheid	Bron	Realisatie 2018	Realisatie 2019	Realisatie 2020	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Realisatie 2023	
								SPV	NL
Omvang huishoudelijk restafval	Kg. per inwoner	CBS	112,1	114,7	121,7*	121,5	113,4	115,0	n.b.**
Her-nieuwbare elektriciteit	%	RWS	11,9	13,8	19,6	22,0	30,5	n.b.	n.b.

* De omvang van het huishoudelijk restafval is in 2020 hoger vanwege het thuiswerken en sluiting van de horeca i.v.m. de Covid-19 pandemie.

**De Nederlandse cijfers over 2023 zijn nog niet bekend omdat het CBS deze nog moet binnenkrijgen van de gemeenten. De landelijke cijfers met betrekking tot de omvang van huishoudelijk afval over 2023 worden in september 2024 bekend gemaakt.

Om de realisatie van de hoofdambities van dit programma te kunnen meten, zijn deze vertaald naar de volgende indicator:

Indicator	Bron	Streef-waarde	Realisatie 2015	Realisatie 2017	Realisatie 2019	Realisatie 2021	Realisatie 2023	Beste van Parkstad
Milieu-overlast *	Burger-ondz. Parkstad Limburg (***)	Uitvraag maakt geen onderdeel uit van het Burger-ondz.'23	1,5	2,7	2,6	2,7	Uitvraag maakt geen onderdeel uit van het Burger-ondz.'23	Uitvraag maakt geen onderdeel uit van het Burger-ondz.'23
Negatieve gezondheidsbeleving	Burger-ondz. Parkstad Limburg (***)	Uitvraag gebeurt niet meer via Burgerondz. m.i.v. 2020	18%	20%	14%	n.b.**	n.b.**	Uitvraag gebeurt niet meer via Burgerondz. m.i.v. 2020
Energiebesparing woningen:								
- gas	Klimaat-monitor RWS	n.v.t.	n.b.	n.b.	14,3%	n.b.	n.b.****	n.v.t.
- elektriciteit	Klimaat-monitor RWS	n.v.t.	n.b.	n.b.	12%	n.b.	n.b.****	n.v.t.
Energie-opwekking (hernieuwbare energie)	RWS	n.v.t.	n.b.	n.b.	6,9%	8,9%	n.b.****	n.v.t.

* De score wordt weergegeven op een schaal van 0 (= komt niet voor) tot 10 (= komt heel vaak voor)

** Percentage dat de eigen gezondheidsbeleving als matig of slecht waardeert. Indicator wordt niet meer uitgevraagd via het Burgeronderzoek

***Burgeronderzoek Parkstad Limburg wordt tweejaarlijks uitgevoerd, derhalve wordt bovenstaand niet de realisatie van elk jaar weergegeven.

****Ten behoeve van de indicatoren energiebesparing en energieopwekking zijn geen recentere data beschikbaar dan de laatstbenoemde indicatoren in bovengenoemde tabel.

KADERSTELLEDE BELEIDSNOTA'S

Het beleid in Simpelveld met betrekking tot dit programma is in de basis onder meer vastgelegd in de volgende documenten:

1. Strategische visie 2013-2023 gemeente Simpelveld (2013);
2. College-agenda 2022-2026 (2022);
3. Gemeentelijk Watertakenplan 2020-2024 (2019);
4. Basisrioleringsplan Zuiveringskring Wijlré (2018);
5. Grondstoffenplan 2022-2026 (2022);
6. Uitvoerings- en Handhavingsbeleid en uitvoeringsprogramma voor de VTH-taken in de fysieke omgeving (2023);
7. Regionaal gezondheidsbeleid "Zuid blinkt uit" (2019);
8. Beleidsnotitie "Samen Actief Sport- en beweegbeleid 2018-2021 Gemeente Simpelveld" (2018).
9. Parkstad Limburg Energietransitie PALET (2015);
10. Transitievisie Warmte 1.0 (2021);
11. Transitievisie Warmte 2.0 (2023);
12. Beleidsregel "Regionaal afwegingskader Grootschalige Duurzame Energieopwekking" (2019);
13. Uitvoeringsprogramma Parkstad Circulair (2024).

Wat doen we daarvoor?

Prioriteiten	Activiteiten
Gezondheid	- Uitvoering regionaal gezondheidsbeleid 'Zuid Limburg springt eruit' (Trendbreuk) - Gezond & Actief Leven Akkoord (GALA) - Integraal Zorgakkoord (IZA)
Klimaat/ wateropgaven	- Uitvoering Rijksprogramma DHZ - Uitvoering Rijksprogramma DPRA - Thematiek wateroverlast/ Water in Balans - Thematiek wateroverlast/ WRL - Limburgs Programma Landelijk Gebied (LPLG)
Duurzaamheid	- Parkstad Limburg Energie Transitie (PALET) - Regionale Energie Strategie (RES) - Transitievisie warmte 2.0 - Isolatie- en verduurzamingsprogramma (IVP) - Isolatieproject Parkstad - Soortenmanagementplan - Energiearmoede - Grootschalige energieopwekking - Energie coöperatie - Zon op Dak - Kennisprogramma Parkstad Circulair - Uitvoeringsprogramma Parkstad Circulair - Urban Mining

Gezondheid

Uitvoering regionaal gezondheidsbeleid 'Zuid-Limburg springt eruit' (Trendbreuk/ Gezond & Actief Leven Akkoord (GALA)/Integraal Zorgakkoord (IZA)

Het Rijk heeft eind 2022 landelijk beleid vastgesteld ten aanzien van algehele gezondheidsbevordering voor iedereen in ons land (met een focus op preventie en een sterke sociale basis). Vanzelfsprekend is dit ook gestuurd vanuit de noodzaak om de toenemende zorgvraag, de oplopende wachtlijsten en de hoge werkdruk aan te pakken. Hiervoor zijn 2 belangrijke akkoorden gesloten, te weten het Integraal Zorgakkoord (IZA) en het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). De looptijd bedraagt 4 jaar (2023 t/m 2026).

In Zuid-Limburgs verband (16 gemeenten) trekken we gezamenlijk op om vorenstaande doelen te realiseren.

GALA en IZA gaan uit van een stevige, brede samenwerking tussen zorg-, preventie- en sociale partijen in een regio. Door deze expertises samen te brengen, creëren we kansen voor meer gezondheid voor iedereen. Dankzij de Trendbreuk-aanpak ligt er in Zuid-Limburg een solide basis voor die samenwerking. De gemeenten hebben de inhoudelijke coördinatie en inhoudelijke regie van Trendbreuk, GALA en IZA bij de GGD belegd. Uiteraard blijven er daarnaast ook voldoende GALA-middelen over om lokaal uitvoering te geven aan de inhoudelijke GALA thema's zoals valpreventie, de sociale basis en welzijn op recept.

Klimaat-/ wateropgaven

Uitvoering Rijksprogramma DHZ

Deltaprogramma Hoge Zandgronden (DHZ) besteedt aandacht aan de specifieke opgaven van de hoge zandgronden, met name aan de kwaliteit van zoetwater. Voor dit gebied is een voorkeursstrategie opgesteld. De kern van de voorkeursstrategie is actief grondwaterbeheer, met als doel het aanwezige water in het gebied beter vast te houden. Via dit Programma heeft gemeente Simpelveld in 2016 subsidie aangevraagd en zijn met behulp van deze subsidie een aantal projecten zoals Dorpshart Bocholts (IDOP), afkoppelen Pastoriestraat/Panneslagerstraat, afkoppelen Hennebergerstraat en afkoppelen omgeving Hulsveld uitgevoerd. De buffers in de Bongerd zijn nog niet gerealiseerd. De realisatie van de regenwaterbuffer bij de Bongerd blijft een hoge prioriteit behouden voor ons watersysteem. Die realisatie is nu voorzien in 2026. Provincie Limburg heeft aangegeven dat de uiterste datum van realisatie eind 2024 is en de beschikbare subsidie voor buffer de Bongerd dan niet meer toegekend kan worden. Wij hebben bij de Provincie een wijzigingsverzoek ingediend, waarbij wij gevraagd hebben om als compensatie de subsidie van de Buffer de Bongerd toe te passen voor de aanleg van 3 andere buffers die wel eind 2024 gereed zijn. De Provincie heeft hiermee ingestemd en de buffers zijn eind 2024 gerealiseerd. In 2025 zullen wij de Provincie mededelen dat wij de maatregelen voor dit subsidietraject hebben uitgevoerd en hun verzoeken om het subsidietraject af te sluiten.

Uitvoering Rijksprogramma DPRA

Het Delta Plan Ruimtelijke Adaptatie (DPRA) is een programma van Nederlandse overheden om wateroverlast, hittestress, droogte en de gevolgen van overstromingen te beperken. Er zijn in Nederland 45 werkregio's waarin gemeenten, waterschappen en andere partijen samenwerken aan klimaatadaptatie. De samenwerking moet eraan bijdragen dat Nederland in 2050 klimaatbestendig en water robuust is ingericht.

De gemeente Simpelveld is onderdeel van de werkregio: waterketen regio Parkstad.

Middels deze werkregio wordt vormgegeven aan de 7 ambities van het programma:

- Kwetsbaarheid in beeld brengen
- Risicodialoog voeren en strategie opstellen
- Uitvoeringsagenda opstellen
- Mee koppelkansen benutten
- Stimuleren en faciliteren
- Reguleren en borgen
- Handelen bij calamiteiten

Middels het programma en de werkregio kan men subsidie aanvragen. De gemeente Simpelveld heeft in 2023 voor het realiseren van een buffer bij Hoogenbergvoetpad/ Rode Put subsidie aangevraagd. Bij validatie van deze subsidieaanvraag zal de buffer eind 2025 gerealiseerd moeten zijn.

Thematiek wateroverlast/ Water in Balans

Samen met het Waterschap hebben wij in 2024 een intentieovereenkomst getekend over de aanpak van de wateroverlast in Bochtoltz en Simpelveld. Het Waterschap heeft middels het programma: Water in Balans, het afgelopen jaar inwonersavonden georganiseerd om bij bewoners informatie op te halen over wateroverlast. Daarnaast zijn er werkoverleggen geweest met belanghebbenden (agrariërs, natuurverenigingen, Provincie, Rijk, etc). Met behulp van deze informatie zijn voor Bochtoltz en Simpelveld kaarten gemaakt waarop de knelpunten en oorzaken van deze knelpunten worden aangeduid. De kaarten zijn in 2023 en 2024 gepresenteerd aan bewoners en belanghebbenden om aansluitend te zoeken naar de juiste maatregelen en de juiste prioritering van deze knelpunten. Eind 2024 heeft de werkgroep Water in balans een voorkeurvariant gemaakt en aan de bewoners van de gemeente Simpelveld gepresenteerd. Deze voorkeursvariant is uitgeschreven naar een ontwerpnotitie en eind 2024 voorgelegd aan het bestuur van het Waterschap/ Gemeente om een besluit te nemen om het traject voort te zetten om de maatregelen uit te werken en uit te voeren. Indien bestuurlijke besluitvorming in 2024 is afgerond kan in 2025 gestart worden met het werven van de benodigde percelen en het verder uitwerken van de maatregelen.

Thematiek wateroverlast/ WRL

Na de extreme neerslag in de zomer van 2021 is het programma Waterveiligheid en Ruimte Limburg (WRL) opgestart. De gezamenlijke overheden in Limburg hebben daarmee onderschreven dat alleen door samenwerking en het bundelen van bevoegdheden en uitvoeringskracht de waterveiligheid van de regionale wateren (de zijbeken van de Maas) te verbeteren valt. De ambitie van het programma WRL is om de Limburgse samenleving beter voor te bereiden en te beschermen tegen extreme neerslag als gevolg van klimaatverandering. Centraal in de aanpak staat het concept van meerlaagse veiligheid, vanuit de lagen: preventie, gevolgbeperking en klimaatbewustzijn.

In het programma WRL zijn deze drie lagen (pijlers) benoemd waarlangs de waterveiligheid van de zijrivieren van de Maas verbeterd kan worden:

1. Vergroten van de fysieke robuustheid watersysteem en daarmee het verlagen van de waterstand op de plekken waar overlast is geweest of kan ontstaan en/of het beter beschermen van deze locaties tegen hoge waterstanden.
2. Verankeren van water en bodem sturend als principe in de ruimtelijke ordening, om overlast in de toekomst te voorkomen.
3. Vergroten van weerbaarheid van inwoners, om de gevolgen van hoge waterstand te beperken.

De gemeente Simpelveld is aangesloten bij de gezamenlijke aanpak van het afstromingsgebied de Geul. Om te komen tot een samenhangend maatregelenpakket voor het stroomgebied van de Geul is een verkenning gestart. Hierbij wordt gekeken naar een totaalpakket voor het hele stroomgebied, van bron tot monding. In 2025 zal wordt verder onderzoek verricht naar de afstroming van het regenwater en uiteindelijk tot gepaste maatregelen.

De kansenbrigade is een onderdeel van het programma WRL dat kan zorgen voor een bijdrage voor losstaande maatregelen, die op de korte termijn tot realisatie gebracht kunnen worden. Alle gemeenten van het afstromingsgebied de Geul kunnen in 2025 projecten indienen die op de korte termijn losstaand kunnen worden uitgevoerd, en een positief effect hebben op de wateropgave. Gemeente Simpelveld is voornemens om de maatregelen in Bocholtzerheide en de buffer Bulkemsbroek aan te dragen.

Limburgs Programma Landelijk Gebied (LPLG)

De Provincie Limburg heeft in het programma 'Limburgs Programma Landelijk Gebied' (LPLG) omschreven hoe zij de doelen voor natuur, stikstof, water en klimaat gaat halen en welke maatregelen daarvoor nodig zijn. Het behalen van deze doelen is nodig om de balans met klimaat en het natuurlijke systeem te herstellen. Om de provinciale propositie op gebiedsniveau te onderbouwen zijn vanuit Parkstad drie pilotgebieden aangedragen, waaronder het project de Eyserbeek. Op dit moment is het nog onduidelijk of en wanneer de financiële rijksmiddelen beschikbaar komen die nodig zijn voor de uitvoering van het project Eyserbeek en de transitie van het landelijk gebied. Ontwikkelingen rondom het LPLG worden op de voet gevolgd en zodra er meer zicht is op ondersteuning zal dit worden opgepakt.

Duurzaamheid

Parkstad Limburg Energie Transitie (PALET)

De zeven Parkstad-gemeenten hebben de ambitie vastgesteld om in 2040 energieneutraal te zijn. Om uitvoering te geven aan deze ambitie trekken we gezamenlijk in de regio op om regionaal capaciteit te organiseren voor deze energietransitie. De focuspunten van regionale samenwerking zijn energiebesparing, duurzame opwek en netgebruik.

De regionale uitvoeringskracht is vanaf 2024 versterkt door structurele capaciteitsuitbreiding bij de WoonWijzerWinkel Limburg. Tevens is er een kwartiermaker Publiek-Coöperatief Energiebedrijf begonnen die met een kernteam aan specialisten de haalbaarheid van een Energiebedrijf in kaart moet brengen. Voor de regionale uitvoeringskracht worden Rijksgelden ingezet. PALET is daarmee budgettair neutraal.

Regionale Energie Strategie (RES)

Doel is om te komen tot energieprojecten die bijdragen aan het RES-bod van gemeente Simpelveld. Hiervoor gebruiken we onderstaande activiteiten;

Transitievisie Warmte 2.0

In de transitievisie warmte 2.0 is vastgesteld om middels een tweesporenbeleid een reductie van 20% aardgasverbruik in 2030 te realiseren, ten opzichte van 2019. Om dit te bewerkstelligen wordt ook in 2025 ingezet op de uitvoering van gemeentebrede activiteiten, zoals de duurzaamheidslening, het isolatie- en verduurzamingsprogramma en het beter in positie brengen van ons energieloket de WoonWijzerWinkel Limburg.

Daarnaast wordt vanuit de doelgroepenaanpak een start gemaakt met het opstellen van uitvoeringsplannen voor een viertal clusters (1) gemeentelijk vastgoed (2) samenwerking wooncorporatie (3) mensen met energiearmoede en (4) pioniers.

Isolatie- en verduurzamingsprogramma (IVP)

Het regionale Isolatie en Verduurzamingsprogramma (IVP) is gericht op het verbeteren van het isolatieniveau en verduurzamen van woningen en gebouwen. Het programma is er ook op gericht dat woning- en gebouweigenaren worden ondersteund bij het realiseren van de besparingsopgave en de transitie naar een aardgasvrije gemeente.

Isolatieproject Parkstad

De focus van de eerste fase van het IVP blijft ook in 2025 het isoleren van slecht geïsoleerde koopwoningen met een lage WOZ-waarde. Onder regionaal projectleiderschap is het plan voor het isoleren van woningen die voldoen aan voorgenoemde voorwaarden verder uitgewerkt. In 2024 is de gemeente Simpelveld gestart met een pilot van het Isolatieproject Parkstad, waarna in 2025 gefaseerd een gemeentebrede uitrol plaatsvindt. De woningeigenaren worden via ons energieloket de WoonWijzerWinkel Limburg een volledig ontzorgingstraject aangeboden, waaronder een kosteloos energieadvies en een subsidie voor de uitvoering van isolatiemaatregelen. Voor de dekking wordt gebruik gemaakt van de SpUk Lokale Aanpak Isolatie (LAI). Met de tot nu toe beschikte middelen (eerste tranche) is het doel 227 woningen te isoleren.

Tevens worden restanten van de gelden voor de energiearmoede ingezet om deze doelgroep extra te kunnen ondersteunen. De eerste fase wordt dus gedekt met Rijksmiddelen en is daarmee budgettair neutraal.

Soortenmanagementplan

Bij (na)isolatie van (spouw)muur en daken speelt de Wet natuurbescherming (Wnb) een rol. Binnen de Wnb geldt een verbod op het hinderen, verstoren en doden van beschermde dieren. Bij het verduurzamen van woningen moet dus rekening gehouden worden met beschermde diersoorten. Om te voorkomen dat woning-eigenaren zelf dure ecologische onderzoeken moeten laten uitvoeren is het mogelijk om op gemeenteniveau een soortenmanagementplan (SMP) op te laten stellen. Met dat SMP wordt een gebiedsgerichte ontheffing aangevraagd voor vrijwel alle ingrepen gedurende de komende tien jaar. Een gemeentelijk SMP is het meest wenselijke instrument om de verduurzamingsplannen doorgang te laten vinden zonder de wet te overtreden en de soorten te beschermen. Om met het IVP ook (spouw)muur en dakisolatie te kunnen aanbieden is het noodzakelijk om zo snel mogelijk een SMP te laten opstellen.

De totale kosten van een SMP voor de gemeente Simpelveld zijn geraamd op €300.000 (grove inschatting, geraamd in 2025 en 2026). De benodigde bijdrage vanuit de gemeentelijke begroting voor het laten opstellen van een SMP is circa €150.000 (grove inschatting, geraamd in 2025 en 2026). Het resterende deel zal worden gedekt met de SpUk versnelling natuurinclusief isoleren (maximaal €94.486) en met restanten CDOKE middelen 2023 (Capaciteit Decentrale Overheden voor Klimaat- en Energiebeleid).

Daarnaast wordt de samenwerking met wooncorporaties gezocht voor een win-win situatie, waarbij zowel gemeentelijke kosten alsook de kosten van wooncorporaties voor ecologische onderzoeken zal dalen.

Energiearmoede

Voorgaande jaren hebben inwoners met energiearmoede de mogelijkheid gehad om via de Parkstad Energieknip gebruik te maken van een voucher van € 250 voor kleine energiebesparende maatregelen en een kosteloos bezoek van een energicoach. Het project Parkstad Energieknip is afgerond. De restanten van de energiearmoede gelden worden ingezet om koopwoningeigenaren met energiearmoede te ondersteunen met structurele energiebesparende maatregelen. Dit is geïntegreerd in het Isolatieproject Parkstad.

Grootschalige energieopwekking

Samen met regionale partners realiseren we grootschalige opwekking van duurzame energie, waarbij we inzetten op een evenredige verdeling van 'lusten en lasten' en waarbij de lusten voor het merendeel toekomen aan de directe omgeving.

Onderdeel hiervan is het oprichten van een gemeenschappelijk energiebedrijf in Parkstad. Hiermee willen de gemeenten en energiecoöperaties binnen Parkstad de opwekking van duurzame energie mogelijk maken en beschikbaar stellen aan de inwoners.

Energiecoöperatie

Daarnaast ondersteunen en financieren we de oprichting van een energiecoöperatie binnen onze gemeente, waarbij burgers actief kunnen participeren in de energietransitie. Dit traject is in samenwerking met REScoop Limburg opgestart. De gemeente faciliteert het proces en ondersteunt de energiecoöperatie gedurende 3 jaar. Daarna is het de bedoeling dat de energiecoöperatie volledig zelfstandig opereert. Momenteel is er een oprichtingsbestuur gevormd die bezig is om de statuten, verzekeringen, bankzaken en overige benodigde zaken in orde te maken om een officiële entiteit te vormen.

Zon op Dak

Gezien de aangescherpte voorkeursvolgorde van zonne-energie dient er eerst te worden gekeken naar de mogelijkheid om zonnepanelen te plaatsen op gevels en daken van gebouwen. Om dit te stimuleren worden in Parkstadverband stimuleringsaanpakken voor Zon op Dak opgesteld, te beginnen voor de doelgroepen: woningbouwcoöperaties, VvE's en bedrijven (voornamelijk MKB, waaronder ook agrariërs).

Kennisprogramma Parkstad Circulair

Dit trachten we onder andere te doen door het kennisniveau over circulariteit van beleidsmedewerkers te verhogen met behulp van het "Kennisprogramma Parkstad Circulair". De eerste kennissessies en masterclasses hebben inmiddels plaatsgevonden. Tijdens deze sessies zijn aan de hand van externe sprekers met inspirerende voorbeelden, quick-wins en verschillende casussen handvaten meegegeven om circulariteit binnen ieders eigen werkzaamheden toe te passen.

Uitvoeringsprogramma Parkstad Circulair

Het Uitvoeringsprogramma Parkstad Circulair vertaalt de visie en ambitie van de Position Paper Parkstad Circulair in concrete acties om de regio circulair te maken. Het programma biedt een actieplan met doelstellingen, tijdslijnen en verantwoordelijkheden voor initiatieven zoals circulair ondernemerschap, afvalbeheer en duurzame bouw. Het programma is het resultaat van samenwerking tussen lokale overheden en stakeholders, met als doel Parkstad Limburg te positioneren als koploper in circulariteit.

Het "Uitvoeringsprogramma Parkstad Circulair" richt zich op een viertal bouwstenen:

- Het buitengebied/agrariërs.
- De voedselketen.
- De bouwketen.
- De fysieke leefomgeving.

Aan elke bouwsteen zijn acties gekoppeld die de komende jaren worden opgepakt en tot uitvoering worden gebracht.

Urban Mining

Daarnaast is het onderzoek naar de Urban Mine Parkstad afgerond, dat inzicht geeft in de hergebruikmogelijkheden van materialen uit bestaande gebouwen in Parkstad.

Middels de Urban Mining Scan is de huidige marktsituatie met betrekking tot vraag en aanbod van bouw materiaal uit sloop en renovatie in kaart gebracht. Deze informatie wordt verder meegenomen in het Uitvoeringsprogramma Parkstad Circulair.

KENGETALLEN

	Bron	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Lengte vrijvervalriool (in km.)	vGRP/ Watertaken- plan	65,8	65,8	65,8	68,7	70,5	70,7
Lengte persriolen (in km.)	vGRP/ Watertaken- plan	5,6	5,6	5,6	6,2	6,3	6,2
Aantal straatkolken; - Machinale kolken - Handmatige kolken - Zandvangers - Lijngoten	Rd4	± 2.400	± 2.400	2.693 [2.319 220 98 56	2.926 [2.533 236 100 57	2.926 [2.533 236 100 57	2.926 [2.533 236 100 57
Afval (in tonnen)							
- totaal grof en huishoudelijk restafval:	Rd4	1.277	1.305	1.367	1.373	1.273	1.298
- huishoudelijk restafval halen aan huis	Rd4	1.115	1.062	1.095	1.070	998	1.004
- huishoudelijk restafval milieupark	Rd4	69	144	190	204	184	192
- grof huishoudelijk restafval halen aan huis	Rd4	18	18	13	8	11	14
- grof huishoudelijk restafval milieupark	Rd4	168	92	78	91	80	88
- gft	Rd4	1.485	1.703	1.772	1.733	1.564	1.721
- oud papier en karton halen aan huis	Rd4	640	580	553	598	527	476
- verpakkingsglas via ondergrondse	Rd4	254	262	290	280	255	246
- PMD halen aan huis (ongesorteerd)	Rd4	318	331	357	352	315	298
- plastic gesorteerd	Rd4	199	176	246	190		
- metaal	Rd4	32	30	50	36		
- drankkartons	Rd4	29	21	31	23		

1) Vanwege een brand in de sorteerinstallatie in Duitsland is nog niet alle in 2019 ingezamelde PMD gesorteerd.

2) Sinds begin 2022 maken de Limburgse gemeenten gebruik van het bronscheidingsmodel; de gemeenten ontvangen een vast bedrag voor het aangeleverde PMD; de diverse fracties worden niet meer gespecificeerd.

Wat mag het kosten?

BATEN EN LASTEN

	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten excl. kvst. & kapitaalst.	2.612.656	2.860.350	2.940.040	2.982.330	2.954.930	3.022.520
Baten	3.090.927	3.698.390	3.622.390	4.066.870	4.309.930	4.499.320
Saldo excl. kvst. & kap. Ist.	478.272	838.040	682.350	1.084.540	1.355.000	1.476.800
Lasten kostenverdeelstaat	272.801	440.321	448.345	448.345	448.345	448.345
Kapitaallasten	417.811	576.726	594.378	961.635	1.141.752	1.273.112
Saldo van baten en lasten	-212.340	-179.007	-360.373	-325.439	-235.097	-244.656
Toevoegingen	10.000	0	0	0	0	0
Onttrekkingen	0	0	0	0	0	0
Gerealiseerd / geraamd resultaat	-222.340	-179.007	-360.373	-325.439	-235.097	-244.656

In onderstaande tabel is het saldo van baten en lasten op productniveau weergegeven:

	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Saldo van baten en lasten:						
7.1 volksgezondheid						
GGD-gezondheidsbeleid	-81.156	-205.524	-223.701	-228.951	-234.031	-239.331
mantelzorg & vrijwilligerswerk	-5.438	-1.089	-1.141	-1.141	-1.141	-1.141
jeugdgezondheidszorg	-359.787	-361.119	-387.013	-397.203	-406.843	-416.913
7.2 riolering						
riolering & waterbeheer	-1.166.108	-1.268.681	-1.340.425	-1.695.948	-1.881.223	-2.017.779
rioolheffing	1.437.868	1.688.970	1.790.030	2.179.300	2.363.190	2.499.170
7.3 afval						
afvalbeleid & inzameling	-987.182	-1.123.221	-1.182.196	-1.225.816	-1.326.934	-1.371.563
inzameling zwerfvuil	-14.559	-13.384	-14.170	-14.170	-14.170	-14.170
afvalstoffenheffing	1.260.475	1.429.140	1.474.770	1.551.400	1.660.940	1.714.350
7.4 milieubeheer						
milieubeheer	-253.174	-262.567	-412.636	-404.019	-330.994	-333.388
ongediertebestrijding	-8.849	-17.834	-18.446	-18.446	-18.446	-18.446
hondenpoepbeleid	-6.869	-6.739	-7.328	-7.328	-7.328	-7.328
7.5 begraafplaatsen en crematoria						
begraafplaats	21.689	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000
onderhoud begraafplaats	-45.613	-62.459	-63.618	-88.618	-63.618	-63.618
delven graven begraafplaats	-3.637	-4.500	-4.500	-4.500	-4.500	-4.500
Gerealiseerd / geraamd resultaat	-212.340	-179.007	-360.373	-325.439	-235.097	-244.656

MUTATIES IN RESERVES

Geen

INVESTERINGEN

2025

-Gemeentelijke bijdrage 'Water in balans' 2025-2028	834.710
-Afkoppelen Bocholtz 2025-2028 (KRW);	2.387.500
-2038-02 Afkoppelen omgeving Bethlehem-/Elisabethstraat;	
-2038-03 Afkoppelen Vlengendaal/Pleiweg;	
-2038-04 Afkoppelen Margriet-/Leliestraat;	
-2038-05 Afkoppelen omgeving Margriet-/Zonnebloemstraat;	
-2038-06 Afkoppelen Heiweg, Wijngracht en omgeving;	
-2038-07 Afkoppelen omgeving Overhuizer-/Paum- /Emmastraat;	
-2038-08 Afkoppelen omgeving Kerk-/Juliana-/Beatrixstraat;	
-2038-10 Afkoppelen Steenbergervoetpad;	
-2038-11 Afkoppelen omgeving Groeneboord/Persoon-/ Kommerstraat.	
-KRW/Aanpak wateroverlast Stampstraat, Stevens- en Nijswillerweg	1.002.500
-Aanpak knelpunten	200.000
-Reservering vervanging vrijverval riolen en gemalen inspectie 2024	300.000
-Totaal te ontvangen KRW-subsidie project 2038	-465.905

2026

-Afkoppelen Bocholtz 2025-2028 (KRW) (specificatie zie 2025)	2.387.500
-Aanpak riolering/wateroverlast Bocholtzerheide	1.200.000
-Reservering vervanging vrijverval riolen en gemalen inspectie 2025	300.000

2027

- Afkoppelen Bocholtz 2025-2028 (KRW)(specificatie zie 2025)	2.387.500
-Reservering vervanging vrijverval riolen en gemalen inspectie 2026	300.000

2028

-Afkoppelen Bocholtz 2025-2028 (KRW)(specificatie zie 2025)	2.387.500
-Reservering vervanging vrijverval riolen en gemalen	300.000

inspectie 2027

TOELICHTING

De voornaamste mutaties ten opzichte van de begroting 2024 (na wijziging) zijn de volgende:

- Raming gemeentelijk bijdrage aan de GGD conform de begroting 2025 van deze gemeenschappelijke regeling. E.e.a. was ook al opgenomen in de berap voorjaar 2024*	-42.900
- Raming gemeentelijk bijdrage aan de RUD conform de begroting 2025 van deze gemeenschappelijke regeling. E.e.a. was ook al opgenomen in de berap voorjaar 2024*	-54.810
- Budget voor opstellen soortenmanagementplan i.v.m. isolatie van panden*. Identiek bedrag is ook voor het jaar 2026 geraamd	-75.000
- Bijstellen budgetten riolering en waterbeheer op basis van ervaringsgegevens. E.e.a. is budgettair neutraal omdat de rioolheffing 100% kostendekkend is*	-34.500
- Hogere opbrengst rioolheffing op basis van actuele ramingen*	101.060
- Hogere opbrengst afvalstoffenheffing op basis recente ervaringscijfers m.b.t. aanbiedgedrag en kosten RD4 en actuele ramingen*	45.630
- Hoger bijdrage op basis van begroting 2025 van Rd4. E.e.a. is budgettair neutraal omdat de afvalstoffenheffing 100% kostendekkend is	-43.660
Totaal	-104.180

(*zat ook al (deels) in jaarschijf 2025 van de meerjarenraming 2024-2027)

Verschillen ten opzichte van de begroting 2024 van kapitaallasten en de loonkostenverdeelstaat worden hier niet verder toegelicht. Deze verschillen zijn met name het gevolg van wijzigingen in de renteomslag en de afdelingsplannen (grondslag loonkostenverdeling).

Wat zijn de risico's?

De volgende financiële risico's kunnen worden benoemd:

- Majeure projecten GGD
- Actuele beheerplannen
Beheerplannen geven inzicht in de benodigde financiële middelen om kapitaalgoederen te onderhouden op basis van het gewenste kwaliteitsniveau. Het beheerplan voor rioleringen is actueel.

Voor een nadere toelichting van de risico's zie de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Programma

8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing (VHROSV)

Onder dit programma vallen de volgende taakvelden:
Ruimtelijke ordening, grondexploitatie en wonen en bouwen.

Strategische visie

De beleidsvelden in dit programma hebben met name een relatie met de volgende speerpunten:

Toerisme en recreatie

- De gemeente behoort tot één van de mooiste plekjes in Zuid-Limburg;
- De gemeente ontwikkelt en profileert zich als toeristische gemeente;
- Voor de regio Parkstad is de gemeente dé uitvalsbasis (slapen in Simpelveld, dagattracties in Parkstad);
- We zetten in op het behoud van de ZLSM als uniek toeristisch element;
- We leggen een verbinding tussen de toeristische elementen en het centrum van beide kernen;
- We zetten in op het creëren van een unieke camping in Bocholtz met een verwijzing naar het Romeins verleden.

Blijven wonen (met benodigde basisvoorzieningen)

- Elke kern behoudt zijn eigen identiteit;
- Leefbaarheid en veiligheid worden gewaarborgd;
- We streven naar behoud van historische panden;
- De ruimtelijke omgeving krijgt een sterke kwaliteitsimpuls en behoud het groene karakter;
- De kernen zijn aanvullend aan elkaar voor wat betreft de basisvoorzieningen: niet elke voorziening is in elke kern aanwezig;
- Basisvoorzieningen zijn beschikbaar, fysiek of op een andere wijze: de gemeente faciliteert dit;
- De basisvoorzieningen zijn van een goede kwaliteit.

Participatie (burgers, ondernemers en maatschappelijke organisaties)

- Inzetten op samenwerking met maatschappelijke actoren;
- Kracht van de maatschappij benutten;
- Vraag en aanbod van burgers met elkaar verbinden;
- Trots zijn op wat 'we' doen: laten zien welke kracht onze burgers hebben.

Kleinschalig en startend ondernemerschap

- Meedenken met en adviseren van startende ondernemers: maken van een ondernemersloket.

College-agenda

Zoals aangegeven in programma 0 zijn de prioriteiten en activiteiten per begrotingsprogramma beschreven onder de paragraaf 'Wat doen we daarvoor?'

Wat willen we bereiken?

HOOFDAMBITIE

De verdere vertaling van de genoemde speerpunten naar dit programma wordt tot uitdrukking gebracht in de volgende hoofdambities:

1. Een woningmarkt die is afgestemd op de demografische en maatschappelijke ontwikkelingen zoals krimp en vergrijzing en beperkte opvangfunctie voor nieuwkomers;
2. Voldoende en kwalitatief goede, toekomstbestendige woningen voor de inwoners van de gemeente, waarbij met name aandacht wordt geschonken aan jonge(re) gezinnen en senioren, mede om de doorstroming op de woningmarkt te bevorderen;
3. Behoud en versterking van de kwaliteit van de kernen, zoals een prettig woonklimaat en groene uitstraling, de kwalitatieve waarden van het buitengebied en van de openbare ruimten. Fysieke clustering van wonen, zorg, voorzieningen en werkgelegenheid binnen de logische bebouwingscontouren.

BELEIDSINDICATOREN

Aan de hand van de volgende verplichte beleidsindicatoren worden de maatschappelijke effecten toegelicht die met dit programma worden beoogd:

Indicator	Eenheid	Bron	Realisatie 2018	Realisatie 2019	Realisatie 2020	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Realisatie 2023	
								SPV	NL
Gemiddelde WOZ-waarde	Duizend euro	CBS	171	176	194	204	212	250	368
Nieuw gebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	ABF	14	n.b.	0,8	6,4	0,2	1,7	9,1
Demografische druk	%	CBS	77,5	78,5	79,6	80,1	81,4	83	70,3
Gemeentelijke woonlasten éénpersoons huishouden	In euro's	COELO	779	805	848	842	946	1.005	860
Gemeentelijke woonlasten meerpersoons huishouden	In euro's	COELO	825	845	884	880	986	1.045	942

Om de realisatie van de hoofddambities van dit programma te kunnen meten, zijn deze vertaald naar de volgende indicator:

Indicator	Bron (*)	Streef-waarde	Realisatie 2015	Realisatie 2017	Realisatie 2019	Realisatie 2021	Realisatie 2023	Hoogste Parkstad
Tevredenheid over gemeente als woon- en leefgemeente	Burger-ondz. Parkstad Limburg	n.b.	7,8	7,9	7,8	7,9	7,8	n.b.
Tevredenheid buurtvoorzieningen	Burger-ondz. Parkstad Limburg	n.b.	64%	66%	67%	59%	62%	n.b.
Tevredenheid over voorzieningen voor jongeren	Burger-ondz. Parkstad Limburg	26%	20%	29%	23%	24%	19%	26%
Woningwaardering	Burger-ondz. Parkstad Limburg	7,9	7,9	7,9	7,8	7,5	7,4	7,9

* Burgeronderzoek Parkstad Limburg wordt tweejaarlijks uitgevoerd, derhalve wordt bovenstaand niet de realisatie van elk jaar

weergegeven. Burgeronderzoek Parkstad Limburg wordt tweejaarlijks uitgevoerd, derhalve wordt bovenstaand niet de realisatie van elk jaar weergegeven

KADERSTELLEDE BELEIDSNOTA'S

Het beleid in Simpelveld met betrekking tot dit programma is in de basis vastgelegd in de volgende documenten:

1. Strategische visie 2013-2023 gemeente Simpelveld (2013);
2. College-agenda 2022-2026 (2022);
3. Gemeentelijk woningbouwprogramma 2013 e.v. (2013);
4. Kwalitatief afwegingskader voor woningbouwplannen vanuit een markttechnisch perspectief (2013);
5. Intrekingsbeleid omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen van één of meer woningen/appartementen (2013);
6. Omgevingsvisie Limburg 2021 (2021);
7. Omgevingsverordening Limburg (2024);
8. Provinciaal Verkeers- en vervoersprogramma (2014);
9. Vigerende omgevingsplannen (diverse jaren);
10. Bestuursovereenkomst "Regionale afspraken Zuid-Limburg" (2016);
11. Diverse andere regionale documenten met betrekking tot herstructurering, wonen en krimp;
12. Structuurvisie wonen Zuid-Limburg (2016);
13. Regionale Woningmarktprogrammering Parkstad Limburg 2019-2022 (2019);
14. Verordening Startersleningen gemeente Simpelveld (2024);
15. Beleidsregel tijdelijke versoepeling van de compensatiesystematiek van de Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg (2019);
16. Beleidsregel 'Ruim baan voor goede woningbouwplannen 2021' als onderdeel van de Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg (2021);
17. Regionale Woonvisie Parkstad Limburg, lokale woonvisie gemeente Simpelveld 2023-2028 (2023);
18. Woonbehoefte onderzoek Parkstad Limburg 2022-2032 (2022);
19. Woondeal Limburg (2023)
20. Kader Nota Grondbeleid 2024-2029 (2024).

Wat doen we daarvoor?

Prioriteiten	Activiteiten
Wonen	- Regionale- en lokale woonvisie - Woonzorgvisie - (Actievere) grondpolitiek
Kernplannen	- Integraal Dorpsontwikkelingsplan (Idop) Bocholtz - Centrumplan Simpelveld (zie programma 3) - Project De Baan - Project Schilterstraat
Omgevingswet	- Omgevingsvisie - Omgevingsplan/ bestemmingsplan

Wonen

Regionale- en lokale woonvisie

In de regionale en lokale Woonvisie 2023 - 2028 is de beleidsmatige lijn voor de komende jaren uitgestippeld en in de Woondeal Limburg zijn concrete afspraken gemaakt met Provincie Limburg en het Ministerie van BZK en corporaties. Op regionaal niveau gaat het daarin onder andere over de bouwopgave per gemeente tot en met 2030. Ook vertegenwoordigers van de marktpartijen steunen de koers van de Woondeal Limburg. Veel van de te behalen doelen en prestaties staan dus al vast door allerlei bestuurlijke afspraken op alle niveaus en door wet- en regelgeving, maar die zullen ook in 2025 en verder, nog veel inzet en expertise vragen om daadwerkelijk de bouwkransen en betonmolens vaker 'aan het werk te zien'. Dat daarbij samenwerking en gezamenlijke inzet noodzakelijk is, wordt door alle betrokkenen volmondig onderschreven.

Daarom worden de in 2024 vastgestelde Regionale Prestatieafspraken 2024 – 2028 met woningcorporaties (ROW) en huurders (ROH) de komende jaren ten uitvoer gebracht. In dat afsprakenkader gaat het niet meer alleen over aantallen, fysieke transformatie en typologie woningen, maar het gaat het nu ook steeds vaker over leefbaarheid, veiligheid, woonruimteverdeling, duurzaamheid, zorg en welzijn. Deze beleidsvelden kunnen niet meer los van elkaar worden gezien en raken steeds meer met elkaar vervlochten. Als voorbeeld bestaat de afspraak om tot en met 2030 in de regio Parkstad Limburg minimaal 2430 sociale huurwoningen te realiseren (aantal), maar ook bestaat bijvoorbeeld de afspraak om gezamenlijk met marktpartijen tot meer evenwichtigere en daarmee meer veerkrachtigere wijken te komen.

De lokale Ontwikkelkaart Simepveld – die ook een plek heeft gekregen in de regionale ontwikkelkaart Parkstad - biedt als hulpmiddel inzicht in de mogelijke locaties waar de afspraken uit de hierboven genoemde Woondeal Limburg (en de plusambitie) zouden kunnen landen. Daarnaast biedt de ontwikkelkaart Simepveld ook inzicht in mogelijke woningbouw in het kader van ‘straatje erbij’, de zogenaamde plusambitie. Gebleken is dat woningbouwcorporaties en marktpartijen verheugd zijn met deze ontwikkelkaart in combinatie met de actuele beleidskaders zoals de Kader Nota Grondbeleid; Succesvolle samenwerking wordt daardoor namelijk eenvoudiger, geeft duidelijkheid over elkaars wensen en verwachtingen en zorgt daarmee voor een snellere doorlooptijd en de kans op een financieel haalbare businesscase wordt daarmee vergroot.

Bij die marktpartijen is overigens duidelijk merkbaar dat de regio Parkstad en daarmee ook onze gemeente – na jarenlang het krimpscenario te hebben gehanteerd – weer zichtbaar en aantrekkelijker is geworden voor woningbouwontwikkelingen. Initiatieven vanuit de stadsregio Parkstad zoals het Woonberaad als netwerkbijeenkomst, zorgen ervoor dat ‘we elkaar weten te vinden en van elkaar horen wat elkaars verwachtingen en knelpunten zijn’ en daar worden de komende jaren zeker de vruchten van geplukt. Tijdens lokale gesprekken worden met marktpartijen de beleidskaders besproken en wordt gekeken in hoeverre een bijdrage kan worden geleverd aan de opgave en de ambitie al dan niet in gezamenlijkheid met een woningbouwcorporatie. Onze voorkeur ligt daarbij bij Krijtland Wonen, maar dit zou ook een andere woningcorporatie kunnen zijn. Het doel en de boodschap is dan ook dat bij een woningbouwontwikkeling gezocht wordt naar een zogenaamde gezonde mix (diversiteit) van betaalbare woonproducten voor diverse doelgroepen zoals starters en senioren. Maar ook worden bij een woningbouwontwikkeling, integraal, de opgaves aangegeven en besproken ten aanzien van onder andere opvang en/of berging van hemelwater, vergroening en circulariteit. Uiteindelijk worden de integrale thema's in balans gebracht met de financiële haalbaarheid.

Onze lokale en regionale acties zijn vanzelfsprekend in lijn met de koers die op landelijke schaal is ingezet en uitgerold. Maar ondanks de diverse nationale programma's genoemd in de Nationale Woon- en Bouwagenda zoals het programma Woningbouw of het programma Betaalbaarheid blijft de urgentie op het gebied van Wonen en Volkshuisvesting de komende jaren onverminderd hoog. Met de vaststelling van de Wet versterking regie volkshuisvesting worden die programma's ook juridisch geborgd. Dat betekent dat daarmee wettelijke instrumenten voorhanden zijn om bijvoorbeeld voldoende betaalbare woningen te realiseren; 2/3 van alle nieuwbouw moet bijvoorbeeld bestaan uit betaalbare woningen. Maar ook krijgt de huisvesting van aandachtsgroepen en urgenten een verplichtend karakter door middel van het vaststellen van een urgentieregeling in combinatie met een huisvestingsverordening. In 2025 wordt hier gezamenlijk binnen de Parkstadregio invulling aan gegeven, daarbij rekening houdend met de fair-share-gedachte en de veerkracht binnen de bestaande wijken en woongebieden. Uiteindelijk verplicht deze nieuwe Wet dat elke gemeente een Volkshuisvestingsprogramma vaststelt. De regionale en lokale Woonvisie is (samen met de woonzorgvisie, zie Woonzorgvisie) een belangrijke bouwsteen voor dat Volkshuisvestingsprogramma.

Zoals hierboven aangegeven blijft de urgentie op het gebied van ‘Wonen’ onverminderd hoog en wordt er vanuit gegaan dat ook een sturingsinstrument zoals de ‘Starterslening’ de komende jaren nog steeds van kracht blijft. Ook in de gemeente Simepveld wordt dit instrument ingezet en voortgezet. Met de verhoging van de maximale koopsom begin 2024 naar € 245.000 en daarmee ook de verhoging van het maximale leenbedrag naar € 49.000 wordt beter aangesloten bij de voor de starter beschikbare/bereikbare woningen. Maar het is niet ondenkbaar dat dit bedrag nogmaals wordt verhoogd, omdat ook in onze gemeente de prijzen van koopwoningen blijven stijgen en het aantal voor starters beschikbare woningen daarmee toch nog beperkt is.

Samen met de Provincie – die in medio 2024 het budget voor startersleningen tussentijds heeft aangevuld - zal worden verkend of starters die tegelijkertijd ook verduurzamingsmaatregelen willen uitvoeren, mogelijk een hoger bedrag kunnen lenen. Daarmee ontstaat een win-win-situatie, want naast het feit dat niet alleen de

starter wordt geholpen aan een gezonde start in de wooncarrière, wordt ook gewerkt aan de verduurzaming van de bestaande particuliere woningvoorraad. Overigens is het door de verhoging van het maximaal te lenen bedrag ook noodzakelijk geworden om het gemeentelijk budget dat wordt ingezet ten behoeve van de starterslening te verhogen met € 75.000. De verwachting is dat meer en hogere leningen worden verstrekt, waardoor het resterende budget in 2025 niet geheel toereikend zal zijn.

Voor wat betreft een mogelijke verkenning en invoering van de zogenaamde blijverslening – hierbij worden vaak ouderen door middel van een lening in de gelegenheid gesteld om langer zelfstandig thuis te wonen – wordt enige terughoudendheid in acht genomen. Waarom? Om de doorstroming op de woningmarkt te bevorderen worden de komende jaren zoals aangegeven ook voor ouderen, nieuwe betaalbare en geschikte woningen en mogelijke woonvormen (bijvoorbeeld levensloopbestendige appartementen) gerealiseerd waardoor de vrijkomende woningen bereikbaar worden voor doorstromers (gezinnen). De woningen die de doorstromers achterlaten komen dan binnen het bereik van starters of éénpersoonshuishoudens. De gewenste verhuisketen komt daarmee op gang. Een blijverslening zou die verhuisketen mogelijk kunnen verstoren, omdat ouderen ondanks de realisatie van nieuwe woonproducten voor ouderen niet willen en/of kunnen verhuizen.

Krijtland Wonen was, is en blijft de komende jaren zeker voor wat betreft de volkshuisvestelijke vraagstukken binnen onze gemeente een belangrijke (zo niet de belangrijkste) samenwerkingspartner. De eerste vruchten van die samenwerking worden inmiddels ook al zichtbaar en worden naar verwachting eind 2025 dan wel medio 2026 opgeleverd. De nieuwe woningen bij de projecten aan de Schilterstraat en de Julianastraat zijn in 2024 aan de nieuwe bewoners toegewezen. Bij die toewijzing is rekening gehouden met de onderlinge afspraak dat minimaal 50% van de beschikbare woningen naar inwoners van de gemeente Simpelveld gaan. Ook dit laatste draagt bij aan de eerder genoemde gewenste doorstroming binnen onze gemeente, maar biedt zeker ook kansen voor nieuwe inwoners om deel uit te maken van de Simpelveldse gemeenschap. In 2025 wordt onderzocht of de samenwerking met Krijtland Wonen nog verder kan worden geïntensiveerd en versterkt door bijvoorbeeld te onderzoeken of een wijkgerichte benadering meer diversiteit brengt en daarmee de veerkracht in de wijken wordt bevorderd. Het aantrekken van sterke(re) huishoudens (middeldure huur in plaats van sociale huur) zou dat mogelijk kunnen/moeten maken.

Uit bovenstaande blijkt dat samenwerking de rode draad is om tot een succesvolle uitvoering te komen. In dit kader past zonder meer ook de samenwerking binnen de regio Parkstad. Met de stadsregio Parkstad zijn reeds zeer succesvolle resultaten behaald binnen de regio en daarmee ook voor de gemeente Simpelveld. Te denken valt aan een aantal toegekende subsidietrajecten zoals de Woningbouwimpuls en het Volkshuisvestingsfonds, maar ook de realisatie van regionale beleidskaders of -onderzoeken zoals de Woonvisie en de actualisatie van het Woonbehoefte-onderzoek. De ‘overkoepelende’ samenwerking vanuit de stadsregio Parkstad zorgt ervoor dat de gehele regio en daarmee dus ook de gemeente Simpelveld richting een nieuw toekomstverhaal wordt geleid; van de krimpgedachte naar denken in groei en kansen. En voor wat betreft ‘Wonen’ betekent dit ‘kansrijk wonen voor iedereen, nu en in de toekomst’. Vanzelfsprekend wordt ook in 2025 deze samenwerking gecontinueerd.

Woonzorgvisie

Gedurende het totstandkomingsproces van de Woonzorgvisie kwam naar voren dat ‘wonen’ en ‘zorg’ niet volledig ‘dekkend’ waren. Daarom is ook het woordje ‘welzijn’ toegevoegd. Eén en ander is vervat in de ‘Toekomstvisie op Wonen, Welzijn en Zorg’ binnen de regio Parkstad. Naast gemeenten en woningcorporatie, huurdersorganisatie is ook de samenwerking gezocht (en gevonden) met de zorgpartijen zoals het Leger des Heils, Meander en het CZ-zorgkantoor. Met deze visie wordt richting gegeven aan de genoemde ambities en de uiteindelijke realisatie daarvan. Daarom wordt in 2025 vooruitlopend op het volkshuisvestingsprogramma – waar zoals aangegeven dit een belangrijke bouwsteen voor is – gewerkt aan een gezamenlijke regionale uitvoeringsagenda. Uiteraard blijft hier ruimte voor lokale invulling.

(Actieve) grondpolitiek

Met de begin 2024 vastgestelde Kader Nota Grondbeleid 2024-2029 beschikte de gemeente Simpelveld als één van de eerste gemeenten binnen de Parkstad over een actueel grondbeleid. Dit actuele beleid is ingebracht om mogelijk een gezamenlijke (regio Parkstad) grondstrategie voor woningbouw te implementeren. Het doel is om zowel lokaal als ook regionaal op het gebied van wonen meer (optimaal) sturing te geven aan de totale gebiedsontwikkeling binnen Parkstad.

De eerste geluiden die vanuit de woningcorporatie Krijtland Wonen een marktpartijen terugkomen zijn positief; gemeente Simpelveld geeft met duidelijke en actuele kaders aan waarbinnen zij in gezamenlijkheid invulling kunnen geven aan de woningbouwopgave en de woningbouwambitie.

Een aandachts- en terugkerend punt is de noodzaak om als gemeente sneller te kunnen handelen voor strategische aankopen. Een té lange doorlooptijd in de besluitvorming kan namelijk ervoor zorgen dat een object aan derden wordt verkocht en daarmee een gewenste gebiedsontwikkeling wordt gefrustreerd en mogelijk zelfs niet meer kan worden uitgevoerd. De gemeenteraad heeft 21 maart jl. ingestemd met het uitgangspunt dat het college via een separaat voorstel kan worden gemandateerd om strategische aankopen, tot een door de raad te bepalen bedrag, te doen, waarbij het college de gemeenteraad zo spoedig mogelijk zal informeren. Voorafgaand aan een strategische aankoop wordt conform de Kadernota Grondbeleid 2024-2028 een uitgebreide risicoanalyse gemaakt waarin de realisatietermijn, risico's, prijs, dekking en toekomstig resultaat beschreven wordt.

Voormalige zorgcentrum Bocholtz

In het kader van de actieve grondpolitiek onderzoekt de gemeente de verwerving van het voormalige zorgcentrum aan de Schoolstraat/ Kloosterhof in Bocholtz. Daartoe is o.a. een aanvraag voor de 4^e tranche van het Volkshuisvestingsfonds ingediend. De herontwikkeling van het complex aan de Schoolstraat/ Kloosterhof biedt goede mogelijkheden maatschappelijke waarde te creëren en de leefbaarheid in brede zin te versterken voor wonen, welzijn en zorg. Dit mede in relatie tot het naastgelegen Welzijns Medisch Centrum Bocholtz. Concreet bestaan kansen om de juiste toekomstbestendige woonproducten te ontwikkelen voor zowel jongeren als ouderen. De gemeente is in overleg met Krijtland en Meander de mogelijkheden aan het onderzoeken om te komen tot een kansrijke herontwikkeling/ transformatie.

Kernplannen

Integraal Dorpsontwikkelingsplan (Idop) Bocholtz

Het project Julianastraat is inmiddels gestart en de afstemming met Krijtland wonen verloopt goed. De verbouwing van het 'MFC Op de Boor' is op maandag 8 april 2024 gestart en volgens planning van de aannemer zal een en ander eind 2024/ begin 2025 worden opgeleverd. De werkzaamheden verlopen volgens planning en naar tevredenheid.

Centrumplan Simpelveld (zie programma 3)

De ontwikkeling van de centrumvisie voor de kern Simpelveld wordt toegelicht in programma 3. Economie.

Project De Baan

De toekenning van de Rijkssubsidie vanuit het Volkshuisvestingsfonds (i.c. ca. € 1.3 miljoen) zorgt bij dit project voor aanzienlijk meer uitvoeringsmogelijkheden en handelingsperspectief. Om deze subsidie daadwerkelijk te mogen inzetten is een gemeentelijke cofinanciering gevraagd van € 278.000. Dit laatste bedrag is dan ook meegenomen in de begroting van 2025.

Door deze substantiële subsidiebijdrage krijgt de uitvoering van de diverse in de visie genoemde thema's een betere basis. Zo neemt bijvoorbeeld het aantal opties voor renovatie voor de bestaande particuliere woningen toe. Ook in 2025 wordt het project samen met de bewoners verder vormgegeven en ingevuld.

Project Schilterstraat

Na een periode van zorgvuldige voorbereiding is in 2023 een daadwerkelijke start gemaakt met het project Schilterstraat. De gedateerde woningen van Krijtland Wonen zijn gesloopt en de aannemer verantwoordelijk voor de werkzaamheden in de openbare ruimte heeft het terrein bouwrijp gemaakt. Na de bouwvak is de aannemer die verantwoordelijk is voor de bouw van de levensloopbestendige en nultreden woningen aan de slag gegaan met de bouw van de woningen. Nadat de woningen zijn gerealiseerd kan begin 2025 de woonrijpfase worden opgestart waarna naar verwachting in de eerste maanden van 2026 het project kan worden afgerond. Daarmee is de metamorfose en transformatie van de Schilterstraat een feit.

Omgevingswet

De inwerkingtreding van de Omgevingswet is - na meermaals te zijn uitgesteld – een feit per 1 januari 2024. De afgelopen jaren is planmatig gewerkt aan de technische en juridische implementatie van de Omgevingswet. De gemeenteraad is steeds geïnformeerd over de voortgang en heeft ook de noodzakelijke besluiten genomen om

de dienstverlening met betrekking tot vergunningverlening, toezicht en handhaving efficiënt en rechtmatig voort te zetten. Nu de technische en juridische implementatie met definitieve invoering van de wet is afgerond, kan de blik worden verlegd naar de beleidsmatige aspecten van de Omgevingswet.

Omgevingsvisie

De Omgevingswet verplicht gemeenten tot het opstellen van een Omgevingsvisie. De Omgevingsvisie beslaat het gehele grondgebied van de gemeente en bevat het integrale gemeentelijk beleid voor de fysieke leefomgeving. Gemeenten krijgen een overgangstermijn voor het vaststellen van de omgevingsvisie. De verplichting voor gemeenten om een Omgevingsvisie te hebben en het tijdstip daarvoor is bij koninklijk besluit bepaald op 1 januari 2027. In het 4^e kwartaal 2024 zal een plan van aanpak met procesvoorstel worden opgesteld om te komen tot de gemeentelijke Omgevingsvisie. In 2025 gaan wij inhoudelijk aan de slag met het vormgeven van de Omgevingsvisie.

Omgevingsplan/ bestemmingsplan

De Omgevingswet verplicht gemeenten ook tot het opstellen van een Omgevingsplan, als opvolger van de gemeentelijke bestemmingsplannen. Gemeenten krijgen volgens koninklijk besluit tot 1 januari 2032 de tijd om het tijdelijke deel van het omgevingsplan en andere regels over de fysieke leefomgeving om te zetten naar een nieuw omgevingsplan. Totdat het definitief omgevingsplan is vastgesteld, beschikt de gemeente van rechtswege over een tijdelijk omgevingsplan, dat bestaat uit de huidige bestemmingsplannen, de van toepassing zijnde verordeningen en het wettelijk overgangsrecht ("de Bruidsschat"). Gezien de ruime overgangstermijn die de wetgever heeft gesteld, de wens eerst over een omgevingsvisie te beschikken, het gegeven dat het tijdelijk omgevingsplan voldoende actueel is en de tijd die nodig is om ervaring op te doen met de Omgevingswet, zullen in 2025 nog geen concrete stappen worden gezet om het gemeentelijk Omgevingsplan op te stellen.

KENGETALLEN

	Bron	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Aantal belastingobjecten							
- type 'woningen'	BsGW	5.142	5.141	5.165	5.202	5.206	5.209
- type 'niet-woningen'	BsGW	384	386	384	362	352	348
Leegstandspercentage	BsGW	4,8%	4,5%	4,5%	5,21%	5,05%	n.b.
Waarde woning							
- gemiddelde waarde woning	BsGW	172.883	173.819	199.306	199.339	212.980	249.279
Oppervlakte openbaar groen							
- binnen bebouwde kom	Gemeente	19,8 ha.	19,8 ha.	20,7 ha.	20,7 ha.	20,7 ha.	20,7 ha.
- buiten bebouwde kom	Gemeente	37 ha.	37 ha.	37 ha.	37 ha.	37 ha.	37 ha.
- sportvelden	Gemeente	8 ha.	8 ha.	8 ha.	8 ha.	8 ha.	8 ha.
Herstructureringsopgave Simpelveld (aantal woningen) (excl. nieuwbouw)	Vigerende regionale envelop	150	150	150	150	150	150

Wat mag het kosten?

BATEN EN LASTEN

	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten excl. kvst. & kapitaalst.	249.168	248.810	419.960	209.960	159.960	159.960
Baten	343.111	137.300	87.300	87.300	87.300	87.300
Saldo excl. kvst. & kap. lst.	93.943	-111.510	-332.660	-122.660	-72.660	-72.660
Lasten kostenverdeelstaat	473.822	525.704	638.985	638.985	638.985	638.985
Kapitaallasten	9.862	14.307	13.649	12.769	12.602	12.468
Saldo van baten en lasten	-389.741	-651.521	-985.293	-774.413	-724.246	-724.113
Toevoegingen	9.000	9.000	9.000	9.000	9.000	9.000
Onttrekkingen	49.800	20.000	10.150	89.795	89.795	89.795
Gerealiseerd / geraamd resultaat	-348.941	-640.521	-984.143	-693.618	-643.451	-643.318

In onderstaande tabel is het saldo van baten en lasten op productniveau weergegeven:

	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Saldo van baten en lasten:						
8.1 ruimtelijke ordening						
ruimtelijke ordening	-200.239	-172.873	-394.630	-184.617	-134.615	-134.612
8.2 grondexploitatie						
eigendommen	-9.316	-120.953	-108.697	-107.830	-107.665	-107.534
8.3 wonen en bouwen						
woningbouw	-45.276	-9.500	-80.167	-80.167	-80.167	-80.167
bouw- & woningtoezicht	-258.838	-262.537	-288.839	-288.839	-288.839	-288.839
overige volkshuisvesting	-134.492	-120.658	-147.961	-147.961	-147.961	-147.961
omgevingsvergunningen	258.420	35.000	35.000	35.000	35.000	35.000
Gerealiseerd / geraamd resultaat	-389.741	-651.521	-985.293	-774.413	-724.246	-724.113

MUTATIES IN RESERVES

In programma 0 zijn de volgende mutaties in reserves met betrekking tot dit programma geraamd.

	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Toevoegingen (lasten)						
reserve bestemmingsplannen	9.000	9.000	9.000	9.000	9.000	9.000
Subtotaal toevoegingen	9.000	9.000	9.000	9.000	9.000	9.000
Onttrekkingen (baten)						
algemene reserve (cofinanciering de Baan)			278.000			
reserve implementatie Omgevingswet	49.800					
reserve bestemmingsplannen		20.000				
reserve fysieke leefomgeving;						
- reserve investeringen fysieke leefomgeving Op de Boor			10.150	10.150	10.150	10.150
- reserve investeringen fysieke leefomgeving stationsgebied ZLSM				43.810	43.810	43.810
- reserve investeringen fysieke leefomgeving uitkijkpunt Huls(veld)				21.510	21.510	21.510
- reserve investeringen fysieke leefomgeving Leisure Lane				14.325	14.325	14.325
Subtotaal onttrekkingen	49.800	20.000	288.150	89.795	89.795	89.795
Totaal	-40.800	-11.000	-279.150	-80.795	-80.795	-80.795

INVESTERINGEN

Geen

TOELICHTING

De voornaamste mutaties ten opzichte van de begroting 2024 (na wijziging) zijn de volgende:

- Tegenover de toegekende rijkssubsidie vanuit het Volkshuisvestingsfonds staat de cofinancieringsopgave van de gemeente. Zie tekst hiervoor. Dekking vindt plaats vanuit de algemene reserve (programma 0). E.e.a. is derhalve budgettair neutraal	-278.000
- Ten behoeve van de kosten die gepaard gaan met de uitvoering van de Omgevingswet is een structureel budget beschikbaar. Omdat het budget vooralsnog beperkt wordt gebruikt, wordt voor het jaar 2025 de helft van dit budget afgeraamd. Overigens is voor de implementatie van Omgevingswet een reserve beschikbaar	18.000
Totaal	-260.000

*zat ook al (deels) in jaarschijf 2025 van de meerjarenraming 2024-2027

Verschillen ten opzichte van de begroting 2024 van kapitaallasten en de loonkostenverdeelstaat worden hier niet verder toegelicht. Deze verschillen zijn met name het gevolg van wijzigingen in de renteomslag en de afdelingsplannen (grondslag loonkostenverdeling).

Wat zijn de risico's?

De volgende financiële risico's kunnen worden benoemd:

- Impact invoering Omgevingswet
- Planschades

Voor een nadere toelichting van de risico's zie de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

HOOFDSTUK 3

Herfst in Simpelveld

PARAGRAFEN

Paragraaf

Bedrijfsvoering

INLEIDING

De gemeente Simpelveld wil zich verder doorontwikkelen tot een goede, professionele dienstverlener. De klant(vraag) staat in ons handelen centraal. De doelstelling van de organisatie en de visie met betrekking tot vraaggerichte dienstverlening zijn van grote invloed op de bedrijfsvoering en dus de inrichting van de organisatie. Dit alles willen we op een zo effectief en efficiënt mogelijke manier realiseren. De organisatieontwikkeling heeft de laatste jaren het accent gelegd op het verbeteren van die dienstverlening aan de Simpelveldse burger. In deze paragraaf wordt een onderscheid gemaakt in de volgende beleidsvelden:

- Personeel & Organisatie
- Financiën & Control
- Informatiemanagement
- Communicatie

PERSONEEL & ORGANISATIE

De afgelopen jaren heeft het team P&O – naast de reguliere werkzaamheden – vooral zijn aandacht verdeeld over het doorontwikkelen van de personeels- en salarisadministratie (waaronder de digitalisering van de personeelsdossiers), het actualiseren van de personeelsgids en het ondersteunen bij het uitwerken van de aanbevelingen uit het rapport cultuuronderzoek van Berenschot. De komende jaren staan voor P&O vooral in het teken van het intensief ondersteunen van het organisatie ontwikkelingsproces. Doorontwikkeling van beleid, instrumenten en activiteiten op het gebied van strategie en leiderschap, dienstverlening, medewerkersbeleving, arbo-aspecten en competentie-ontwikkeling vormen de speerpunten.

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuim is een onderwerp dat jaarlijks aandacht vraagt. Eenmaal per kwartaal bespreekt het management de verzuimcijfers met de Arbodienst.

Jaar	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Ziekteverzuimpercentage*	5,04%	5,81%	4,31%	6,16%	7,73%	6,54%
Verzuimfrequentie*	1,26	1,44	0,96	0,98	1,17	1,10

* excl. zwangerschapsverlof

Salariskosten

De salariskosten zijn als volgt verdeeld:

Omschrijving	Rekening 2023		Begroting 2024		Begroting 2025	
	Fte	Geraamde loonkosten	Fte	Geraamde loonkosten	Fte	Geraamde loonkosten
burgemeester	1,00	149.630	1,00	144.636	1,00	144.692
wethouders	2,90	263.814	3,00	279.485	3,00	282.448
<i>subtotaal bestuur</i>	3,90	413.444	4,00	424.121	4,00	427.140
secretaris	1,00	124.772	1,00	130.079	1,00	137.012
griffie	1,11	127.603	1,11	114.718	1,11	120.384
secretariépersoneel	69,99	5.803.213	77,15	6.592.677	78,34	7.144.675
openbare werken	9,48	570.856	9,98	597.274	10,45	660.681
burgerlijke stand	0,00	605	0,00	3.000	0,00	3.000
<i>subtotaal personeel</i>	81,58	6.627.049	89,24	7.437.748	90,90	8.065.752
	85,48	7.040.492	93,24	7.861.869	94,89	8.492.892
CAO 2024 / berap najaar 2023				150.000		
TOTAAL		7.040.492		8.011.869		8.492.892

De stijging van de salariskosten wordt met name veroorzaakt door de effecten van de geraamde cao-verhogingen.

Kostenverdeelstaat

In de Notitie Overhead van de Commissie BBV is opgenomen dat kosten zoveel mogelijk direct worden toegerekend aan de betreffende taakvelden. De resterende overheadkosten worden centraal verantwoord via taakveld 0.4 'overhead'. Ten aanzien van de kosten van het ambtelijk apparaat (secretariëpersoneel en openbare werken) is bepaald of deze al dan niet directe kosten zijn ten aanzien van een bepaald taakveld; toerekening heeft dan plaatsgevonden via de kostenverdeelstaat op basis van de globale urenraming. Indien het indirecte kosten betreft, dan is er sprake van overhead (verantwoord op taakveld 0.4). Voor een overzicht van de totale overhead wordt verwezen naar de toelichting op het overzicht van baten en lasten (paragraaf 4.5).

FINANCIËN & CONTROL

Ons handelen blijft erop gericht om onze financiële huishouding gezond te houden. Juist in tijden waarin het financieel economisch onzeker is, is het belangrijk de basis op orde te hebben. De volgende speerpunten zijn en blijven van belang: doorontwikkeling P&C-documenten en actualiseren financiële- en bedrijfsvoeringnota's.

Ombuigingsvoorstellen

Voor de jaren na 2025 is sprake van tekorten. Dat vraagt om maatregelen die resulteren in een structureel sluitende begroting. Daarom is in 2024 gestart met het proces om te komen tot ombuigingsvoorstellen. De raad zal in een later stadium worden gevraagd te besluiten over deze ombuigingsvoorstellen.

Doorontwikkeling P&C-documenten

Ten aanzien van de huidige P&C-documenten (begroting, berap's en jaarstukken) is door zowel college als raad meermaals aangegeven dat deze van voldoende kwaliteit zijn. Dit laat onverlet dat er steeds oog moet zijn voor mogelijke verbeteringen. Intern wordt gestreefd naar het continue verbeteren van de verslaggeving en prestatie-verantwoording middels de PDCA-cyclus.

Actualiseren financiële- en bedrijfsvoeringnota's

Het is van belang om nota's en verordeningen actueel te houden. Normaliter dient actualisatie één keer in de vier jaar plaats te vinden.

De planning is om in 2024/2025 de volgende nota's voor te bereiden en af te ronden:

- Nota risicomanagement en weerstandsvermogen;

Onderstaand is aangegeven wanneer de financiële- en bedrijfsvoeringnota's van de gemeente Simpelveld uiterlijk geactualiseerd dienen te worden:

Document	Vastgesteld door College / Raad	Actualisatie uiterlijk in
212, 213 en 213a-verordening	2023	2027
Nota activeren en afschrijven	2022	2026
Nota inkoop en aanbesteding	2024	2028
Nota reserves en voorzieningen	2024	2028
Nota risicomanagement en weerstandsvermogen	2019	2024/2025

Rechtmatigheidsverantwoording

Met de implementatie van de rechtmatigheidsverantwoording vanaf begrotingsjaar 2023 legt het college aan de gemeenteraad expliciet verantwoording af over de financiële rechtmatigheid van alle transacties. De controleverklaring van de controlerend accountant beperkt zich ook in begrotingsjaar 2025 tot de getrouwheid van de jaarrekening, inclusief de expliciete rechtmatigheidsverantwoording van het college. Deze rechtmatigheidsverantwoording en de toelichting over afwijkingen en te treffen maatregelen dragen bij aan het gesprek tussen het college en de gemeenteraad over de rechtmatigheid en de kwaliteit van het systeem van sturing en beheersing.

Kosten bedrijfsvoering

Onderstaand wordt een meerjarig inzicht weergegeven in diverse kosten die samenhangen met de bedrijfsvoering.

	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Automatisering	770.693	981.013	1.132.011	1.148.594	1.173.886	1.203.183
Kantoorkosten	653.990	570.967	569.016	564.573	563.553	562.733
HRM (excl. salariskosten)	255.847	299.100	238.730	238.730	238.730	238.730
Communicatie	50.751	47.201	52.380	52.380	52.380	52.380
Totaal	1.731.281	1.898.281	1.992.137	2.004.276	2.028.549	2.057.026

INFORMATIEMANAGEMENT

In 2025 wordt aandacht besteed aan de volgende projecten en ontwikkelingen:

Parkstad IT

Parkstad IT is voornemens om per 1 januari 2025 een volwaardige GR te zijn (voorheen was PIT een centrumregeling). In het laatste kwartaal van 2024 worden hier de laatste formele stappen in gezet, waaronder het definitieve akkoord van de gemeenteraad om als Simpelveld tot deze GR toe te treden. De nieuwe GR Parkstad IT gaat onder de naam Solido verder.

Toetreding tot de gemeenschappelijke regeling Historisch Centrum Limburg

Het Historisch Centrum Limburg (HCL) verricht, op basis van een dienstverleningsovereenkomst (DVO), een drietal diensten voor de gemeente in het kader van de Archiefwet 1995. Het HCL is per 1 januari 2020 ontstaan uit de samenvoeging van het Regionaal Historisch Centrum Limburg in Maastricht en Rijkheyt in Heerlen. Meerdere gemeenten uit Zuid-Limburg nemen deze diensten af van het HCL.

De gemeente heeft in 2004 besloten de diensten af te nemen bij Rijkheyt op basis van een dienstverleningsovereenkomst (DVO). Het HCL biedt de gemeente de mogelijkheid om per 1 januari 2026 toe te treden tot de gemeenschappelijke regeling HCL, dit is twee jaar later dan oorspronkelijk voorzien. Oorzaak hiervan is de ingangsdatum van de nieuwe archiefwet, waarbij het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap zal uittreden uit de GR HCL. Een andere optie is om een (nieuwe) dienstverleningsovereenkomst (DVO) met het HCL af te sluiten.

Samen met andere gemeenten uit Zuid-Limburg onderzoeken wij de voor- en nadelen van beide opties. In 2025 zal het college een (voorgenomen) besluit nemen over toetreden tot GR HCL of afsluiten van een nieuwe DVO. Als het voornemen bestaat tot toetreding tot de GR HCL zal de raad het college hiervoor toestemming moeten verlenen. Op 25 september 2024 heeft een raadsinformatieavond plaatsgevonden voor alle potentiële deelnemers aan de GR.

Informatiebeleidsplan 2024-2028

In juni 2024 is het informatiebeleidsplan 2024 – 2028 vastgesteld door het managementteam en college. Om sturing te geven aan de activiteiten die in het informatiebeleidsplan zijn opgesteld, is intern een stuurgroep informatievoorziening aangesteld. Op basis van een projectenportfolio worden nieuwe projecten beoordeeld, de verschillende projecten geprioriteerd op basis van het belang voor de organisatie, worden middelen en capaciteit vrijgemaakt, de voortgang van lopende projecten bewaakt en wordt gezorgd voor draagvlak in de organisatie bij de uitvoering.

Ook in 2025 zal deze werkwijze verder gehanteerd worden. Voorbeelden van projecten zijn de nieuwe MOR-applicatie en verbetering zaakgericht werken.

Verbeterplan Informatiebeheer 2022 – 2025

Het verbeterplan informatiebeheer 2022 – 2025 zal opgaan in het projectenportfolio dat is opgesteld in het informatiebeleidsplan 2024 – 2028. De projecten uit het verbeterplan blijven actueel en hebben betrekking op het beheer en gebruik van informatie en zijn afgeleid uit het horizontaal toezicht vanuit de Provincie en recente wet- en regelgeving. Transparantie van informatie en zaakgericht werken met informatie staan hierin centraal. Sturing op het projectenportfolio zal worden vormgegeven door de reeds vermelde stuurgroep informatievoorziening.

Informatiebeveiliging en Privacy

In de zomer van 2024 heeft een nulmeting informatieveiligheid plaatsgevonden. Hieruit zijn enkele aandachtspunten naar voren gekomen, waarmee de kans op een incident wordt verkleind. Deze nulmeting is

opgevolgd met het beschikbaar stellen van een digitale leeromgeving met modules op het gebied van informatiebeveiliging en privacy. In 2025 worden deze bewustwordingsacties verder uitgebreid. Op privacygebied wordt in 2025 de bestaande documentatie geüpdatet.

COMMUNICATIE

Ten tijde van het verschijnen van deze begroting is het communicatieplan 2025 en verder weliswaar nog niet definitief vastgesteld, maar de volgende communicatie-activiteiten worden in 2025 in ieder geval opgepakt. Zo starten we einde 2024 met activiteiten die gericht zijn op het verbeteren van onze politiek/bestuurlijke communicatie. Dit met name door middel van trainingen “opstellen en helder formuleren raads- en collegevoorstellen” voor onze beleidsadviseurs. Hiermee geven wij invulling aan het signaal van onze gemeenteraad om de kwaliteit c.q. de leesbaarheid van de raadsvoorstellen te verbeteren.

In 2024 hebben we Coosto aangeschaft. Coosto is een social mediamanagement tool, waarmee wij onder andere data-analyses kunnen maken van alle media-uitingen over de gemeente Simpelveld en vanuit deze kennis kunnen anticiperen. Coosto kent een aantal functionaliteiten, waar wij nog niet optimaal gebruik van maken, waaronder een AI-tool om onze eigen teksten te verbeteren. In 2025 zullen deze functionaliteiten worden geïntegreerd in onze werkwijze.

Het jaar 2025 zal het zwaartepunt vormen in het proces totstandkoming strategische visie, waarbij communicatie-ondersteuning onontbeerlijk zal zijn. Het team communicatie zal hierbij een actieve adviserende en uitvoerende rol vervullen. Dat geldt ook voor hun rol ten aanzien van de interne communicatie bij onze organisatieontwikkeling. Samen met het team P&O zal communicatie het managementteam actief ondersteunen bij de noodzakelijke communicatie tijdens implementatieprocessen.

Verder is het team communicatie bezig met de website Toeristisch Simpelveld die wordt overgeheveld naar Visit Zuid-Limburg. Ook onze “interne website” - ons intranet Embrace - wordt in 2025 door de leverancier grondig vernieuwd en behoeft daarom inspanning van het team communicatie.

Tenslotte worden onze huisstijl en representatie-uitingen in 2025 geëvalueerd en mogelijk vernieuwd. Passen onze (digitale) huisstijl en representatie nog bij het imago en identiteit van onze organisatie? Hiermee is vanzelfsprekend ook de link gelegd met de strategische visie, immers de huisstijl moet de boodschap van de strategische visie uitdragen.

DOELMATIGHEIDS- EN DOELTREFFENDHEIDSONDERZOEKEN

Op grond van de Verordening artikel 213a onderzoekt het college minimaal een keer per vier jaar de doelmatigheid en doeltreffendheid van een door haar gevoerd beleidsonderdeel en deelt de resultaten hiervan met de raad. De uitkomsten van een onderzoek worden vastgelegd in een rapportage. Elke rapportage bevat tenminste een analyse van de onderzoeksresultaten en, indien nodig, aanbevelingen voor verbeteringen c.q. een verbeterplan. De rapportage en het verbeterplan worden naar de raad gestuurd. Op basis van het verbeterplan zal het college maatregelen nemen.

Paragraaf

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

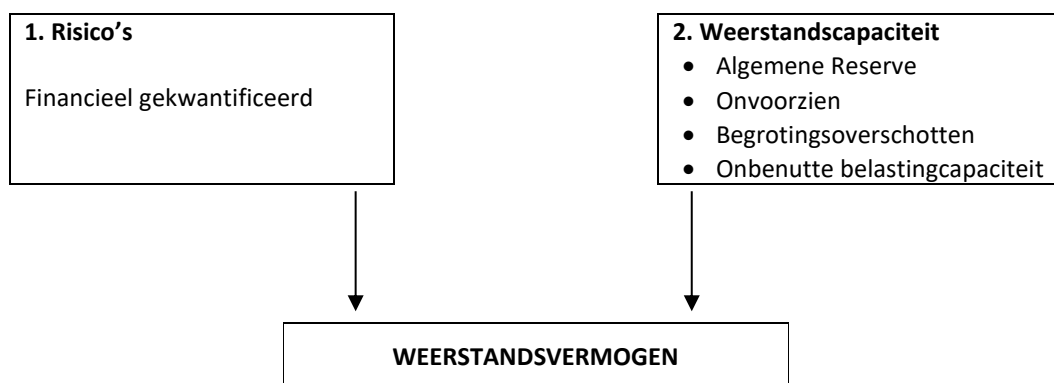
VASTGESTELD BELEID

Het weerstandsvermogen is een maatstaf voor de mate waarin de gemeente in staat is om de gevolgen van risico's op te vangen zonder dat het beleid of de uitvoering daarvan in gevaar komt. Het weerstandsvermogen is afhankelijk van de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit (hoeveel middelen zijn nodig om alle risico's op te kunnen vangen). Beide komen in het vervolg van deze paragraaf aan de orde en op basis daarvan wordt het weerstandsvermogen bepaald. Het kwantificeren van risico's is geen 'exacte wetenschap'. Er is sprake van inschattingen. Uiteraard is het mogelijk dat er andere afwegingen worden gemaakt die resulteren in een andere kwantificering. Van belang is echter vooral dat risico's worden onderkend en dat, indien mogelijk, maatregelen worden genomen om de kans dat risico's zich daadwerkelijk voordoen worden voorkomen c.q. de effecten worden beperkt.

In de Nota risicomanagement en weerstandsvermogen 2019, zoals door de raad vastgesteld in de vergadering van 13 december 2018, is het beleid vastgesteld. Dit beleid ten aanzien van het weerstandsvermogen dient enerzijds om inzicht te verschaffen in de omvang en de opbouw van de weerstandscapaciteit, en anderzijds om aan te geven wat de relevante risico's en de eventuele financiële gevolgen van deze risico's zijn. Om daadwerkelijk beleid te voeren dient eerst bepaald te worden hoe het risicoprofiel van de gemeente is opgesteld, wat tot de weerstandscapaciteit gerekend wordt en hoe het weerstandsvermogen berekend wordt. Vervolgens zal op basis van deze kennis een keuze gemaakt moeten worden welk niveau van het weerstandsvermogen wordt nagestreefd.

WEERSTANDSVERMOGEN

Om het weerstandsvermogen te kunnen bepalen, zal allereerst de beschikbare weerstandscapaciteit bepaald worden. Vervolgens zullen de belangrijkste risico's inzichtelijk gemaakt worden en, daar waar mogelijk, gewaardeerd worden.

BESCHIKBARE WEERSTANDSCAPACITEIT

De beschikbare weerstandscapaciteit geeft aan hoeveel middelen beschikbaar zijn om eventuele risico's op te kunnen vangen. Als componenten weerstandscapaciteit worden onderstaande onderdelen genoemd:

Incidentele weerstandscapaciteit

a. **algemene reserve**

Van de reserves vormt de algemene reserve normaal gesproken het direct vrij besteedbare deel dat kan worden aangewend ter financiering van opgetreden risico's. De algemene reserve bedraagt (raming) per 31-12-2025 € 4.878.587 (inclusief resultaat 2025).

b. **post onvoorzien**

De post onvoorzien bedraagt voor 2025 (en verder) € 1.000.

Structurele weerstandscapaciteit

c. begrotingsoverschotten

Indien in de begroting te ruime budgetten of onbenutte budgetten staan, dan kunnen deze structureel worden ingezet ter dekking van risico's. Indien hiervan sprake is, zal dit in de toelichting bij de jaarstukken en tevens in de Berap's worden gemeld. Een begrotingsoverschot kan ook inhouden dat de gemeente ruimte heeft voor nieuw beleid. Deze ruimte zou dan tevens kunnen worden ingezet ter verhoging van de weerstandscapaciteit.

d. onbenutte belastingcapaciteit

De omvang van de resterende belastingcapaciteit is de ruimte tussen de feitelijke opbrengst uit het totaal van de onroerende-zaakbelastingen, de rioolheffing en de afvalstoffenheffing enerzijds en anderzijds de opbrengst die de gemeente moet realiseren indien een beroep is gedaan op een aanvullende bijdrage op grond van artikel 12 van de Financiële Verhoudingswet (Fvw). Er is derhalve sprake van te benutten belastingcapaciteit indien het tarief voor de OZB lager is dan het tarief volgens de artikel 12-norm. Voor wat betreft rioolheffing en afvalstoffenheffing hanteert de gemeente Simpelveld het standpunt dat er sprake moet zijn van een 100% kostendekkend tarief. Voor deze heffingen is dus geen sprake van onbenutte belastingcapaciteit.

Onroerende-zaakbelastingen

Op basis van de meicirculaire 2024 zijn volgens de artikel 12-norm voor 2025 de ozb-inkomsten op peil als het gemiddelde percentage van de WOZ-waarde tenminste 0,1595 bedraagt. Voor het jaar 2025 is het voorstel om het OZB voor woningen percentage met 1,5% te indexeren. Omdat op dit moment de meeste actuele WOZ-waarden nog niet beschikbaar zijn, kan het tarief nog niet worden bepaald. De verwachting is echter dat er sprake zal zijn van een beperkte onbenutte belastingcapaciteit.

Resumerend overzicht

Omschrijving	2025	2026	2027	2028
<i>Incidentele weerstandscapaciteit</i>				
a. algemene reserve	4.878.587	2.352.993	455.122	-1.166.840
b. post onvoorzien	1.000	1.000	1.000	1.000
<i>Structurele weerstandscapaciteit</i>				
c. begrotingsoverschotten	0	0	0	0
d. onbenutte belastingcapaciteit	40.000	40.000	40.000	40.000
Totale weerstandscapaciteit	4.919.587	2.393.993	496.122	-1.125.840

Het is van belang om op te merken dat in bovenstaande meerjarige ontwikkeling van de algemene reserve geen rekening is gehouden met de uitkomsten van de ombuigingsoperatie om te komen tot een structureel sluitende begroting. Dit zal de weerstandscapaciteit vanzelfsprekend gunstig beïnvloeden.

RISICO'S

Het BBV geeft aan dat alleen risico's van materiële betekenis in relatie tot de financiële positie hoeven te worden meegenomen. Feitelijk wordt hier bedoeld dat de kleinere risico's natuurlijk wel in ogenschouw moeten worden genomen, maar dat ze qua risicofinanciering uit de lopende exploitatie worden gefinancierd. Onderstaand worden de relevante risico's voor de financiële positie benoemd en gekwantificeerd. De kwantificering is conform afspraak met de auditcommissie als volgt.

Eerst wordt bepaald hoe groot de kans is dat een risico zich voordoet:

Kans	Percentage kans
Klein	25%
Middel	50%
Groot	75%

Vervolgens wordt het effect als het risico zich voordoet ingeschat. Daarbij zijn vier klassen mogelijk, tenzij er een betere waardering van het effect mogelijk is.

Klasse	Range	Waardering effect
Klasse 1	< € 50.000	€ 25.000
Klasse 2	€ 50.000 - € 200.000	€ 125.000

Klasse 3	€ 200.000 - € 500.000	€ 350.000
Klasse 4	> € 500.000	€ 750.000

Aansprakelijkheid/juridische risico's

1.Aanbestedingen

De regels voor (Europese) aanbestedingen zijn zeer strikt. Hoe groter het bedrag voor de aanbesteding en hoe complexer het onderwerp, hoe groter het mogelijke risico. Bij complexe aanbestedingen wordt indien noodzakelijk een beroep gedaan op externe expertise. Van belang is om telkens goed de selectie- en gunningscriteria te definiëren en uit te voeren. De partij die de aanbesteding niet gegund krijgt, dient helder en duidelijk te vernemen waarom de opdracht aan een andere partij is gegund. Worden regels, ondanks alle zorgvuldigheid, niet goed toegepast dan loopt de gemeente een risico. Hoe hoog dit risico is, is afhankelijk van het aan te besteden bedrag en bijvoorbeeld ook de investeringen die de gemeente op de rol heeft staan. Dit risico kan zich breed voordoen en is derhalve niet aan bepaalde programma's toe te rekenen.

kwantificering

Voor 2025 is een aanzienlijk investeringsprogramma voorzien, daarnaast lopen een aantal investeringen uit voorgaande begrotingsjaren c.q. eerdere raadsbesluiten. O.a. voor deze investeringen dienen aanbestedingsprocedures doorlopen te worden. Rekening houdend met het feit dat voor aanbestedingen intern strikte procedures worden gevolgd en dat voor complexe aanbestedingen indien nodig een beroep gedaan wordt op externe expertise c.q. een juridische toets wordt uitgevoerd, waarden we het risico als volgt:

Kans – middel 50%

Effect – klasse 4 € 750.000

Financieel risico – 50% van € 750.000 is € 375.000

Financiële risico's

2.Sociaal domein

Sinds 2015 zijn gemeenten verantwoordelijk voor de nieuwe taken in het kader van de drie grote decentralisaties, te weten Wmo-nieuwe taken, jeugdzorg en participatie. Gedurende het jaar wordt het sociaal domein intensief gemonitord. In de praktijk blijkt het niet makkelijk om een compleet en sluitend beeld te krijgen.

Situatie Xonar en Mutsaersstichting

Bij een aantal zorgaanbieders is sprake van (financiële) problemen, onder andere Xonar en Mutsaersstichting. Bij Xonar heeft dit geresulteerd in een extra bijdrage van Zuid-Limburgse gemeenten. Dit geeft eens te meer aan dat met name in de jeugdzorg dergelijke risico's aanzienlijk zijn.

kwantificering

Rekening houdend met het feit dat de budgetten voor de jeugdzorg en wmo deels structureel zijn verruimd en dat tevens mee- en tegenvallers binnen het gehele sociaal domein elkaar (deels) kunnen compenseren, waarden we het risico als volgt:

Kans – groot 75%

Effect – klasse 4 € 750.000

Financieel risico – 75% van € 750.000 is € 562.500

3.Verbonden partijen

Verbonden partijen voeren in de regel gemeentelijke taken uit. De belangrijkste groep verbonden partijen zijn de Gemeenschappelijke Regelingen. Te denken valt hierbij aan de Veiligheidsregio, de GGD Zuid-Limburg, de RUD Zuid-Limburg, de BsGW, Stadsregio Parkstad Limburg en Rd4. Samenwerking levert in de regel financiële voordelen op, maar kan ook leiden tot financiële risico's. In de paragraaf verbonden partijen wordt in de toelichting op de individuele verbonden partijen nader ingegaan op de eventueel aanwezige risico's.

GGD

De GGD is bezig met een aantal majeure projecten. Vanaf 1 januari 2020 zijn drie jeugdzorginstellingen opgegaan in de GGD waarmee één organisatie ontstaat die zorg draagt voor de zorg van 0 tot 18-jarigen.

Hetzelfde geldt voor het ingezette traject onder de naam 'Trendbreuk'. Hiermee wordt beoogd de gezondheidsachterstand die geconstateerd wordt in Zuid-Limburg in relatie tot de rest van het land (op langere termijn) in te lopen. Het is op voorhand onmogelijk te duiden wat het aan investeringen gaat vergen om de trend te breken.

Kwantificering

Er rekening mee houdend dat wij de ontwikkelingen nadrukkelijk volgen, zodat we tijdig kunnen anticiperen op mogelijk nadelige financiële consequenties, taxeren we het risico laag. We waarderen het risico als volgt:

Kans – klein 25%

Effect – klasse 1 € 25.000

Financieel risico – 25% van € 25.000 is € 6.250

ISD Kompas

De uitvoering van de Wet Werk en Bijstand geschiedt door Kompas. Ook nieuwe gevallen in het kader van de participatiewet behoren tot het takenpakket van Kompas. Overschrijdingen komen ten laste van Kompas, lees: deelnemende gemeenten. Het is niet te voorzien welke impact de wereldwijde spanningen, zoals de voortdurende oorlog in Oekraïne, op termijn hebben op bijvoorbeeld de aantallen cliënten en de armoedebestrijding door Kompas.

Kwantificering

Rekening houdend met het feit dat mee- en tegenvallers binnen het gehele sociaal domein elkaar (deels) kunnen compenseren, waarderen we het risico als volgt:

Kans – middel 50%

Effect – klasse 3 € 350.000

Financieel risico – 50% van € 350.000 is € 175.000

Wet sociale werkvoorziening

Door het rijk wordt de integratie-uitkering sociaal domein – participatie jaarlijks verder afgebouwd. De korting is gebaseerd op aannames over de afname van de wsw-populatie. In de praktijk kan de afname van de populatie minder snel gaan dan door het rijk wordt voorzien. Hierdoor bestaat het risico dat er extra tekorten ontstaan bij de wsw-bedrijven en extra bijdragen van gemeenten noodzakelijk zijn. Het is niet te voorspellen welke impact de wereldwijde spanningen, zoals de voortdurende oorlog in Oekraïne, op termijn zal hebben op bijvoorbeeld de orderportefeuille van WOZL/WSP Parkstad.

Kwantificering

Rekening houdend met het feit dat mee- en tegenvallers binnen het gehele sociaal domein elkaar (deels) kunnen compenseren en dat de stijging van de integratie-uitkering in de meicirculaire deels is gereserveerd, waarderen we het risico als volgt:

Kans – klein 25%

Effect – klasse 2 € 125.000

Financieel risico – 25% van € 125.000 is € 31.250

BsGW

De overheid wilde aanvankelijk per 1 januari 2019 de zogenaamde fiscale vereenvoudigingswet doorvoeren. Daarmee wil de overheid het voor de burger eenvoudiger maken om bezwaar en beroep aan te tekenen door op alle (belasting)wetten dezelfde regels van toepassing te verklaren rond bezwaar en beroep. Indien deze wet ook van toepassing wordt op de BsGW zouden de proceskostenvergoedingen nog hoger uit kunnen vallen, aangezien er dan meer momenten voor de belastingplichtige ontstaan om vergoeding te eisen. Meest actuele stand van zaken is dat de fiscale vereenvoudigingswet waarschijnlijk (grotendeels) wordt uitgesteld tot 2025 of later. Er dient rekening te worden gehouden met mogelijk extra kosten in verband met bezwaarschriften van met name no cure no paybureau's. Vanuit de BsGW is bij het Ministerie van Justitie en Veiligheid en bij de Vereniging Nederlandse Gemeenten aandacht gevraagd voor de scheve verhouding tussen proceskostenvergoedingen die betaald moeten worden ten opzichte van het (financiële) belang van een belastingplichtige. Per 1 januari is de vergoeding voor proceskosten drastisch verlaagd. Een uitspraak van de Hoge Raad medio juli 2024 heeft er echter toe geleid dat de verlaagde vergoedingen niet van toepassing zijn. Daarmee blijven de proceskostenvergoedingen toch een risico bij de BsGW.

Kwantificering

Rekening houdend met het feit dat bij de BsGW veel aandacht is voor de kwaliteit van de aanslagoplegging etc, wordt het risico als volgt gewaardeerd:

Kans – Middel 50%

Effect – klasse 2 € 125.000

Financieel risico – 50% van € 125.000 is € 62.500

4.Planschades

De risico's van claims op het gebied van planschade worden zoveel mogelijk afgewenteld op ontwikkelende partijen. Indien de gemeente samen ontwikkelt met een ontwikkelaar zal in een overeenkomst het planschaderisico bij de ontwikkelaar worden gelegd. De gemeente blijft echter risico's lopen bij het vervaardigen van nieuwe omgevingsplannen. Bij wijziging van een omgevingsplan kan een partij planschade claimen. Een risico-inventarisatie bij het opstellen van een omgevingsplan(wijziging) kan hier vroegtijdig inzicht in verschaffen.

Kwantificering

Gezien de hiervoor genoemde maatregelen en de ervaringen uit het verleden, waarderen we het risico als volgt:

Kans – klein 25%

Effect – klasse 3 € 350.000

Financieel risico – 25% van € 350.000 is € 87.500.

5.Beheerplannen

Het is zaak om ten behoeve van het onderhoud van de kapitaalgoederen actuele beheerplannen te hebben. Op deze wijze ontstaat inzicht in de benodigde financiële middelen om de kapitaalgoederen te onderhouden op basis van de gewenste kwaliteitsniveaus. Op dit moment zijn alle beheerplannen actueel. De diverse beheerplannen hebben met name betrekking op de programma's 2. Verkeer, vervoer en waterstaat, 4. Onderwijs, 5. Sport, cultuur en recreatie en 7. Volksgezondheid en milieu. Daarnaast speelt het beheerplan onderhoud gebouwen bij meerdere programma's.

Kwantificering

Rekening houdend met het feit dat de beheerplannen actueel zijn, waarderen wij het risico als volgt:

Kans – klein 25%

Effect – klasse 2 € 125.000

Financieel risico – 25% van € 125.000 is € 31.250

6.Oorlog Oekraïne/ wereldwijde spanningen en onrust

Naast het menselijke leed heeft de voortdurende oorlog in Oekraïne ook economische gevolgen, zoals bijvoorbeeld de prijsstijgingen. Ook de spanningen en onrust elders in de wereld kunnen economische impact hebben. Het is lastig in te schatten hoe groot de impact op de wat langere termijn op de gemeentelijke financiën zal zijn.

Kwantificering

Er rekening mee houdend dat de stelposten voor loon- en prijsstijgingen zijn verhoogd en diverse andere (investerings-)budgetten zijn bijgesteld, waarderen wij het risico als volgt:

Kans – middel 50%

Effect – klasse 4 € 750.000

Financieel risico – 50% van € 750.000 is € 375.000

7. Personeelskosten

In de jaarstukken 2022 is in overleg met onze accountant een voorziening risico personeelskosten gevormd, omdat er bij de betreffende casus sprake is van vrijstelling van arbeid en het derhalve niet leveren van een arbeidsprestatie. Voor de actuele casus is de omvang van de voorziening gebaseerd op de jaarlijkse loonkosten voor een periode van twee jaar.

Hoe de verdere voortgang en afronding in de betreffende casus zal zijn, is op dit moment niet aan te geven.

Derhalve kan ook niet worden ingeschat of en in welke omvang een kwantificering aan de orde is. Het is echter wel van belang om e.e.a. hier te benoemen.

kwantificering

N.v.t.

8. Nieuwe wetten en deregulering van regelgeving door het Rijk en Rijksbezuinigingen

Nieuwe regelgeving zorgt vaak voor een extra belasting (en kosten) voor de gemeente, zeker in de voorbereidingsfase. Denk bijvoorbeeld aan de nieuwe Omgevingswet. Verder gaat nieuwe regelgeving en deregulering vaak gepaard met minder middelen voor de gemeenten, dat wil zeggen er komt een lager budget voor de gemeente beschikbaar dan vóór de deregulering.

Daarnaast speelt op dit moment de zorgelijke financiële perspectief van gemeenten. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het zogenaamde 'ravijnjaar' 2026 voor de algemene uitkering uit het gemeentefonds. Vanuit het Rijk wordt onvoldoende tegemoetgekomen aan de financiële noden van gemeenten, waardoor ombuigingen, belastingverhoging en meer fundamentele en pijnlijke keuzes aan de orde zijn.

Kwantificering

Gezien het zorgelijke financiële perspectief voor gemeenten en tevens ook de noodzaak voor financiële ingrepen bij het Rijk, waarden het risico als volgt:

Kans – groot 75%

Effect – klasse 4 € 750.000

Financieel risico – 75% van € 750.000 is € 562.500

9. Nieuwe organisatievisie/bedrijfsfilosofie/werkgroepen

Het jaar 2025 zal organisatorisch onder andere in het teken staan van de verdere doorontwikkeling en implementatie van de nieuwe organisatievisie.

Kwantificering

Gezien het voorgaande waarden het risico als volgt:

Kans – klein 25%

Effect – klasse 2 € 125.000

Financieel risico – 25% van € 125.000 is € 31.250

Resumerend overzicht risico's

Prog.	Risico	Kans	Effect	Financieel risico
<i>Aansprakelijkheid/juridische risico's</i>				
alle	Aanbestedingen	Middel (50%)	Klasse 4 € 750.000	€ 375.000
<i>Financiële risico's</i>				
6	Sociaal domein	Middel (75%)	Klasse 4 € 750.000	€ 562.500
	Verbonden partijen:			
7	- GGD	Klein (25%)	Klasse 1 € 25.000	€ 6.250
6	- Kompas	Middel (50%)	Klasse 3 € 350.000	€ 175.000
6	- Wet sociale werkvoorziening	Klein (25%)	Klasse 2 € 125.000	€ 31.250
0	- BsGW	Middel (50%)	Klasse 2 € 125.000	€ 62.500
8	Planschades	Klein (25%)	Klasse 3 € 350.000	€ 87.500
2/4/ 5/7	Beheerplannen	Klein (25%)	Klasse 2 € 125.000	€ 31.250
alle	Oorlog Oekraïne/ wereldwijde spanningen	Middel (50%)	Klasse 4 € 750.000	€ 375.000
alle	Nieuwe wetten/ deregulering Rijk cq. Rijksbezuinigingen	Groot (75%)	Klasse 4 € 750.000	€ 562.500
0	Nieuwe organisatievisie	Klein (25%)	Klasse 2 € 125.000	€ 31.250
	Totaal			€ 2.300.000

De totale opsomming van de gekwantificeerde risico's beloopt een bedrag van € 2.300.000; dit is dus de benodigde weerstandscapaciteit.

BEOORDELING WEERSTANDSVERMOGEN

Het is van belang te weten of er sprake is van een toereikend weerstandsvermogen. Als het risicoprofiel bekend is, kan een relatie worden gelegd tussen de financieel gekwantificeerde risico's en de daarbij benodigde weerstandscapaciteit en de beschikbare weerstandscapaciteit. De benodigde weerstandscapaciteit die uit het risicoprofiel voortvloeit, kan worden afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. De uitkomst van die berekening vormt het weerstandsvermogen.

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}}$$

Om het weerstandsvermogen te kunnen beoordelen, dient te worden vastgesteld welke ratio de gemeente Simpelveld nastreeft. Hiertoe wordt gebruik gemaakt van onderstaande waarderingstabel:

Waarderingscijfer	Ratio weerstandsvermogen	Betekenis
A	> 2,0	Uitstekend
B	1,4 < x < 2,0	Ruim voldoende
C	1,0 < x < 1,4	Voldoende
D	0,8 < x < 1,0	Matig
E	0,6 < x < 0,8	Onvoldoende
F	< 0,6	Ruim onvoldoende

De gemeente streeft ernaar om zo min mogelijk risico te lopen en, mits financieel verantwoord, zoveel mogelijk risico's af te dekken. Dit betekent dat de gemeente een weerstandsvermogen nastreeft dat tenminste 'ruim voldoende' is. Dat betekent een ratio weerstandsvermogen tussen de 1,4 en 2,0 met als waarderingscijfer B. Uitgaande van de beschikbare weerstandscapaciteit per 31-12-2025 van € 4.919.587 en de benodigde weerstandscapaciteit van € 2.300.000 bedraagt het waarderingscijfer A (> 2,0) met de ratio 'uitstekend'. Gesteld kan worden dat de gemeente Simpelveld zeker voldoende ruimte heeft om incidentele risico's te kunnen opvangen. De komende jaren ontwikkelt de ratio zich ongunstig. Echter zoals hiervoor reeds opgemerkt is bij de bepaling van de weerstandscapaciteit geen rekening gehouden het effect van de ombuigingsoperatie op de ontwikkeling van de algemene reserve. Dit zal de meerjarige ratio's van het weerstandsvermogen positief beïnvloeden.

Resumerend overzicht weerstandsvermogen

Omschrijving	Realisatie 2023	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Totale weerstandscapaciteit	6.057.314	4.919.587	2.393.993	496.122	-1.125.840
Totale omvang risico's	2.156.250	2.300.000	2.300.000	2.300.000	2.300.000
Ratio weerstandsvermogen	> 2,0 (A)	> 2,0 (A)	1,0-1,4 (C)	< 0,6 (F)	< 0,6 (F)

KENGETALLEN FINANCIËLE POSITIE

Ingevolge artikel 11 is het verplicht financiële kengetallen op te nemen voor: de netto schuldquote, de netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen, de solvabiliteitsratio, de structurele exploitatieruimte, de grondexploitatie en de belastingcapaciteit. Deze kengetallen zijn een hulpmiddel voor de gemeenteraad om inzicht te krijgen in de financiële positie van de gemeente.

	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Netto schuldquote	30%	105%	77%	115%	126%	128%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	25%	104%	69%	107%	119%	121%
Solvabiliteitsratio	31%	20%	21%	14%	13%	13%
Structurele exploitatieruimte	1%	1%	-1%	-7%	-6%	-5%
Grondexploitatie	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Belastingcapaciteit	105%	107%	116%	110%	110%	110%

Hieronder wordt per kengetal kort beschreven wat met het kengetal wordt weergegeven en hoe ze worden vastgesteld:

1. *Netto schuldquote*
De netto schuldquote geeft het risico voor de gemeente weer als derden niet aan hun verplichtingen kunnen voldoen.
2. *Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen*
De netto schuldquote geeft aan of de gemeente in staat is de schulden terug te betalen waarvoor zij volledig zelf aan de lat staat.
3. *Solvabiliteitsratio*
De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het totale balanstotaal.
4. *Structurele exploitatieruimte*
Dit kengetal is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte een gemeente heeft. De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves te delen door de totale baten.
5. *Grondexploitatie*
Dit kengetal geeft weer hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale (geraamde) baten.
6. *Belastingcapaciteit*
De belastingcapaciteit geeft inzicht in hoe de belastingdruk in de gemeente zich verhoudt ten opzichte van het landelijke gemiddelde. De ruimte die een gemeente heeft om zijn belastingen te verhogen, wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. Onder de woonlasten worden verstaan de OZB, de rioolheffing en afvalstoffenheffing voor een woning met gemiddelde waarde in die gemeente.

Door het Ministerie van BZK, en ook gehanteerd door de provincie Limburg, is een normenkader opgesteld waaraan de financiële kengetallen getoetst kunnen worden. Hierbij kan gesteld worden dat categorie A het minst risicovol is en categorie C het meest risicovol.

	Categorie A	Categorie B	Categorie C
Netto schuldquote	<90%	90%-130%	>130%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	<90%	90%-130%	>130%
Solvabiliteitsratio	>50%	20%-50%	<20%
Structurele exploitatieruimte	>0%	=0%	<0%
Grondexploitatie	<20%	20%-35%	>35%
Belastingcapaciteit	<95%	95%-105%	>105%

De uitkomsten op basis van de begroting 2025 vallen drie keer in de categorie A, één keer in de categorie B en twee keer in de categorie C. De conclusie is dat de financiële positie van de gemeente Simpelveld een stabiel beeld geeft op basis van de huidige stand van zaken.

Paragraaf

Financiering

TREASURYBELEID

De uitvoering van het treasurybeleid vond tot en met 2023 zijn weerslag in het Treasurystatuut. Dit Treasurystatuut bevatte in principe geen eigen beleid, maar hierin werd veelal verwezen naar de wettelijke voorschriften. Dit had geen meerwaarde, aangezien er geen eigen vrije interpretatieruimte was. Daarnaast is in de begroting de verplichte treasuryparagraaf opgenomen. Vandaar dat de raad ermee heeft ingestemd in de financiële verordening niet meer te verwijzen naar het Treasurystatuut. Op 14 december 2023 heeft de raad vastgesteld dat het Treasurystatuut 2018 per 1 januari 2024 wordt ingetrokken en er in de financiële verordening 2023 wordt volstaan met het opnemen van een (nieuw) artikel 18 Financieringsfunctie. Het belangrijkste punt, naast de voorschriften uit hoofde van de wetten Fido en Ruddo, is dat het aantrekken van leningen (looptijd een jaar of langer) geschiedt door offertes aan te vragen bij ten minste drie financiële instellingen.

RISICOBEBEER

Risicobeheer geeft een samenvatting van de risico's die door de gemeente met financiering gelopen worden en hoe met deze risico's wordt omgegaan. Bij financieringsactiviteiten kunnen de volgende risico's zich voordoen:

Renterisico

Het beheersen van dit risico komt tot uitdrukking via het gebruik van de instrumenten kasgeldlimiet en renterisiconorm. Beide instrumenten hebben tot doel het renterisico te begrenzen dat verbonden is aan de financiering door middel van korte en lange schuld.

Kasgeldlimiet

De begrenzing van de renterisico's op de gemeentelijke kortlopende middelen, zowel opgenomen als uitgezet, vindt plaats door het vaststellen van een kasgeldlimiet. Dit geschiedt in de vorm van een percentage van het begrotingstotaal dat gedurende enig jaar met kortlopende middelen mag worden gefinancierd. Het percentage is door de minister van Financiën vastgesteld op 8,5%. Het ministerie heeft via een circulaire aangegeven dat in de financieringsparagraaf van de begroting en jaarrekening informatie moet worden opgenomen. In de begroting gaat het om de gemiddelde netto vlottende schuld afgezet tegen de kasgeldlimiet voor de kwartalen 3 en 4 van het jaar t-2 en de kwartalen 1 en 2 van het jaar t-1. Dit is in de volgende tabel weergegeven.

Kasgeldlimiet				
x € 1.000	3e kwartaal 2023	4e kwartaal 2023	1e kwartaal 2024	2e kwartaal 2024
1. Vlottende schuld	-195	0	195	0
- opgenomen gelden < 1 jaar	0	0	0	0
- schuld in rekening courant	-195	0	195	0
- gestorte gelden door derden < 1 jr				
- overige geldleningen (niet vast)				
2. Vlottende middelen	2.166	488	2.160	3.204
- contante gelden in kas	0	0	0	0
- tegoeden in rekening-courant	2.167	488	2.160	3.204
- overige uitstaande gelden < 1 jaar				
3. Toets kasgeldlimiet				
3a. totaal netto vlottende schuld (1-2)	-2.361	-488	-1.965	-3.204
3b. toegestane kasgeldlimiet (4)	2.507	2.507	2.743	2.743
Ruimte (+) / Overschrijding (-) (3b-3a)	4.868	2.994	4.709	5.948
Bepaling kasgeldlimiet				
4a. Percentage	8,5	8,5	8,5	8,5
4b. Begrotingstotaal (voor wijziging)	29.489	29.489	32.275	32.275
4. Kasgeldlimiet (4a x 4b/100)	2.507	2.507	2.743	2.743

Renterisiconorm en renterisico vaste schuld

De begrenzing van de renterisico's op de gemeentelijke langlopende geldleningenportefeuille (zowel opgenomen als uitgezet) vindt plaats door het vaststellen van een renterisiconorm. Dit is geconcretiseerd in de vorm van een maximum percentage van deze portefeuille, waarvan in enig jaar de rente door herfinanciering of renteherziening mag worden gewijzigd. De renterisiconorm bedraagt 20% van het begrotingstotaal. Stijgt of daalt de marktrente sterk in enig jaar dan werkt dat door in de leningenportefeuille. In de volgende tabel worden de renterisico's in beeld gebracht voor de vaste schuld in relatie tot de rente-risiconorm volgens de Wet Fido. De gegevens zijn gebaseerd op de ontwikkeling van de huidige leningenportefeuille. Uit de tabel blijkt dat de norm niet wordt overschreden.

Renterisico vaste schuld				
x € 1.000				
	2025	2026	2027	2028
1. Renteherzieningen	0	0	0	0
2. Aflossingen	1.139	1.139	1.139	933
3. Renterisico (1+2)	1.139	1.139	1.139	933
4. Renterisiconorm	6.916	7.176	7.199	7.313
5a. Ruimte onder renterisiconorm (4>3)	5.777	6.037	6.060	6.379
5b. Overschrijding renterisiconorm (3>4)				
<i>Bepaling renterisiconorm</i>				
4a. Percentage	20	20	20	20
4b. Begrotingstotaal (voor wijziging)	34.579	35.880	35.993	36.564
4. Renterisiconorm (4a x 4b/100)	6.916	7.176	7.199	7.313

Liquiditeitsrisico

Dit betreft het risico van mogelijke wijzigingen in de liquiditeitenplanning waardoor financiële resultaten kunnen afwijken van de verwachtingen. De liquiditeitenplanning dient inzicht te geven in de liquiditeitspositie en -behoefte. Op basis van een zo nauwkeurig mogelijke voorspelling van de in- en uitgaande geldstromen kan tijdig actie ondernomen worden om tekorten aan te vullen en eventuele overschotten uit te zetten. De liquiditeitenplanning wordt periodiek geactualiseerd zodat tijdig op de te verwachten financieringsbehoefte kan worden geanticipeerd. De renteontwikkeling speelt hier ook een belangrijke rol. Voor de periode 2025 tot en met 2028 wordt op dit moment de volgende ontwikkeling van de liquiditeit voorzien:

	2025	2026	2027	2028
Liquiditeit begin jaar	2.000.000	-11.535.000	-17.692.000	-20.434.000
Saldi begroting 2025 - 2028 (afgerond)	40.000	-2.525.000	-1.900.000	-1.620.000
ombuigingen		2.000.000	2.000.000	2.000.000
<i>Correcties op saldi</i>				
bij: dotaties reserves	243.000	243.000	243.000	243.000
af: beschikking reserves	-1.000.000	-289.000	-289.000	-289.000
bij: dotaties voorzieningen	808.000	808.000	808.000	808.000
af: uitnamen voorzieningen	-844.000	-737.000	-948.000	-842.000
bij: afschrijvingen	1.265.000	2.060.000	2.262.000	2.440.000
af: aflossingen	-1.139.000	-1.139.000	-1.139.000	-933.000
af: investeringsprogramma gefaseerd	-12.908.000	-6.578.000	-3.779.000	-2.941.000
Liquiditeit einde jaar	-11.535.000	-17.692.000	-20.434.000	-21.568.000

Op basis van deze globale liquiditeitenplanning wordt voorzien dat vanaf eind 2025 een aanvullende liquiditeitsbehoefte ontstaat van afgerond € 11 miljoen oplopend tot € 21 miljoen eind 2028. Uiteraard is dit slechts een grofmazige prognose die in de praktijk sterk kan fluctueren. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de impact van het tempo van de daadwerkelijke uitvoering van het investeringsprogramma. Voor de mogelijke extra rentelasten zijn in deze begroting middelen beschikbaar in de vorm van de geraamde rentelasten van het investeringsprogramma 2025-2028. Daarnaast worden (tijdelijk) overtollige liquide middelen verplicht gestald bij het Rijk middels het schatkistbankieren. Over deze gestalde middelen wordt een rentevergoeding ontvangen. Ook deze ontvangen rente kan dienen als dekking voor de hiervoor genoemde extra rentelasten.

Debiteurenrisico

Dit betreft het risico dat vorderingen op debiteuren niet kunnen worden geïnd en dus moeten worden afgeboekt. Ter afdekking van mogelijke oninbare vorderingen is een voorziening gecreëerd. Jaarlijks worden de debiteuren opnieuw beoordeeld en wordt de voorziening indien nodig aangepast. In de (meerjaren)begroting is een structurele storting van € 20.000 in de voorziening oninbare vorderingen opgenomen, die naar verwachting toereikend is om de jaarlijkse noodzakelijke afboekingen te kunnen dekken.

Kredietrisico

Dit betreft de risico's op een waardedaling van verstrekte kredieten ten gevolge van het niet (tijdig) na kunnen komen van de verplichtingen door de tegenpartij. In het navolgende overzicht zijn de verstrekte geldleningen weergegeven.

	Boekwaarde 31-12-2023	Verstreking 2024	Aflossing 2024	Boekwaarde 31-12-2024	Jaar van laatste aflossing
Kredietontvanger	30.154	0	2.400	27.754	2038
Enexis Holding N.V.	460.000	0	0	460.000	2080
Woonwijnzerwinkel Zuid-Limburg B.V.	45.551	7.610	0	53.161	2035

Koersrisico

Dit betreft het risico dat de financiële activa van de gemeente in waarde verminderen door negatieve koersontwikkelingen. De financiële activa bestaan enerzijds uit aandelenbezit en deelnames in gemeenschappelijke regelingen en anderzijds uit aan derden verstrekte leningen. Voor een overzicht van het aandelenbezit en deelnames in gemeenschappelijke regelingen wordt verwezen naar de paragraaf Verbonden Partijen. De aandelen zijn opgenomen tegen verkrijgingsprijs. Omdat er geen sprake is van op de beurs verhandelbare aandelen is het koersrisico beperkt tot een eventuele noodzakelijke afwaardering van de boekwaarde.

LENINGENPORTEFEUILLE

Het navolgende overzicht geeft inzicht in de samenstelling, de grootte en de rentegevoeligheid van de opgenomen geldleningen. In het overzicht wordt geen rekening gehouden met vervroegde aflossing van geldleningen, omdat de gemeente geen leningen heeft die voor renteaanpassing in aanmerking komen. Dus vervroegd aflossen is niet mogelijk.

Mutaties in de leningenportefeuille	
Stand per 31 december 2024	17.149.336
Nieuwe leningen*	0
Reguliere aflossingen	1.138.666
Vervroegde aflossingen	0
Rente-aanpassing	0
Stand per 31 december 2025	16.010.670

*Dit overzicht is exclusief eventueel nieuw aan te trekken leningen conform de liquiditeitenplanning.

De huidige leningenportefeuille is als volgt samengesteld:

NUMMER	OORSPR.BEDRAG VAN DE LENING/ VOORSCHOT	RENTE- PERCENTAGE	BOEKWAARDE PER 31-12-2024	OPGENOMEN IN HET DIENSTJAAR	RENTE- BEDRAG	AFLOSSINGEN	BOEKWAARDE PER 31-12-2025
40.0093508	1.800.000,00	5,130%	216.000		11.081	72.000	144.000
40.107250	2.000.000,00	3,400%	400.003		13.600	133.333	266.670
1-29670	5.000.000,00	1,410%	3.800.000		53.580	200.000	3.600.000
40.113705	10.000.000,00	0,180%	8.400.000		15.120	400.000	8.000.000
40.115824	5.000.000,00	2,335%	4.333.333		101.183	333.333	4.000.000
TOTAAL			17.149.336	0	194.564	1.138.666	16.010.670

LIQUIDE MIDDELEN

Indien er sprake is van een overschot aan liquide middelen, dan worden deze middelen conform de regelgeving met betrekking tot het schatkistbankieren verplicht 'gestald' bij het Rijk.

GARANTSTELLING

Per 31-12-2023 heeft de gemeente Simpelveld vaste geldleningen met een totale boekwaarde van circa € 34 miljoen euro gegarandeerd. Deze € 34 miljoen euro heeft betrekking op geldleningen in de sociale woningbouw en de bevordering van het eigen woningbezit. De geldleningen in de sociale sfeer zijn gegarandeerd door het WSW, Waarborgfonds Sociale Woningbouw, waarbij de gemeente als achtervang optreedt.

Omschrijving	Aantal leningen	Hoofdsom (x € 1.000)	Saldo 31-12-2022 (x € 1.000)	Saldo 31-12-2023 (x € 1.000)
Sociale woningbouw	27→24	58.191	34.478	33.912

Daarnaast heeft de gemeenteraad op 17 februari 2022 besloten garant te staan voor maximaal 50%, met een maximum van € 125.000, voor de aanleg van padelbanen door de tennis- en padelvereniging Simpelveld. De daadwerkelijke benodigde lening bedroeg uiteindelijk € 180.000, waardoor de garantstelling € 90.000 bedraagt voor 15 jaar, jaarlijks aflopend met € 6.000.

RENTE

In de notitie Rente 2017 van de commissie BBV wordt ingegaan op de verwerking van de rentelasten en -baten in de begroting en jaarstukken. Doelstelling van deze notitie is het bevorderen van een eenduidige handelwijze met betrekking tot rente door gemeenten (harmonisering), stimuleren dat gemeenten de (verwachte) werkelijke rentelasten opnemen in de begroting cq. de jaarstukken en het eenduidig inzichtelijk maken van de wijze waarop de gemeenten met rente zijn omgegaan (transparantie).

Bespaarde rente reserves en voorzieningen

In het BBV blijft voortsnog de mogelijkheid bestaan om een rentevergoeding over het eigen vermogen en de voorzieningen te berekenen en deze door te belasten aan de taakvelden. De commissie BBV adviseert echter vanwege het verlangde inzicht, de eenvoud en transparantie, deze systematiek niet (meer) toe te passen. Met ingang van het jaar 2023 is daarom de toerekening van de interne rente beëindigd.

Omslagrente

De omslagrente wordt berekend door de aan de taakvelden toe te rekenen rente te delen door de boekwaarde per 1 januari van de vaste activa die integraal zijn gefinancierd. De omslagrente wordt vervolgens op consistente en eenduidige wijze toegerekend aan de individuele activa. Het toerekenen van rente aan de taakvelden vindt plaats via het taakveld 0.5 Treasury. In feite fungeert het taakveld 0.5 Treasury als een kostenplaats. De externe rentelasten over de korte- en lange financiering worden op het taakveld 0.5 Treasury als last verantwoord. De externe rentebaten worden op het taakveld 0.5 Treasury als baat verantwoord. Vervolgens wordt de werkelijk aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag) als negatieve last op het taakveld 0.5 Treasury verantwoord. Door deze wijze van verantwoorden resteert met betrekking tot de rente op het taakveld 0.5 Treasury het renteresultaat.

Middels onderstaand renteschema wordt inzicht gegeven in de rentelasten van externe financiering, het renteresultaat en de wijze van rentetoerekening.

Renteschema			
a.	De externe rentelasten over de korte en lange financiering		183.295
b.	De externe rentebaten over de korte en lange financiering	-/-	15.000
	<i>Saldo rentelasten en rentebaten</i>		168.295
c1.	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-/- 0	
c2.	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegekend	-/- 0	
c3.	De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (= project-financiering), die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	0	
			0
	<i>Aan taakvelden toe te rekenen externe rente</i>		168.295
d1.	Rente over eigen vermogen		0
d2.	Rente over voorzieningen		0
	<i>Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente</i>		168.295
e.	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	-/-	168.295
f.	Renteresultaat op het taakveld Treasury		0

Paragraaf

Lokale heffingen

VASTGESTELD BELEID

Onder lokale heffingen vallen de belastingen, rechten en leges die de gemeente heft. De verschillende heffingen en belastingen kunnen geheven worden op basis van de Gemeentewet en zijn vastgelegd in aparte gemeentelijke verordeningen. De inkomsten kunnen enerzijds dienen als algemeen dekkingsmiddel (niet-bestedingsgebonden) en anderzijds als middel ter dekking van een specifieke taak (bestedingsgebonden). Een groot deel van de uitvoering met betrekking tot de lokale heffingen is overgedragen aan de BsGW, te weten: de onroerendezaakbelasting, rioolheffing, afvalstoffenheffing, hondenbelasting, toeristenbelasting en kwijschelding. De legesverordening, begraafrechten en marktgelden wordt door de gemeente zelf uitgevoerd. Ten aanzien van de legesverordening voert de BsGW de behandeling van bezwaarschriften namens de gemeente uit. De zeggenschap over de bepaling van de tarieven etc. (beleid) rust bij de gemeente(raad).

BELASTINGWIJZIGINGEN 2025

In lijn met voorgaande jaren is bij de tariefbepaling van de diverse heffingen rekening gehouden met de volgende uitgangspunten:

- Ten aanzien van de afvalstoffenheffing en rioolheffing worden de tarieven zodanig vastgesteld dat deze de geraamde kosten dekken van de taken afval en riolering ('100% kostendekkend').
- Voor de afvalstoffenheffing wordt rekening gehouden met de afspraken/adviezen in Rd4-verband. Met name in de vaststelling van de variabele tarieven als de lediging van containers en de tarieven voor bepaalde zaken die ingeleverd kunnen worden bij de grondstoffenparken (voorheen milieuparken).
- Voor het belastingjaar 2025 wordt met de vaststelling van de tarieven OZB rekening gehouden met:
 - a. de groei van het areaal in 2024;
 - b. waardeontwikkelingen sinds de vorige waardepeildatum.

Omdat de meest actuele woz-waarden bij het schrijven van deze begroting nog niet beschikbaar zijn, zijn nog geen nieuwe percentages voor de onroerende zaakbelasting opgenomen.
- Diverse tarieven van de overige belastingen en retributies zijn, in tegenstelling tot het verleden, met méér dan 1,5% geïndexeerd. E.e.a. conform de afgesproken beleidslijn. Het tarief toeristenbelasting wordt in 2025 verhoogd met € 0,20. Met betrekking tot de afschaffing van de hondenbelasting wordt in 2025 'pas op de plaats' gemaakt. Concreet betekent dit dat deze tarieven in 2025 niet verder worden verlaagd, maar gehandhaafd op het niveau van 2024.
- In de bepaling van de voorgestelde tarieven is zo veel mogelijk rekening gehouden met 'werkbare' tarieven. Zo is het voor de BsGW efficiënter werken als de tarieven deelbaar zijn door 12.
- De vaststelling door de raad van de tarieven van onderstaande heffingen en belastingen gebeurt via aparte raadsvoorstellen.

BESTEDINGSGEBONDEN INKOMSTEN

AFVALSTOFFENHEFFING (programma 7. Volksgezondheid en milieu)

Doel van deze heffing is om de kosten van afvalinzameling te bekostigen. Door de raad is in het verleden besloten dat de afvalstoffenheffing geheel kostendekkend dient te zijn. De heffing geschiedt enerzijds op basis van een vast bedrag per perceel en een variabel deel op basis van het aantal keren dat een afvalinzamelmiddel (container/zak) ter lediging wordt aangeboden.

Gestreefd wordt om de variabele tarieven zo veel mogelijk in afstemming met de overige Rd4-gemeenten vast te stellen. Voor het vaste tarief is het voorstel dit te verhogen met € 12,12. In de voorliggende begroting is ervoor gekozen om de voorziening afval in 2025 voor 50% in te zetten en de resterende 50% in 2026 in te zetten. Dat komt neer op twee keer een bedrag van € 58.110.

	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten taakveld 7.3						
- Diensten Rd4	894.808	1.117.500	1.161.160	1.199.820	1.239.790	1.281.160
- Diensten BsGW	49.653	40.520	57.100	62.070	65.110	68.370
- Kapitaallasten	0	33	27	17	15	14
- Doorberekening kostenverdeelstaat	19.767	20.988	22.019	22.019	22.019	22.019
- <i>Kwijtschelding</i>	40.376	46.000	46.000	46.000	46.000	46.000
Baten taakveld 7.3						
- Beschikking voorziening afval	-22.954	55.820	58.110	58.110	0	0
Netto kosten taakveld	1.027.557	1.169.221	1.228.196	1.271.816	1.372.934	1.417.563
Toe te rekenen kosten:						
- Overhead	32.542	25.244	27.160	27.622	27.651	27.747
- Compensabele BTW (+)	200.375	234.675	219.414	251.962	260.356	269.040
Totale kosten	1.260.475	1.429.140	1.474.770	1.551.400	1.660.940	1.714.350
Opbrengst afvalstoffenheffing	1.260.475	1.429.140	1.474.770	1.551.400	1.660.940	1.714.350
Dekkingspercentage	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Tarief

	Tarief 2025	Tarief 2024
Vast deel	245,40	233,28
Variabel deel		
<i>gft-afval</i>		
- 240 liter container	Gratis	Gratis
- 140 liter container	Gratis	Gratis
<i>restafval</i>		
- 240 liter container	10,00 per aanbieding	10,00 per aanbieding
- 140 liter container	7,00 per aanbieding	7,00 per aanbieding
- vuilniszakken	2,00 per aanbieding	2,00 per aanbieding
Geraamde opbrengst	1.474.770	1.429.140

Inclusief de inzet van de voorziening afval voor een bedrag van € 58.110 is de afvalstoffenheffing volledig kostendekkend.

RIOLHEFFING (programma 7. Volksgezondheid en milieu)

Net als bij de afvalstoffenheffing is in het verleden door de raad besloten dat het tarief voor de rioolheffing geheel kostendekkend dient te zijn. De heffing wordt geheven op basis van een vast bedrag per perceel en dient ter dekking van de kosten die gemoeid zijn met de aanleg en het onderhoud van de riolering.

Voorgesteld wordt het tarief voor 2025 met € 22,80 te verhogen.

	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten taakveld 7.2						
- Straatreiniging	25.062	27.000	29.500	29.500	29.500	29.500
- Onderhoud en overige kosten	534.611	504.399	544.070	524.260	524.710	525.160
- Diensten BsGW	48.921	43.330	68.280	74.220	77.860	81.750
- Kapitaallasten	415.533	565.983	585.320	954.714	1.135.899	1.268.115
- Doorberekening kostenverdeelstaat	41.127	132.969	118.255	118.255	118.255	118.255
- <i>Kwijtschelding</i>	60.564	69.000	69.000	69.000	69.000	69.000
Baten taakveld 7.2						
- Werken voor derden	6.313	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
- Schadevergoeding	0	0	0	0	0	0
- Beschikking voorziening rioleringen	-76.085	0	0	0	0	0
Netto kosten taakveld	1.195.591	1.337.681	1.409.425	1.764.948	1.950.223	2.086.779
Toe te rekenen kosten:						
- Overhead	74.915	173.793	186.974	190.128	190.326	190.991
- Compensabele BTW (+)	167.362	177.496	193.630	224.223	222.641	221.399
Totale kosten	1.437.868	1.688.970	1.790.030	2.179.300	2.363.190	2.499.170
Opbrengst rioolheffing	1.437.868	1.688.970	1.790.030	2.179.300	2.363.190	2.499.170
Dekkingspercentage	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Tarief

	Tarief 2025	Tarief 2024
Per perceel	345,60	322,80
Geraamde opbrengst	1.790.030	1.688.970

BEGRAAFRECHTEN (programma 7. Volksgezondheid en milieu)

De begraafrechten dienen ter dekking van het onderhoud van de gemeentelijke begraafplaats. De begraafrechten zijn niet kostendekkend en worden geheven op basis van de diensten die verleend worden.

De geraamde opbrengsten voor de jaren 2024 tot en met 2028 bedragen:

	raming 2024	raming 2025	raming 2026	raming 2027	raming 2028
Begraafrechten	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000

Met betrekking tot de tarieven wordt voorgesteld deze met 1,5% te indexeren.

LEGES (diverse programma's)

De leges worden geheven voor diensten welke door de gemeente worden verricht. De individuele tarieven worden zo veel mogelijk bepaald op basis van een (uur)tarief dat berekend wordt op grond van begrote loonkosten. Sommige tarieven, zoals die voor rijbewijzen en reisdocumenten, worden landelijk voorgeschreven. Streven is om de tarieven zo veel als mogelijk kostendekkend te laten zijn. Dat betekent dat voor 2025 voorgesteld zal worden om een aantal tarieven méér te verhogen dan de gebruikelijke indexering van 1,5%. Dit wordt nader uitgewerkt in het separate raadsvoorstel dat de raad zal worden aangeboden.

De geraamde opbrengsten voor de jaren 2024 tot en met 2028 bedragen:

	raming 2024	raming 2025	raming 2026	raming 2027	raming 2028
Secretarieleges burgerzaken*	180.000	180.000	95.000	95.000	95.000
Secretarieleges APV & bijzondere wetten	6.060	6.150	6.240	6.330	6.440
Secretarieleges verkeer & vervoer	2.450	2.480	2.520	2.560	2.600
Secretarieleges bouwvergunningen	35.000	35.000	35.000	35.000	35.000
Totaal	223.510	223.630	138.760	138.890	139.040

* hogere opbrengst geraamd i.v.m. piekjaar. Tegenover de extra leges staan ook extra lasten.

KOSTENDEKKENHEID TARIEVENTABEL 2025				
Hoofdstuk		Lasten	Baten	Percentage
1	TITEL I - Algemene dienstverlening			
	Kostendekkendheid titel 1	279.343	180.000	64%
2	TITEL II - Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning			
	Kostendekkendheid titel 2	290.536	35.000	12%
3	TITEL III - Dienstverlening vallend onder Europese dienstenrichtlijn			
	Kostendekkendheid titel 3	72.269	6.150	9%

NIET BESTEDINGSGEBONDEN INKOMSTEN

OZB (programma 0. Bestuur en ondersteuning)

De onroerendezaakbelasting is een belasting die geheven wordt naar de waarde van een onroerende zaak. Dat kan een gebouw, maar ook een perceel grond (geen landbouwgrond en natuurterrein) zijn. De gemeente Simpelveld maakt in haar tariefstelling geen onderscheid naar woningen en bedrijfsgebouwen of gebouwen met een maatschappelijke functie.

Omdat Simpelveld, in afwijking van de meeste andere gemeenten, een identiek tarief heeft voor woningen en niet-woningen, wordt voorgesteld om in 2025 het tarief voor niet-woningen te verhogen tot een niveau dat

vergelijkbaar is met het tarief 2024 van de gemeente Voerendaal. Dit is overigens het laagste tarief voor niet-woningen in de Parkstad-regio. Voor woningen wordt voorgesteld het tarief met 1,5% te indexeren.

De geraamde opbrengsten voor de jaren 2024 tot en met 2028 bedragen:

	raming 2024	raming 2025	raming 2026	raming 2027	raming 2028
OZB gebruikers <i>niet woningen</i>	129.440	181.620	183.590	185.590	187.620
OZB eigenaren <i>woningen</i>	2.003.650	2.032.360	2.061.500	2.091.500	2.122.880
OZB eigenaren <i>niet woningen</i>	167.000	234.300	236.850	239.450	242.070
Totaal	2.300.090	2.448.280	2.481.940	2.516.540	2.552.570

Voor 2025 wordt bij het schrijven van deze begroting voorsnog geen voorstel gedaan over het percentage onroerendezaakbelasting. Dat zal pas geschieden na aanlevering van de meest actuele woz-waarden door de BsGW (medio oktober '24).

	percentage 2024	percentage 2025
gebruikers niet-woningen	0,1606	n.n.b.
eigenaars niet-woningen	0,1606	n.n.b.
eigenaars woningen	0,1606	n.n.b.

TOERISTENBELASTING (programma 3. Economie)

Met de heffing van de toeristenbelasting wordt beoogd een belasting te heffen voor het houden van verblijf met overnachting tegen een vergoeding, in welke vorm dan ook, door personen die geen ingezetene van de gemeente zijn.

De geraamde opbrengsten voor de jaren 2024 tot en met 2028 bedragen:

	raming 2024	raming 2025	raming 2026	raming 2027	raming 2028
Toeristenbelasting	60.720	96.530	96.530	96.530	96.530

Voorgesteld wordt het tarief voor 2025 te verhogen van € 1,55 naar € 1,75 per persoon per overnachting.

HONDENBELASTING (programma 0. Bestuur en ondersteuning)

De hondenbelasting wordt geheven naar het aantal honden dat door een ingezetene wordt gehouden. Hulphonden en honden die in een dierenasiel verblijven alsmede politiehonden zijn vrijgesteld voor de heffing. Conform het coalitieakkoord zou de hondenbelasting in vier jaar afgebouwd worden om daarna definitief afgeschaft te worden. Voor het jaar 2025 wordt voorgesteld 'een pas op de plaats' te maken en de tarieven van 2024 in 2025 te handhaven.

De geraamde opbrengsten voor de jaren 2023 tot en met 2028 bedragen:

	raming 2024	raming 2025	raming 2026	raming 2027	raming 2028
Hondenbelasting	38.890	38.890	19.450	0	0

De tarieven voor de hondenbelasting worden derhalve als volgt:

Hondenbelasting	Tarief 2025	Tarief 2024	Tarief 2023	Tarief 2022
1e hond	€ 33,96	€ 33,96	€ 51,00	€ 67,80
2e en volgende hond	€ 41,40	€ 41,40	€ 62,64	€ 82,80
kennel	€ 68,40	€ 136,44	€ 204,72	€ 273,00

MARKTGELDEN (programma 3. Economie)

Met de verordening marktgelden worden rechten geheven voor het ter beschikking stellen van een standplaats voor de uitvoering van de markthandel. De tarieven zijn tarieven voor een vierkante meter plaatsruimte.

De geraamde opbrengsten voor de jaren 2024 tot en met 2028 bedragen:

	raming 2024	raming 2025	raming 2026	raming 2027	raming 2028
Marktgelden	2.950	3.000	3.040	3.100	3.160

Voor de marktgelden is een indexering met 1,5% voorzien.

KWIJTSCHELDING (programma 6. Sociaal domein)

Voor burgers met de laagste inkomens bestaat de mogelijkheid van gehele of gedeeltelijk kwijtschelding van de gemeentelijke belastingen. Dit is mogelijk indien aan de wettelijke voorschriften voor kwijtschelding is voldaan. Deze voorschriften voor het beoordelen of een burger al dan niet in aanmerking komt voor kwijtschelding zijn vastgelegd in de Invorderingswet 1990 en de Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990. Het is voor gemeenten niet mogelijk van deze regeling af te wijken. De enige mogelijkheid die gemeenten hebben om meer burgers in aanmerking te laten komen voor kwijtschelding zijn de normen voor de kosten maximaal te verruimen. Onder het normbedrag verstaan we het bedrag dat nodig is voor de noodzakelijke kosten van bestaan. In afwijking van de landelijke richtlijnen geldt dat de gemeente Simpelveld een kwijtscheldingsnorm hanteert van 100% (landelijke norm is 90%) van de bijstandsnorm, waardoor méér burgers van de gemeente voor kwijtschelding in aanmerking komen. Door de gemeente is bepaald dat kwijtschelding alleen verleend wordt voor het vaste deel van de afvalstoffenheffing (€ 245,40) en de rioolheffing (€ 345,60). Daarnaast wordt nog een extra kwijtschelding verleend voor een bedrag van € 55,- voor het aanbieden van restafval. Voor het jaar 2025 is een bedrag van € 115.000 (2024: € 115.000) geraamd voor kwijtschelding.

BELASTINGDRUK

De navolgende tabel geeft een overzicht van de belastingdruk 2024 van de gemeentelijke belastingen in Simpelveld in vergelijking met gemeenten uit de regio Parkstad Limburg, e.e.a. op basis van de gemiddelde economische waarde in de betreffende gemeenten (informatie overgenomen uit Belastingoverzicht 2024 van de Provincie Limburg).

gemeente	gemiddelde WOZ-waarde woningen	% tarief eigenaar	OZB-last eigenaar	rioolheffing	afvalstof-fenheffing	totaal gem. belastingdruk
Beekdaelen	303.407	0,1234	374,40	324,77	342,60	1.041,77
Brunssum	220.926	0,1461	322,77	270,84	331,40	925,01
Heerlen	201.381	0,1601	322,41	195,71	353,15	871,27
Kerkrade	199.873	0,1725	344,78	235,00	308,00	887,78
Landgraaf	247.970	0,1390	344,68	267,20	332,20	944,08
Voerendaal	325.858	0,1365	444,80	360,00	319,00	1.123,80
Simpelveld	247.952	0,1606	398,21	322,80	303,28	1.024,29

Voor een nadere vergelijking is hierna eenzelfde tabel opgenomen, nu echter voor een woning met een WOZ-waarde van € 200.000 in elke gemeente.

gemeente	WOZ-waarde woningen	% tarief eigenaar	OZB-last eigenaar	rioolheffing	afvalstof-fenheffing	totaal gem. belastingdruk
Beekdaelen	200.000	0,1234	246,80	324,77	342,60	914,17
Brunssum	200.000	0,1461	292,20	270,84	331,40	894,44
Heerlen	200.000	0,1601	320,20	195,71	353,15	869,06
Kerkrade	200.000	0,1725	345,00	235,00	308,00	888,00
Landgraaf	200.000	0,1390	278,00	267,20	332,20	877,40
Voerendaal	200.000	0,1365	273,00	360,00	319,00	952,00
Simpelveld	200.000	0,1606	321,20	322,80	303,28	947,28

De belastingdruk in de gemeente Simpelveld, op basis van de voorgestelde (voorlopige) tarieven 2025, ziet er als volgt uit:

grondslag	rioolrecht	afvalstoffenheffing			OZB eigenaar	totale belastingdruk
		vastrecht	7 ledigingen gft 140 ltr container	7 ledigingen restafval 240 ltr container		
WOZ-waarde € 100.000	345,60	245,40	0,00	70,00	163,01	824,01
WOZ-waarde € 150.000	345,60	245,40	0,00	70,00	244,51	905,51
WOZ-waarde € 200.000	345,60	245,40	0,00	70,00	326,02	987,02
WOZ-waarde € 247.952	345,60	245,40	0,00	70,00	403,73	1.064,73
WOZ-waarde € 250.000	345,60	245,40	0,00	70,00	407,52	1.068,52

Vergelijking van de laatste tabel met de twee voorgaande toont aan dat de belastingdruk 2025 ten opzichte van 2024 met circa € 44 stijgt. Daarbij moet worden aangetekend dat de ozb voor 2025 is berekend op basis van het percentage van 2024 plus indexering, omdat bij het schrijven van deze paragraaf nog onvoldoende parameters beschikbaar waren om een voorstel omtrent de onroerendezaakbelasting te doen.

HISTORIE DIVERSE TARIEVEN

In het navolgende overzicht zijn van een aantal heffingen de belangrijkste tarieven vermeld.

Heffing	Jaar	2021	2022	2023	2024	2025
Onroerendezaakbelastingen:						
- gebruikers niet-woningen		0,1880	0,1760	0,1565	0,1606	n.n.b.
- eigenaren woningen		0,1880	0,1760	0,1565	0,1606	n.n.b.
- eigenaren niet-woningen		0,1880	0,1760	0,1565	0,1606	n.n.b.
Hondenbelasting:						
- 1e hond		67,80	68,88	51,00	33,96	33,96
- 2e en volgende hond		82,80	84,00	62,64	41,40	41,40
- kennel		273,00	277,20	204,72	136,44	136,44
Rioolrecht:						
- gebruikersheffing		233,40	234,60	278,40	322,80	345,60
Afvalstoffenheffing:						
Vast deel		188,40	204,00	210,00	233,28	245,40
<i>Variabel deel restafval</i>						
240 liter container <i>per aanbidding</i>		8,75	8,75	8,75	10,00	10,00 per aanbidding
140 liter container <i>per aanbidding</i>		6,45	6,45	6,45	7,00	7,00 per aanbidding
afvalzakken <i>per aanbidding</i>		1,60	1,60	1,60	2,00	2,00 per aanbidding
<i>Variabel deel gft afval</i>						
240 liter container <i>per aanbidding</i>		gratis	gratis	gratis	gratis	gratis per aanbidding
140 liter container <i>per aanbidding</i>		gratis	gratis	gratis	gratis	gratis per aanbidding
Toeristenbelasting:						
per overnachting		1,45	1,50	1,50	1,55	1,75
Marktgelden (per dag per mtr. front):						
- kraam 4 meter diep		1,62	1,64	1,67	1,69	1,72
Begraafrechten:						
begraafrecht		424,00	430,00	436,50	443,00	449,65
huurrecht (20 jaren)		828,00	840,00	852,00	865,00	878,00
Diverse leges:						
Rijbewijs		41,00	41,60	48,15	51,10	51,10*
Paspoort		74,75	75,80	77,75	83,85	86,85*
Identiteitskaart		64,00	68,50	70,30	75,80	78,50*

* Tarief was op het moment van de samenstelling van de begroting nog niet bekend. Voor een rijbewijs is voorlopig het tarief van 2024 aangehouden en de tarieven paspoort en identiteitskaart zijn overgenomen uit het 'Ontwerpbesluit wijziging Besluit paspoortgelden voor 2025'.

Paragraaf

Onderhoud kapitaalgoederen

INLEIDING

De gemeente Simpelveld heeft een oppervlakte van circa 1.603 ha. In dit gebied vinden een groot aantal activiteiten plaats, zoals wonen, werken en recreëren. Om deze activiteiten mogelijk te maken zijn kapitaalgoederen nodig. De kapitaalgoederen die onze gemeente beheert zijn rioleringen, (civieltechnische) kunstwerken, wegen, straatverlichting, groen en gebouwen. De kwaliteit van deze kapitaalgoederen en de staat van onderhoud hiervan is medebepalend voor het voorzieningenniveau in onze gemeente. De kwaliteit en de staat van onderhoud van de kapitaalgoederen bepaalt de hoogte van de hieraan verbonden lasten, waaronder de kapitaallasten (afschrijving en rente). Het beleid van de gemeente Simpelveld voor het onderhoud van de kapitaalgoederen is onder meer vastgelegd in de volgende documenten:

Document	Vastgesteld door Raad	Actualisatie uiterlijk in
Gemeentelijk Watertakenplan 2020-2024	2019	2024
Basisrioleringsplan (actualisatie is gestart)	2018	2024
Wegenbeheerplan 2020-2024	2020	2026
Mobiliteitsplan 2022-2032	2022	2025
Beleidsplan openbare verlichting 2024 - 2027	2024	2027
Groenstructuur- en beheerplan	2022	2026
Beheerplan onderhoud gebouwen 2023-2032	2023	2027

In de strategische visie 2013 – 2023 staat m.b.t. de openbare ruimte het volgende speerpunt benoemd:

Blijven wonen (met benodigde basisvoorzieningen)

- De ruimtelijke omgeving krijgt een sterke kwaliteitsimpuls en behoud het groene karakter.

In de meerjarige collegeagenda zijn o.a. de uitgangs- en actiepunten met betrekking tot kapitaalgoederen uit het coalitieakkoord op hoofdlijnen verwoord en voorzien van een meerjarige planning.

In lijn met de organisatievisie worden inwoners waar mogelijk integraal betrokken bij de totstandkoming en realisatie van de projecten in de openbare ruimte.

RIOLERING & WATERBEHEER

In 2018 is, in samenwerking met de Parkstad-gemeenten en Waterschap Limburg, een overkoepelend regionaal Integraal Waterplan Parkstad opgesteld en in 2019 (per afzonderlijke gemeente) een “Watertakenplan”.

Het meerjarige investeringsprogramma rioleringen is in april 2022 door de gemeenteraad vastgesteld. Voor de periode 2025 tot en met 2028 worden de volgende investeringen voorzien:

INVESTERINGEN

2025

-Gemeentelijke bijdrage ‘Water in balans’ 2025-2028	834.710
-Afkoppelen Bocholtz 2025-2028 (KRW);	2.387.500
-2038-02 Afkoppelen omgeving Bethlehem-/Elisabethstraat;	
-2038-03 Afkoppelen Vhengendaal/Pleiweg;	
-2038-04 Afkoppelen Margriet-/Leliestraat;	
-2038-05 Afkoppelen omgeving Margriet-/Zonnebloemstraat;	
-2038-06 Afkoppelen Heiweg, Wijngracht en omgeving;	
-2038-07 Afkoppelen omgeving Overhuizer-/Paum-/Emmastraat;	
-2038-08 Afkoppelen omgeving Kerk-/Juliana-/Beatrixstraat;	
-2038-10 Afkoppelen Steenbergervoetpad;	
-2038-11 Afkoppelen omgeving Groeneboord/Persoon-/	

	Kommerstraat.	
	- KRW/Aanpak wateroverlast Stampstraat, Stevens- en Nijswillerweg	1.002.500
	- Aanpak knelpunten	200.000
	- Reservering vervanging vrijverval riolen en gemalen inspectie 2024	300.000
	- Totaal te ontvangen KRW-subsidie project 2038	-465.905
2026	-Afkoppelen Bocholtz 2025-2028 (KRW) (zie 2025)	2.387.500
	Aanpak riolering/wateroverlast Bocholtzerheide	1.200.000
	Reservering vervanging vrijverval riolen en gemalen inspectie 2025	300.000
2027	- Afkoppelen Bocholtz 2025-2028 (KRW) (zie 2025)	2.387.500
	- Reservering vervanging vrijverval riolen en gemalen inspectie 2026	300.000
2028	- Afkoppelen Bocholtz 2025-2028 (KRW) (zie 2025)	2.387.500
	- Reservering vervanging vrijverval riolen en gemalen inspectie 2027	300.000

Voor een meerjarig inzicht in de kosten van de riolering en waterbeheer en de tariefontwikkeling verwijzen wij naar de informatie ter zake in de paragraaf 'lokale heffingen'.

BASISRIOLERINGSPLAN 2023-2027 (BRP)

In de werkgroep Meten, Monitoren en Rekenen (MMR Parkstad) worden de BRP's van de Parkstadgemeenten geactualiseerd en op elkaar afgestemd. In 2024 wordt een nieuw basisrioleringsplan opgesteld voor gemeente Simpelveld. Hiervoor zijn de noodzakelijke riooldata inmiddels grotendeels verzameld. Vervolgens kan de werkgroep starten met de berekeningen en het opstellen van een basisrioleringsplan. De kosten hiervoor worden verrekend volgens de regeling met Parkstad.

WEGEN

In 2020 is een wegenbeheersplan opgesteld op basis van de in 2019 uitgevoerde wegininspecties. In het kader van de actualisatie van het wegenbeheerplan is reeds tijdens de voorbereiding gebleken dat, om het wegenareaal van de gemeente op een minimaal gewenst niveau te houden, o.a. een inhaalslag noodzakelijk is. Hiervoor zijn in de jaren 2020 en 2021 investeringsbudgetten van € 1.040.000 per jaar beschikbaar gesteld. Tevens is vanaf 2021 om het jaar een investeringsbedrag van € 500.000 beschikbaar voor de structurele rehabilitatie van het wegenareaal. Deze investeringsbudgetten voor rehabilitaties zijn in verband met prijsstijgingen in de begroting 2023 bijgesteld naar € 600.000. Tevens is de jaarlijkse dotatie aan de voorziening wegen in stappen verhoogd naar € 503.000. Via het Meerjaren Uitvoeringsprogramma (MUP) wordt uitvoering gegeven aan het wegenbeheerplan. Jaarlijks zal bekeken worden welke wegen zullen worden aangepakt. Een en ander afhankelijk van factoren zoals de NUTS, rioleringsprojecten of andere projecten die in samenhang kunnen worden opgepakt. Het vigerende wegenbeheerplan is nog actueel en het bijbehorende meerjarenuitvoeringsplan (mup) is nog volop in uitvoering. De reden voor de langere doorlooptijd van het mup is dat projecten integraal wordt opgepakt, dus inclusief de aanpak van rioleringen en de wateropgave. Derhalve is het voorstel om de looptijd van het wegenbeheerplan te verlengen tot en met 2026. De financiële middelen tot en met 2026 zijn toereikend.

OPENBARE VERLICHTING

In mei 2024 heeft de raad het nieuwe beleidsplan openbare verlichting 2024 tot en met 2027 vastgesteld. Tevens heeft ook besluitvorming plaatsgevonden over de complete verleding van de gemeente. Dit betekent dat alle conventionele armaturen worden vervangen door LED-armaturen. Deze verleding wordt in kwartaal 4 van 2024 gerealiseerd.

Het onderhoud wegen en openbare verlichting is in de begroting terug te vinden onder het taakveld 'verkeer en vervoer' in programma 2. Verkeer, vervoer en waterstaat; de baten en lasten voor deze producten zijn als volgt geraamd:

	rekening 2023	begroting 2024	begroting 2025	begroting 2026	begroting 2027	begroting 2028
Wegen, straten en pleinen						
Vervanging openbare verlichting	62.680	40.000	0	0	0	0
Stroomverbruik/onderhoud openbare verlichting	244.149	60.000	190.000	190.000	190.000	190.000
Overige kosten	195.765	183.000	199.500	199.500	199.500	199.500
Dotatie voorziening wegen	503.000	503.000	503.000	503.000	503.000	503.000
Kapitaallasten	116.535	161.364	165.941	391.072	385.937	381.763
Doorberekening kostenverdeelstaat	222.074	285.587	358.029	358.029	358.029	358.029
Overige opbrengsten	-50.851	-4.500	-29.500	-29.500	-29.500	-29.500
<i>subtotaal</i>	1.293.353	1.228.451	1.386.970	1.612.101	1.606.966	1.602.792
Verkeersmaatregelen						
Overige kosten	105.075	87.520	87.520	115.415	95.415	95.415
Doorberekening kostenverdeelstaat	18.846	109.836	84.807	84.807	84.807	84.807
<i>subtotaal</i>	123.922	197.356	172.327	200.222	180.222	180.222
Totaal	1.417.274	1.425.807	1.559.298	1.812.323	1.787.188	1.783.014

De voornaamste post is de jaarlijkse storting in de voorziening wegen ad. € 503.000.

MOBILITEITSPLAN

De raad heeft in april 2022 het Mobiliteitsplan 2022 tot en met 2032 vastgesteld. Het mobiliteitsplan is in eerste instantie voor 4 jaar vastgesteld tot en met 2025, maar voorziet tevens in een financiële doorkijk tot 2032, aangezien de doorlooptijd van dit plan 10 jaar bedraagt. In dit Mobiliteitsplan (waarin onder andere een visie voor de toekomst op mobiliteit wordt ontwikkeld) zijn ook zaken als duurzaamheid opgenomen en wordt er aangehaakt op de “visie op mobiliteit” die momenteel in Stadsregio Parkstad Limburg wordt opgesteld en op de ontwikkelingen van de Mobiliteitsvisie Zuid-Limburg. Aan dit Mobiliteitsplan is tevens een Meerjaren Uitvoeringsplan gekoppeld dat eveneens is vastgesteld. Vanaf 2022 e.v. wordt uitvoering gegeven aan dit Meerjaren Uitvoeringsplan. Voor de periode 2025 tot en met 2028 staan de volgende investeringen gepland:

INVESTERINGEN

2025

Uitbreiding Velocity/ Mobiliteitsplan	24.340
Haltevoorzieningen op orde/ Mobiliteitsplan	15.360

2026

Geen

2027

Geen

2028

Geen

OPENBAAR GROEN

Beheer van het openbaar groen gebeurt op basis van het groenstructuurplan en het groenbeheerplan. Het niveau van onderhoud is als volgt:

Centrumgebied	B
Woonwijk	B+C
Hoofdfra	D
Buitengebieden	D

Waarbij: B = gemiddeld kwaliteitsniveau
C = laag onderhoudsniveau
D = laagste onderhoudsniveau

Het groenonderhoud is in de begroting terug te vinden onder het taakveld 'openbaar groen en (open lucht) recreatie' in programma 5. Sport, cultuur en recreatie; de baten en lasten voor deze producten zijn als volgt geraamd:

	rekening 2023	begroting 2024	begroting 2025	begroting 2026	begroting 2027	begroting 2028
Natuur- en landschapsbescherming						
Overige kosten	22.117	68.100	81.750	81.750	17.500	17.500
Doorberekening kostenverdeelstaat	6.911	7.395	8.281	8.281	8.281	8.281
<i>subtotaal</i>	29.028	75.495	90.031	90.031	25.781	25.781
Openbaar groen						
Onderhoud openbaar groen	365.890	477.500	557.690	557.690	557.690	557.690
Onderhoud groen door verenigingen	0	14.500	14.500	14.500	14.500	14.500
Overige kosten	284.921	157.000	188.500	223.500	223.500	223.500
Kapitaallasten	0	2.582	2.103	1.932	1.901	1.876
Doorberekening kostenverdeelstaat	126.265	184.742	202.551	202.551	202.551	202.551
<i>subtotaal</i>	777.075	836.324	965.345	1.000.174	1.000.143	1.000.118
Totaal	806.103	911.819	1.055.375	1.090.204	1.025.923	1.025.898

In de raadsvergadering van 21 april 2022 heeft de raad ingestemd met het groenstructuurplan. In het betreffende raadsvoorstel zijn tevens een tweetal moties, te weten de moties 'actieplan bomenaanplant' en 'onderzoek verhogen budget inrichting en onderhoud openbaar groen' verwerkt en financieel vertaald.

Tevens zijn in de jaarschijven 2024 tot en met 2026 de geraamde gelden (advies-en uitvoeringskosten) voor het verplaatsen van de roekenkolonie verwerkt en financieel vertaald. Een en ander is integraal verwerkt in de voorliggende begroting.

GEBOUWEN

Het onderhoud van de gemeentelijke gebouwen gebeurt aan de hand van het Meerjaren Onderhoudsplan Gebouwen (MJOP) 2023-2032 (vastgesteld in de collegevergadering van 28 november 2023). Daarbij is gekozen voor conditieniveau "sober en doelmatig", conform het voorgaande MJOP. Zoals hiervoor staat vermeld zijn in 2023 van alle gemeentelijke gebouwen de onderhoudsplannen afgerond. In 2024 zal verdere finetuning plaatsvinden om jaarlijks na te kunnen gaan of het geplande onderhoud in het betreffende dienstjaar nodig is of doorgeschoven kan worden in de tijd.

In 2025 staan een aantal omvangrijke projecten op de planning, te weten het plaatsen van een nieuwe cv-ketel in het gemeentehuis, reinigen van beplatingen, plaatsen nieuwe cv-ketel en tegels bij sporthal Bocholtz, diverse schilderwerkzaamheden en het vervangen van het tapijt bij MFC op de Boor en de vervanging van de cv-ketel en het plaatsen van nieuwe tegels op de gemeentewerf.

Het contractmanagement in combinatie met de gebruikersoverleggen vinden samen met de beleidsafdeling plaats, zodat iedereen op de hoogte is van het onderhoud en de verplichtingen die hieruit voortvloeien voor huurder en verhuurder.

Paragraaf

Grondbeleid

INLEIDING

Grondbeleid heeft te maken met het proces waarbij grond wordt aangekocht, bouwrijp gemaakt, rioleringen en wegen worden aangelegd, en vervolgens verkocht voor de bouw van woningen of bedrijven.

Daarnaast kan grondbeleid ook worden gevoerd om andere strategische redenen, zoals het aankopen van gronden c.q. panden ter voorkoming van ongewenste ontwikkelingen.

Er bestaat een verschil tussen een actief en een passief (faciliterend) grondbeleid. Bij een actief grondbeleid verwerft de gemeente zelf de grond, maakt deze bouwrijp en geeft deze uit met de door de gemeente gewenste bestemming. Bij een passief grondbeleid stelt de gemeente voorwaarden aan de ontwikkeling van grond in eigendom van een particulier. Mengvormen hiervan zijn ook mogelijk. Veelal gaat het dan om Publiek-Private-Samenwerkingsconstructies (PPS-constructies) waarbij de gemeente met een private partij een ontwikkeling van een gebied realiseert.

BELEID

Het grondbeleid van de gemeente Simpelveld is in 2024 geactualiseerd en vastgelegd in de 'Kadernota Grondbeleid 2024-2028'. Deze kadernota is in de raadsvergadering van 21 maart 2024 door de raad vastgesteld. De 'Nota grondbeleid algemeen 2011' is in deze vergadering ingetrokken. De kadernota geldt voor de duur van vier jaar en sluit daarmee aan bij de Woonvisie. In beginsel is gekozen voor een 'situationeel grondbeleid' waarbij meer ruimte voor maatwerk passend bij de huidige tijd en, naar verwachting, voor de komende vier jaren. Om dat effectief uit te voeren kan het college van burgemeester en wethouders gemandateerd worden om, tot een door de raad te bepalen bedrag, strategische aankopen te doen. Doel is om zowel lokaal als regionaal meer en betere sturing te geven aan de totale gebiedsontwikkeling binnen Parkstad.

RISICO'S

Omdat de gemeente geen grondbedrijf exploiteert, beschikt de gemeente niet over een bestemmingsreserve ter dekking van risico's in het kader van het gemeentelijk grondbeleid. Dekking geschiedt in de diverse projecten waarbij het uitgangspunt is dat in principe alle (of zoveel als mogelijk/haalbaar) risico's, inclusief mogelijke planschade, bij de ontwikkelende partij worden gelegd.

PROJECTEN

Op dit moment zijn er nog geen (bouw-)projecten waarbij de gemeente Simpelveld een directe en actieve bemoeienis heeft, anders dan haar wettelijke taken zoals bijvoorbeeld vergunningverlening. Wel wordt inmiddels bekeken op welke plekken de gemeente haar positie kan versterken. Dat kan bijvoorbeeld door de aankoop van (al dan niet) strategisch gelegen locaties of door het vestigen van een voorkeursrecht op grond van de Wet voorkeursrecht gemeenten.

Paragraaf

Verbonden partijen

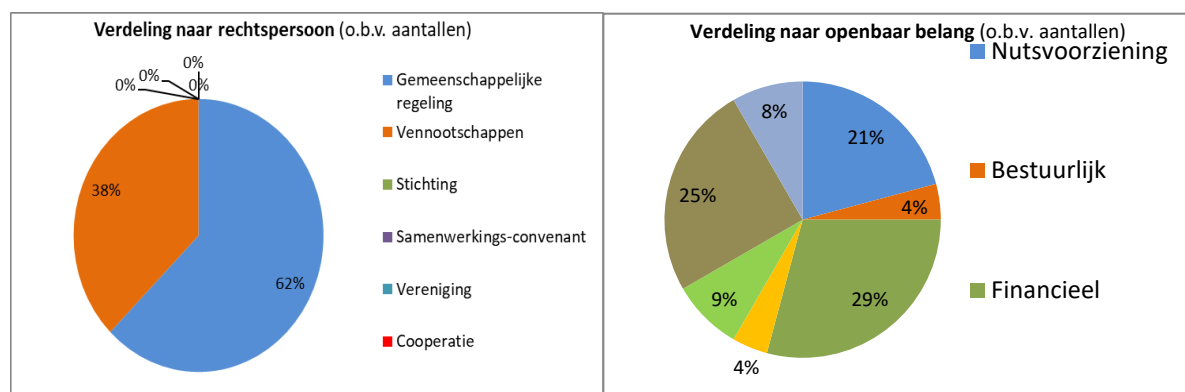
ALGEMEEN

De gemeente Simpelveld heeft bestuurlijke en financiële belangen in een aantal organisaties, waaronder gemeenschappelijke regelingen en vennootschappen, de zogenaamde verbonden partijen. Het BBV geeft als definitie: 'een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie, waarin de provincie onderscheidenlijk gemeente een bestuurlijk én een financieel belang heeft. Een financieel belang is een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat onderscheidenlijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt. Bestuurlijk belang is zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur, hetzij uit hoofde van stemrecht.'

Het is vanuit bestuurlijk, beleidsmatig en financieel oogpunt van belang dat in de begroting aandacht wordt besteed aan verbonden partijen:

1. Verbonden partijen voeren vaak beleid uit dat de gemeente ook zelf kan (blijven) doen. De gemeente kiest er om bepaalde redenen voor om de uitvoering van dat beleid over te laten aan de verbonden partij, maar blijft uiteindelijk wel verantwoordelijk voor het realiseren van de beoogde doelstellingen.
2. De gemeente moet inzicht hebben in de kosten en de financiële risico's die de gemeente met de verbonden partijen kan lopen en de daaruit voortvloeiende budgettaire gevolgen.
3. De gemeente kan ook bestuurlijk risico's lopen als zich problemen voordoen bij de verbonden partij of bij de realisatie van de doelstellingen.

In onderstaande figuur is de verhouding tussen verschillende rechtspersonen van de verbonden partijen van de gemeente Simpelveld weergegeven. Van het totaal aantal verbonden partijen van de gemeente Simpelveld betreft 57% een publiekrechtelijke organisatie (GR of samenwerkingsconvenant) en 43% een privaatrechtelijke organisatie (stichting, vereniging, coöperatie of vennootschap). Een beoordeling van de verbonden partijen naar openbaar belang toont dat ruim 20% van de verbonden partijen een nutsvoorziening betreft. Hieronder kan onder andere worden verstaan: afvalinzameling en verwerking, drinkwatervoorzieningen, gas- en elektriciteitsvoorzieningen en de WoonWijzerWinkel. Meer dan 30% van de verbonden partijen dient een financieel belang: onder andere BNG en de diverse vennootschappen in verband met de verkoop van Essent. Dit aandeel is gedaald t.o.v. voorgaande jaren in verband met de liquidatie van een drietal vennootschappen.

BELEID

In de strategische visie is samenwerken als kernwaarde benoemd. Deelname in verbonden partijen is een vorm van samenwerking. De besluitvorming over de deelname aan verbonden partijen heeft tot op heden per geval plaatsgevonden. Toetreding wordt getoetst op het beoogde doel, de uit te voeren taken, de doelmatigheid en eventuele verplichting tot de betreffende samenwerking. Samenwerken betekent echter tevens dat aan invloed en zeggenschap over de desbetreffende taak wordt ingeboet. Door de Rekenkamercommissie is in 2017 het rapport 'Verbonden partijen: grip op samenwerking' opgesteld. In dat rapport wordt o.a. geconcludeerd dat een nota op verbonden partijen vooralsnog niet noodzakelijk wordt geacht. Op jaarbasis bedraagt het financiële aandeel van de verbonden partijen in het totaal van de gemeentelijke begroting zo'n 35-40%.

TOEZICHT

Toezicht op verbonden partijen wordt uitgeoefend via het bestuur. Daar heeft een afvaardiging zitting uit het college van B&W of uit de gemeenteraad. Op ambtelijk niveau vindt ondersteuning op dit toezicht plaats via de deelname in financiële- en/of beleidscommissies.

Jaarlijks bieden de verbonden partijen de jaarrekening/jaarverslag over het afgelopen jaar en de begroting voor het komende jaar inclusief meerjarenraming aan de gemeente aan. Ten aanzien van de begroting kan de raad een zienswijze kenbaar maken aan het dagelijks bestuur. De jaarrekening ontvangt de raad ter kennisname. De bestuurlijk vertegenwoordiger is voor de raad het eerste aanspreekpunt voor aangelegenheden die bij de betreffende verbonden partij spelen.

Verbonden partijen kunnen verder onderverdeeld worden in 5 categorieën:

- Openbaar lichaam
- Bedrijfsvoeringsorganisatie
- Gemeenschappelijk orgaan
- Centrumgemeente
- Lichte regeling

De belangrijkste kenmerken van deze categorieën kunnen als volgt worden samengevat:

Categorie	Openbaar lichaam	Bedrijfsvoerings-organisatie	Gemeenschappelijk orgaan	Centrumgemeente	Lichte regeling
Rechtspersoon	ja	ja	nee	nee	nee
Eigen begroting en jaarrekening	ja	ja	ja	nee	nee

WIJZIGING WET GEMEENSCHAPPELIJKE REGELINGEN

De Wet gemeenschappelijke regelingen is per 1 juli 2022 gewijzigd waarbij de regelingen in de loop van 2024 aangepast zijn. De wijziging beoogt de democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen en de kaderstellende- en controlerende rol van de raden te versterken. De wijziging ziet o.a. op de volgende onderdelen:

1. Versterken positie raden bij besluitvorming in gemeenschappelijke regelingen;
2. De introductie van aanvullende controle-instrumenten voor gemeenteraden;
3. Het verbeteren van de positie van gemeenteraden met betrekking tot het functioneren van de regeling.

In Limburg hebben een groot aantal gemeenschappelijke regelingen onder leiding van een tweetal advieskantoren een gezamenlijk traject gevolgd om de wetswijzigingen in hun regeling te verankeren. Deelnemers aan dit gezamenlijke traject waarin de gemeente Simpelveld deelneemt zijn: Veiligheidsregio Zuid-Limburg, BsGW, Rd4, Omnibuzz, RUD Zuid-Limburg, Het Gegevenshuis, GGD Zuid-Limburg, ISD Kompas, WOZL en WSP Parkstad. Doel was om een grote gemeenschappelijke deler te vinden in de aanpassingen zodat een en ander overzichtelijk en eenduidig blijft. Waarbij eventueel maatwerk niet uit het oog verloren is. De Veiligheidsregio is een verplichte regeling en is vanwege zijn beleidsintensieve karakter afwijkend van de overige regelingen. De Stadsregio Parkstad Limburg heeft het wijzigingstraject zelfstandig doorlopen, maar heeft daarin wel de ontwikkelingen in het gezamenlijke traject gevolgd.

OVERZICHT VERBONDEN PARTIJEN

De gemeente Simpelveld participeert in de volgende verbonden partijen, gesplitst naar gemeenschappelijke regelingen en vennootschappen/coöperaties:

1. Gemeenschappelijke regelingen

- Veiligheidsregio Zuid-Limburg
- GGD Zuid-Limburg
- Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad
- Intergemeentelijke Sociale Dienst Kompas
- Reinigingsdiensten Rd4 (GR)
- Stadsregio Parkstad Limburg
- Euregio Maas-Rijn

- Werkvoorzieningschap Oostelijk Zuid-Limburg (WOZL)
- WSP Parkstad
- Belastingssamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW)
- Omgevingsdienst Zuid-Limburg (voorheen: RUD)
- Het Gegevenshuis
- Omnibuzz
- Regionale samenwerking inzake ict ondersteuning van de bedrijfsvoering (PIT)
- GR Subsidiëring ADV-Limburg
- Centrumregeling Verwerving Jeugdhulp regio Zuid-Limburg 2019
- Centrumregeling regionale samenwerking Parkstad opvang en beschermd wonen Wmo 2024

2. Vennootschappen en coöperaties

- Nazorg Limburg B.V.
- Bank Nederlandse Gemeenten N.V.
- Reinigingsdiensten Rd4 N.V.
- Internationale Bau Ausstellung (IBA) B.V.
- Waterleiding Maatschappij Limburg N.V.
- WoonWijzerWinkel Zuid-Limburg B.V.
- Enexis Holding N.V.
- CSV Amsterdam B.V.
- Publiek Belang Elektriciteitsproductie B.V.

3. Stichtingen en verenigingen

De gemeente Simpelveld werkt niet samen met stichtingen en verenigingen die aan te merken zijn als verbonden partijen.

4. Overige verbonden partijen

De gemeente Simpelveld heeft geen samenwerkingen in deze categorie.

Hierna is nadere informatie van deze verbonden partijen opgenomen. Ten opzichte van eerdere jaren is deze informatie, mede naar aanleiding van vragen van de raad, uitgebreid zodat een betere duiding van de gemeenschappelijke regeling mogelijk is. Verdere optimalisatie van de informatie blijft een aandachtspunt.

Veiligheidsregio Zuid-Limburg Maastricht	
Juridische rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling/ openbaar lichaam
Openbaar belang	De Veiligheidsregio Zuid-Limburg (VRZL) is een samenwerkingsverband dat werkt voor de 16 deelnemende gemeenten in Zuid-Limburg en heeft een verplichtend karakter op grond van artikel 9 van de Wet veiligheidsregio's. Het openbaar belang bestaat uit het bijdragen aan openbare veiligheid voor burgers en bedrijven. Voorkomen, bestrijden en/of beperken van branden en incidenten, rampen en crises, hulpverlening aan burgers en bedrijven. De Veiligheidsregio is opgericht in 2011.
Doel en taken	Doel van de VRZL is het realiseren van een efficiënte en kwalitatief hoogwaardige organisatie en uitvoering van de brandweer, geneeskundige hulpverlening, gemeentelijke bevolkingszorg, crisisbeheersing en rampenbestrijding binnen het werkgebied. Tot de taken van de VRZL worden gerekend: 1. Het uitvoeren van de taken en bevoegdheden welke bij of krachtens de Wet veiligheidsregio's en de Wet publieke gezondheid aan het openbaar lichaam zijn toegekend; 2. Het coördineren van de voorbereiding van de gemeentelijke processen op het gebied van crisisbeheersing en rampenbestrijding en 3. Het uitvoeren van overige taken en bevoegdheden welke door de colleges aan het bestuur van de VRZL zijn over- dan wel opgedragen.
Programma	1 Veiligheid

Deelnemende partijen	De 16 gemeenten in Zuid-Limburg.			
Bestuurlijk belang	In het Algemeen Bestuur zijn alle 16 deelnemende gemeenten vertegenwoordigd met een zetel. Simpelveld wordt vertegenwoordigd door burgemeester Scheepers als AB-lid. Elk bestuurslid heeft één stem plus één stem per volledig veelvoud van 25.000 inwoners.			
Financieel belang	De bijdrage per gemeente wordt bepaald op basis van een overeengekomen verdeelsleutel. De bijdrage 2025 voor de gemeente Simpelveld bedraagt in totaliteit € 925.210. Dit is inclusief de bijdrage voor de GHOR (€ 23.189).			
		2023	2024	2025
	Exploitatieresultaat	1.939.693	0	0
	Eigen Vermogen (EV)	7.754.136	6.785.000	6.579.000
	Aandeel S'veld in EV	126.934	111.129	107.755
	Vreemd Vermogen	58.895.116	58.215.000	58.421.000
	Gemeentelijke bijdrage	817.542	853.812	925.210
Ontwikkelingen	De veiligheidsregio wil werken aan een versterking van crisisbeheersing en verbetering van de informatiepositie. Het Rijk geeft hiervoor extra middelen.			
Risico's	Mogelijk risico t.a.v. de Veiligheidsregio kan zijn een tekort aan menskracht en middelen bij de bestrijding van rampen en plotselinge crises.			

GGD Zuid-Limburg Maastricht (statutair)	
Juridische rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling/ openbaar lichaam
Openbaar belang	Zorgdragen voor de publieke gezondheid, toezicht op de kwaliteit WMO, Jeugdgezondheidszorg, Veilig Thuis, ambulancezorg, GHOR, vangnetfunctie en crisiszorg verslaafden, dak- en thuislozen en sociaal medische advisering.
Doel en taken	Doel van de Gemeentelijke Gezondheid Dienst is het behartigen van de belangen van gemeenten op het terrein van de volksgezondheid en de openbare gezondheidszorg ten behoeve van de bevolking van Zuid-Limburg. De GGD draagt zorg voor de uitvoering van alle taken die in wetten op het terrein van volksgezondheid en de openbare gezondheidszorg en in regelingen die krachtens die wetten zijn getroffen, aan gemeenten en gezondheidsdiensten zijn of zullen worden opgedragen.
Programma	7 Volksgezondheid en milieu
Deelnemende partijen	De 16 gemeenten in Zuid-Limburg.
Bestuurlijk belang	Het algemeen bestuur van de GGD Zuid Limburg bestaat uit één bestuurslid per deelnemende gemeente en één plaatsvervangend lid. Als lid van het algemeen bestuur kunnen slechts leden van het college van de gemeenten worden aangewezen. In het algemeen bestuur is de gemeente vertegenwoordigd door wethouder Ernes met als plaatsvervanger wethouder Hodinius. Besluitvorming vindt plaats via gewogen stemmen, gerelateerd aan het inwoneraantal. Elk lid heeft 1 stem plus 1 stem extra voor elke 15.000 inwoners. Binnen het dagelijks bestuur heeft elk lid 1 stem.
Financieel belang	Naast de taken die wettelijk verplicht zijn, biedt de GGD ook een keuzepakket voor gemeenten aan. De bijdrage per gemeente is derhalve afhankelijk van de verplichte- én aanvullende producten die afgenomen worden. De bijdrage 2025 voor de gemeente Simpelveld bedraagt in totaliteit € 717.709.

		2023	2024	2025
	Exploitatieresultaat	1.097.887	0	0
	Eigen Vermogen (EV)	9.443	9.443	9.443
	Aandeel S'veld in EV	n.b.	n.b.	n.b.
	Vreemd Vermogen	35.552.504	35.552.504	35.552.504
	Gemeentelijke bijdrage	604.397	652.101	717.709
Ontwikkelingen	Het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en het Integraal Zorg Akkoord (IZA) zijn nieuwe landelijke ontwikkelingen die een veranderende rol vragen van de GGD. Ook de doorontwikkeling van Trendbreuk en de trendbreukopgave zelf, de versterking van infectieziektebestrijding pandemische paraatheid (VIPP), de inrichting van een gezonde leefomgeving en de versterking van de kennis- en adviesfunctie zijn opgaven die in de toekomst veel van de GGD zullen vragen. Dat brengt een nieuwe rol en positie van de GGD met zich mee. Naast het uitvoeren van de wettelijke taken, krijgt de GGD de rol van procesregisseur, die namens de 16 Zuid-Limburgse gemeenten het voortouw neemt in deze ontwikkelingen. Daarvoor is een eigentijdse en solide GGD nodig. Nog steeds zien we hoe belangrijk een regionale- en samenhangende aanpak in Zuid-Limburg is. Trendbreuk heeft dat bewezen en geldt als voorbeeld voor de implementatie van GALA en IZA in de regio. Het werken in een complexe omgeving, met afstemming tussen veel verschillende partijen en netwerken, vraagt specifieke expertise. De oorzaken van veel gezondheidsproblemen hebben immers betrekking op meerdere beleidsdomeinen en kunnen enkel worden opgelost door een domein overstijgende aanpak. Dat vergt ook een integrale benadering vanuit onderzoek, beleid en praktijk. Versterking van beleidsadvisering en onderzoek is daarvoor noodzakelijk.			
Risico's	De GGD heeft een laag weerstandsvermogen, lager dan vastgelegd in de regeling. Door de deelnemende gemeenten is gekozen om geen weerstandsvermogen op te bouwen bij de GGD. Mogelijke verliesbijdragen worden naar rato van inwoneraantal door de gemeenten gedragen. Het grootste deel van het eigen vermogen van de GGD komt overigens toe aan de Acute Zorg en valt daarmee buiten het werkveld van de gemeenten.			

Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad Heerlen	
Juridische rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling/ openbaar lichaam
Openbaar belang	Het openbaar belang van het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad is het uitvoeren van specifieke ondersteunende-, uitvoerende- en beleidsprocessen en -taken op het gebied van zorg en veiligheid.
Doel en taken	Doel van het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad is de ondersteuning van de deelnemers. Tot de taken behoren: 1. Het bevorderen van de samenwerking tussen gemeenten en partners in het justitiële, bestuurlijke en zorgdomein. Dit om te komen tot een integrale aanpak van (potentieel) criminele of ernstige overlast veroorzakende personen of systemen, mits daarbij sprake is van een complexe casuïstiek. 2. Het bijdragen aan de veiligheid(sbeleving) als onderdeel van het integrale veiligheidsbeleid. Hierbij gaat het om het voorkomen en verminderen van herhaling, overlast, criminaliteit en maatschappelijke uitval bij complexe problemen, door een combinatie van repressie, bestuurlijke interventie en zorg. 3. Het vervullen van (specialistische) uitvoerings- en ondersteuningstaken die verband houden met de taken genoemd onder 1. en 2. 4. Het inbrengen en delen van de kennis en expertise bij de

	beleidsvoorbereiding en uitvoering ten aanzien van de taken of afgeleiden daarvan genoemd onder 1. en 2.			
Programma	1 Veiligheid			
Deelnemende partijen	Beekdaelen, Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Voerendaal en Simpelveld.			
Bestuurlijk belang	Het algemeen bestuur van het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad bestaat uit de burgemeesters en één wethouder per gemeente. Besluiten worden genomen op basis van consensus waarbij elk lid ook één stem heeft. Het dagelijks bestuur bestaat uit de burgemeesters van de deelnemende gemeenten. De gemeente Simpelveld wordt vertegenwoordigd door burgemeester Scheepers en wethouder Ernes.			
Financieel belang	De bijdrage voor het jaar 2025 voor de gemeente Simpelveld bedraagt € 67.272.			
		2023	2024	2025
	Exploitatieresultaat	n.v.t.	n.n.b.	0
	Eigen Vermogen (EV)	n.v.t.	n.n.b.	n.n.b.
	Aandeel S'veld in EV	n.v.t.	n.n.b.	n.n.b.
	Vreemd Vermogen	n.v.t.	n.n.b.	n.n.b.
	Gemeentelijke bijdrage	n.v.t.	58.283	67.272
Ontwikkelingen	De regeling is per 1 januari 2024 ingegaan.			
Risico's	Omdat ook diensten tegen betaling aan derden verricht kunnen worden bestaat er een beperkt risico van overbezetting.			

Intergemeentelijke Sociale Dienst Kompas Nuth				
Juridische rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling/ openbaar lichaam			
Openbaar belang	De kerntaak is de uitvoering van de sociale wetgeving, onder te verdelen naar de drie beleidsproducten Werk, Inkomen en Zorg.			
Doel en taken	Doel van de ISD Kompas is om, samen met de deelnemende gemeenten, uitvoering te geven aan een aantal wetten op het gebied van de sociale zekerheid. Daarbij moet gedacht worden aan: - de Participatiewet en andere sociale verzekeringswetten; - het Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004, de Wet Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW), de Wet Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikt gewezen zelfstandigen (IOAZ), de Wet schuldhulpverlening en de Wet inburgering; - de uitvoering van algemene maatregelen van bestuur, uitvoeringsregelingen en andere taken op het gebied van sociale zekerheid; Dit alles binnen het uitvoeringsplan dat door het algemeen bestuur wordt vastgesteld.			
Programma	6 Sociaal domein			
Deelnemende partijen	De gemeenten Simpelveld, Beekdaelen en Voerendaal.			
Bestuurlijk belang	In het algemeen bestuur zijn de deelnemende gemeenten vertegenwoordigd door een collegelid en twee raadsleden. Het dagelijks bestuur wordt gekozen uit het algemeen bestuur, waarbij elke gemeente één vertegenwoordiger heeft. Simpelveld wordt vertegenwoordigd door wethouder Gulpen.			
Financieel belang	De bijdrage per gemeente is mede afhankelijk van de afname van producten en het aantal cliënten. De bijdrage 2025 voor de gemeente Simpelveld bedraagt € 1.651.915.			
		2023	2024	2025
	Exploitatieresultaat	2.507.365	0	0
	Eigen Vermogen	200.000	200.000	n.n.b.

	Aandeel S'veld in EV			
	Vreemd Vermogen	4.542.223	3.485.300	n.n.b.
	Gemeentelijke bijdrage	1.109.023	1.642.565	1.651.915
Ontwikkelingen	Voor de deelnemende gemeenten worden diensten t.b.v. Oekraïense vluchtelingen verricht.			
Risico's	De oorlog in Oekraïne en de overige wereldwijde onrust en spanningen hebben onder andere effect op het economische klimaat en kunnen daardoor mogelijk impact op Kompas hebben.			

Reinigingsdiensten Rd4 Heerlen				
Juridische rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling/ openbaar lichaam			
Openbaar belang	Het uitvoeren van alle activiteiten in het kader van de verwijdering van huishoudelijke afvalstromen (basispakket) en het uitvoeren van alle overige dienstverlening zoals bijvoorbeeld straatreiniging, gladheidbestrijding etc. (BOR-pakket, voorheen pluspakket).			
Doel en taken	De regeling heeft als doel: 1. Het inzamelen, sorteren en bewerken van afval- en grondstoffen afkomstig uit de deelnemende gemeenten; 2. Het reinigen van de openbare ruimte en daarmee samenhangende taken zoals het reinigen van straatkolken en riolen, het bestrijden van onkruid en het opruimen van dumpingen; 3. Het verrichten van transportwerkzaamheden; 4. Het bestrijden van plaagdieren; 5. Het verrichten van kringloopactiviteiten; 6. Alsmede het bestrijden van gladheid in het gebied en 7. Het vermarkten van afvalstromen. Een en ander met inachtneming van de Wet Milieubeheer en van het door de overheid en de deelnemende gemeenten gevoerde afval- en grondstoffenbeleid. De gemeenschappelijke regeling heeft verder tot taak advisering van deelnemende gemeenten ten aanzien van opdrachtverlening en het voeren van beleid, met het doel om de onderlinge afstemming te bevorderen, zulks in de ruimste zin.			
Programma	2 Verkeer, vervoer en waterstaat en 7 Volksgezondheid en milieu			
Deelnemende partijen	De gemeenten Beekdaelen, Brunssum, Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld, Vaals en Voerendaal.			
Bestuurlijk belang	In het Algemeen Bestuur zijn alle gemeenten vertegenwoordigd door een collegelid. De gemeente Simpelveld wordt vertegenwoordigd door wethouder Spirk. Het stemrecht binnen het algemeen bestuur van Rd4 is bepaald op basis van het aantal inwoners.			
Financieel belang	De bijdrage per gemeente is afhankelijk van de aangeboden hoeveelheden afval en de afgenomen producten. De bijdrage 2025 voor de gemeente Simpelveld bedraagt € 1.161.246. Financiering van dit bedrag vindt, m.u.v. mogelijk aanvullende diensten, volledig plaats uit de afvalstoffenheffing.			
		2023	2024	2025
	Exploitatieresultaat	-131.356	0	0
	Eigen Vermogen (EV)	3.179.121	3.629.000	4.226.000
	Aandeel gem. S'veld in EV	111.269	127.015	147.909
	Vreemd Vermogen	38.429.052	45.880.000	48.998.000
	Gemeentelijke bijdrage	981.223	1.117.447	1.161.246
Ontwikkelingen	Voor de komende jaren worden flinke kostenstijgingen voorzien die druk zetten op de begroting van Rd4. Er is dan ook sprake van een paradox waarbij de kosten voor de burger blijven stijgen ondanks beter scheidingsgedrag. Het spanningsveld van (de energie) transitie. Verder			

	bereidt Rd4 de aankoop van een naastgelegen bedrijfspand voor welke in 2025 tot stand zou moeten komen. Naast de verbouwing van het bestaande deel kan het bedrijfsterrein dan beter worden ingericht en is het beter geschikt voor de op- en overslag van alle grondstoffen op het eigen terrein.
Risico's	Onzekere marktomstandigheden spelen de hele afvalbranche parten.

Stadsregio Parkstad Limburg Heerlen	
Juridische rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling/ openbaar lichaam
Openbaar belang	Op basis van de regionale agenda een structuurversterkende bijdrage leveren aan de evenwichtige ontwikkeling van het samenwerkingsgebied.
Doel en taken	De regeling heeft als doel: versterking van de brede welvaart in de regio Parkstad: Parkstad dient een vitale en leefbare regio met een krachtig economisch, fysiek, sociaal en duurzaam profiel te zijn waarbij een niveau van welvaart en welzijn wordt gehaald van tenminste het gemiddelde niveau van Nederland. Daartoe benoemt het bestuur in de Kernagenda (alle gemeenten) en Keuze-agenda (naar keuze van elke gemeente) onderwerpen die de gemeenschappelijke regeling faciliteert en samenhang aanbrengt in beleid en uitvoering. De onderwerpen die in de Kernagenda zijn benoemd zijn: ruimte en mobiliteit, wonen en herstructurering, economie en toerisme, energie en duurzaamheid, sociaaleconomische structuurversterking, water, klimaatadaptatie en klimaatmitigatie, circulaire economie en grens overstijgende samenwerking. Uitvoering van de agenda vindt plaats binnen de daarvoor door het algemeen bestuur in het leven geroepen bestuurscommissies. Daarin nemen de portefeuillehouders van de gemeenten deel die het desbetreffende thema in hun portefeuille hebben.
Programma	0 Bestuur en ondersteuning
Deelnemende partijen	De gemeenten Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Beekdaalen, Simpelveld en Voerendaal.
Bestuurlijk belang	Het bestuur van de WGR Stadsregio Parkstad Limburg bestaat uit een algemeen bestuur en een dagelijks bestuur. Het dagelijks bestuur wordt gevormd door de burgemeesters van de deelnemende gemeenten. Het algemeen bestuur door de burgemeesters plus één wethouder van elke deelnemende gemeente. Binnen de GR zijn bestuurscommissies gevormd door de leden van de colleges van B&W van de deelnemende gemeenten. Namens de gemeente Simpelveld nemen de volgende collegeleden deel aan de bestuurscommissies: Economie & toerisme: wethouder Hodium Wonen & herstructurering: wethouder Spirk Duurzaamheid: wethouder Spirk Ruimte & mobiliteit: wethouder Spirk Duurzaamheid: wethouder Spirk Sociaaleconomische structuurversterking: wethouder Ernes Grens overstijgende samenwerking: burgemeester Scheepers Financiële commissie: burgemeester Scheepers Het stemrecht binnen het algemeen bestuur is gebaseerd op een gewone meerderheid van stemmen. Het gewicht van elke stem is afhankelijk van het aantal inwoners van de gemeente die de desbetreffende bestuurder vertegenwoordigt. Simpelveld heeft 3 van de 36 stemmen. Binnen het dagelijks bestuur heeft elke gemeente 1 stem.

Financieel belang	De bijdrage per gemeente wordt bepaald op basis van een overeengekomen verdeelsleutel. De bijdrage 2025 voor de gemeente Simpelveld bedraagt € 155.000.			
		2023	2024	2025
	Exploitatieresultaat	150.000	0	0
	Eigen Vermogen (EV)	6.342.000	5.953.000	6.062.000
	Aandeel S'veld in EV			
	Vreemd Vermogen	79.397.000	56.412.000	79.004.000
	Gemeentelijke bijdrage	141.000	146.000	155.000
Ontwikkelingen	Parkstad houdt zich o.a. bezig met het zgn. Nieuwe Narratief, uitgewerkt in een kansenagenda voor de regio. Een dergelijke kansenagenda moet een lang termijnperspectief hebben van zo'n 15 tot 20 jaar. De Parkstadregio is samen met nog 4 andere regio's uitgekozen door het Rijk om een dergelijke kansenagenda uit te werken. In dat kader verwacht men dat lobbywerk bij het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heel belangrijk zal zijn. Speerpunt was de Regio Deal 2, waarmee 25 miljoen aan Rijksmiddelen is gemoeid.			
Risico's	Ten aanzien van de Stadsregio Parkstad Limburg zijn op dit moment geen concrete risico's te benoemen.			

Euregio Maas-Rijn Eupen (B.)				
Juridische rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling/ openbaar lichaam (Europese groepering voor territoriale samenwerking)			
Openbaar belang	De Euregio Maas-Rijn heeft als doel het bevorderen van grensoverschrijdende samenwerking tussen de partnerregio's. De Euregio Maas-Rijn is actief op de gebieden Economie en innovatie, Arbeidsmarkt, opleiding en onderwijs, Cultuur en toerisme, Gezondheidszorg, Veiligheid, Mobiliteit en infrastructuur, Landschap en klimaat, Territoriale analyse en Belangenbehartiging en regiomarketing.			
Doel en taken	De kerntaak bestaat uit het vereenvoudigen en intensiveren van de samenwerking tussen de partnerregio's ten behoeve van een evenwichtige en duurzame ontwikkeling van het gebied zonder binnengrenzen en om het dagelijkse leven van de burgers in alle levensomstandigheden te vergemakkelijken. De samenwerking ziet zichzelf als een platform ter bundeling van taken, als bemiddelaar om de economische, sociale en territoriale cohesie te bevorderen zonder echter de plaats te willen innemen van de bestaande bevoegde autoriteiten. De samenwerking kan activiteiten ontplooiën, programma's en projecten uitwerken en implementeren, alsmede financiële middelen aanvragen.			
Programma	0 Bestuur en ondersteuning			
Deelnemende partijen	Provincie Limburg (NL), Provincie Limburg (B.), Provence de Liège (B.), Deutschsprachige Gemeinschaft (B.), Region Aachen Zweckverband (D.).			
Bestuurlijk belang	De Euregio bestaat uit een algemeen bestuur bestaande uit vertegenwoordigers van de leden inclusief adviseurs. Een dagelijks bestuur en een voorzitter en twee vice-voorzitters. Net als bij andere gemeenschappelijke regelingen wordt de dagelijkse leiding belegd bij een secretaris van het bestuur die de directie voert over de organisatie. Het voorzitterschap van de Euregio is van 2022-2025 in handen van de gouverneur van Nederlands Limburg. Het voorzitterschap rouleert om de drie jaar.			
Financieel belang	Het financieel belang ivoor Simpelveld s nihil. In de afgelopen jaren is er geen bijdrage verschuldigd geweest.			
		2023	2024	2025
	Exploitatieresultaat	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
	Eigen Vermogen (EV)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

	Aandeel S'veld in EV	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
	Vreemd Vermogen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
	Gemeentelijke bijdrage	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Ontwikkelingen	De gemeente Simpelveld heeft een subsidieaanvraag ingediend ter realisering van het project grensoverschrijdend Romeins villalandschap Bocholtz-Aken.			
Risico's	Er zijn geen risico's te benoemen.			

Werkvoorzieningschap Oostelijk Zuid-Limburg (WOZL) Heerlen				
Juridische rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling/ openbaar lichaam			
Openbaar belang	Het verschaffen van werk voor mensen met een zekere afstand tot de arbeidsmarkt.			
Doel en taken	Doel van het WOZL is het bieden van passende werkgelegenheid en arbeidsrevalidatie voor ingezetenen van de deelnemende gemeenten. Het betreft ingezetenen die een (her)indicatie van het UWV hebben ontvangen om onder aangepaste omstandigheden tot regelmatige arbeid te komen. Een tweede doelstelling is uitvoering te geven aan de door de deelnemers opgedragen werkzaamheden in het kader van de Participatiewet.			
Programma	6 Sociaal domein			
Deelnemende partijen	De gemeenten Brunssum, Gulpen-Wittem, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Beekdaelen, Simpelveld, Vaals, Valkenburg aan de Geul en Voerendaal.			
Bestuurlijk belang	Per gemeente is een collegelid lid van het dagelijks bestuur. Ieder lid van het algemeen bestuur heeft één stem, vermeerderd met één stem voor elke 15.000 inwoners die zij/hij vertegenwoordigt. Het algemeen bestuur kiest uit zijn midden het dagelijks bestuur, dat bestaat uit 3 leden. Simpelveld wordt in het AB vertegenwoordigd door wethouder Gulpen.			
Financieel belang	De bijdrage per gemeente wordt bepaald op basis van een overeengekomen verdeelsleutel. De bijdrage 2025 voor de gemeente Simpelveld bedraagt € 1.863.967.			
		2023	2024	2025
	Exploitatieresultaat	907.000	0	0
	Eigen Vermogen (EV)	942.000	n.n.b	n.n.b
	Aandeel S'veld in EV			
	Vreemd Vermogen	7.813.000	n.n.b.	n.n.b
	Gemeentelijke bijdrage	19.558	2.020.542	1.863.967
Ontwikkelingen	Op dit moment wordt een (te huren) nieuwbouw ingericht, ter vervanging van de verouderde beschutte werklocatie aan de Wenkebachstraat in Kerkrade.			
Risico's	De oorlog in Oekraïne en de overige wereldwijde onrust en spanningen hebben onder andere effect op het economische klimaat en kunnen daardoor mogelijk impact op WOZL hebben.			

Werkgevers Servicepunt Parkstad (WSP) Heerlen				
Juridische rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling/ openbaar lichaam			
Openbaar belang	Het samenbrengen van vraag en aanbod op de arbeidsmarkt voor burgers met een loonwaarde tussen 30-100% die behoren tot de doelgroep van de voormalige Wsw en Participatiewet. Het WSP is verantwoordelijk voor de zogenaamde uitstroom binnen het instroom-doorstroom-uitstroom-proces (IDU-proces) dat wordt uitgevoerd in een samenwerking tussen WSP Parkstad en de zeven Parkstadgemeenten. De gemeenten zijn verantwoordelijk voor de			

	instroom- en doorstroomfase en het WSP Parkstad is, samen met de lokale banenmakelaars, verantwoordelijk voor de uitstroomfase.			
Doel en taken	Het werkgeversservicepunt heeft tot doel het invulling geven aan de wettelijke opdracht die gemeenten hebben gekregen op grond van de Participatiewet. Dat bestaat uit het bieden van ondersteuning bij de arbeidsinschakeling en ondersteuning aan gemeenten bij het ontwikkelen van een uniform arbeidsmarktbeleid. Verder het realiseren van een optimaal functionerende arbeidsmarkt voor de regio die zich kenmerkt door een hoge participatiegraad c.q. minimale werkloosheid. Het zijn van een aanspreekpunt voor werkgevers voor arbeidsbemiddeling en het uitvoering geven aan de voormalige Wet sociale werkvoorziening, de Wsw.			
Programma	6 Sociaal domein			
Deelnemende partijen	De gemeenten Brunssum, Kerkrade, Landgraaf, Beekdaelen, Voerendaal, Simpelveld en Heerlen.			
Bestuurlijk belang	Per gemeente is een collegelid lid van het dagelijks bestuur. Ieder lid van het algemeen bestuur heeft één stem, vermeerderd met één stem voor elke 15.000 inwoners die zij/hij vertegenwoordigt. Het algemeen bestuur kiest uit zijn midden het dagelijks bestuur, dat bestaat uit 3 leden. Simpelveld wordt in het AB vertegenwoordigd door wethouder Gulpen.			
Financieel belang	De bijdrage voor 2025 bedraagt € 134.539.			
		2023	2024	2025
	Exploitatieresultaat	973.000	0	0
	Eigen Vermogen (EV)	973.000	n.n.b.	n.n.b.
	Aandeel S'veld in EV			
	Vreemd Vermogen	4.245.000	n.n.b.	n.n.b.
	Gemeentelijke bijdrage	-8.612	158.472	134.539
Ontwikkelingen	-			
Risico's	De resultaten van de uitstroom kunnen achterblijven ten opzichte van de prognoses. Door de oorlog in Oekraïne en de overige wereldwijde onrust en spanningen kunnen de marktomstandigheden verslechteren.			

Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW) Roermond	
Juridische rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling/ openbaar lichaam
Openbaar belang	De BsGW is een samenwerkingsverband voor de heffing en inning van gemeentelijke - en waterschapsbelastingen en voor de uitvoering van de wet WOZ. BsGW staat, net als alle andere belastingorganen, voor wat betreft de uitvoering van de WOZ onder toezicht van de (landelijke) Waarderingskamer.
Doel en taken	Doel en taken van de BsGW zijn: 1. Het heffen en invorderen van belastingen; 2. Het afhandelen van bezwaar- en beroepschriften inzake belastingen; 3. Het uitvoeren van de Wet waardering onroerende zaken en 4. Het adviseren van de deelnemers omtrent de belastingen waarvan de heffing en invordering is opgedragen aan de BsGW.
Programma	0 Bestuur en ondersteuning, 6 Sociaal Domein en 7 Volksgezondheid en milieu
Deelnemende partijen	De gemeenten Beek, Beekdaelen, Beesel, Bergen, Brunssum, Echt-Susteren, Eijsden-Margraten, Gennep, Gulpen-Wittern, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Leudal, Maasgouw, Maastricht, Meerssen, Mook en Middelaar, Nederweert, Peel en Maas, Roerdalen, Roermond, Simpelveld, Sittard-Geleen, Stein, Vaals, Valkenburg, Venlo, Voerendaal, Weert en het Waterschap Limburg.

Bestuurlijk belang	In het algemeen bestuur zijn alle gemeenten vertegenwoordigd door een collegelid en het waterschap door een DB-lid. Simpelveld wordt vertegenwoordigd door burgemeester Scheepers. Het stemrecht binnen het algemeen bestuur wordt gebaseerd op het aandeel in de kosten van de BsGW van de deelnemer, zoals dat voortvloeit uit de actuele begroting. Binnen het dagelijks bestuur heeft elk lid 1 stem.			
Financieel belang	De bijdrage per gemeente wordt bepaald op basis van een overeen- gekomen verdeelsleutel welke bestaat uit een combinatie van aantal aanslagregels, aanslagbiljetten, klantcontacten en een tarief per woz- object. De bijdrage over 2025 bedraagt voor de gemeente Simpelveld € 227.289.			
		2023	2024	2025
	Exploitatieresultaat	-1.293.000	0	0
	Eigen Vermogen (EV)	-2.835.000	1.190.000	1.190.000
	Aandeel S'veld in EV	-21.500	9.025	9.025
	Vreemd Vermogen	11.816.000	7.769.000	7.481.000
	Gemeentelijke bijdrage	195.732	194.874	227.289
Ontwikkelingen	De hoge proceskosten ('no cure no pay' bureaus) zijn de voornaamste veroorzaker van negatieve resultaten voor de BsGW. Met ingang van 2024 zijn de vergoedingen voor bijstand bij het maken van bezwaar tegen woz-waarden flink verlaagd. Medio juli 2024 heeft de Hoge Raad echter in een zaak uitspraak gedaan waarbij dit als discriminerend wordt beschouwd. Daarmee is het voordeel dat de wetgever beoogde van de baan.			
Risico's	Het aantal bezwaarschriften kan jaarlijks sterk wisselen. Ook de uitspraak van de Hoge Raad draagt vooralsnog niet bij aan een (min of meer structurele) verlaging van de proceskosten.			

Omgevingsdienst Zuid-Limburg Maastricht	
Juridische rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling/ openbaar lichaam
Openbaar belang	De Omgevingsdienst is de (verplichte) uitvoeringsorganisatie op het gebied van milieu wet- en regelgeving en milieuhandhaving. Door samenwerking wordt niet alleen in financiële zin beoogd een efficiencyvoordeel (op termijn) te halen, maar ook kennis en kunde te bundelen.
Doel en taken	Het doel is de behartiging van de belangen van de deelnemers ter zake van vergunningverlening, toezicht, handhaving en advisering in het kader van het omgevingsrecht, alsmede specialistische milieutaken. Dit met het doel het bereiken en in stand houden van een veilige- en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit in het werkgebied. Daarnaast voert de omgevingsdienst ook coördinerende-, afstemmende- en adviserende taken uit die voor de deelnemers.
Programma	7 Volksgezondheid en milieu
Deelnemende partijen	De 16 gemeenten in Zuid-Limburg en de Provincie Limburg.
Bestuurlijk belang	In het algemeen bestuur zijn alle gemeenten vertegenwoordigd door een collegelid en de provincie door een gedeputeerde. Simpelveld wordt vertegenwoordigd door burgemeester Scheepers. Een lid van het algemeen bestuur heeft twee of meer stemmen, afhankelijk van de taken die de deelnemer door de dienst laat uitvoeren en het financiële belang. Simpelveld heeft 2 stemmen op een totaal van 100. De leden van het dagelijks bestuur worden gekozen uit het algemeen bestuur waarbij erop wordt gelet dat er een evenwichtige spreiding over het werkgebied is.

Financieel belang	De bijdrage per gemeente wordt bepaald op basis van een overeengekomen verdeelsleutel. De bijdrage voor 2025 voor de gemeente Simpelveld bedroeg € 127.494.			
		2023	2024	2025
	Exploitatieresultaat	785.606	0	0
	Eigen Vermogen (EV)	1.810.204	1.089.000	989.000
	Aandeel Simpelveld in EV	11.611	6.985	6.343
	Vreemd Vermogen	4.013.453	2.508.290	1.623.290
	Gemeentelijke bijdrage	66.309	72.884	127.494
Ontwikkelingen	De Omgevingsdienst Zuid-Limburg staat voor een belangrijke ontwikkelingsfase om haar robuustheid te versterken en haar taken effectiever uit te voeren. Robuustheidscriteria, kritische prestatie-indicatoren (KPI's) en randvoorwaarden zijn geformuleerd, als reactie op aanbevelingen van het Bestuurlijk Overleg van het Interbestuurlijk programma versterking VTH-stelsel (IBP VTH). Een zelftoets, uitgevoerd op basis van deze criteria, liet zien dat nog niet aan alle eisen werd voldaan. Om deze tekortkomingen aan te pakken, is een Plan van Aanpak opgesteld dat inmiddels aan de staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat is voorgelegd. Het Plan van Aanpak is gericht op het versterken van de robuustheid van de dienst door middel van inhoudelijke ontwikkeling, innovatievermogen en strategische uitvoeringsprogramma's. De focus ligt op het voldoen aan gestelde criteria en het verbeteren van prestaties, met als doel een effectievere en wendbare uitvoering van VTH-taken in de regio.			
Risico's	Ten aanzien van de Omgevingsdienst zijn op dit moment geen concrete risico's te benoemen.			

Het Gegevenshuis Landgraaf	
Juridische rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling/ openbaar lichaam
Openbaar belang	Het Gegevenshuis is opgericht per 1 juli 2015 met als doel de (wettelijk verplichte) uitvoering van de BAG-Geo (Basisregistratie Adressen en Gebouwen) en de BGT (Basisregistratie Grootchalige Topografie).
Doel en taken	Doel van Het Gegevenshuis is het ontzorgen van de deelnemers op het gebied van het opzetten en het beheren van object- en ruimte gerelateerde (basis)administraties en geometrie, alsmede het daarmee samenhangende beeldmateriaal. Daarbij ligt de focus op innovatie in technologieën van object- en ruimtedata, verbetering van dienstverlening en kostenreductie.
Programma	0 Bestuur en ondersteuning; 7 Volksgezondheid en milieu
Deelnemende partijen	De gemeenten Beekdaelen, Brunssum, Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld, Sittard-Geleen, Vaals, Voerendaal en het Waterschap Limburg.
Bestuurlijk belang	In het algemeen bestuur zijn alle deelnemende gemeenten vertegenwoordigd door een collegelid. Elk lid van een parkstadgemeente heeft twee stemmen plus één stem voor elke 100.000 welke de deelnemer aan producten en diensten afneemt. De overige leden hebben één stem plus één stem voor elke 100.000 welke de deelnemer aan producten en diensten afneemt. Het algemeen bestuur kiest uit zijn midden het dagelijks bestuur dat bestaat uit 3 deelnemers. Simpelveld wordt vertegenwoordigd door burgemeester Scheepers.
Financieel belang	De bijdrage per gemeente wordt bepaald op basis van een overeengekomen verdeelsleutel. De bijdrage voor 2025 voor de gemeente Simpelveld bedraagt € 155.873.

		2023	2024	2025
	Exploitatieresultaat	200.509	0	0
	Eigen Vermogen (EV)	376.281	165.784	169.000
	Aandeel S'veld in EV	13.017	5.846	5.846
	Vreemd Vermogen	403.217	1.061.973	1.057.758
	Gemeentelijke bijdrage	156.705	161.916	155.873
Ontwikkelingen	Het Gegevenshuis fungeert als Shared Service Centre. Er wordt (landelijk) gestreefd naar één integrale objectenregistratie van de WOZ, BAG en BGT (en op termijn BOR).			
Risico's	Ten aanzien van Het Gegevenshuis zijn op dit moment geen concrete risico's te benoemen.			

Omnibuzz Geleen				
Juridische rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling/ openbaar lichaam			
Openbaar belang	Omnibuzz organiseert voor 30 Limburgse gemeenten het doelgroepenvervoer (WMO). Vanaf 11 december 2016 is Omnibuzz gestart met het Wmo-vervoer. Vanaf medio 2024 verzorgt Omnibuzz ook het leerlingenvervoer (incl. gym- en zwemvervoer) voor een aantal Midden-Limburgse gemeenten.			
Doel en taken	Doel en taken van Omnibuzz zijn: 1. Gezamenlijke operationele regie op en uitvoering van het doelgroepenvervoer in het kader van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015; 2. De operationele regie en de uitvoering van andere onderdelen van het doelgroepenvervoer kunnen, desgewenst, aan Omnibuzz worden opgedragen; 3. Dit geldt ook voor taken die in de toekomst aan de deelnemers worden opgedragen; 4. Het regelen en uitvoeren van andere vormen van vervoer voor derden op basis van daartoe overeen te komen dienstverlenings-overeenkomsten.			
Programma	6 Sociaal Domein			
Deelnemende partijen	Alle Limburgse gemeenten, behalve de gemeente Gennepe.			
Bestuurlijk belang	In het Algemeen Bestuur zijn alle deelnemende gemeenten vertegenwoordigd door een collegelid. Binnen het algemeen bestuur heeft elk lid één stem. Vertegenwoordigers van deelnemers met meer dan 50.000 inwoners bezitten één stem extra voor elke 20.000 inwoners meer dan 50.000. Simpelveld wordt vertegenwoordigd door wethouder Ernes.			
Financieel belang	De bijdrage voor 2025 voor de gemeente Simpelveld bedraagt € 202.947.			
		2023	2024	2025
	Exploitatieresultaat	2.095.839	0	0
	Eigen Vermogen (EV)	3.005.099	924.500	918.375
	Aandeel gem. S'veld in EV	21.544	6.628	6.584
	Vreemd Vermogen	4.490.067	5.575.298	5.117.079
	Gemeentelijke bijdrage	209.860	195.750	202.947
Ontwikkelingen	In 2024 wil Omnibuzz een start maken met datagedreven onderzoeken naar klant- vervoersontwikkelingen om zo te komen tot goede informatie voor de deelnemende gemeenten en om betere prognoses voor de toekomst te kunnen maken.			
Risico's	Het tekort aan chauffeurs en de kwetsbaarheid van taxibedrijven kan een risico voor Omnibuzz zijn.			

Regionale samenwerking ict inzake ondersteuning van de bedrijfsvoering (Parkstad-IT) Heerlen				
Juridische rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling/ openbaar lichaam			
Openbaar belang	Beoogde oprichtingsdatum van Parkstad IT is 1 januari 2025. De regeling is bedoeld ter behartiging van de sturing en beheersing van ondersteunende processen en van uitvoeringstaken op het gebied van IT. Met IT wordt bedoeld het geheel aan voorzieningen op het gebied informatietechnologie en communicatietechnologie.			
Doel en taken	Doel en taken van Parkstad IT zijn: 1. Het leveren van producten en diensten op het gebied van IT, inclusief de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO). 2. Het dagelijks bestuur stelt jaarlijks een overzicht samen van de ondersteunende-, uitvoerende- en beleidsprocessen die als te leveren producten en diensten worden aangemerkt.			
Programma	0 Bestuur en ondersteuning			
Deelnemende partijen	Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Brunssum, Beekdaelen, Voerendaal en Simpelveld.			
Bestuurlijk belang	In het Algemeen Bestuur zijn alle deelnemende gemeenten vertegenwoordigd door een collegelid. Binnen het algemeen bestuur heeft elk lid één stem, plus een stem voor elke 10.000 inwoners of gedeelte daarvan. Verder krijgt elke deelnemer één extra stem per € 1.000.000 aan afgenomen diensten en producten. Bij het schrijven van deze begroting was er nog geen definitief besluit over de geschetste stemverhoudingen. Simpelveld wordt vertegenwoordigd door burgemeester Scheepers.			
Financieel belang	De bijdrage voor 2025 voor de gemeente Simpelveld is € 509.039.			
		2023	2024	2025
	Exploitatieresultaat	n.v.t.	n.v.t.	n.n.b.
	Eigen Vermogen (EV)	n.v.t.	n.v.t.	n.n.b.
	Aandeel gem. S'veld in EV	n.v.t.	n.v.t.	n.n.b.
	Vreemd Vermogen	n.v.t.	n.v.t.	n.n.b.
	Gemeentelijke bijdrage	n.v.t.	n.v.t.	509.039
Ontwikkelingen	Deze regionale samenwerking is georganiseerd door de gemeente Heerlen en vormt als zodanig een zgn. lichte gemeenschappelijke regeling. Streven is per 1 januari 2025 een zelfstandige organisatie op te richten met een eigen bestuur en medewerkers. De hierboven weergegeven informatie heeft betrekking op deze verzelfstandigde organisatie. In de komende jaren wil Parkstad IT groeien van een uitvoeringsorganisatie naar een regieorganisatie.			
Risico's	Ten aanzien van Parkstad IT zijn (nog) geen risico's te benoemen.			

Regeling Subsidiëring ADV-Limburg Maastricht				
Juridische rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling/ Centrumregeling waarbij de gemeente Maastricht optreedt als centrumgemeente.			
Openbaar belang	Het bieden van toegang tot een antidiscriminatievoorziening voor de inwoners van de deelnemende gemeenten.			
Doel en taken	Het doel van de regeling Subsidiëring ADV-Limburg is: het aan de inwoners van de deelnemende gemeenten bieden van toegang tot een antidiscriminatievoorziening en het daarvoor (laten) oprichten en het in stand houden van de AntiDiscriminatieVoorziening Limburg.			

Programma	1 Veiligheid			
Deelnemende partijen	Alle Limburgse gemeenten waarbij de gemeente Maastricht fungeert als centrumgemeente voor de Zuid-Limburgse gemeenten en Roermond voor de Noord- en Midden-Limburgse gemeenten.			
Bestuurlijk belang	De centrumgemeenten dragen zorg voor het besturen van de voorziening, (tussentijdse) rapportages en doen jaarlijks verslag van de in het vorige jaar geregistreerde klachten. Er is geen algemeen bestuur waarin de gemeente vertegenwoordigd is.			
Financieel belang	Simpelveld betaalt een jaarlijkse bijdrage (afhankelijk van het inwoner-aantal). De bijdrage 2025 voor de gemeente Simpelveld is nog niet bekend.			
		2023	2024	2025
	Exploitatieresultaat	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
	Eigen Vermogen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
	Vreemd Vermogen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
	Gemeentelijke bijdrage	6.633	n.n.b.	n.n.b.
Ontwikkelingen	Er zijn geen noemenswaardige ontwikkelingen bekend.			
Risico's	Gemeente Simpelveld loopt geen risico's bij deze samenwerkingsvorm.			

Centrumregeling verwerving jeugdhulp regio Zuid-Limburg 2019 Maastricht				
Juridische rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling/ Centrumregeling waarbij de gemeente Maastricht optreedt als centrumgemeente.			
Openbaar belang	De centrumregeling verwerving jeugdhulp regio Zuid-Limburg is de opvolger van de centrumregeling inkoop jeugdzorg regio Zuid-Limburg. De samenwerking voor de inkoop van jeugdhulp tussen de gemeenten is vastgelegd in een centrumregeling.			
Doel en taken	Doel van deze regeling is: 1. Het zorgdragen voor een kwalitatief goede en efficiënte uitvoering van de jeugdhulptaken, zoals vastgelegd in de beleidsplannen Jeugd van de deelnemende gemeenten, met inachtneming van de bepalingen van de Jeugdwet. 2. Het delen van kennis en expertise in de regio die nodig zijn voor de ontwikkeling en uitvoering van het jeugdhulpbeleid. De taken van de centrumgemeente Maastricht zijn: de regionale verwerving van de gespecialiseerde jeugdhulp door contractering of subsidiëring, inclusief contractbeheer, accountmanagement, monitoring van de contractafspraken voor de jeugdhulp, het verstrekken van managementrapportages, rapportages en prognoses ten behoeve van de gemeentelijke P&C-cyclus en de afhandeling van facturen van aanbieders van jeugdhulp. De taken kunnen worden onderverdeeld in een basispakket dat alle deelnemers afnemen en een keuzepakket, waarvan de deelnemers om de 4 jaar bepalen of zij dat blijven afnemen.			
Programma	6 Sociaal domein			
Deelnemende partijen	Alle 16 Zuid-Limburgse gemeenten.			
Bestuurlijk belang	Jaarlijks vindt er minimaal een bestuurlijk overleg plaats over de beleidskaders waarbinnen de verwerving van de jeugdhulp plaats dient te vinden. Twee keer per jaar vindt bestuurlijk overleg plaats over de uitvoering van de taken van de centrumgemeente. Het bestuurlijk overleg adviseert bij 2/3 ^e meerderheid van de deelnemers over de beleidskaders en uitvoering aan de centrumgemeente. Simpelveld wordt vertegenwoordigd door wethouder Ernes.			
Financieel belang	De jaarlijkse bijdrage in de uitvoeringskosten van de gemeente Maastricht bedraagt voor 2025 € 76.645.			

		2023	2024	2025
	Exploitatieresultaat	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
	Eigen Vermogen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
	Vreemd Vermogen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
	Gemeentelijke bijdrage	81.104	91.056	76.645
Ontwikkelingen	De 16 Zuid-Limburgse gemeenten delen een ambitie: alle jeugdigen in onze regio groeien gezond, veilig en kansrijk op. Voor het realiseren van deze ambitie is het belangrijk dat we de verbinding maken en houden met de landelijke ontwikkelingen zoals de Hervormingsagenda. In de regio Zuid-Limburg leggen wij nadrukkelijk deze verbindingen alsook de verbinding met onze eigen regionale ambities op andere terreinen, zoals trendbreuk.			
Risico's	Een aantal zorgaanbieders kent aanzienlijke (financiële) problemen, hetgeen kan leiden tot extra werkzaamheden voor de medewerkers van de gemeenschappelijke regeling.			

Centrumregeling regionale samenwerking Parkstad opvang en beschermd wonen Wmo 2024 Heerlen				
Juridische rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling/ Centrumregeling waarbij de gemeente Heerlen optreedt als centrumgemeente.			
Openbaar belang	De centrumregeling regionale samenwerking Parkstad opvang en beschermd wonen Wmo 2024 is de opvolger van de centrumregeling beschermd wonen 2020. De samenwerking is bedoeld om de gemeentelijke plicht tot het organiseren van opvang en beschermd wonen regionaal te coördineren.			
Doel en taken	Doel van deze regeling is: Door middel van samenwerking een adequate uitvoering van taken en uitoefening van bevoegdheden van partijen op grond van de Wmo ondersteuning te realiseren, in het bijzonder met betrekking tot de gemeentelijke verplichting om te voorzien in de behoefte aan beschermd wonen en opvang.			
Programma	6 Sociaal domein			
Deelnemende partijen	Beekdaelen, Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Voerendaal en Simpelveld.			
Bestuurlijk belang	Minimaal tweemaal per jaar vindt een bestuurlijk overleg (stuurgroep) plaats over de beleidskaders waarbinnen de uitvoering van de taken van de centrumgemeente worden geagendeerd. Simpelveld wordt vertegenwoordigd door wethouder Ernes.			
Financieel belang	Er is geen bijdrage verschuldigd.			
		2023	2024	2025
	Exploitatieresultaat	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
	Eigen Vermogen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
	Vreemd Vermogen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
	Gemeentelijke bijdrage	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Ontwikkelingen	De (door) decentralisatie Beschermd wonen en maatschappelijke opvang is uitgesteld. De nieuwe streefdatum is 1 januari 2026.			
Risico's	-			

Bestuursovereenkomst samenwerking informele steun Heerlen				
Juridische rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling/ Centrumregeling waarbij de gemeente Heerlen optreedt als centrumgemeente.			
Openbaar belang	De centrumregeling bestuursovereenkomst informele steun is opgericht om samen te kunnen werken op het gebied van informele steun, waaronder begrepen de subsidiëring van organisaties en het invulling geven aan gezamenlijke activiteiten op dit gebied.			
Doel en taken	Doel van deze regeling is: Door middel van samenwerking te komen tot eenduidig regionaal beleid op het gebied van ondersteuning van informele steun.			
Programma	6 Sociaal domein			
Deelnemende partijen	Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Voerendaal en Simpelveld.			
Bestuurlijk belang	Via de stuurgroep Wmo van de gezamenlijke gemeenten op momenten dat dit noodzakelijk wordt geacht. Simpelveld wordt vertegenwoordigd door wethouder Ernes.			
Financieel belang	De jaarlijkse bijdrage voor 2025 is nog niet bekend.			
		2023	2024	2025
	Exploitatieresultaat	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
	Eigen Vermogen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
	Vreemd Vermogen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
	Gemeentelijke bijdrage	22.206	n.n.b.	n.n.b.
Ontwikkelingen	Op dit moment zijn geen bijzondere ontwikkelingen te benoemen.			
Risico's	-			

Nazorg Limburg BV Maastricht Airport				
Juridische rechtsvorm	Besloten vennootschap			
Openbaar belang	'Eeuwigdurende' nazorg van 16 voormalige stortplaatsen in Limburg (waaronder de voormalige stortplaats te Bocholtz). Nazorg is het onderhouden, inrichten en zo nodig herstellen van de (milieu-beschermende) voorzieningen op stortplaatsen en bodemsaneringen. Doel is het voorkomen van negatieve effecten van de locatie naar de omgeving (bodem, lucht en water). Het gaat hierbij om een oppervlakte van zo'n 250 hectare.			
Doel en taken	De kerntaken van Nazorg Limburg B.V. zijn: 1. Het beheren van grotere complexe voormalige stortplaatsen in Limburg; 2. Het renderend maken van het vermogen dat daarvoor beschikbaar is gesteld. 3. Het in stand houden van voorzieningen die ervoor zorgen dat mogelijk in deze locaties aanwezige verontreinigingen zich niet verspreiden naar de omgeving. In dit kader heeft Nazorg in de afgelopen jaren op diverse locaties zonneparken aangelegd. Omdat dit een activiteit is die belast wordt met vennootschapsbelasting is besloten deze activiteiten onder te brengen in een aparte vennootschap Zonneparken Nazorg Limburg B.V. De cijfers hieronder gepresenteerd hebben betrekking op het geheel van deze vennootschap en de 'oude' vennootschap Nazorg Limburg B.V.			
Programma	7 Volksgezondheid en milieu			
Deelnemende partijen	Alle gemeenten in Limburg.			
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging tijdens de aandeelhoudersvergaderingen.			

Financieel belang	De gemeente is houder van 300 aandelen van € 0,45 per aandeel. De boekwaarde van de aandelen is per 31-12-2023 € 0. De gemeentelijke bijdrage bedroeg in 2024 € 0.			
		2023	2024	2025
	Exploitatieresultaat	2.578.328	n.n.b.	n.n.b.
	Eigen Vermogen	8.958.921	n.n.b.	n.n.b.
	Vreemd Vermogen	32.450.524	n.n.b.	n.n.b.
	Ontvangen dividend	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Ontwikkelingen	Nazorg Limburg zoekt actief naar mogelijkheden om gesloten stortplaatsen een maatschappelijk verantwoorde functie te geven. Op de voormalige stortplaats Bocholtz is een zonnepanelenpark aangelegd met 4.872 panelen die ca. 1,65 kWh stroom per jaar kunnen opwekken. In 2023 heeft Nazorg twee locaties van de gemeente Gulpen-Witterm overgenomen.			
Risico's	Alle locaties zijn eigendom van Nazorg Limburg. Fluctuaties op de aandelenbeurzen kunnen van invloed zijn op het resultaat en het eigen vermogen van de vennootschap. Op dit moment zijn geen risico's ten aanzien van Nazorg Limburg bekend.			

BNG Bank N.V. Den Haag				
Juridische rechtsvorm	Naamloze vennootschap			
Openbaar belang	BNG een bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. Met gespecialiseerde financiële dienstverlening draagt de BNG bij aan het zo laag mogelijk houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen.			
Doel en taken	Deze bank richt zich met name op het publieke domein in Nederland, met name overheden, woningcorporaties, zorg en onderwijs. De bank werkt vanuit drie kernwaarden: duurzaam, betrouwbaar en professioneel.			
Programma	0 Bestuur en ondersteuning			
Deelnemende partijen	Aandeelhouders van de BNG zijn uitsluitend overheden. De staat is houder van de helft van de aandelen, de andere helft is in handen van gemeenten, provincies en een hoogheemraadschap.			
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging op de aandeelhoudersvergaderingen.			
Financieel belang	De gemeente is houder van 6.630 aandelen van € 2,50 per aandeel. De boekwaarde van de aandelen is per 31-12-2023 € 15.043. In 2024 werd € 14.321 dividend ontvangen over het boekjaar 2023.			
		2023	2024	2025
	Exploitatieresultaat	254 mln	n.n.b.	n.n.b.
	Eigen Vermogen (EV)	4.721 mln	n.n.b.	n.n.b.
	Aandeel S'veld in EV	56.000	n.n.b.	n.n.b.
	Vreemd Vermogen	110.819 mln	n.n.b.	n.n.b.
	Ontvangen dividend	16.575	14.321	n.n.b.
Ontwikkelingen	De bank heeft zich geconformeerd aan de realisatie van vier Sustainable Development Goals waarmee de bank, samen met haar klanten het verschil wil maken: 1. goede gezondheid en welzijn; 2. kwaliteitsonderwijs; 3. betaalbare duurzame energie; 4. duurzame steden en gemeenschappen. Eind 2022 is het klimaatplan 'Going green' gepresenteerd waarmee de bank haar klanten wil faciliteren in hun verduurzamingsopdracht. In 2023 heeft de bank voor 6,3 miljard aan obligaties uitgezet met verduurzamingsdoeleinden.			

Bestuurlijk belang	In de Algemene Vergadering van Aandeelhouders wordt Simpelveld vertegenwoordigd door wethouder Spirk.			
Financieel belang	De bijdrage per deelnemer wordt bepaald op basis van een overeengekomen verdeelsleutel. Aangezien IBA in de afrondende/afbouw fase is gekomen, is er vanaf 2023 geen bijdrage meer verschuldigd.			
		2023	2024	2025
	Exploitatieresultaat	-288.215	n.n.b.	n.n.b.
	Eigen Vermogen	399.494	n.n.b.	n.n.b.
	Vreemd Vermogen	7.299.518	n.n.b.	n.n.b.
	Gemeentelijke bijdrage	0	0	-
Ontwikkelingen	IBA is in 2022 met het expo-jaar afgerond. De organisatie blijft vooralsnog bestaan om lopende zaken te kunnen afronden.			
Risico's	Er zijn op dit moment geen concrete risico's rond IBA aan te wijzen.			

Waterleiding Maatschappij Limburg Maastricht				
Juridische rechtsvorm	Naamloze vennootschap			
Openbaar belang	De kerntaak van WML is het duurzaam en doelmatig leveren van leidingwater van topkwaliteit aan inwoners, bedrijven en (overheids)instellingen in Limburg tegen een aanvaardbaar en stabiel drinkwatertarief.			
Programma	0 Bestuur en ondersteuning			
Deelnemende partijen	De aandelen worden gehouden door de Provincie Limburg en de Limburgse gemeenten.			
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging op de aandeelhoudersvergaderingen.			
Financieel belang	De gemeente is houder van 4 aandelen van € 4.538 per aandeel. De boekwaarde van de aandelen is per 31-12-2023 € 27.227. WML keert geen dividend uit.			
		2023	2024	2025
	Exploitatieresultaat	4,7 mln	n.n.b.	n.n.b.
	Eigen Vermogen	206 mln	n.n.b.	n.n.b.
	Vreemd Vermogen	394 mln	n.n.b.	n.n.b.
	Ontvangen dividend	0	0	0
Ontwikkelingen	WML ondersteunt de conclusies van de brief van de minister en de staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat 'Water en bodem sturend'. Daarin is verwoord dat het behoud van voldoende, schoon water en een gezonde bodem sturend moeten zijn in de ruimtelijke ordening in Nederland. Een totaalverbod op het gebruik van PFAS is zeer wenselijk om de kwaliteit van het grondwater te kunnen borgen.			
Risico's	Ten aanzien van de NV Waterleiding Maatschappij Limburg zijn op dit moment geen grote risico's te benoemen.			

WoonWijzerWinkel Zuid-Limburg BV Heerlen				
Juridische rechtsvorm	Besloten vennootschap			
Openbaar belang	De kerntaak van WoonWijzerWinkel (WWW) is het versnellen van de verduurzaming van het woningaanbod en vastgoed.			
Programma	7 Volksgezondheid en milieu			
Deelnemende partijen	De aandelen worden gehouden door de 7 gemeenten van de Stadsregio Parkstad Limburg.			
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging op de aandeelhoudersvergaderingen.			

Financieel belang	De gemeente is houder van 839 aandelen van € 1 per aandeel. De boekwaarde van de aandelen is per 31-12-2023 € 839.			
		2023	2024	2025
	Exploitatieresultaat	34.200	n.n.b.	n.n.b.
	Eigen Vermogen	-255.940	n.n.b.	n.n.b.
	Vreemd Vermogen	1.590.171	n.n.b.	n.n.b.
	Ontvangen dividend	0	0	0
Ontwikkelingen	De besloten vennootschap is in 2020 opgericht en de gemeente heeft in dat boekjaar derhalve ook de aandelen verworven. De WWW heeft aan de Rodaboulevard te Kerkrade haar winkel. In 2023 is het 4 ^e deel van de lening aan de WWW verstrekt.			
Risico's	Er zijn momenteel geen risico's rond de Woonwijzerwinkel bekend.			

Enexis Holding N.V. Rosmalen				
Juridische rechtsvorm	Naamloze vennootschap			
Openbaar belang	Enexis beheert het energienetwerk in Noord-, Oost- en Zuid-Nederland voor de aansluiting van ongeveer 2,9 miljoen huishoudens, bedrijven en overheden. De netbeheerderstaak is een publiek belang, wettelijk geregeld met o.a. toezicht vanuit de Autoriteit Consument en Markt.			
Programma	0 Bestuur en ondersteuning			
Deelnemende partijen	Gemeenten en provincies.			
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging op de aandeelhoudersvergaderingen.			
Financieel belang	De gemeente is houder van 275.400 aandelen van € 1 per aandeel. De boekwaarde van de aandelen is per 31-12-2023 € 37.028. Het in 2024 ontvangen dividend over het boekjaar 2023 voor de gemeente Simpelveld bedroeg € 66.593.			
		2023	2024	2024
	Exploitatieresultaat	72 mln	n.n.b.	n.n.b.
	Eigen Vermogen	5.320 mln	n.n.b.	n.n.b.
	Vreemd Vermogen	5.140 mln	n.n.b.	n.n.b.
	Ontvangen dividend	355.558	66.593	n.n.b.
Ontwikkelingen	Om de energietransitie te versnellen stegen de investeringen in 2023 met 27% naar 1,1 miljard. Schaarste aan vakbekwaam personeel, beschikbaarheid van ruimte en materialen belemmeren de versnelling in de transitie. In Groningen zijn de eerste 33 woningen aangesloten op waterstof. Dit is een traject waarin ervaring wordt opgedaan met de distributie van waterstof via bestaande aardgasnetten.			
Risico's	Tegenvallende exploitatieresultaten van Enexis hebben een negatief effect op de dividenduitkering zoals jaarlijks wordt ontvangen door de gemeente. Het risico is echter gering omdat Enexis opereert in een gereguleerde (energie)markt, onder toezicht van de Autoriteit Consument en Markt. Daarentegen kan ook een beleidswijziging leiden tot een lagere dividendopbrengst in de toekomst.			

Vordering Enexis CBL Vennootschap Verkoop Vennootschap CSV Amsterdam Publiek Belang Elektriciteitsproductie 's Hertogenbosch				
Juridische rechtsvorm	Allen Besloten Vennootschap			
Openbaar belang	Deze deelnemingen zijn enerzijds verkregen bij de verkooptransactie van de aandelen Essent aan RWE en anderzijds bij de verkoop van de aandelen in het afvalverwerkingsbedrijf van Attero aan private equity organisatie Waterland. Ze hebben een tijdelijk karakter en dienen in			

	eerste instantie om de financiële belangen van de aandeelhouders te waarborgen. Het betreft de volgende vennootschappen: - Vordering op Enexis B.V. (opgeheven 2020) - Cross Border Leases (CBL) Vennootschap B.V. (opgeheven 2020) - Verkoop Vennootschap B.V. (opgeheven 2020) - CSV Amsterdam B.V. - Publiek Belang Elektriciteitsproductie B.V.			
Programma	0 Bestuur en ondersteuning			
Deelnemende partijen	Gemeenten en provincies			
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging bij de aandeelhoudersvergaderingen.			
Financieel belang	De gemeente is houder van 3.680 aandelen van € 0,01 per aandeel. De boekwaarde van de aandelen is per 31-12-2023 € 37.028. Het dividend 2024 voor de gemeente Simpelveld bedroeg € 0.			
	CSV Amsterdam	2023	2024	2025
	Exploitatieresultaat	-125.730	n.n.b.	n.n.b.
	Eigen Vermogen	84.349	n.n.b.	n.n.b.
	Vreemd Vermogen	64.446	n.n.b.	n.n.b.
	Ontvangen dividend	0	0	0
	Publiek Belang Elektriciteitsproductie	2023	2024	2025
	Exploitatieresultaat	-36.040	n.n.b.	n.n.b.
	Eigen Vermogen	1,444 mln.	n.n.b.	n.n.b.
	Vreemd Vermogen	31.981	n.n.b.	n.n.b.
	Ontvangen dividend	0	0	0
Ontwikkelingen	<i>CSV Amsterdam B.V.</i> De doelstellingen van deze vennootschap zijn met name het (namens de aandeelhouders) voeren van een eventuele schadeclaim tegen de Staat en het voeren van garantieclaimprocedures met Recycleco B.V. (de koper van de aandelen Attero). Garantieclaims kunnen door Waterland tot 5 jaar na completion (mei 2019) worden ingediend. Eind juni 2016 is een compromis gesloten met Attero/Waterland over een door Attero/Waterland ingediende claim van 9,5 mln voor een bedrag van 5,5 mln. Een derde doelstelling van deze vennootschap is het geven van instructies aan de beheerder van de in escrow gehouden gelden. Deze escrowgelden staan niet ter beschikking van de vennootschap maar worden aangehouden bij de notaris/advocaat. Gebleken is dat dit kantoor betrokken was bij malversaties. Inmiddels is een schikking getroffen waarbij CSV Amsterdam een vergoeding van € 75.000 heeft ontvangen. De vennootschap voert nog een (laatste) bezwaarprocedure omtrent afvalstoffenbelasting tegen de belastingdienst. Deze procedure neemt meer tijd en kosten in beslag dan eerder verwacht. In april 2024 hebben de aandeelhouders ingestemd met een bijstorting van € 400.000 om de procedure tot aan de Hoge Raad te kunnen blijven voeren. <i>Publiek Belang Elektriciteitsproductie B.V.</i> Aanvankelijk werd ervan uitgegaan dat deze vennootschap medio 2016 geliquideerd zou kunnen worden. Dit tijdstip is opgeschoven omdat de vennootschap partij is in een aantal juridische overeenkomsten die bij de verkoop van de aandelen Essent/EPZ aan RWE zijn afgesloten. Daarnaast dient de vennootschap zorg te dragen voor de afhandeling van een aantal verplichtingen in verband met het Convenant Borging Publiek Belang Kerncentrale Borsele uit 2009. In februari 2024 is dit afgerond. Het voornemen is nu deze vennootschap voor eind 2024 te ontbinden.			

Risico's	Hoewel diverse van deze vennootschappen betrokken zijn (geweest) in diverse procedures en besprekingen voeren over eventuele schadeclaims, blijven de risico's voor de gemeente zeer beperkt.
----------	---

Wet Open Overheid

Op 1 mei 2022 is de Wet open overheid (Woo) gedeeltelijk in werking getreden. De Woo is de opvolger van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). De wet heeft als doel dat overheidsinformatie beter vindbaar en toegankelijk wordt.

De Woo wordt momenteel conform de wijze waarop het college dit heeft vastgesteld uitgevoerd; zijnde de basisuitvoering. Binnen de gemeente is een projectgroep actief die de (meerjarige) implementatie van de Woo in de organisatie begeleidt en ondersteunt. Afgelopen jaar heeft de focus vooral gelegen op het volgen van de landelijke ontwikkelingen zoals uitwerking van informatiecategorieën en ontwikkeling van de landelijke Woo-index (vervanger van PLOOI). Daarnaast wordt de leveranciersmarkt gevolgd met betrekking tot oplossingen (informatiesystemen) voor de Woo. In 2025 zal een evaluatie plaatsvinden en worden bezien of er beleidsmatig een stap naar meer actieve openbaarheid kan worden gezet. In januari 2025 zal hiertoe een spreker de organisatie komen toespreken.

HOOFDSTUK 4

Stoomvrijmarkt

Overzicht van baten en lasten

4.1 Overzicht van baten en lasten op programmaniveau

	Rekening 2023			Begroting 2024			Begroting 2025			Begroting 2026			Begroting 2027			Begroting 2028		
	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo
<i>Programma's</i>																		
0. Bestuur en ondersteuning	517.142	2.074.085	-1.556.943	169.780	2.145.227	-1.975.447	233.970	2.043.124	-1.809.154	148.970	2.588.951	-2.439.981	148.970	2.946.896	-2.797.926	148.970	3.238.483	-3.089.513
1. Veiligheid	124.740	1.679.499	-1.554.759	18.240	1.773.979	-1.705.739	18.330	1.642.258	-1.623.928	18.420	1.679.558	-1.661.138	18.510	1.715.867	-1.697.357	18.620	1.754.414	-1.735.794
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	53.087	1.474.633	-1.421.546	6.950	1.437.055	-1.430.105	31.980	1.595.692	-1.563.712	32.020	1.848.717	-1.816.697	32.060	1.823.582	-1.791.522	32.100	1.819.408	-1.787.308
3. Economie	97.355	267.143	-169.788	63.670	266.646	-202.976	99.530	296.340	-196.810	99.570	296.822	-197.252	99.630	297.483	-197.853	99.690	298.154	-198.464
4. Onderwijs	152.149	841.489	-689.341	115.000	1.004.391	-889.391	115.000	1.052.259	-937.259	115.000	1.062.973	-947.973	115.000	1.063.749	-948.749	115.000	1.064.867	-949.867
5. Sport, cultuur en recreatie	207.717	2.048.679	-1.840.962	151.670	2.185.103	-2.033.433	263.830	2.496.812	-2.232.982	252.110	2.562.826	-2.310.716	181.670	2.433.373	-2.251.703	181.670	2.438.803	-2.257.133
6. Sociaal domein	3.465.824	15.057.307	-11.591.483	2.367.350	13.284.663	-10.917.313	2.451.670	13.668.526	-11.216.856	2.561.700	13.612.655	-11.050.955	2.702.920	13.375.788	-10.672.868	2.860.480	13.393.774	-10.533.294
7. Volksgezondheid en milieu	3.090.927	3.303.268	-212.340	3.698.390	3.877.397	-179.007	3.622.390	3.982.763	-360.373	4.066.870	4.392.309	-325.439	4.309.930	4.545.027	-235.097	4.499.320	4.743.976	-244.656
8. VROSV	343.111	732.852	-389.741	137.300	788.821	-651.521	87.300	1.072.593	-985.293	87.300	861.713	-774.413	87.300	811.546	-724.246	87.300	811.413	-724.113
Totaal programma's	8.052.052	27.478.956	-19.426.904	6.728.350	26.713.282	-19.984.932	6.924.000	27.850.367	-20.926.367	7.381.960	28.906.524	-21.524.564	7.695.990	29.013.311	-21.317.321	8.043.150	29.563.291	-21.520.141
<i>Algemene dekkingsmiddelen</i>																		
Lokale heffingen	2.405.285		2.405.285	2.399.700		2.399.700	2.593.680		2.593.680	2.607.900		2.607.900	2.623.050		2.623.050	2.659.080		2.659.080
Algemene uitkeringen	22.402.682		22.402.682	23.186.285		23.186.285	23.974.450		23.974.450	22.948.020		22.948.020	23.359.520		23.359.520	23.822.730		23.822.730
Dividend	372.134		372.134	78.000		78.000	125.000		125.000	125.000		125.000	125.000		125.000	125.000		125.000
Overige algemene dekkingsmid.	0		0	0		0	0		0	0		0	0		0	0		0
Totaal algemene dekkingsmiddelen	25.180.100	0	25.180.100	25.663.985	0	25.663.985	26.693.130	0	26.693.130	25.680.920	0	25.680.920	26.107.570	0	26.107.570	26.606.810	0	26.606.810
Overhead	1.920	6.071.564	-6.069.644	0	6.422.035	-6.422.035	2.300	6.485.972	-6.483.672	2.300	6.730.640	-6.728.340	2.300	6.736.811	-6.734.511	2.300	6.757.320	-6.755.020
Heffing vpb	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Onvoorzien	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten	33.234.073	33.550.519	-316.447	32.392.335	33.135.317	-742.982	33.619.430	34.336.338	-716.908	33.065.180	35.637.164	-2.571.984	33.805.860	35.750.121	-1.944.261	34.652.260	36.320.612	-1.668.352
<i>Toevoeging/onttrekking reserves</i>																		
0. Bestuur en ondersteuning	1.056.350	200.000	856.350	404.989	200.000	204.989	712.515	230.000	482.515	199.515	230.000	-30.485	199.515	230.000	-30.485	199.515	230.000	-30.485
1. Veiligheid	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3. Economie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4. Onderwijs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5. Sport, cultuur en recreatie	0	3.920	-3.920	50.000	3.920	46.080	0	3.920	-3.920	0	3.920	-3.920	0	3.920	-3.920	0	3.920	-3.920
6. Sociaal domein	134.346	67.000	67.346	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7. Volksgezondheid en milieu	0	10.000	-10.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8. VROSV	49.800	9.000	40.800	20.000	9.000	11.000	288.150	9.000	279.150	89.795	9.000	80.795	89.795	9.000	80.795	89.795	9.000	80.795
Totaal mutaties reserves	1.240.496	289.920	950.576	474.989	212.920	262.069	1.000.665	242.920	757.745	289.310	242.920	46.390	289.310	242.920	46.390	289.310	242.920	46.390
Geraamd / gerealiseerd resultaat	34.474.569	33.840.439	634.129	32.867.324	33.348.237	-480.913	34.620.095	34.579.258	40.837	33.354.490	35.880.084	-2.525.594	34.095.170	35.993.041	-1.897.871	34.941.570	36.563.532	-1.621.962

4.2 Toelichting baten en lasten - incidenteel en structureel

INLEIDING

Het is van belang om te vermelden dat het overzicht van baten en lasten afwijkt van hetgeen in het programmaplan staat vermeld. Dit vanwege het feit dat het overzicht van baten en lasten is opgesteld volgens de voorschriften van het BBV, waardoor de Algemene dekkingsmiddelen, Overhead, Heffing vpb, Onvoorzien en de Mutaties in de reserves uit de programma's zijn gehaald en apart zichtbaar zijn gemaakt. In het programmaplan (hoofdstuk 2) wordt per programma een toelichting gegeven op de belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de begroting 2024. Derhalve is onderstaande toelichting slechts beknopt.

ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de algemene dekkingsmiddelen:

	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lokale heffingen	2.405.204	2.399.700	2.583.700	2.597.920	2.613.070	2.649.100
Algemene uitkeringen (incl. integratie- en decentralisatie-uitkeringen)	22.402.682	23.186.285	23.974.450	22.948.020	23.359.520	23.822.730
Dividend	372.134	78.000	125.000	125.000	125.000	125.000
Interne rentebaten	0	0	0	0	0	0
Totaal	25.180.019	25.663.985	26.683.150	25.670.940	26.097.590	26.596.830

Lokale heffingen

De begrote lokale heffingen zijn als volgt gespecificeerd:

	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
OZB eigenaar	2.150.973	2.170.650	2.266.660	2.298.350	2.330.950	2.364.949
OZB gebruiker	102.779	129.440	181.620	183.590	185.590	187.620
Toeristenbelasting	94.200	60.720	96.530	96.530	96.530	96.530
Hondenbelasting	56.794	38.890	38.890	19.450	0	0
Precariobelasting	458	0	0	0	0	0
Totaal	2.405.204	2.399.700	2.583.700	2.597.920	2.613.070	2.649.100

Voor een verdere toelichting wordt verwezen naar de paragraaf Lokale Heffingen.

Algemene uitkering

De algemene uitkering is verwerkt op basis van de gegevens van de meicirculaire.

	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
algemene uitkering	19.242.000	20.939.790	21.655.260	20.560.320	21.260.730	21.901.800
energietoelage	543.724	0	0	0	0	0
extra middelen jeugdzorg	0	0	0	160.000	120.000	140.000
onderuitputting BCF gemeentefonds	0	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000
integratieuitkering participatie sociaal domein	2.366.532	2.118.470	2.185.220	2.093.790	1.859.750	1.661.890
decentralisatieuitkering voorschoolse voorziening peuters	14.556	14.555	14.350	14.350	14.350	14.350
decentralisatieuitkering armoedebestrijding kinderen	36.165	39.690	40.780	40.780	40.780	40.780
decentralisatieuitkering maatschappelijke begeleiding	2.370	0	0	0	0	0
decentralisatieuitkering uitvoeringskosten GA	9.049	0	0	0	0	0
decentralisatieuitkering veilig wonen	7.062	0	7.060	7.060	0	0
decentralisatieuitkering invoeringskosten Omgevingswet	94.118	0	0	0	0	0
decentralisatieuitkering wet kwaliteitsborging bouw	7.861	7.870	7.870	7.810	0	0
decentralisatieuitkering leerlingenvervoer Oekraïne	10.273	0	0	0	0	0
decentralisatieuitkering wet goed verhuurderschap	6.609	0	0	0	0	0
decentralisatieuitkering meerkosten Oekraïne sociaal domein	7.043	0	0	0	0	0
decentralisatieuitkering meerkosten taal voor ontheemden uit de Oekraïne	6.882	0	0	0	0	0
decentralisatieuitkering extra capaciteit BOA's	30.291	30.290	30.290	30.290	30.290	30.290
integratieuitkering einde lening inburgeringsplicht	2.527	0	0	0	0	0
integratieuitkering omgevingsveiligheidsdiensten	2.000	2.000	0	0	0	0
integratieuitkering vth-taken	13.620	13.620	13.620	13.620	13.620	13.620
integratieuitkering combinatiefuncties	0	0	0	0	0	0
Totaal	22.402.682	23.186.285	23.974.450	22.948.020	23.359.520	23.822.730

Dividend

In de begroting is rekening gehouden met de volgende dividenden:

	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
BNG	16.575	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000
Enexis	355.559	63.000	110.000	110.000	110.000	110.000
Totaal	372.134	78.000	125.000	125.000	125.000	125.000

Interne rentebaten

Zoals reeds aangegeven in de paragraaf Treasury rekent de gemeente rentelasten aan de diverse programma's toe. Daarbij werd tot en met 2022 ook rente gecalculeerd over de reserves en voorzieningen van de gemeente. Aangezien de rente over het eigen vermogen niet daadwerkelijk betaald hoeft te worden, vloeit deze terug in de gemeentelijke baten. De rente over het eigen vermogen wordt daarbij als algemeen dekkingsmiddel verantwoord. M.i.v. het jaar 2023 is de toerekening van de interne rente beëindigd. E.e.a. conform het advies van de commissie BBV.

	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Interne rentebaten	0	0	0	0	0	0
Totaal	0	0	0	0	0	0

OVERHEAD

In de begroting is rekening gehouden met de volgende overhead:

	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Overhead	6.071.564	6.422.035	6.485.972	6.730.640	6.736.811	6.757.320
Totaal	6.071.564	6.422.035	6.485.972	6.730.640	6.736.811	6.757.320

HEFFING VPB

In de begroting is rekening gehouden met de volgende heffing vennootschapsbelasting:

	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Heffing VPB	0	0	0	0	0	0
Totaal	0	0	0	0	0	0

ONVOORZIEN

In de begroting 2025 is voor onvoorziene uitgaven, de stelpost onvoorzien, een bedrag van € 1.000 opgenomen.

	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Onvoorzien	0	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
Totaal	0	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000

MUTATIES RESERVES

In de begroting 2025 zijn de volgende toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves geraamd.

	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Toevoeging (lasten):						
- reserve speelruimte	3.920	3.920	3.920	3.920	3.920	3.920
- reserve personeel	200.000	200.000	230.000	230.000	230.000	230.000
- reserve bestemmingsplannen	9.000	9.000	9.000	9.000	9.000	9.000
- reserve duurzaamheid	10.000	0	0	0	0	0
- reserve schuldhulpverlening	67.000	0	0	0	0	0
Totaal	289.920	212.920	242.920	242.920	242.920	242.920
Onttrekking (baten):						
- reserve overloop	423.999	0	0	0	0	0
- algemene reserve (regeling tegemoetkoming energiekosten)	67.159	0	0	0	0	0
- algemene reserve (inzet t.b.v. tekort)			513.000	0	0	0
- algemene reserve (cofinanciering de Baan)			278.000			
- reserve covid-19	169.236	0	0	0	0	0
- reserve personeel	263.600	205.474	0	0	0	0
- reserve inzet taakstelling	199.515	199.515	199.515	199.515	199.515	199.515
- reserve speelruimte		50.000	0	0	0	0
- reserve bestemmingsplannen		20.000	0	0	0	0
- reserve sociaal domein / Xonar	67.187	0	0	0	0	0
- reserve investeringen fysieke leefomgeving -Op de Boor-	0	0	10.150	10.150	10.150	10.150
- reserve investeringen fysieke leefomgeving -Stationsgebied ZLSM-	0	0		43.810	43.810	43.810
- reserve investeringen fysieke leefomgeving -Uitkijpunt (Huls)veld-	0	0		21.510	21.510	21.510
- reserve investeringen fysieke leefomgeving -Parkstad route-	0	0		14.325	14.325	14.325
- reserve implementatie Omgevingswet	49.800	0	0	0	0	0
Totaal	1.240.496	474.989	1.000.665	289.310	289.310	289.310

RECAPITULATIE BEGROTINGSEVENWICHT/ OVERZICHT INCIDENTEEL – STRUCTUREEL 2025-2028

Als structurele lasten gedekt zijn door structurele baten is er sprake van structureel evenwicht. Hiervoor is het van belang dat uit de begroting blijkt welke geraamde baten en lasten structureel van aard zijn en welke incidenteel. Het structureel begrotingssaldo kan alleen bepaald worden door het begrotingssaldo te zuiveren van incidentele baten en lasten. In onderstaande tabel wordt inzicht gegeven in de incidentele lasten & baten uit de begroting 2025 tot en met 2028. Vervolgens wordt er een totaaloverzicht weergegeven van het structureel- en reëel evenwicht.

	2025	2026	2027	2028
Incidentele baten				
Mutaties reserves;				
Onttrekking algemene reserve i.v.m. korting algemene uitkering	€ 513.000	€ 0	€ 0	€ 0
Onttrekking algemene reserve i.v.m. cofinanciering De Baan	€ 278.000	€ 0	€ 0	€ 0
Algemene dekkingsmiddelen;				
SPUK GALA-IZA gelden (3 programma's)	€ 216.390	€ 171.540	€ 0	€ 0
Totaal incidentele baten	€ 1.007.390	€ 171.540	€ 0	€ 0

Incidentele lasten				
Mutaties reserves;				
Storting reserve speelruimte	€ 3.920	€ 3.920	€ 3.920	€ 3.920
Storting reserve omgevingsvisie/-plan	€ 9.000	€ 9.000	€ 9.000	€ 9.000
Algemene dekkingsmiddelen;				
Korting algemene uitkering	€ 513.000			
Aanpak roekenkolonie	€ 64.250	€ 64.250	€ 0	€ 0
Besteding SPUK GALA-IZA geldten (3 programma's)	€ 216.390	€ 171.540	€ 0	€ 0
Opstellen soorten managementplan	€ 75.000	€ 75.000	€ 0	€ 0
Opstellen ontwerp begraafplaats	€ 0	€ 25.000	€ 0	€ 0
Cofinanciering project De Baan	€ 278.000			
Opstellen inventarisatie accommodaties	€ 0	€ 50.000	€ 0	€ 0
Totaal incidentele lasten	€ 1.159.560	€ 398.710	€ 12.920	€ 12.920

De onttrekkingen aan de 'reserve inzet taakstelling' en de 'reserve investeringen fysieke leefomgeving' worden conform de regelgeving niet aangemerkt als incidenteel, omdat het bestemmingsreserves betreffen voor de dekking van kapitaallasten. Tevens is de dotatie aan de Reserve Personeel buiten beschouwing gelaten, omdat deze normaliter besteed wordt aan de inhuur van personeel etc., zodat deze als een structurele last is aan te merken.

-160-

4.4 Vooruitblik reserves en voorzieningen 2025-2028

	Saldo 1-1-2025	Vermeer- deringen	Verminde- ringen	Saldo 1-1-2026	Vermeer- deringen	Verminde- ringen	Saldo 1-1-2027	Vermeer- deringen	Verminde- ringen	Saldo 1-1-2028	Vermeer- deringen	Verminde- ringen	Saldo 31-12-2028
A. Algemene reserves													
Algemene reserve	5.628.750	40.837	791.000	4.878.587		2.525.594	2.352.993		1.897.871	455.122		1.621.962	-1.166.840
	5.628.750	40.837	791.000	4.878.587	0	2.525.594	2.352.993	0	1.897.871	455.122	0	1.621.962	-1.166.840
B. Bestemmingsreserves													
<i>Overige</i>													
Reserve inzet taakstelling	1.748.635		199.515	1.549.120		199.515	1.349.605		199.515	1.150.090		199.515	950.575
Reserve personeel	0	230.000	230.000	0	230.000	230.000	0	230.000	230.000	0	230.000	230.000	0
Reserve speelruimte	3.706	3.920		7.626	3.920		11.546	3.920		15.466	3.920		19.386
Reserve bouwleges sociale huurwoningen	53.916			53.916			53.916			53.916			53.916
Reserve omgevingsvisie/-plan	85.000	9.000		94.000	9.000		103.000	9.000		112.000	9.000		121.000
Reserve mijn(water)schade	13.722			13.722			13.722			13.722			13.722
Reserve fysieke leefomgeving	3.551.149		10.150	3.540.999		89.795	3.451.204		89.795	3.361.409		89.795	3.271.614
Reserve implementatie Omgevingswet	313.074			313.074			313.074			313.074			313.074
Reserve duurzaamheid	204.303			204.303			204.303			204.303			204.303
Reserve schuldhulpverlening	67.000			67.000			67.000			67.000			67.000
	6.040.505	242.920	439.665	5.843.760	242.920	519.310	5.567.370	242.920	519.310	5.290.980	242.920	519.310	5.014.590
C. Voorzieningen													
<i>Voor verplichtingen, verliezen en risico's</i>													
Voorziening APPA wethouders	886.734	42.500	21.000	908.234	42.500	21.000	929.734	42.500	21.000	951.234	42.500	21.000	972.734
Voorziening oninbare vorderingen	51.375	20.000	25.000	46.375	20.000	25.000	41.375	20.000	25.000	36.375	20.000	25.000	31.375
Voorziening verlofsparen	134.000			134.000			134.000			134.000			134.000
<i>Voor onderhoudsregulatie</i>													
Voorziening groot onderhoud gebouwen	557.069	242.000	237.330	561.739	242.000	130.380	673.359	242.000	399.380	515.979	242.000	293.490	484.489
Voorziening wegen	0	503.000	503.000	0	503.000	503.000	0	503.000	503.000	0	503.000	503.000	0
<i>Middelen derden</i>													
Voorziening afval	116.219		58.110	58.109		58.109	0			0			0
Voorziening rioleringen	0			0			0			0			0
	1.745.397	807.500	844.440	1.708.457	807.500	737.489	1.778.468	807.500	948.380	1.637.588	807.500	842.490	1.602.598
Totaal algemeen	13.414.652	1.091.257	2.075.105	12.430.804	1.050.420	3.782.393	9.698.831	1.050.420	3.365.561	7.383.690	1.050.420	2.983.762	5.450.348

HOOFDSTUK 5

Ambtsbezoek Gouverneur

UITEENZETTING VAN DE FINANCIËLE POSITIE

5.1 Financiële positie en toelichting

INLEIDING

De financiële positie van veel gemeenten staat onder druk. Met name vanaf het zogenaamde ravijnjaar 2026. Ook voor Simpelveld is dit beeld herkenbaar. De begroting 2025 sluit met een positief saldo van € 40.837. Voor de jaren daarna is echter sprake van tekorten. Met dit meerjarige perspectief zijn wij in gemeenschappelijkheid aan zet om te komen tot maatregelen die resulteren in een structureel sluitende begroting. Daarbij zijn fundamentele en pijnlijke keuzes onontkoombaar.

Het beeld komt ook naar voren uit de 'stresstest' zoals weergegeven in paragraaf 1.6 en de financiële kengetallen opgenomen in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing. Onderstaand wordt kort ingegaan op de uitgangspunten voor de totstandkoming van de begroting, de vaste activa, de reserves en voorzieningen, de langlopende schulden en de verplichtingen gerelateerd aan de jaarlijkse terugkerende arbeidskosten.

UITGANGSPUNTEN

Onderstaand zijn de uitgangspunten weergegeven waarop de ramingen zijn gebaseerd:

- *Sluitende begroting 2025*
Conform de door de Provincie en de VNG uitgezette lijn dient het jaar 2025 sluitend te zijn. Voor de jaren daarna wordt het moeilijke financiële perspectief inzichtelijk gemaakt.
- *Behoedzame en reële ramingen*
Bij het begroten wordt uitgegaan van behoedzame en reële ramingen. De raming van de algemene uitkering uit het Gemeentefonds voor een begrotingsjaar wordt gebaseerd op de Meicirculaire van het voorafgaande jaar.
- *Indexering*
Conform de afspraken met de Auditcommissie wordt indexering in de begroting conform de lijn zoals deze is beschreven in de nota "indexeren in de begroting van de gemeente Simpelveld" toegepast. Zo worden bestaande budgetten (zijnde de budgetten die niet van externe partners zijn) niet gewijzigd in de begroting, tenzij aan de hand van een deugdelijke onderbouwing aangetoond kan worden dat een wijziging noodzakelijk is. Voor subsidies wordt de vastgestelde indexeringsregel (jaarlijks indexeren aan de hand van de CPI) gehandhaafd. Inzake gemeenschappelijke regelingen wordt het volgen van de begroting van deze GR gecontinueerd, waarbij normale en acceptabele indexatie plaatsvindt.
- *Belastingheffingen en leges*
Om te komen tot een sluitende begroting voor het jaar 2025 worden enkele maatregelen m.b.t. de gemeentelijke belastingen voorgesteld. Daarnaast wordt voor de onroerendezaakbelasting woningen voorgesteld de huidige gedragslijn voort te zetten en het tarief met 1,5% te indexeren. Datzelfde geldt ook voor de lijkbezorgingsrechten. Bij de leges is getracht deze meer aan te laten sluiten bij de kosten die ook daadwerkelijk gemaakt worden voor de desbetreffende dienst. Dit zal nader uitgewerkt en toegelicht worden in een separaat aan de raad voor te leggen voorstel.
Voor de riool- en afvalstoffenheffing blijft de 100%-kostendekkendheid het uitgangspunt.
- *Indexering Lonen- en salariskosten*
Bij lonen- en salariskosten worden, indien de definitieve cao-onderhandelingen en de werkelijke gegevens van de sociale wet- en regelgeving bekend zijn, deze gegevens gehanteerd voor het ramen van de loonkosten. Indien de definitieve cao-onderhandelingen en de werkelijke gegevens van de sociale wet- en regelgeving niet bekend zijn op het moment van de opmaak van de begroting, wordt een zo reëel mogelijke schatting gemaakt op basis van de gegevens in de algemene uitkering of de actuele stand van zaken omtrent de cao onderhandelingen en ontwikkelingen in de sociale wet- en regelgeving.
- *Rente*
In de begroting worden de volgende rentepercentages gehanteerd:

Rente over nieuwe investeringen	3,50 %
Bespaarde rente over reserves en voorzieningen	0,00 %
Gewogen rentepercentage over extern aangetrokken financieringsmiddelen	1,15 %
Omslagrente	0,55 %
- *Provincie Limburg*
De uitgangspunten zoals geformuleerd door onze financieel toezichthouder, zijnde de provincie Limburg, hebben mede als leidraad gefunctioneerd bij het opstellen van de begroting. Denk hierbij aan de begrotingsbrief en het financieel verdiepingsonderzoek.

– **Indicatoren**

De cijfers behorende bij de verplichte indicatoren zijn te vinden op de website [waarsaatjegemeente.nl](http://www.waarsaatjegemeente.nl) en worden continue bijgewerkt. Voor wat betreft de geformuleerde streefwaarden kan aangegeven worden dat met de auditcommissie is afgesproken dat als streefwaarde de best scorende Parkstad-gemeente wordt genomen. Veelal wordt gebruik gemaakt van het Burgeronderzoek Parkstad Limburg. Eind 2023 heeft het Stadsonderzoek naar de gemeentelijke dienstverlening plaatsgevonden, in samenwerking met de gemeenten Heerlen, Brunssum, Voerendaal, Kerkrade, Landgraaf. Dit onderzoek vindt iedere twee jaar plaats. Het volgende dienstverleningsonderzoek staat gepland voor 2025.

VASTE ACTIVA

Het investeringsprogramma voor de periode 2025-2028 bedraagt in de totaliteit € 18.817.045. E.e.a. is reeds in hoofdstuk 1 en bij de betreffende programma's nader toegelicht. Het investeringsprogramma 2025-2028 ziet er als volgt uit:

	Cat.	Bedrag incl. BTW	Bedrag excl. BTW	Totaal	Rente 3,50%	Lasten 1e jaar (halve rente)	Afschrijvings- termijn / -bedrag	Kapitaallasten			
								2025	2026	2027	2028
INVESTERINGEN 2025											
Programma 0. Bestuur en ondersteuning											
Transporter	EN	66.790	55.200	55.200	1.932	966	7 lin 7.886	966	9.818	9.542	9.266
Klepelaar	EN	23.230	19.200	19.200	672	336	10 lin 1.920	336	2.592	2.525	2.458
Programma 2. Verkeer, vervoer en waterstaat											
Rehabilitatie wegen	MN	726.000	600.000	600.000	21.000	10.500	40 lin 15.000	10.500	36.000	35.475	34.950
Centrumvisie Simepveld: onderdeel duurzaamheid	MN	1.210.000	1.000.000	1.000.000	35.000	17.500	40 lin 25.000	17.500	60.000	59.125	58.250
Centrumvisie Simepveld: onderdeel mobiliteit	MN	605.000	500.000	500.000	17.500	8.750	40 lin 12.500	8.750	30.000	29.563	29.125
Uitbreiding Velocity / Mobiliteitsplan	MN	29.450	24.340	24.340	852	426	20 lin 1.217	426	2.069	2.026	1.984
Haltevoorzieningen op orde / Mobiliteitsplan	MN	18.590	15.360	15.360	538	269	20 lin 768	269	1.306	1.279	1.252
Projectmatige vervanging masten openbare verlichting	MN	38.190	31.560	31.560	1.105	552	40 lin 789	552	1.894	1.866	1.839
Programma 5. Sport, cultuur en recreatie											
Vervangen en renovatie voetbalvelden 1e deel	EN	1.481.250	1.481.250	1.481.250	51.844	25.922	20 lin 74.063	25.922	125.906	123.314	120.722
Verleiding tennisveldenverlichting Simepveld	EN	30.000	30.000	30.000	1.050	525	15 lin 2.000	525	3.050	2.980	2.910
Programma 7. Volksgezondheid en milieu											
Gemeentelijk aandeel 'Water in balans' 2025-2028	EN	1.010.000	834.710	834.710	29.215	14.607	50 lin 16.694	14.607	45.909	45.325	44.740
Afkoppelen Bochtoltz 2025-2028 (KRW)	EN	2.888.875	2.387.500	2.387.500	83.563	41.781	50 lin 47.750	41.781	131.313	129.642	127.971
-2038-02 Afkoppelen omgeving Bethlehem-/Elisabethstraat											
-2038-03 Afkoppelen Vlegendaal-/Pleiweg											
-2038-04 Afkoppelen Margriet-/Leliestraat											
-2038-05 Afkoppelen omgeving Margriet-/Zonnebloemstraat											
-2038-06 Afkoppelen Heiweg, Wijngaard en omgeving											
-2038-07 afkoppelen omgeving Overhuizer-/Paum-/Emmastraat											
-2038-08 afkoppelen omgeving Kerk-/Juliana-/Beatrixstraat											
-2038-10 Afkoppelen Steenbergervoeftpad											
-2038-11 Afkoppelen omgeving Groeneboord-/Persoon-/Kommerstraat											
KRW/aanpak wateroverlast Stampstraat. Stevens- en Nijwillerweg	EN	1.213.000	1.002.500	1.002.500	35.088	17.544	50 lin 20.050	17.544	55.138	54.436	53.734
Aanpak knelpunten	EN	242.000	200.000	200.000	7.000	3.500	50 lin 4.000	3.500	11.000	10.860	10.720
Reservering vervanging vrijverval riolen en gemalen inspectie 2024	EN	363.000	300.000	300.000	10.500	5.250	50 lin 6.000	5.250	16.500	16.290	16.080
Totaal te ontvangen KRW subsidies project 2038	EN	-465.905	-465.905	-465.905	-16.307	-8.153	50 lin -9.318	-8.153	-25.625	-25.299	-24.973
Totaal te ontvangen DHZ subsidie - nvt-	EN	0	0	0	0	0	50 lin 0	0	0	0	0
subtotaal		9.479.470	8.015.715	8.015.715	280.550	140.275	226.318	140.275	506.868	498.949	491.028
INVESTERINGEN 2026											
Programma 2. Verkeer, vervoer en waterstaat											
Projectmatige vervanging masten openbare verlichting	MN	57.620	47.620	47.620	1.667	833	40 lin 1.190		833	2.857	2.815
Programma 5. Sport, cultuur en recreatie											
	EN	566.250	566.250	566.250	19.819	9.909	20 lin 28.313		9.909	48.131	47.140
Programma 7. Volksgezondheid en milieu											
Afkoppelen Bochtoltz 2025-2028 (KRW)	EN	2.888.875	2.387.500	2.387.500	83.563	41.781	50 lin 47.750		41.781	131.313	129.642
Aanpak riolering/wateroverlast Bochtolzerheide	EN	1.452.000	1.200.000	1.200.000	42.000	21.000	50 lin 24.000		21.000	66.000	65.160
Reservering vervanging vrijverval riolen en gemalen inspectie 2025	EN	363.000	300.000	300.000	10.500	5.250	50 lin 6.000		5.250	16.500	16.290
subtotaal		5.327.745	4.501.370	4.501.370	157.548	78.774	107.253	0	78.774	264.801	261.047
INVESTERINGEN 2027											
Programma 0. Bestuur en ondersteuning											
Vervanging MAN bus	EN	84.700	70.000	70.000	2.450	1.225	7 lin 10.000			1.225	12.450
Vervanging MAN bus	EN	84.700	70.000	70.000	2.450	1.225	7 lin 10.000			1.225	12.450
Programma 2. Verkeer, vervoer en waterstaat											
Rehabilitatie wegen	MN	726.000	600.000	600.000	21.000	10.500	40 lin 15.000			10.500	36.000
Projectmatige vervanging masten openbare verlichting	MN	60.450	49.960	49.960	1.749	874	40 lin 1.249			874	2.998
Programma 7. Volksgezondheid en milieu											
Afkoppelen Bochtoltz 2025-2028 (KRW)	EN	2.888.875	2.387.500	2.387.500	83.563	41.781	50 lin 47.750			41.781	131.313
Reservering vervanging vrijverval riolen en gemalen inspectie 2026	EN	363.000	300.000	300.000	10.500	5.250	50 lin 6.000			5.250	16.500
subtotaal		4.207.725	3.477.460	3.477.460	121.711	60.856	89.999	0	0	60.856	211.710
INVESTERINGEN 2028											
Programma 0. Bestuur en ondersteuning											
Vervanging tractor	EN	108.900	90.000	90.000	3.150	1.575	10 lin 9.000				1.575
Programma 2. Verkeer, vervoer en waterstaat											
Projectmatige vervanging masten openbare verlichting	MN	54.450	45.000	45.000	1.575	788	40 lin 1.125				788
Programma 7. Volksgezondheid en milieu											
Afkoppelen Bochtoltz 2025-2028 (KRW)	EN	2.888.875	2.387.500	2.387.500	83.563	41.781	50 lin 47.750				41.781
Reservering vervanging vrijverval riolen en gemalen inspectie 2027	EN	363.000	300.000	300.000	10.500	5.250	50 lin 6.000				5.250
subtotaal		3.415.225	2.822.500	2.822.500	98.788	49.394	63.875	0	0	0	49.394
TOTAAL		22.430.165	18.817.046	18.817.045	658.597	329.298	487.445	140.275	585.642	824.605	1.013.179

* EN = investeringen met een economisch nut en MN = investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut

RESERVES EN VOORZIENINGEN

De belangrijkste uitgangspunten omtrent de vorming, vulling en aanwending van reserves en voorzieningen zijn vastgelegd in de Nota Reserves en Voorzieningen die in de raadsvergadering van 21 maart 2024 is vastgesteld. Het college van B&W is voor de aanwending voor een groot aantal reserves gemandateerd. De informatievoorziening aan de raad vindt via de documenten van de P&C-cyclus (begroting, beraps en

jaarstukken) plaats. Of indien van toepassing via een separaat raadsvoorstel. Voor een beperkt aantal reserves zijn afwijkende regels afgesproken over de vulling c.q. aanwending.

Voor een nader overzicht wordt verwezen naar paragraaf 4.4 Vooruitblik reserves en voorzieningen 2025-2028. De volgende ontwikkeling van de saldi per eind 2028 wordt voorzien:

– algemene reserve	-/- € 1.166.840
– bestemmingsreserves	€ 5.014.590
– voorzieningen	<u>€ 1.602.598</u>
Totaal	<u>€ 5.450.348</u>

De geschilderde ontwikkeling van de reserves en voorzieningen is bedoeld om een indicatie te geven van de verwachte ontwikkeling. Daarbij zijn inschattingen gemaakt van mogelijke bestedingen van reserves en voorzieningen. Doordat bestedingen uit reserves en voorzieningen soms lastig zijn te voorspellen en te ramen, wijkt de vooruitblik deels af van hetgeen daadwerkelijk in de voorliggende begroting wordt gepresenteerd.

De raad heeft de minimumomvang van de algemene reserve bepaald op € 3.000.000. In 2025 wordt aan deze voorwaarde voldaan. Uit de vooruitblik reserves en voorzieningen blijkt dat deze drempel in de jaren daarna wordt gepasseerd. Daarbij is echter geen rekening gehouden met de effecten van de aanstaande ombuigingsoperatie. Hierdoor zal het beeld uiteraard gunstiger worden.

LANGLOPENDE SCHULDEN

Het verwachte totaal van langlopende schulden per 1 januari 2025 bedraagt € 17,1 miljoen. De aflossing over 2025 bedraagt circa € 1,1 miljoen. De rente die betaald wordt over alle langlopende leningen bedraagt voor 2025 circa € 194.000. Dit exclusief eventueel nieuw aan te trekken leningen.

VERPLICHTINGEN GERELATEERD AAN DE JAARLIJKE TERUGKERENDE ARBEIDSKOSTEN

In het BBV is geregeld dat voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume geen voorzieningen gevormd mogen worden. Hierbij valt te denken aan vakantiedagen, wachtgeld en pensioenen. Deze jaarlijks terugkerende verplichtingen zijn in de begroting opgenomen en maken derhalve al onderdeel uit van de financiële positie. Voor verplichtingen waarvan het bedrag oploopt moet wel een voorziening worden gevormd. Dit betreft pensioenen van wethouders. Voor de dekking hiervan is de Voorziening APPA wethouders.

GEPROGNOSTICEERDE BALANS

Met het oog op een betere raming en beheersing van het EMU-saldo wordt in het BBV voorgeschreven dat bij de uiteenzetting van de financiële positie een geprognosticeerde balans wordt opgenomen. Met het opnemen van een geprognosticeerde balans krijgt de raad een globaal inzicht in de ontwikkeling van onder meer investeringen, het aanwenden van reserves en voorzieningen en in de financieringsbehoefte. Uiteraard is het bijzonder lastig om de balansontwikkelingen te prognosticeren en betreft het geschetste beeld slechts een indicatie.

	Werkelijke balans 31-12-2023	Geprognosticeerde balans 31-12-2024	Geprognosticeerde balans 31-12-2025	Geprognosticeerde balans 31-12-2026	Geprognosticeerde balans 31-12-2027	Geprognosticeerde balans 31-12-2028
ACTIVA						
<u>Vaste activa</u>						
Materiele vaste activa	26.000.135	28.114.672	35.668.849	45.312.080	49.817.358	51.627.154
Financiële vaste activa	1.830.554	2.210.764	2.583.364	2.455.964	2.328.563	2.201.163
Totaal vaste activa	27.830.689	30.325.436	38.252.213	47.768.044	52.145.921	53.828.317
<u>Viottende activa</u>						
Uitzettingen looptijd <1 j.	12.778.863	9.074.546	11.182.086	7.153.556	5.136.729	3.207.457
Liquide middelen	29.547	47.589	36.427	37.854	40.623	38.301
Overlopende activa	1.129.442	1.731.309	2.073.957	1.644.903	1.816.723	1.845.194
Totaal viottende activa	13.937.852	10.853.443	13.292.470	8.836.313	6.994.075	5.090.953
Totaal Activa	41.768.541	41.178.879	51.544.683	56.604.357	59.139.996	58.919.270
PASSIVA						
<u>Vaste passiva</u>						
Eigen vermogen	13.025.202	11.669.255	10.722.347	7.920.363	7.746.102	7.847.750
Voorzieningen	4.129.367	1.745.397	1.708.457	1.778.468	1.637.588	1.602.598
Langlopende schulden	18.496.826	23.175.045	32.738.222	36.748.860	37.460.039	36.227.038
Totaal vaste passiva	35.651.395	36.589.697	45.169.026	46.447.691	46.843.729	45.677.386
<u>Viottende passiva</u>						
Kasgeldleningen	0	0	0	0	0	0
Banksaldi	632	53.006	70.038	41.225	54.756	55.340
Overige schulden	535.546	970.683	2.461.257	5.785.166	8.328.134	9.157.206
Overlopende passiva	5.580.968	3.565.494	3.844.362	4.330.275	3.913.377	4.029.338
Totaal viottende passiva	6.117.146	4.589.183	6.375.657	10.156.666	12.296.267	13.241.883
Totaal Passiva	41.768.541	41.178.879	51.544.683	56.604.357	59.139.996	58.919.270

Om te komen tot bovenstaande geprognosticeerde balansen is voor diverse balansposten een vooruitblik voor de periode 2025-2028 opgesteld, namelijk de vaste activa en de vaste passiva. Voor overige balansposten is de omvang bepaald op basis van het gemiddelde van de drie voorgaande jaren. De post 'overige schulden' is de sluitpost om de balansen in evenwicht te krijgen. Bij het opstellen van de geprognosticeerde balans is de 'Notitie Geprognosticeerde balans en EMU-saldo: inzicht in de (meerjarige) financiële positie' van de Commissie BBV gehanteerd. Bij de prognose is getracht rekening te houden met ombuigingsvoorstellen voor een bedrag van € 2 mio vanaf 2026.

EMU-SALDO

Het nationale EMU-saldo is het gezamenlijk begrotingstekort dan wel -overschot op kasbasis van de collectieve sector. Het geldt voor de gehele overheid en is uitgedrukt in een percentage van het Bruto Binnenlands Product. Het EMU-saldo kan als volgt worden bepaald:

EMU-saldo		Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-316.447	-33.258	-716.908	-2.571.984	-1.944.261	-1.668.352
2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	986.743	1.023.562	1.124.906	1.475.528	1.437.609	1.427.132
3	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	876.934	807.500	807.500	807.500	807.500	807.500
4	Investerings in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	-1.090.250	-5.010.393	-8.015.725	-4.501.370	-3.477.460	-2.822.500
5	Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4	0	0	0	0	0	0
6	Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa:						
	Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op exploitatie verantwoord	0	0	0	0	0	0
7	Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)	0	0	0	0	0	0
8	Baten bouwgrondexploitatie:						
	Baten voorzover transacties niet op exploitatie verantwoord	0	0	0	0	0	0
9	Lasten op balanspost Voorzieningen voorzover deze transacties met derden betreffen	-531.875	-2.892.590	-844.440	-737.489	-948.380	-842.490
10	Lasten ivm transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten	0	0	0	0	0	0
11	Verkoop van effecten:						
	a. Gaat u effecten verkopen? (ja/nee)	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee
	b. Zo ja, wat is bij verkoop de verwachte boekwinst op de exploitatie?						
Berekend EMU-saldo		-74.895	-6.105.179	-7.644.667	-5.527.815	-4.124.992	-3.098.710

€

HOOFDSTUK 6

Bosschenhuizen-Oude molen

OVERIGEN

6.1 Indicatoren

In deze paragraaf wordt het verloop van de indicatoren, zoals opgenomen bij de diverse afzonderlijke programma's, weergegeven. Het Burgeronderzoek Parkstad Limburg vindt eenmaal in de twee jaar plaats en bestaat uit zowel een Burgeronderzoek als een Stadsonderzoek*. Derhalve wordt onderstaand enkel de realisatiecijfers per twee jaar weergegeven.

*Het Stadsonderzoek naar de gemeentelijke dienstverlening etc. is in 2021 niet uitgevoerd, vanwege het niet kunnen faciliteren van het onderzoek door de gemeente Heerlen in verband met de interne organisatieverandering. Tijdens de onderzoeksperiode 1 november 2023 tot en met 30 november 2023 heeft het stadsonderzoek naar de gemeentelijke dienstverlening plaatsgevonden. Van de resultaten is uw raad middels een raadsinformatiebrief inclusief onderzoeksrapport op de hoogte gebracht. Ook de inwoners zijn middels een (dank)bericht dat gepubliceerd is op de website, Facebook en in de Troebadoer over de resultaten van dit onderzoek en het vervolg geïnformeerd. Het volgende dienstverleningsonderzoek staat gepland voor 2025. Dan zullen we middels de onderzoeksresultaten kunnen bepalen of de ingezette acties tot verbetering hebben geleid.

Medio januari 2024 heeft er in samenwerking met de andere Parkstad-gemeenten (gemeente Heerlen, -Brunssum, -Kerkrade, -Landgraaf, -Voerendaal, -Beekdaalen en -Simpelveld) een burgeronderzoek onder een deel van de inwoners plaatsgevonden. Van de resultaten is uw raad middels een raadsinformatiebrief inclusief onderzoeksrapport op de hoogte gebracht. Onze inwoners zijn via een link op onze gemeentelijke website in de gelegenheid gesteld om de rapportage van het Burgeronderzoek 2023-onderdeel gemeentemonitor te bekijken. De publicatie van de resultaten op Parkstad in Cijfers (=PinC) heeft ook reeds plaatsgevonden. De resultaten zijn in voorliggende begroting verwerkt. Per indicator wordt de realisatie over de jaren 2015, 2017, 2019, 2021 en 2023 vergeleken met onze geformuleerde streefwaarden uit onze programmabegrotingen en afgezet ten opzichte van de best scorende Parkstad-gemeente. Deze resultaten worden in een tabel weergegeven per indicator per programma. Het volgende Burgeronderzoek-gemeentemonitor staat gepland voor 2025.

Progr.	Indicator	Realisatie 2015	Realisatie 2017	Realisatie 2019	Realisatie 2021	Realisatie 2023
0	De gemeente betreft inwoners voldoende bij haar activiteiten	n.b.	33%	30%	n.b.*	21%
0	Transparantie gemeentelijke besluiten	23%	27%	25%	n.b.*	16%
0	Tevredenheid gemeentelijke dienstverlening	6,9	7,1	6,7	n.b.*	6,3
0	De gemeente reageert snel	20%	23%	20%	n.b.*	28%
0	De gemeente komt afspraken na	32%	35%	31%	n.b.*	29%
1	Onveiligheidsgevoel in de eigen buurt	20%	21%	13%	17%	25%
2	Tevredenheid onderhoud van wegen, straten en pleinen	51%	51%	56%	50%	50%
2	Tevredenheid onderhoud straatverlichting	69%	71%	68%	75%	74%
2	Tevredenheid over parkeergelegenheid	58%	59%	65%	57%	59%
4	Tevredenheid basisonderwijs	76%	88%	90%	89%	82%
5	Heeft op cultuuraanbod weinig te bieden	27%	22%	26%	n.b.*	51%
5	Tevredenheid sportgelegenheden	81%	83%	92%	81%	79%
5	Tevredenheid onderhoud openbaar groen	47%	41%	42%	47%	55%
5	Tevredenheid over inrichting openbaar groen	40%	38%	44%	50%	49%
6	Maatschappelijke participatie	3,8	3,8	3,6	3,6	3,6
6	Eenzaamheid	15%	11%	9%	17%	19%
6	Zelfredzaamheid	8,4	8,1	8,5	8,5	8,9

Progr.	Indicator	Realisatie 2015	Realisatie 2017	Realisatie 2019	Realisatie 2021	Realisatie 2023
7	Milieuoverlast	1,5	2,7	2,6	2,7	Indicator maakt geen onderdeel uit van uitvraag Burgeronderzoek 2023
7	Negatieve gezondheidsbeleving	18%	20%	14%	Indicator wordt niet meer uitgevraagd via het Burgeronderzoek m.i.v. 2020	
8	Tevredenheid over gemeente als woon- en leefgemeente	7,8	7,9	7,8	7,9	7,8
8	Tevredenheid buurtvoorzieningen	64%	66%	67%	59%	62%
8	Tevredenheid over voorzieningen voor jongeren	20%	29%	23%	24%	19%
8	Woningwaardering	7,9	7,9	7,8	7,5	7,4

Hierbij het verloop van de verplichte beleidsindicatoren zoals opgenomen in programma 0:

Progr.	Indicator	Bron	Realisatie 2018	Realisatie 2019	Realisatie 2020	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Realisatie 2023
0	Formatie ambtelijke org.	Gemeente	7,0	6,9	6,5	6,97	7,48	7,74
0	Apparaatskosten	Gemeente	€ 650	€ 678	€ 723	€ 810	€ 807	€ 905
0	Externe inhuur	Gemeente	12%	16%	10,71%	12,14%	10,98%	14,66%
0	Overhead	Gemeente	17%	17%	15,62%	18%	19%	18%

6.2 Trefwoordenlijst

A

Activa

Bezittingen (kas- en banktegoeden, uitstaande leningen, grond, gebouwen etc.), dus wat op de linkerkant van de balans staat.

Zie ook Passiva.

Activeren

Het op de balans zetten van uitgaven die meerjarig nut hebben en dus niet in eenmaal ten laste van de exploitatie brengen.

Afschrijven

Het op methodische wijze ten laste van de exploitatie brengen van de investeringen in kapitaalgoederen.

Algemene reserve

Vermogensbestanddeel waarvoor geen bijzondere bestemming is aangegeven.

Zie ook Bestemmingsreserve

Algemene uitkering

Rijksuitkering aan de gemeenten uit het gemeentefonds, verdeeld via verdeelmaatstaven.

B

Balans

Overzicht van de bezittingen (activa) en het eigen en vreemd vermogen (passiva).

Baten en lasten

De inkomsten en uitgaven toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben en niet het jaar waarin de feitelijke betalingen plaatshebben.

Begrotingssaldo

Het verschil tussen de baten en de lasten in de begroting.

Bestemmingsreserve

Door de raad voor een specifiek doel gereserveerde middelen.

Zie ook Algemene reserve.

Bestuursrapportage (Berap)

Tussentijdse informatie over de uitvoering van de begroting.

Boekwaarde

Waarde van een of meerdere activa in de financiële administratie, en dus op de balans.

BTW-compensatiefonds (BCF)

Rijksfonds waar de gemeenten een bepaald deel van de door hen betaalde BTW kunnen terugvorderen.

C

Controleverklaring

Oordeel van de accountant over de jaarrekening, gebaseerd op zijn controle.

D

Dotaties

Toevoeging aan de reserves ten laste van het resultaat.

Zie ook Onttrekkingen.

E

Egalisatiereserve

Reserve waarmee ongewenste schommelingen in tarieven kunnen worden opgevangen, bijv. bij rioolrechten.

G

Gemeentefonds

Fonds gevuld door het Rijk waaruit de gemeenten het grootste deel van hun algemene middelen ontvangen.

Zie ook Algemene uitkering.

Getrouw beeld

Juiste en volledige weergave. De accountant toetst o.a. of de jaarrekening een “getrouw beeld” geeft.

Zie ook Rechtmatigheid.

I

Investing

Uitgave voor (een) kapitaalgoed(eren).

Zie ook Kapitaalgoederen.

K

Kapitaalgoederen

Goederen die meerdere jaren nut geven; denk aan wegen, gebouwen, riolen.

Kapitaallasten

Rente en afschrijving van kapitaalgoed(eren).

L

Lokale heffingen

Belastingen en rechten die een gemeente kan heffen.

M

Marktwaarde

Waarde van een zaak (bouwgrond, gebouwen e.d.) in het economische verkeer.

Meerjarenbegroting

Extrapolatie van de begroting naar de volgende drie jaren.

O

Ombuigen

Wijziging van beleid met als doel minder middelen te besteden voor een bepaald beleidsveld.

Onderuitputting

Achterblijven van de feitelijke lasten bij de in de begroting opgenomen bedragen.

Onttrekkingen

Vermindering van de reserves ten gunste van het resultaat.

Zie ook Dotaties.

Overschrijding(en)

Hogere lasten voor een bepaald doel dan in de begroting is geraamd.

P**Passiva**

Vermogensbestanddelen (eigen vermogen en vreemd vermogen, zoals voorzieningen en schulden), dus wat op de rechterkant in de balans staat.

Zie ook Activa.

R**Rechtmatigheid**

Hiervan is sprake als in de bedrijfsvoering wordt voldaan aan de wettelijke eisen en interne regelgeving.

Zie ook Getrouw beeld.

Reserves

Vermogensbestanddelen die zijn ontstaan door (bestemming van) overschotten op de rekening.

Resultaat

Saldo van rekening of begroting. Het BBV maakt onderscheid tussen resultaat vóór en ná bestemming van de reserves, zodat de raad ook expliciet en transparant besluit over de dotaties in of onttrekkingen aan reserves.

S**Specifieke uitkeringen**

Uitkering van (meestal) ministeries voor specifiek omschreven taken, dus niet vrij besteedbaar. Veelal met uitgebreide verantwoordingsplicht.

T**Treasury**

Engelse term voor het vakgebied rond in- en uitgaande geldstromen, en hun kosten, opbrengsten en risico's.

V**Voorzieningen**

Afgezonderd bedrag voor lasten die zeker optreden, maar waarvan omvang en tijdstip niet exact is te bepalen.

Kan dienen om pieken en dalen in de lasten op te vangen (bijvoorbeeld een voorziening groot onderhoud).

6.3 Lijst van afkortingen

AMW	Algemeen Maatschappelijk Werk
AOV	Ambtenaar Orde en Veiligheid
APV	Algemeen Plaatselijke Verordening
AWBZ	Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
BADO	Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden
BAG	Basisadministratie Adressen en Gebouwen
BBP	Bruto Binnenlands Product
BBV	Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten
BCF	BTW-compensatiefonds
BGT	Basisregistratie Grootchalige Topografie
BIBOB	Bevordering Integriteits Beoordelingen door het Openbaar Bestuur
BIO	Baseline Informatiebeveiliging Overheid
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BOA	Buitengewoon opsporingsambtenaren
BOS	Buurt, Onderwijs en Sport
BRP	Basisregistratie Personen
CIZOP	Centrum voor Informele Zorg Parkstad
CJG	Centrum voor Jeugd en Gezin
COA	Centraal orgaan Opvang Asielzoekers
COELO	Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden
EGEM	Elektronische Gemeenten
EMU	Economische en Monetaire Unie
EONIA	Euro OverNight Index Average (daggeldrente)
FIDO	wet Financiering Decentrale Overheden
FTE	Full-Time Equivalent
GEO	Geografie
GGD	Gemeenschappelijke Gezondheids Dienst
GGZ	Geestelijke Gezondheids Zorg
GHOR	Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen
GRP	Gemeentelijk Rioleringsplan
GVVP	Gemeentelijk Verkeers- en Vervoers Plan
HALT	Bureau Het ALternatief
HbH	Hulp bij het Huishouden
HOF	Wet Houdbare Overheidsfinanciën
I&A	Informatievoorziening & Automatisering
IBA	Internationale Bau Ausstellung
ICT	Informatie en Communicatie Technologie
IFLO	Inspectie Financiën Lokale en provinciale Overheden
ISV	Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing
IV3	Informatie voor derden
JJW	Jeugd- en Jongerenwerk
KRW	Europese Kaderrichtlijn Water
KVST	Kostenverdeelstaat
LEA	Lokaal Educatieve Agenda
LVO	Stichting Limburgs Voortgezet Onderwijs
MGZL	Meander Groep Zuid Limburg
NNB	Nog niet bekend
OC&W	Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
OVD-BZ	Officier van Dienst Bevolkingszorg
Ow	Omgevingswet
OZB	Onroerende zaakbelasting
PDCA	Plan, Do, Check& Act
PPS	Publiek-Private Samenwerkingsconstructies
PSL	Parkstad Limburg

RFV	Raad voor Financiële Verhoudingen
RIEC	Regionale Informatie en Expertise Centra
RUD	Regionale Uitvoerings Dienst
SDV	Stads- en DorpsVernieuwing
SiSa	Single Information, Single Audit
SMART	Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch en Tijdgebonden
SMI	Sociaal Medische Indicatie
SMW	Schoolmaatschappelijk werk
StUF	Standaard Uitwisselings Formaat
SVOPL	Stichting Voortgezet Onderwijs Parkstad Limburg
SVBBL	Simpelveld Voerendaal Beekdaelen Brunssum en Landgraaf-gemeenten
TVW	Transitievisie Warmte
VVE	Voor- en Vroegschoolse opvang
VGRP	Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
VONSS	gemeenten Voerendaal-Onderbanken-Nuth-Schinnen-Simpelveld
Wajong	Wet arbeidsgehandicapte jongeren
WIJ	Wet Investeren in Jongeren
WMO	Wet Maatschappelijke Ondersteuning
WNT	Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector
WOZL	Werkvoorzieningschap Oostelijk Zuid-Limburg
WSPL	Werkgever Servicepunt Parkstad Limburg
WSS	Woningstichting Simpelveld
WSW	Wet Sociale Werkvoorziening
WWB	Wet Werk en Bijstand
WWNV	Wet Werken Naar Vermogen
ZAT	Zorg Advies Team
ZLSM	Zuid-Limburgse Stoomtrein Maatschappij

VASTSTELLINGSBESLUIT

Simpelveld vanuit Hulsveld

Aldus vastgesteld door de Raad van de gemeente Simpelveld
in de openbare vergadering van 13 november 2024,

de griffier,

de voorzitter,

bc. F.G. Simons

Mevr. S.C.J. Scheepers

Colofon

Programmabegroting 2025

Redactie

Gemeente Simpelveld

Foto's

Gemeente Simpelveld

Informatie

Gemeente Simpelveld

Postbus 21000

6369 ZG Simpelveld

Telefoon: 14 045

E-mail: info@simpelveld.nl

Website: www.simpelveld.nl

Aan de inhoud van deze uitgave kunnen
geen rechten worden ontleend.

